

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU – SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU O
PRIJEDLOGU PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U
ZNANSTVENA ZVANJA**

KORISNIK / ISJEČAK / KOMENTAR	ODGOVOR
<p>doc. dr. sc. Kosta Bovan, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 18. kolovoza 2022.</p> <p>Poštovani/a,</p> <p>Za početak ističem kako se u ovim komentarima isključivo referiram na dio Pravilnika koji se tiče društvenih znanosti. Iako načelno podržavam (minimalne) izmjene koje su predstavljene u prijedlogu istaknuo bih dvije stvari:</p> <p>1. U prijedlogu je maknuta stavka 15 članka 17. iz postojećeg Pravilnika koja ističe kako „Ako pristupnik to zatraži, od broja bodova propisanih odredbom stavka 18. ovoga članka može trećinu potrebnih bodova ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u prethodnom izboru ili na temelju viška bodova koje je ostvario u prethodnom izboru. Radovi koji nisu ocjenjivani odnosno bodovani te višak ostvarenih bodova utvrđuje se temeljem odredbi ovoga Pravilnika.“</p> <p>a. Iako smatram ovo načelno dobrim potezom, problematično je što je u prijelaznim i završnim odredbama prijedloga predviđeno prijelazno razdoblje od 24 mjeseca. To naime stavlja kolege koji su se birali unazad recimo 2 godine, a koji su računali da mogu dio bodova iskoristiti za idući izbor (koji je van ovih 24 mjeseca), jer ne bi mogli to napraviti. To bi trebalo nekako adresirati, poput uvrštavanja zasebne prijelazne stavke oko prijenosa bodova ili nešto slično.</p> <p>2. U prijedlogu je iznesena stavka 15 članka 17 koja glasi „Jedan znanstveni rad može se priznati na temelju potvrde uredništva o prihvaćenosti za objavljivanje.“</p> <p>a. Smatram ovo problematičnim jer, kao što ste vjerujem i sami primijetili, proces recenziranja, pogotovo u međunarodnim časopisima, se u posljednjih par godina izrazito produžio. Često se dugo čeka i početna odluka uredništva. No, još problematičnije za izbore u zvanja jest što se čak i kada smo mi kao autori prošli kroz recenzentski postupak i naš rad je prihvaćen za objavu, period od tog trenutka do same objave zna trajati izrazito dugo (moguće i preko godine dana). Dio časopisa uvodi opcije „online first“, ali to nije dovoljno ustaljena praksa (niti je normirana u samom Pravilniku). Realna je opcija da imamo više od jednog rada koji je prihvaćen za objavu, no</p>	<p>1. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje: Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.</p> <p>2. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje: Predlagač smatra da je prijelazno razdoblje od 24 mjeseca prihvatljivo.</p> <p>3. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje: Priznavanje jednog znanstvenog rada temeljem potvrde uredništva o prihvaćenosti za objavljivanje nije novina predložene verzije Pravilnika.</p>

<p>zbog dugotrajnosti tog procesa u trenutku napredovanja možemo prijaviti samo jedan od tih znanstvenih radova i time smo zakinuti. Pritom smo cijelokupni istraživački proces napravili „kako treba“.</p> <p>b. Moj prijedlog jest da se dopusti priznavanje dva članka na temelju potvrde uredništva o prihvaćenosti za objavljivanje.</p>	
<p>izv.prof.dr.sc. Ana Opačić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada, 23. kolovoza 2022.</p> <p>Poštovani, kao doprinos javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja šaljem sljedeći prijedlog.</p> <p>Predlažem da se u članku 14. (kojim se mijenja članak 17. ranijeg Pravilnika), st. 7 promijeni na sljedeći način:</p> <p>(7) Ako je knjiga indeksirana u WoSCC ili Scopusu ili je objavljena kod uglednog međunarodnog izdavača, vrednuje se kao tri (a1) rada razvrstana u četvrti kvartil (Q4). Poglavlje u takvoj knjizi vrednuje se kao jedan (a1) rad razvrstan u četvrti kvartil (Q4). Znanstvena knjiga ili udžbenik čiji je izdavač sveučilište ili fakultet i/ili drugi domaći ili strani znanstveno ugledni izdavač vrednuje se kao tri (a2) rada. Poglavlje u takvoj knjizi vrednuje se kao jedan (a2) rad. Ostale znanstvene knjige vrednuju se kao tri (a3) rada, a poglavlja u takvim knjigama vrednuju se kao jedan (a3) rad. U jednoj znanstvenoj knjizi mogu se priznati najviše dva znanstvena poglavlja za potrebe izbora u znanstveno zvanje.</p> <p>OBRAZLOŽENJE:</p> <p>Ovom izmjenom predlaže se učiniti bitna razlika između međunarodnih izdavača koja ne mora proizlaziti (samo) iz toga je li knjiga i poglavlja u njoj indeksirana u SCOPUS-u ili WOS-u. Uostalom, u SCOPUS-u ili WOS-u mogu biti indeksirani zbornici međunarodnih izdavača koji su relevantni, ali ne i ugledni sa snažnim međunarodnim odjekom. Predlažem da se po potrebi kategorija međunarodno uglednog izdavača drugačije ili detaljnije uredi, ali svakako da se uvede stupnjevit vrednovanje jer su na ovaj način svi izjednačeni.</p> <p>Razumljiva je namjera da se izbjegne situacija u kojoj bi kandidat ostvario veliki broj bodova iz samo jednog izvora. No, svakako bilo bi potrebno da se omogući vrednovanje barem dva rada, a ne samo jedan. Na ovaj način omogućavanjem da se vrednuje samo jedan rad veliki trud i rad znanstvenika ostaje neprepozнат i nevrednovan.</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predlač predložene izmjene smatra opravdanim.</p> <p>Dio izmjena predloženih u komentaru nadilazi opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.</p> <p>Pravilnik regulira samo minimalne uvjete za izbor u znanstvena zvanja, a ne i ostale vrste vrednovanja i prepoznavanja pojedinih znanstvenika.</p> <p>Vrednovanje samo jednog poglavlja u znanstvenoj knjizi prilikom izbora u zvanje nije novina predložene verzije Pravilnika. Ova odredba je u predloženoj verziji Pravilnika samo preciznije normirana.</p>

prof. dr. sc. Domagoj Sajter, Ekonomski fakultet u Osijeku, 24. kolovoza 2022.

Poštovani,

odgovaram na vaš poziv na javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja objavljenu na internet stranicama Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (<https://www.nvzvotr.hr/novosti/114-javna-rasprava-o-nacrtu-prijedloga-pravilnika-o-izmjenama-i-dopunama-pravilnika-o-uvjetima-za-izbor-u-znanstvena-zvanja>).

U odnosu na Nacrt prijedloga Pravilnika imam tri sugestije, odnosno komentara, kako slijedi.

1.

Po novoj verziji čl. 17. st. 11. Pravilnika na snazi i dalje ostaje iracionalna, nemoguća, paradoksalna matematika po kojoj se jedan rad dvojici i trojici autora pri napredovanju jednak vrednuje kao i rad kojega je jedan autor napisao sam-samcat. Drugim riječima, trojica autora podijele posao izrade jednoga članka, ali si svaki pripše sto-postotno autorstvo; podijelili su trud, ali ne i zasluge za izradu članka. Sto podijeljeno na tri i dalje je sto (prema Pravilniku).

Jednako vrednovanje samostalnog autorstva i dvojice/trojice autora omalovažava i degradira samostalnog autora, onoga koji je potpuno sam izradio cjelinu (100%) svoga rada tako što njegov napor izjednačava s triom u kojem se svakome od trojice pojedinačno pripisuje 100% napora, iako je to realno nemoguće, i iako su oni realno podijelili posao izrade među sobom (u najboljem slučaju). Dva i tri koautora stavljaju se u povlašteni položaj, a pojedinačnog se autora diskriminira matematički nemogućom raspodjelom udjela u više-autorskim radovima.

Posljedično, posvuda je raširena (i prihvaćena za „normalno“ ponašanje) akademski neprihvatljiva praksa: praksa „*potpisivanja radova*“. Riječ je o tome da u pravilu jedan autor napiše rad, a dvojica (koji uopće nisu sudjelovali u izradi) se na rad su-potpisu. Tako sva trojica imaju cijeli taj rad za sebe (kod napredovanja). Sljedeći put će drugi napisati rad, a ostali će se *potpisati* – i usluga je vraćena. Ova nedvojbeno etički neprihvatljiva praksa, temeljena na neistini, do te je mjere uvriježena i sveprisutna da se ono što bi zasta trebalo biti normalno (bez navodnika) smatra ne-kolegijalnim, egocentričnim, neakademskim. Da je tome tako potvrđuje i statistika (<https://www.bib.irb.hr/1157264>), iz koje je jasno da autori preferiraju rad u triju, a članci s četiri i više autora su disproporcionalno rijetki.

1. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Prijedlozi nadilaze opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

2. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

U članku 17. propisano je da je za izbor u znanstvenog savjetnika – trajno zvanje potrebno prikupiti minimalno 11 bodova od izbora u prethodno zvanje.

3. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Radovi objavljeni u kategorijama Q1 i Q2 već se vrednuju više nego radovi u kategorijama Q3 i Q4.

Prijedlozi također nadilaze opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Manje je zlo kad su autori suglasni oko ovakve prakse, ali još je gore kad se događa *potpisivanje* radova bez znanja i protivno volji stvarnog autora, kad se osoba (uobičajeno hijerarhijski nadređena ili na drugi način u dominantnom položaju) silom nametne i potpiše kao koautor.

Potpisivanje se vrši katkad i bez znanja stvarnoga autora, i autor tek nakon objave sazna za njega, što je posebna vrsta *bullyinga*.

Imajući u vidu radikalnost zaokreta prema standardnoj matematici u kojoj sto podijeljeno na dva ili tri nikad i nikako ne može i dalje biti sto, te uvriježenost postojeće prakse, moguće je – umjesto realne, razborite raspodjele postotnih udjela u autorstvu na trećine ili druge iznose koji bi zajedno u zbroju činili sto – dvojici i trojici autora raspodjeljivati „sinergijski“ iznos od npr. 150%. Tako bi trojica autora jednoga rada svaki imali po 50% udjela u tom radu. To doduše i dalje ne rješava paradoks da se sto posto rada dijeli na tri puta po pedeset, ali je svakako napredak od postojeće (anti-)matematike; mnogima korisne, ali u srži lažne.

2.

Potrebno je revidirati čl. 2. Odluke o minimalnim uvjetima radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta te o obliku izvješća stručnog povjerenstva o radu zaposlenika u postupku reizbora (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_03_24_543.html).

Naime, ondje стоји kako je za reizbor potrebno ispuniti najmanje polovicu uvjeta koji su propisani kao razlike između postojećeg i višeg zvanja, a razlike između red. profesora i red. profesora u trajnom zvanju po novopredloženom Pravilniku nema.

Ako razlike nema onda se od „nema“ ne može računati trećina.

3.

Smatram da se u društvenim znanostima treba više vrednovati radove u Q1 i Q2, odnosno nagraditi njihove autore. To je intervencija koja nikome ne ide na štetu, već samo honorira najbolje. Neka Q1 ima četiri boda, Q2 tri, Q3 dva, a Q4 jedan bod, ili $Q1 = 3, Q2 = 2, Q3 = 1$ bod. Posao izrade radova namijenjenih objavi u vrhunskim časopisima je i naporan i vrlo dugotrajan, a postupak objave traje po četiri i više godina (npr.

<https://web.archive.org/web/20220618122913/https://jhnhcochrane.blogspot.com/2017/09/a-paper-and-publishing.html>), i to treba adekvatno honorirati.

izv. prof. dr. sc. Kristijan Kotarski, Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu, 25. kolovoza 2022.

Poštovani članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj,

Nakon što sam detaljno pročitao prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja odlučio sam izraziti svoju primjedbu na stavak 18 u sklopu Odjeljka 4. DRUŠTVENE ZNANOSTI.

Stavak glasi:

(18) Rad pristupnika, bez obzira u kojoj bazi i publikaciji je objavljen, stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad.

Smatram da ovakva formulacija unosi nepotreban element arbitrarnosti i neizvjesnosti u inače poprilično precizno pisan tekstu Pravilnika. Naime, ukoliko je neki znanstveni rad prošao dvostruku anonimnu recenziju, te ukoliko je časopis ili izdavač uvršten u relevantne i međunarodno priznate akademske baze, iznimno je problematično stručnom povjerenstvu davati toliki stupanj diskrecije bez specificiranja uvjeta u kojima se ono može odlučiti na spomenutu promjenu kategorizacije rada.

Osim toga, u stavku (6) možda bi bilo dobro istaknuti da se kao A2 i A3 radovi smatraju i radovi objavljeni u zbornicima kojima nije nužno prethodila neka međunarodna konferencija.

Hvala Vam na izdvojenom vremenu i razmatranju moje primjedbe.

Srdačan pozdrav,

doc.dr.sc. Iva Slivar, Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 25. kolovoza 2022.

Poštovani,
Primjedba se odnosi na Odjeljak 4. Društvene znanosti, čl. 18.: „U izvještu se navode svi pristupnikovi radovi, a ocjenjuju se i kategoriziraju samo radovi koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u ranijim izborima u znanstvena zvanja“.

Trenutno aktualni PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA iz 2017 sadrži članak 15: „Ako pristupnik to

1. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.

2. NE PRIHVAĆA SE

Komentar je nejasno formuliran.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predlagач predloženu izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.

zatraži, od broja bodova propisanih odredbom stavka 18. ovoga članka može trećinu potrebnih bodova ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u prethodnom izboru ili na temelju viška bodova koje je ostvario u prethodnom izboru. Radovi koji nisu ocjenjivani odnosno bodovani te višak ostvarenih bodova utvrđuje se temeljem odredbi ovoga Pravilnika“.

Obrazloženje:

Ranije je postojala mogućnost odabira: navesti i kategorizirati radove viška i kasnije prebaciti premašeni broj bodova (do 1/3 potrebnih) ili pak takve radove navesti, ali ne kategorizirati u izboru, nego ih „pustiti“ za idući izbor. Svi oni koji su višak radova naveli i kategorizirali u svojim izborima su u nepovoljnem položaju jer svoj dodatni trud nisu u mogućnosti valorizirati novim prijedlogom Pravilnika. Međutim, ako pak, pukom srećom, neki pristupnici su se odlučili da ne kategoriziraju svoje dodatne radove, samo oni će biti u mogućnosti iskoristiti te stare radove za idući izbor. Dakle, stvar je isključivo puke sreće slobodnog odabira pojedinca, to je odlučujući faktor!

Ako je cilj ovog prijedloga Pravilnika da se dodatni trud iz prošlosti ne može valorizirati u sadašnjosti, onda to mora biti učinjeno neovisno o formalnoj odluci unosa ili ne-unosa takvih radova u prethodno izvješće (jer obje opcije su bile izvedive i u skladu s Pravilnikom), a ne da se nekima znanstveni rad iz prošlosti prizna, a drugima ne. Jasno je da nemogućnost prijenosa dodatnih bodova za idući izbor neće zasigurno polučiti veću znanstvenu produktivnost što bi trebala biti svrha ovog Pravilnika, dapače, u većini slučajeva, odredit će gornju granicu produktivnosti.

S poštovanjem,

**Prof. dr. sc. Ljubo Barbić, Veterinarski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu, 26. kolovoza 2022.**

Poštovani,

razmatranjem nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (u dalnjem tekstu: Pravilnik) koje je dana 16. kolovoza 2022. godine Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na temelju čl. 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13, 85/15) te Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata („Narodne novine“, broj 140/2009) objavilo na svojoj mrežnoj stranici, u svrhu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, iznosim svoju primjedbu te prijedlog izmjene uz obrazloženje koje molim da razmotrite u postupku donošenja ovog akta.

PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Komentar i prijedlog se prihvaćaju iz istih razloga kao u odgovoru na komentar i prijedlog Matičnog odbora za polje Veterinarske medicine.

Prijedlog Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj:

U nacrtu prijedloga Pravilnika upućenom u javnu raspravu u čl. 4. predlaže se izmjena čl. 9. st. 1. važećeg Pravilnika na način da se u području Biomedicina i zdravstvo za polje Veterinarska medicina kvantitativni kriterij za izbor u znanstvena zvanja znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju uvećaju sa sadašnjih 18 radova na 20, odnosno s 24 na 27. Također predlaže se da nakon posljednjeg izbora u zvanje pristupnik mora objaviti najmanje 7 radova umjesto dosadašnjih 5 za izbor u znanstvenog savjetnika, odnosno 6 radova umjesto dosadašnjih 4 za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika u trajnom zvanju.

Primjedba i prijedlog izmjene nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja:

Predlažem da se kvantitativni kriteriji navedeni u čl. 4. ponovo razmotre te ujednače za polje Veterinarske medicine s ostalim poljima našeg područja, odnosno da se iz nacrtu Pravilnika upućenog u javnu raspravu izostavi cijeli čl. 4. kako bi kvantitativni kriteriji ostali nepromijenjeni za polje Veterinarske medicine, a samim tim istovjetni s kriterijima za ostala polja našeg područja kakva je situacija i trenutno.

Obrazloženje utemeljenosti tražene izmjene nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja:

Istaknuta primjedba i prijedlog vezani uz nacrt Pravilnika odnose se na čl. 4. u kojem se broj radova potrebnih za izbor u znanstvena zvanja znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju unutar područja Biomedicine i zdravstva mijenja na način da se za polje Veterinarska medicina on povećava sa dosadašnjih 18 na 20, odnosno sa trenutnih 24 za znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju na predloženih 27.

Ističem da ovakva predložena kvantitativna izmjena izravno utječe i na kvalitativne pokazatelje kroz povećanje broja radova na kojima pristupnik mora biti prvi, posljednji ili dopisni autor, kao i povećanje potrebnog broja radova u časopisima razvrstanim u kvartile Q1 i Q2.

Ovakav prijedlog je dodatno iznenađujući zbog činjenice da se kvantitativni i kvalitativni kriteriji za druga polja unutar područja Biomedicine i zdravstva ne mijenjaju te ostaju na trenutnoj razini koja se očito procijenjuje dostatnom za kompetitivan izbor znanstvenika u znanstvena zvanja. Povećanje kriterija za znanstvenike iz polja Veterinarske medicine bi bilo opravdano i

utemeljeno u slučaju njihove veće znanstvene produktivnosti u odnosu na znanstvenike ostalih polja, ali ovo prema svim objektivnim pokazateljima nije slučaj.

a) Znanstvena produktivnost znanstvenika u polju Veterinarska medicina u usporedbi s znanstvenicima u drugim srodnim poljima područja Biomedicina i zdravstvo

Koliko je neutemeljeno podizanje kriterija za polje Veterinarske medicine, predloženo u nacrtu Pravilnika, zorno prikazuje usporedba dostupnih podataka o znanstvenoj produktivnosti djelatnika usporedivih fakulteta iz područja Biomedicine i zdravstva Sveučilišta u Zagrebu koji su izravna refleksija znanstvene produktivnosti u različitim poljima.

Naime u podacima javno dostupnim na mrežnim stranicama navodi se da Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u petogodišnjem razdoblju (2011. - 2015. godina) ima znanstvenu produktivnost od 1111 radova godišnje u bazi Scopus.

S druge strane u petogodišnjem razdoblju, od 2016. do 2020. godine, djelatnici Veterinarskog fakulteta objavili su u prosjeku 88,2 rada godišnje.

Da bi usporedba ovih podataka bila relevantna potrebno je korigirati navedene brojeve s brojem djelatnika ovih institucija. Prema podacima Sveučilišta u Zagrebu na dan 30. lipnja 2021. godine Medicinski fakultet je imao 361 zaposlenika u znanstveno-nastavnom i nastavnom zvanju dok je na isti dan Veterinarski fakultet imao 118 zaposlenika u istim zvanjima.

Uvrštavanjem ovih brojki, dolazimo do podatka da se na godišnjoj razini po djelatniku u znanstveno-nastavnom i nastavnom zvanju Medicinskog fakulteta objavljuje približno 3,08 znanstvenih radova, a Veterinarskoga fakulteta 0,75 znanstvenih radova što potvrđuje četverostruko veći broj publikacija kolega na Medicinskom fakultetu. Ovaj omjer zasigurno je približan i na razini znanstvenih polja.

Nadalje, analizirajući dostupne podatke za Farmaceutsko-biokemijski fakultet našeg Sveučilišta, u petogodišnjem razdoblju (2012. - 2016.) djelatnici Fakulteta objavili su ukupno 434 publikacije u časopisima indeksiranim u Scopus bazi, što je 86,8 radova godišnje. Ovakav broj, približan Veterinarskom fakultetu, potrebno je iskorigitati podatkom da je na usporediv datum (30. lipnja 2021. godine), Farmaceutsko-biokemijski fakultet imao zaposlenog 51 djelatnika u znanstveno-nastavnim i nastavnim zvanjima. Ovaj podatak nam daje omjer od 1,7 publikacija po djelatniku godišnje što je preko dvostruko veći broj u odnosu na znanstvenu produktivnost djelatnika Veterinarskog fakulteta.

U području dentalne medicine usporedivi su podaci sa Stomatološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu za koji je dostupan podatak da su djelatnici Fakulteta u

petogodišnjem razdoblju objavili 638 radova u časopisima koji su zastupljeni u bazi WoS (CC i SCIE). Iz ovog broja lako dolazimo do podatka o 127,6 objavljenih radova godišnje na institucijskoj razini. Izračunavanjem broja objavljenih radova godišnje po djelatniku Stomatološkog fakulteta u znanstveno-nastavnim i nastavnim zvanjima (136 djelatnika na dan 30. lipnja 2021. godine) dobijemo omjer od 0,94 objavljena rada po djelatniku godišnje. Ovaj najmanji broj publikacija po djelatniku u analiziranim srodnim poljima još uvijek je za preko 20% veći od broja publikacija usporedivih znanstvenika u polju Veterinarske medicine.

Ovakva jasno argumentirana značajno veća znanstvena produktivnost u drugim poljima unutar područja Biomedicine i zdravstva oslikava nelogičnost i neutemeljenost podizanja kvantitativnih i kvalitativnih kriterija u polju Veterinarska medicina kojim oni postaju viši u odnosu na produktivnija srodnna polja istog područja.

B) Mogućnost publiciranja u polju Veterinarska medicina i drugim srodnim poljima područja Biomedicina i zdravstvo

Još jedan argument je značajno razmotriti u kontekstu mogućnosti objave u polju Veterinarske medicine u usporedbi s ostalim poljima područja Biomedicina i zdravstvo. Analizirajući broj časopisa u pojedinom polju koji su indeksirani u bazi Scopus, relevantnoj za izbore u znanstvena zvanja, dolazimo do podataka da je 7118 indeksiranih časopisa u području Medicina. U područjima primarne istraživačke djelatnosti znanstvenika iz polja Farmacija (Biokemija, genetika i molekularna biologija te Farmakologija, toksikologija i farmaceutika) ukupni broj indeksiranih časopisa u Scopus bazi je 7821. Za razliku od toga u polju Dentalne medicine broj indeksiranih časopisa u istoj bazi je 210, a u polju Veterinarska medicina 262. Ovi podaci, osim što oslikavaju koliko je manji broj časopisa u kojima se uopće mogu objaviti znanstveni radovi relevantni za izbor u polja Dentalne i Veterinarske medicine, ukazuje i na značajan problem ostvarivanja kvalitativnih kriterija kroz objavu znanstvenih radova u časopisima razvrstanim u prva dva kvartila (Q1 i Q2) u ova dva manja znanstvena polja.

Naime za polja Medicine i Farmacije objava u prva dva kvartila znači objava rada u jednom od 3559, odnosno jednom od 3910 časopisa indeksiranih u bazi Scopus. Za razliku od toga objava u časopisima razvrstanim u prva dva kvartila u poljima Dentalne ili Veterinarske medicine znači objavu u jednom od 105, odnosno 131 najbolje rangiranog časopisa u istoj bazi relevantnoj za izbor u znanstvena zvanja. Ovakav tridesetak puta manji izbor časopisa u kojima je moguće objaviti znanstveni rad za ispunjavanje kvalitativnih uvjeta za napredovanje zasigurno ne olakšava ostvarivanje uvjeta napredovanja znanstvenicima iz polja Dentalne i Veterinarske medicine.

Navedeno još jednom objektivno naglašava neopravdanost predloženog povećanja kriterija u polju Veterinarska medicina.

Nadalje, ne manje važno, broj nacionalnih časopisa indeksiranih u Scopus bazi koji bi mogli mogli biti zainteresirani za publikaciju znanstvenih radova značajnih za lokalnu znanstvenu zajednicu je slijedeći: Medicina – 28; Biokemija, genetika i molekularna biologija i Farmakologija, toksikologija i farmaceutika – 8 (4+4); Dentalna medicina – 2 te Veterinarska medicina - 2. Ove brojke ukazuju da je vrlo mali broj radova, relevantnih za izbor u znanstveno zvanje, moguće objaviti u nacionalnim časopisima u poljima Dentalne i Veterinarske medicine te da rezultati istraživanja prikazani u radovima znanstvenika iz ovih polja moraju za objavljivanje imati globalanu prepoznatljivost i značaj za svjetsku znanstvenu zajednicu. Sveukupno iz ovih podataka više je nego jasno da je predloženo kvantitativno, a posljedično i kvalitativno povećanje broja radova za polje Veterinarska medicina u odnosu na druga sroдna polja našeg područja potpuno neutemeljeno na objektivnoj znanstvenoj produktivnosti i mogućnostima publiciranja, a motivi za donošenje ovakvog prijedloga su doista nejasani.

Učinak usvajanja čl. 4. prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Sva znanstvena polja u području Biomedicine i zdravstva, usprkos nepovolnjom okruženju, napreduju u proteklom razdoblju i logično je da se načelno treba razmotriti podizanje kriterija kako bi zadržali poticajnu atmosferu i kompetitivnost znanstvenika. Međutim, podizanje kriterija općenito mora biti promišljeno te jasno utemeljeno na objektivnim pokazateljima, usklađeno sa stvarnim mogućnostima te popraćeno osiguravanjem poticajnog i sigurnog okružja znanstvene djelatnosti.

Predloženo neutemeljeno podizanje kriterija samo jednom polju u znanstvenom području, i to upravo onom s najnižom znanstvenom produktivnošću, uskim znanstvenim područjem te malim brojem časopisa u kojima je moguće publicirati, doista je teško shvatljivo. Strahujem da će ovakvo neutemeljeno postavljanje viših kriterija samo jednom polju unutar područja rezultirati padom motivacije znanstvenika i dodatnim smanjenjem znanstvene produkcije. Navedeni prijedlog mogao bi u kraćem razdoblju rezultirati odlijevom znanstvenika iz našeg polja, a posljedično tome njegovim dugoročnim slabljenjem. Stoga sam mišljenja da ustrajavanje na ovakvom prijedlogu u postupku donošenju Pravilnika otvara pitanje ne samo njegove utemeljenosti i negativnog učinka nego i samog motiva za donošenje.

<p>Duboko uvjeren da je prijedlog čl. 4. u nacrtu Pravilnika rezultat nepotpunih i/ili netočnih informacija, uz izostanak dijaloga i razmjene mišljenja s relevantnim sugovornicima, vjerujem da ćeće uočiti nelogičnost, neutemeljenost i potencijalni štetni učinak predloženih izmjena te izostaviti u cijelosti čl. 4. iz Vašeg prijedloga Pravilnika čime bi zadržali istovjetne i dostižne kvalitativne i kvantitativne uvjete za sva polja unutar područja Biomedicina i zdravstvo, odgovarajuće trenutnoj stvarnosti znanstvene djelatnosti RH.</p>	
<p>prof. dr. sc. Bojan Basrak, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 27. kolovoza 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>kao prilog javnoj raspravi htio sam vam poslati i ovo mišljenje:</p> <hr/> <p>Unatoč vremenskim ograničenjima vezanim uz javnu raspravu i sam prijedlog, meni se čini da je važno uočiti kako je on u nekim dijelovima u suprotnosti s Deklaracijom o evaluaciji istraživačkog rada (DORA - Declaration On Research Assessment) čiji su potpisnik između ostalih Hrvatska zaklada za znanost te npr. sva vodeća matematička društva u svijetu, a deklaracija je široko prihvaćena i u mnogim drugim znanostima. Deklaracija donosi načelne, no vrlo jasne preporuke. Njena glavna i potpuno nedvosmislena preporuka je:</p> <p>"Do not use journal-based metrics, such as Journal Impact Factors, as a surrogate measure of the quality of individual research articles, to assess an individual scientist's contributions, or in hiring, promotion, or funding decisions."</p> <p>Za ovu preporuku postoje jasni, dobro dokumentirani i godinama poznati razlozi. Kako se JIF i dalje koristi za formiranje Q1-Q4 JCR lista, a u matematici npr. i dodatno za sam izračun nekih bodova, čini mi se da bi to trebalo ispraviti. Ukoliko je u kratkom roku nemoguće sastaviti bolji prijedlog, dobro bi bilo, barem alternativno, kako je učinjeno u nekim društvenim i prirodnim znanostima dopustiti korištenje SCImago Journal Rank baze (čije korištenje spominje i Deklaracija).</p> <p>Nedvojbeno je da bi u nekom budućem prijedlogu bilo korektno dodatno uzeti u obzir i razlike među poljima i granama (kao u Italiji npr.), evt. izniman društveni i ekonomski utjecaj znanstvenih radova (kroz patente, software i dr.), ali i utjecaj samih radova pojedinih</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Okolnosti u kojima su se donosile izmjene i dopune Pravilnika u vrlo kratkom roku, definirale su i raznju na kojoj će se promjene razmatrati. U tom smislu, ove izmjene i dopune pravilnika fokusirale su se na ispravljanje nejasnoća u postojećem Pravilniku, kao i na eventualne korekcije u kriterijima koje bi Pravilnik u tom dijelu učinile logičnjim i dosljednijim. Za dublju promjenu Pravilnika, u smislu uvođenja sasvim drugačije paradigme vrednovanja znanstvenog doprinosa u ovom trenutku nije bilo vremena i to smo odmah na početku prihvaćanja ovog zadatka jasno komunicirali s Ministarstvom koje na to nije imalo primjedbe. Budući da se izrada novog Pravilnika očekuje vrlo skoro (6. mjeseci od stupanja na snagu novog Zakona), a novi Pravilnik je nužan, budući da novi Zakon ukida znanstvena zvanja, čime ovaj Pravilnik postaje neupotrebљiv, vjerujemo da će to biti prilika za izradu jednog bitnije reformiranog Pravilnika, koji bi mogao biti na tragu novih ideja prezentiranih u DORA Deklaraciji, kao i dokumentu Europske komisije „Towards a reform of the research assessment system“</p>

<p>kandidata (gleđajući npr. citations/highly influential citations i dr.) za zvanja nakon izbora u zvanje znanstvenog suradnika.</p>	
<p>doc. dr. sc. Vera Tonić, Fakultet za matematiku, Sveučilište u Rijeci, 29. kolovoza 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>pišem Vam komentar na nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, za polje matematika.</p> <p>Smatram da su promjene u stupcima B i C pre drastične. Na primjer, za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika (izvanrednog profesora), stari pravilnik ima u stupcu B zahtjev za ukupno 4 rada u časopisima u bazi SCIE, od čega 2 rada trebaju biti od vremena zadnjeg izbora. Novi pravilnik predlaže za stupac B zahtjev za ukupno 7 radova u bazi SCIE, od čega 4 rada trebaju biti od zadnjeg izbora. Dakle, po novom pravilniku, od 5 radova koliko kandidat za višeg znanstvenog suradnika (izvanrednog profesora) treba imati od zadnjeg izbora, barem 4 rada trebaju biti u SCIE časopisima. U kombinaciji sa starim pravilnikom, ovi uvjeti mogu ispasti i gore: na primjer, ako je netko postao znanstveni suradnik (docent) s 3 rada od kojih je jedan u bazi SCIE (po starom pravilniku), sada bi za napredovanje trebao napisati 6 novih radova, i svih 6 bi trebali biti u bazi SCIE (da zadovolji uvjet od 7 SCIE radova ukupno).</p> <p>Za matematičara koji redovito drži nastavu (a u Rijeci smo nastavom i preopterećeni), ovo je vrlo teško dostižno u 5 godina.</p> <p>Ako smatrate da se brojevi u stupcima B i C trebaju povećati, to povećanje bi, po mom mišljenju, trebriroalo biti manje strmo.</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE:</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatio prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da <i>članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja</i>. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su usklađene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.</p>
<p>Dr. sc. Ivor Janković, Institut za Antropologiju, Zagreb, 30. kolovoza 2022.</p> <p>Vezano uz javnu raspravu o Prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama uvjeta za izbor u znanstvena zvanja, na Institutu za antropologiju putem Znanstvenog vijeća omogućilo se svim članovima da se uključe u raspravu i daju svoje komentare. Ovim putem dostavljamo vam objedinjene komentare koji se tiču humanističkih znanosti i društvenih znanosti</p> <p>Humanističke znanosti:</p> <p>Komentari promjena u članku 21:</p>	

Budući da je (bar se nadamo) tendencija promjena pravilnika povećanje izvrsnosti, smatramo da smanjivanje bodovnog praga za znanstveno zvanje Znanstveni suradnik sa 22 na 18 bodova nije potrebno niti da doprinosi promociji izvrsnosti.

Komentari promjena u članku 23. (sada članak 16.):

Kao i u komentaru za izbor u znanstveno zvanje znanstveni suradnik, smatramo da smanjivanje bodova nije bužno.

Komentari promjena u članku 26. (sada članak 19.):

Sugerirane promjene uvjeta pod 2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva smatramo velikim udarom na tendencije suvremene znanosti i poticanje suradnje među znanstvenicima te interdisciplinarnosti u istraživanju. Na taj način domaći će znanstvenici biti zakinuti za mogućnost objave istraživanja u većini vrhunskih časopisa koji upravo potiču interdisciplinaran i multidisciplinaran pristup istraživanjima, što svakako zahtijeva i uključivanje više znanstvenika u analizama. Rezultat ovakvog zahtjeva za napredovanje biti će samo objave različitih preglednih radova u, mahom, domaćim ili časopisima manjeg impakt-faktora te rezultirati tržanjem za ispunavanjem obveza a ne kvalitetom znanstvenog rada. Nije nam jasna točna tendencija postavljenog uvjeta, no ako je razlog zahtjeva samostalnog autorstva sumnja da se dio znanstvenika dopisuje na radove, uvriježena praksa u većini kvalitetnih znanstvih časopisa je potpisana izjava u kojoj se navodi doprinos pojedinog znanstvenika na radu. Nadalje, kao što mi je poznato, više Instituta ima i dodatne uvjete po kojima traži da se na određenom broju radova za napredovanje mora biti prvi ili dopisni autor (corresponding author). Takav zahtjev svakako je moguće ugraditi u ovaj pravilnik.

Komentari na članke 21, 23., 26 (skupno) vezano uz zahtjev da dio bude u domaćim časopisima.

Smatramo da je ovaj zahtjev problematičan i diskriminirajuć po više osnova. Kao prvo, zadire u znanstvenu slobodu svakog znanstvenika da doneće odluke o tome gdje će rezultati biti objavljeni. Kao drugo u velikom dijelu humanističkih znanosti mali je broj časopisa klasificiranih kao A1, a uglavnom se objavljuje samo jedan broj godišnje. Vezano uz to, velik dio znanstvenika ujedno obnaša i odgovorne i važne dužnosti urednika časopisa ili članova uredništva, što ih, barem u slučaju časopisa A1 klasifikacije, onemogućava da u istima i objavljuju.

Konačan rezultat toga biti će ili da će znanstvenici odstupiti s navedenih dužnosti i time naškoditi samoj kvaliteti časopisa, ili (zbog sporog tempa objavljivanja

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Broj bodova se smanjuje jer se više ne buduje neobjavljena disertacija.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

brojeva te malog broja domaćih časopisa u kojima mogu obavljivati radove) njihovo napredovanje biti jako usporeno. Nadalje, tendencija znanstvene politike Republike Hrvatske, što je moguće vidjeti i iz više dokumenata objavljenim od strane Vlade RH jest (barem prema novinskim i televizijskim nastupima, kao i preambuli dokumenata i akata vezanih uz znanost) ostvarivanje kvalitetnijih i svjetski relevantnih rezultata, kao i omogućavanje zapošljavanja znanstvenika povratnika te otovorenost mogućnosti zapošljavanja stranih znanstvenika na hrvatskim institucijama. I jedni i drugi, ukoliko se radi o etabliranim znanstvenicima, većinom nemaju objave u domaćim, već u vrhunskim stranim časopisima. Valja naglasiti da smatramo da je objavljivanje u domaćim časopisima poželjno, te da izjednačavanjem objava u vrhunskih mstranim časopisma i domaćim časopisima klasificiranim kao A1 (ili A2) omogućava izbor znanstvenicima da sami odluče o najboljem mjestu za publiciranje njihovih rezultata. Dio znanstvenika može se (polazeći prvenstveno od osobnog stava gdje će njihovi radovi i tematika istih biti najbolje plasirana i imati najbolji odjek u znanstvenoj javosti) odlučiti za publikacije isključivo u domaćim vrshunskim časopisima, dok će dio naglasak staviti na vrhunske strane časopise. U svakom slučaju znanstvena sloboda mora omogućiti da to bude osoban izbora svakog znanstvenika.

Članak 27., stavak 1:

Nije nam jasno po kojem kriteriju se radovi u polju lingvistike i filologije vrednuju više od ostalih polja unutar humanističkih znanosti. To smatramo diskriminacijom i mišljenja smo da radove unutar svih polja treba bodovno izjednačiti. S druge strane, pozdravaljamo promjenu u kojoj se doktorska disertacija ne bude već predstavlja samo jedan od uvjeta za izbor u znanstveno zvanje.

Društvene znanosti:

Kolegica iz društvenih znanosti osvrnula se na promjene u čl. 11. Prijedloga (ranije čl. 17.) u kojem se predlaže da se za zvanje Znanstvenog savjetnika mora ostvariti veći broj radova nego ranije (ukupno 11). Smatra da povećanje potrebnog broja radova smanjuje mogućnost angažmana u drugim poljima djelatnosti, poput vođenja projekata, mentoriranja doktoranada, pisanja knjiga/udžbenika i sl., a ne da i dalje budu opterećeni pisanjem znanstvenih radova.

DJELOMIČNO SE PRIHVACA

Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.

NE PRIHVACA SE

Obrazloženje:

Ovo se ne može priхватiti kao argument za smanjenje broja radova osoba u najvišim zvanjima. Znanstvenicima i sveučilišnim profesorima posao je da vrše istraživanja i objavljaju radove. Povećanje obveze objavljivanja radova za najviša znanstvena zvanja upravo je bila jedna od smjernica za promjene pravilnika koje je donio NVZVOTR.

**Društvene znanosti
NE PRIHVAĆA SE**

Potreban broj bodova prilikom izbora u zvanje Znanstvenog savjetnika nije se mijenjao u predloženim izmjenama Pravilnika.

prof.dr.sc. Nenad Kuzmanić, Kemijsko-tehnološki fakultet, Sveučilište u Splitu, 1. rujna 2022.

Poštovani,

Vezano uz Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Za izbor u znanstvena zvanja u području tehničkih znanosti navode se sljedeće stavke vezane uz kvartile:

Potrebno je da: a) od redom navedenog ukupnog broja radova (2, 4, 6, 8) u A kategoriji, potrebnih za izbore u znanstvena zvanja, njih redom (1, 1, 2, 2) pripada najmanje drugom kvartilu. Kvartili se određuju na temelju "čimbenika odjeka časopisa" (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection. Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika. Ukoliko je časopis u kojem je rad objavljen indeksiran u WoSCC-u, ali mu još nije određen kvartil i/ili čimbenik odjeka, smatrati će se da je razvrstan u četvrti kvartil (Q4). Radovi moraju sadržavati izvorni doprinos u polju izbora pristupnika.

Mišljenja sam da bi prijedlog Pravilnika po pitanju kvartilatrebalo dodatno precizirati. Moja nedoumica odnosi se na sljedeće:

U koliko se provodi npr. izbor u području tehničkih znanosti, polje kemijskog inženjerstva, a rad je objavljen u časopisu čiji se pridodijeljeni kvartil (Q1) odnosi na npr. Arheologiju (dakle potpuno drugo područje i polje u odnosu na izbor), može li se taj kvartil prihvati za navedeni izbor? Ili se taj rad mora tretirati kao da je objavljen u časopisu četvrtog kvartila (Q4) jer kvartil iz polja izbora nije određen?

U navedenom članku se navodi da radovi moraju sadržavati izvorni doprinos u polju izbora pristupnika, međutim pravno sagledavajući ovako napisani članak proizlazi da - absolutno nije bitno u kojem se časopisu rad objavljuje!?

KOMENTAR:

Ovo pitanje treba riješiti odgovarajući Matični odbor koji provodi izbor prema dostavljenom mišljenju Povjerenstva za izbor i u skladu s uobičajenom praksom.

Prof. dr. sc. Marko Samardžija, predsjednik Matičnog odbora za polje veterinarske medicine, 1. rujna 2022.

Poštovani,

uvidom u Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja kao predsjednik Matičnog odbora za polje veterinarske medicine moram izraziti ne slaganje s postojećim Nacrtom, točnije člankom 4. Naime, u području Biomedicine i zdravstva jedino Veterinarska medicina je predložila pooštrene kriterije u odnosu na sva ostala polja koja pripadaju navedenom području sukladno Vašim smjernicama za rad na izmjenama i dopunama Pravilnika na osnovi Vašeg dopisa Klasa 030-02/22-02/0020; Ur. broj 355-08-22-00. Naime, budući da je izričit zahtjev Nacionalnog vijeća za znanost visoko obrazovanje i tehnološki razvoj bio da se kriteriji za znanstvena napredovanja moraju pooštriti, Matični odbor za polje veterinarske medicine je iznio svoj prijedlog. Međutim, budući da svi ostali Matični odbori unutar područja Biomedicine i zdravstva nisu postupili sukladno traženom što je vidljivo iz članka 4 Pravilnika, slobodan sam u dogовору с члановима Matičnog odbora za polje veterinarske medicine zahtijevati povlačenje našeg prijedloga, odnosno zahtijevam da se naši uvjeti vrati na staro (ostanu nepromijenjeni), sukladno prijedlozima ostalih Matičnih odbora iz područja Biomedicine i zdravstva.

PRIHVAĆA SE

OBRAZLOŽENJE:

Matični odbor za polje veterinarske medicine predlagatelj je povećanje broja radova u časopisima indeksiranim u bazama Woscc, Scopus ili Medline za znanstvena zvanja znanstvenog savjetina i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju slijedeći tako smjernice Nacionalnog vijeća za izmjene i dopune Pravilnika, a ne zato što smatra da su postojeći uvjeti za ta dva znanstvena zvanja za polje veterinarske medicine dosad imala neprimjerene uvjete. U tom smislu uvažavaju se okolnosti koje se navode u ovom komentaru i prijedlogu te u komentaru i prijedlogu Veterinarskog instituta u Zagrebu i prof. Dr. Sc. Ljube Barbića u ovom javnom savjetovanju

prof. dr. sc. Đuro Blažeka, predsjednik Matičnog odbora za filologiju, 4. rujna 2022.

Poštovani, molim vas da uvažite sljedeća dva prijedloga Matičnog odbora za filologiju, a koji su dio Prijedloga promjena Pravilnika za humanističkog područje koje je naš Matični odbor usvojio nakon dvomjesečnog

1) Strani znanstveno-stručni časopisi vrednuju se kao publikacije kategorije A1 ako su indeksirani u nekoj od međunarodnih znanstvenih baza. Ako nisu indeksirani, vrednuju se kao publikacije kategorije A2.

Na taj način bi se izbjeglo da Matični odbor bude pod pritiskom priznavati kao A1 sve radove objavljene u časopisima čije je mjesto izdavanja izvan Republike Hrvatske.

2) Zbornici radova s međunarodnih znanstvenih skupova održanih u inozemstvu ili Hrvatskoj i uredničke znanstvene knjige mogu se vrednovati kao publikacije kategorije A1 ili

PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Izmjenama i dopunama dodan je članak 21 koji glasi:

Članak 21.

U članku 29. stavak 4. mijenja se i glasi:

4) Procjena inozemnih publikacija

Međunarodne i strane publikacije procjenjuju se uz odgovarajuću primjenu naprijed navedenih kriterija. Strani znanstveno-stručni časopisi vrednuju se kao publikacije kategorije A1 ako su indeksirani u nekoj od međunarodnih znanstvenih baza odnosno ako su na popisu vrednovanih znanstvenih časopisa u zemlji izlaženja. Ako nisu indeksirani ili nisu na popisu vrednovanih znanstvenih časopisa u zemlji izlaženja, vrednuju se kao publikacije kategorije A2.

<p>A2. Kao publikacije kategorije A1 vrednuju se publikacije visoke kakvoće 1) koje je objavio znanstveno relevantan domaći ili inozemni izdavač, 2) u kojima su radovi kategorizirani i pojedinačno recenzirani barem dvjema recenzijama, 3) u kojoj su objavljeni radovi autora iz najmanje dviju zemalja. Iznimne domaće publikacije u kategoriji referentnih djela, koje su u pravilu višesvećane edicije, mogu se svrstati u kategoriju A1 neovisno o tim kriterijima.</p> <p>Na taj način bi se izbjeglo da Matični odbor bude pod pritiskom priznavati kao a1 radove objavljene u svim zbornicima čije je mjesto izdavanja izvan Republike Hrvatske. Prihvaćanjem ovog prijedloga također bi se omogućilo da i radovi u iznimno kvalitetnim domaćim zbornicima i publikacijama dobiju status A1. Vrlo je nelogična situacija da radovi u nekim vrhunskim domaćim publikacijama, npr. zbornicima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ili zbornicima s nekih skupova najviše kategorije (npr. Hrvatski slavistički kongres) ne mogu biti vrednovani najvišom kategorizacijom isključivo zbog činjenice da su objavljeni na tlu Republike Hrvatske.</p>	<p>U članku 29. dodaje se stavak 5. koji glasi: (5) Zbornici radova s međunarodnih znanstvenih skupova održanih u inozemstvu ili Hrvatskoj i uredničke znanstvene knjige mogu se vrednovati kao publikacije kategorije A1 ili A2. Kao publikacije kategorije A1 vrednuju se publikacije visoke kakvoće 1) koje je objavio znanstveno relevantan domaći ili inozemni izdavač, 2) u kojima su radovi kategorizirani i pojedinačno recenzirani barem dvjema recenzijama.</p>
<p>Izv. prof dr. sc. Josip Miletić, Odjel za kroatistiku, Sveučilište u Zadru, 4. rujna 2022.</p> <p>Primjedbe se odnose na Odjeljak 5. Humanističke znanosti</p> <p>U izmjenama članaka 21., 22., 23. i 24., odnosno u člancima Prijedloga pravilnika od 14. do 17. predlaže se da se od traženoga broja publikacija na međunarodnoj razini određeni broj njih mora objaviti u domaćem časopisu (a1). Mišljenja sam da to nije dobro jer tim prijedlogom ne samo da se korupcija u znanosti neće smanjiti, već se potencijalno može povećati. Naime, izvorno je popis domaćih časopisa (a1) i (a2) osmišljen kao ravnopravna zamjena stranim publikacijama na međunarodnoj razini. Ne vidim razloga da se uvjetuje objavljivanje u domaćem časopisu (a1). Naime, u maloj sredini kakva je Republika Hrvatska mnogo je lakše razviti interesnu i nepotističku mrežu oko nekoga domaćeg znanstvenog časopisa, a znatno je teže aplicirati za objavljivanje znanstvenoga rada u međunarodnoj konkurenciji.</p> <p>Sagledavajući suvremeno poticanje interdisciplinarnosti u znanosti, donekle je dvojbeno i uvjetovanje postotka</p>	<p>DJELOMIČNO SE PRIHVACA Obrazloženje:</p> <p>U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.</p>

<p>samostalnoga autorstva, ali to je kudikamo manji problem od potencijalne korupcije i nepotizma u sustavu.</p>	
<p>izv. prof. dr. sc. Anela Nikčević-Milković, Odjel za nastavničke studije u Gospiću, Sveučilište u Zadru, 4. rujna 2022.</p> <p>Prigovor na Pravilnik o izmjenama prijedloga pravilnika o uvjetima za izbor u zvanja: kod izbora u društveno područje piše da stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu rad kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji. Mislim da znanstveni radovi a1 u Wos-u i Scopusu ne bi trebalo biti moguće prekategorizirati. Znanstvenik tako ne može biti siguran ni kad je rad objavio u najprestiznijim bazama. Otvara se mogućnost da netko namjerno, neopravdano prekategorizira takav rad, što svakako nije u redu.</p>	<p>DJWELOMIČNO SE PRIHVAĆA</p> <p>Obrazloženje: obzirom na neu Jednačenu praksu prilikom kategorizacije radova prilikom njihove objave, u aktualnom Pravilniku predviđena je mogućnost da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus) stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagač smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani / indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus. Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika budući da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.</p>
<p>izv. prof. dr. sc. Zoran Tadić, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 6. rujna 2022.</p> <p>Poštovani članovi Nacionalnog vijeća,</p> <p>preporučio bih da se članak 5. u Prijedlogu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o izboru znanstvena zvanja (dalje: prijedlog) malo izmjeni te da glasi:</p> <p>"Pod pojmom glavni autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora, osim ako to u radu nije drugačije označeno."</p> <p>Naime, danas u mnogim istraživanjima sudjeluje veći broj znanstvenika, pa se dogodi da su mnogi jednako doprinjeli zajedničkom radu, posebice ako su se jako angažirali tj. napravili najveći dio posla. Ukoliko su dvije osobe najviše pridonijele rješavanju kakvog znanstvenog problema, one se navode kao prvi autori. To se radi tako da se prvi i drugi autor u popisu autora, na kakav prikidan način označe (zvjezdicom,</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje: Dosadašnja iskustva rada Matičnih odbora ukazuju na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja i različite prakse u radu pojedinih MO. Ideja je bila da se određena praksa u tretiraju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO, uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku. Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija. Odlučili smo se da se glavni autori definiraju kao prvi i dopisni, jer je takva praksa već postojala. Naravno, umjesto <i>dopisni autor</i> mogao se</p>

brojem ili slovom), a u fusnoti ili na kraju članka, navede se da su oni jednako doprinijeli rješavanju tog problema. Obično se napiše: "Equal contribution by these two authors" ili "These two authors contributed equally." Isto vrijedi i za autore koji su nositelji problematike odn. voditelji istraživanja, jer su istraživanja dosta često multigrupna tj. uključuju znanstvenike iz dvije ili više znanstvenih skupina koje vode različiti znanstvenici.

Ovakvo označavanje autora uobičajeno je danas u biologiji i biomedicinskim znanostima, pa bi nepriznavanjem dvostrukog prvog autorstva oštetili ljude koji su to postigli, a to je na radovima i navedeno. Isto vrijedi i za autore koji su nositelji problematike tj. voditelji znanstvenih skupina. Kako sam rekao, takvo označavanje dvostrukih jednakovrijednih autorstava danas je uobičajena praksa u svijetu, koju prihvaćaju i ugledni časopisi.

Kao dokaz toga, u primitku prilažem dva rada: jedan iz časopisa "Nature" (polak et al 2015.pdf), a drugi iz PNAS-a (sheratt et al 2015.pdf). Na radu iz časopisa "Nature", dvije su osobe (P. Polak i R. Karlić) prvi autori, što je označeno u fusnoti. Dvije su osobe također navedene i kao dopisni autori (J. A. Stamatoyannopoulos i S. R. Sunyaev), što je navedeno u odjeljku "Author information" pri kraju rada. Na radu objavljenom u PNAS-u, jedna je osoba prvi autor (E. Sheratt), a dvije su autori koji su nositelji problematike (K. de Queiroz i J. B. Losos) i jednako su prodonijeli rješavanju problema, što je navedeno u fusnoti na prvoj stranici rada. Kevin de Queiroz je istraživač na Smithsonianu (<https://naturalhistory.si.edu/staff/kevin-de-queiroz>), a Jonathan Losos je sada na Washington University tj. tamo se vratio, nakon desetak godina provedenih na Harvardu (<https://biology.wustl.edu/people/jonathan-losos>). E. Sheratt je u vrijeme objavlјivanja rada bila poslijedoktorantica u grupi J. Lososa, a sada je docent na University of Adelaide (<https://researchers.adelaide.edu.au/profile/emma.sherratt>).

Danas je ovakvih primjera višestrukih glavnih autorstava u biologiji i biomedicini na tisuće (ne znam za kemijske i fizičke znanosti!). Oni još nisu u većini (u većini je slučajeva na radovima samo dva glavna autora), ali ih je značajan broj koji i dalje raste i izostavljenjem tj. ignoriranjem ovako navedenih autora, oni bi bili oštećeni.

koristiti i termin *autor s jednakim doprinosom*, ali to ne bi bitno promijenilo temeljnu ideju, a ta je da se glavni autori i njihov broj jasno definiraju.

Kako sam rekao, ovakvo navođenje uobičajeno je danas u biologiji i
biomedicinskim znanostima i, ako to priznaju i prihvaćaju ugledni časopisi i sve znanstveno visokorazvijene zemlje, ne vidim zašto bi se
prvo autorstvo obezvrijedilo u Hrvatskoj, nekom tko nije prvi napisan u
popisu autora, a jednako je pridonio rješavanju problematike kao i
prvonapisani. Ali, uz jedan uvjet: SAMO AKO JE TO U RADU NAVEDENO NA
NEKI PRIKLADAN NAČIN, a ne naknadnim dopisima, paušalnim procjenama
povjerena tijekom izbora u zvanje i sl!!! Naknadne dopise, bili oni
i iz samog uredništva nekog časopisa, nikako ne treba uzimati u obzir.
Ali, treba uzeti u obzir odn. prihvati autorstva kako su u objavljenom radu napisana i objašnjena!

Puno je znanstveno realniji i moderniji pristup autorstvima u području "Biomedicina i zdravstvo" (čl. 7., točka 3) koji kaže: "Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u području "Biomedicina i zdravstvo", pristupnik mora biti prvi, posljednji ili dopisni autor (ako je različit od prvog ili posljednjeg) na najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor."

Ovakva formulacija, u duhu je modernih trendova navođenja autorstava na biološkim/biomedicinskim radovima u kojima su važna autorstva eksplicitno navedena u radovima, a voditelj grupe više nije i dopisni autor (jer je dopisni autor samo dopisni autor i ništa više!), nego je dopisni autor obično prvi autor (vidi dolje).

Zaključak:
Gore naveden način navođenja višestrukih glavnih autora koristi se u svijetu više od 15 godina, uobičajen je i općeprihvaćen, pa bi bilo dobro da se ne dogodi da ljudima ograničavamo njihova postignuća, ako su eksplicitno navedena u publikacijama.

Smatram da treba misliti na generacije koje dolaze i na njih primjeniti nove, svugdje prihvaćene, principe označavanja autorstva, ali i druge principe moderne znanosti. Ovako predložena formulacija glavnog autorstva u Prijedlogu izgleda kao da se njome nekog želi

"dovesti u red". Varalice svakako treba dovesti u red, ali ne na način da se ljudima automatski ograniči nešto što je u praksi u svijetu normalno dopušteno i svugdje u znanstveno razvijenim zemljama prihvaćeno, a to je označavanje višestrukih prvih autorstava na radu. Uostalom, velika većina časopisa prihvata samo do četiri glavna autora (dva prva i dva "šefovska" tj. zadnja), ne više.

Naglašavam: Višestruka glavna autorstva treba svakako priznavati, ali SAMO AKO SU ONA NAVEDENA U SAMOM RADU, nikako drugačije!!!

Srdačan pozdrav svima

Zoran Tadić

P.S. Zadnjih je 15-tak godina, posebice u području ekologije/evolucije/ponašanja u biologiji, ali sve više i u molekularnim/biomedicinskim znanostima, sasvim normalno da je prvi autor ujedno i dopisni autor, a autor nositelj problematike/voditelj laboratorija je na zadnjem mjestu (vidi priloženi rad objavljen u PNAS-u!). Dopisni je autor samo ono što i piše – on se dopisuje s uredništvom i ništa više. To nema nikakvu posebnu funkciju i značenje, nigdje u znanstveno razvijenom svijetu, to ne znači da je on "glavni šef" na radu. Ne znam odakle takvo shvaćenje uloge dopisnog autora u Hrvata? Valjda iz doba kad je hrvatski šef bio tiranin strog, batina i Bog i svemu ga se moralo apsolutno slušati i pokoravati mu se. Takvi su trendovi u svijetu odavno napušteni: Većina prvih autora ujedno su i dopisni autori, a "šef" je na zadnjem mjestu i nije dopisni autor. Da li je on voditelj laboratorija/skupine, lako se danas provjeri na internetu. Činjenica da on nije i dopisni autor, ne umanjuje njegovu ulogu na radu i glavno autorstvo. Tako je barem u zemljama koje imaju vrlo razvijenu znanost. Nadam se da će tako biti i u Hrvatskoj.

**doc. dr. sc. Dario Šebalj, Ekonomski fakultet u Osijeku,
Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, 6. rujna 2022.**

Poštovani,

**NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:**

Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.

ovim putem iskazujem primjedbu na izbacivanje čl. 17. st. 15. koji kaže da se jedna trećina potrebnih bodova može ostvariti na temelju viška bodova ili radova koji nisu vrednovani u prethodnom izboru. Smatram da je taj stavak bio vrlo koristan onim znanstvenicima koji su prikupili više bodova od potrebnog, a izbacivanjem ovog stavka sav višak bodova će jednostavno propasti.

KLASA: 003-01/22-01/6
URBROJ: 2170-57-01-22-2
Rijeka, 7. rujna 2022.

Nacionalno vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
Donje Svetice 38/V
HR-10000 Zagreb
info@nvvzvot.hr

PREDMET: Očitovanje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovani,

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet (dalje u tekstu: PRAVRI) ovim se putem očituje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (dalje u tekstu: Nacrt). Navedeni Nacrt je objavilo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOT) na svojoj [web-stranici](#) 16. kolovoza 2022. godine otvorivši javnu raspravu uz mogućnost slanja očitovanja u roku od 30 dana od objave. Njime se intervencijski postopeči kriterije za izbor u znanstvena zvanja propisane Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/17, 72/19 i 21/21; dalje u tekstu: Pravilnik).

Prije svega, PRAVRI pozdravlja nastojanje NVZVOT-a koje ide za osvremenjivanjem kriterija za izbor u znanstvena zvanja u društvenim znanostima, a u skladu i sa stajalištem koje su iznijeli članovi Matičnog odbora za polje prava s Pravnog fakulteta u Rijeci, prilikom prvotne rasprave o izmjeni i dopuni kriterija koja se poveala u sklopu rada toga Matičnog odbora. Posebno pozdravljamo povećanje broja potrebnih bodova kod izbora u trajno zvanje znanstvenog savjetnika u odjeljku 4. (članku 17.) točki 17. Nacrtu pri čemu je umanjena nelogičnost da je za niže zvanje bilo potrebno više bodova od bodova potrebnih za izbor u više zvanje. Pored toga, pozdravljamo i umošenje dodatne baze podataka ERIH PLUS u odnosu na kategoriju radova a2 u odjeljku 4. (članku 17.) točki 4. Nacrtu. Vjerujemo i da će kvaliteti doprinjeti i nemogućnost priznavanja rada objavljenog u časopisu u kojem je autor rada tijedno i urednik u trenutku objave, izuzev ako je rad prihvaćen za objavu ranije, predviđena u odjeljku 4. (članku 17.) točki 10. Nacrtu. Jednako mišljenje dijelimo i u vezi s ograničenjem broja radova na samo jedan rad u određenom zborniku radova sa znanstvenog skupa kako je predviđeno odjeljkom 4. (člankom 17.) točkom 9. Nacrtu.

Posebnu pozornost PRAVRI skreće na odredbu odjeljka 4. (članka 17.) stavka 7. Nacrtu, kojom se reducira sadašnja odredba članka 17. stavka 7. Pravilnika. Naime, iz njegozinog je teksta izbačen dio koji

| Address: Hlahić 6, HR-51000 Rijeka, Hrvatska - Croatia, Phone: +385 51 359 500, Fax: +385 51 359 593 |
| OIB: 43767699965, Internet: www.prairi.unir.hr, E-mail: dekanat@pravir.hr |

1. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom.

Predlagač jedinstveno tretiranje znanstvenih radova prve skupine (a1) u području društvenih znanosti smatra opravdanim, posebice iz razloga nemogućnosti konkretnog normiranja kategorije "međunarodno uglednog znanstvenog izdavača" u uvjetima izostanka konkretnih prijedloga od strane predlagača.

2. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom.

glasí: „ili je objavljena kod međunarodno uglednog znanstvenog izdavača“, dok je ostavljen samo kriterij da knjiga indeksirana u bazi WoS/CC ili Scopus može biti označena kategorijom a1. To isto vrijedi i za poglavja u knjizi. Ova odredba moguće zadovoljava potrebu za osvremenjivanjem znanstvene komunikacije općenito u društvenim znanostima, no u području pravne znanosti posve je suprotno svim međunarodnim, a poglavito evropskim trendovima. Naime, u pravnoj znanosti sveprisutno je znanstvena komunikacija kroz brojne vrste publikacija, posebno knjige, kao što su zbornici radova s međunarodnih skupova, znanstvene knjige (monografije), komparativopravne knjige koje čine dio serije, publikacije znanje kao *liber amicorum* (zbornici posvećeni pojedinih istaknutim članovima akademske zajednice) i komentari nacionalnih ustava, zakona, uredbi EU-a ili međunarodnih konvencija.

Navedene vrste publikacija mogu biti znanstvene ili znanstveno-stručne naravi, ali zbog prirode prava kao znanstvenog polja nerijetko premašuju relevantnost koji imaju radovi u časopisima. To, međutim, uopće nije prepoznato od strane baze podataka koje su ostavljene u novoj inačici članka 17. točke 7. Naime, WoS/CC i Scopus svojim politikama negativno utječu na dva aspekta pravnoznanstvene komunikacije: 1. slobodu znanstvenog stvaralaštva i 2. otvorenim pristup znanstvenim publikacijama.

U pogledu slobode znanstvenog stvaralaštva koja je zajamčena Ustavom Republike Hrvatske (NN 56/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14; dalje u tekstu: Ustav) u članku 69., valja reći da se ona sastoji, između ostalog, u izboru teme i metodologije znanstvenog istraživanja i u izboru mjesti i načina disseminacije rezultata znanstvenog istraživanja. Ako se na predloženi način ne uzmi mogućnost relevantne objave najboljih radova hrvatskih znanstvenika u području društvenih znanosti gotovo samo na one publikacije koje su zadržane u bazama WoS/CC i Scopus, suocić ćemo se i sa suženjem ustavne slobode znanstvenog stvaralaštva. To će biti nemilovna posljedica komercijalizacije publiciranja u hrvatskim društvenim znanostima. Naime, i WoS/CC i Scopus baze su isključivo komercijalnog karaktera što se očituje i u njihovom poslovnom modelu koji iziskuje naknade za publiciranje radova (posebno u otvorenom pristupu), pristup radovima te indeksiranje publikacija. Zatvaranje mogućnosti objavljivanja radova u kategoriji a1 gotovo samo na navedene baze dolazimo do toga da će svi znanstvenici morati primarno publicirati u kontekstu komercijalnih publikacija, na što se kao problematično ukazuje već duži niz godina u inozemnim znanstvenim zajednicama u kojima je situacija usporediva s hrvatskom (pri tome valja imati na umu da se velike akademske zajednice, poput Njemačke, Italije, Francuske i Španjolske, ne rukovode indeksacijom u ovim bazama podataka kao pokazateljem kvalitete). Uistinu se trebamo pitati kome ide u prilog uklanjanje ovog dijela odredbe ako znamo da će tada radovi najviše kvalitete (a1) biti podložni ocjeni komercijalne baze podataka, a da pritom kvalitet rada (i izdavača) neće moći biti predmetom ocjene u postupku izbora. Ovime se dodatno udaljavamo od kvalitativne procjene radova i približavamo jedinom kriteriju mjestu indeksacije (čak ne i objavice). To je u protnosti i s načelom samog Pravilnika koji počiva ne samo na kvantitativnoj, već i na kvalitativnoj analizi objavljenih radova iz članka 17. točke 2. Pravilnika. Smatramo nedopustivim da bi atat za objavu rada imao prednost pred kvalitativnom analizom rada. Slijedom navedenog smatramo da bi osporenom izmjenom kao posljedica komercijalizacije pravne znanosti bila dovedena u pitanje ustavna sloboda znanstvenog stvaralaštva pravnih znanstvenika u Hrvatskoj.

Podatno navedenom, opisani poslovni model u izdavačkoj industriji kojoj pripadaju baze WoS/CC i Scopus suprotan je načelima otvorene znanosti. Razni europski i nacionalni dokumenti, uključujući Budimpeštanu inicijativu za otvoreni pristup (2002); Deklaraciju ECOS (2017); Evropska komisija – OA: Plan S (2020); Hrvatsku deklaraciju o otvorenom pristupu (2012), te akti akademske zajednice kao što su Deklaracija Sveučilišta u Rijeci: Evropska otvorena znanost (2019) i Upute za provedbu Politike otvorene znanosti Sveučilišta u Rijeci (2022), jasno postavljaju pred nas zadatke da rezultate svojih istraživanja objavljujemo u otvorenom pristupu, a također i da radove pohranjujemo u institucijskim repozitorijima. I WoS/CC i Scopus svojim politikama ne podržavaju pohranu radova u institucijskim repozitorijima, a dodatno otežavaju ostvarenje otvorenog pristupa naplaćivanjem visokih

naknada (npr. APC troškova za objavu rada), a koje u konačnici padaju izravno ili neizravno na teret proračuna za znanost. Nije uopće jasno kako pomiriti nacionalno opredjeljenje prema otvorenoj znanosti s ovim prijedlogom u kojem se briše dio rečenice koji je sadržavao mogućnost objave u nekomercijalnim publikacijama – knjigama, a koje su izuzetno bitne za pravnu znanost kao što je prethodno pojašnjeno. Vjerujemo da je kvalitetna osiguranja time što je jasno navedeno da to mora biti „međunarodno ugledan znanstveni izdavač“. Sto je potvrdila i praksu Matičnog odbora za polje prava prema kojoj se zahtjeva, sukladno Pravilniku, detaljno obrazloženje kriterija „međunarodno uglednog znanstvenog“ izdavača. Osim toga, valja istaknuti da je pod okriljem Europske komisije sastavljen [Agreement on Reforming Research Assessment](#) kojem je osnovni cilj odmak od kvantitativnih kriterija vrednovanja znanstvenog publiciranja i rada općenito, namenutom od strane komercijalnih znanstvenih izdavača, i povratak kvalitativnom vrednovanjem kolega.

U tom kontekstu potrebno je uzeti u obzir da se iz proračuna Republike Hrvatske izdvaja ne manje od 10 milijuna kuna godišnje samo za to da bi se našim znanstvenim institucijama osigurala mogućnost pregledavanja indeksacije i citiranosti u bazama WoSCC i Scopus, pri čemu to ne uključuje i pristup sadržaju radova. Dakle, za potrebe objave u otvorenom pristupu (kao i za potrebe „otvaranja“ pristupa radovima koji su objavljeni u zatvorenom pristupu) moramo izdvajati još dodatna sredstva iz proračuna, bilo izravno ili neizravno iz projekata i sl., što sveukupno osiromašuje našu ionako podfinanciranu znanost i očigledno ju sve intenzivnije komercijalizira. Time se zatvara krug u kojem je znanost dovedena u odnos ovisnosti o komercijalnim izdavačima, što bez sumnje ugrožava ustavnu slobodu znanstvenog stvaralaštva.

PRIJEDLOG 1.

Kako bi se izbjegle negativne posljedice uskrate priznanja radova objavljenih kod međunarodno uglednih znanstvenih izdavača kao radova najviše kategorije u polju prava, a uslijed posebnosti pravne znanosti i diseminacije pravnonaučnih istraživačkih rezultata predlažemo sljedeće:

1. da se u odredbu odjeljka 4. (članka 17.) stavka 7. Nacrti vrati izbrisani dio teksta koji glasi: „ili je objavljena kod međunarodno uglednog znanstvenog izdavača“ te da ona u cijelini bude nepromijenjena u odnosu na Pravilnik koji je sada na snazi,
alternativno,
2. da se u članak 19. Posebni uvjeti za izbor u znanstvenom polju »Pravo« doda novi stavak 4. koji bi glasio: „U znanstvenom polju »Pravo« knjiga objavljena kod međunarodno uglednog znanstvenog izdavača vrednije se kao tri (3) rada razvrstana u četvrti kvartil (Q4). Poglavlje u takvoj knjizi vrednije se kao jedan (1) rad razvrstan u četvrti kvartil (Q4). U jednoj znanstvenoj knjizi priznaje se samo jedno poglavlje za potrebe izbora u znanstveno zvanje.“

Dodatano pozorno skrećemo na odredbu članka 29. stavka 2. Nacrtu kojim se propisuje odgoda primjene izmijenjenih kriterija. Naime, pristupnik može zatražiti u razdoblju od 24 mjeseca od stupanja na snagu novog Pravilnika da se na njegov izbor u znanstveno zvanje primijene se odredbe sadašnjeg Pravilnika. Smatramo ovaj rok prekratkin jer ne omogućava razumno upravljanje istraživačkim postupkom znanstvenicima koji svoje planove istraživanja i donosičije moraju mijenjati tijekom razdoblja njihova izbora. Ne samo što je rok od 24 mjeseca kratki od takvog roka koji je bio propisan sadašnjim Pravilnikom u odnosu na prethodne kriterije, već su i predložene promjene bitno dublje poremetile dominantni (europski i nacionalni) model publiciranja u pravnoj znanosti.

Kako bi se poštivali dosadašnji napor u znanstvenom istraživanju i produkciji pojedinih hrvatskih pravnih znanstvenika, a koji su opravданo biti vodenici kriterijima iz sadašnjeg Pravilnika, predlažemo produženje tog roka na najmanje 36 mjeseci. To će ujedno opravdati i sredstva i vrijeme uložene u

znanstveno istraživanje i publiciranje rezultata tog istraživanja, koji su poduzeti prema sadašnjem Pravilniku, a u skladu s načelom opravdanih očekivanja.

PRIJEDLOG 2.

Radi uvažavanja ljudskog, resursnog i finansijskog ulaganja u dosadašnju znanstvenu produkciju prema sadašnjem Pravilniku i opravdanih očekivanja znanstvenika, predlažemo sljedeće:

1. da se u članku 29. stavku 2. Nacrtu brojka „24“ zamijeni brojkom „36“
i
2. da se u članku 29. stavku 3. Nacrtu brojka „24“ zamijeni brojkom „36“.

S poštovanjem,

DEKANICA
Prof. dr. sc. Vesna Crnić-Grotić

Address: Hlahić 6, HR-51000 Rijeka, Hrvatska - Croatia, Phone: +385 51 359 500, Fax: +385 51 359 593
OIB: 43707699960, Internet: www.pra.vi.uniri.hr, E-mail: dekanat@pravri.hr

Doc. Dr. sc. Marin Ordulj, Sveučilište u Splitu, Odjel za studije mora, 7. rujna 2022.

Poštovani,

Prva primjedba se odnosi na Članak 5 odnosno mijenjanje članka 11 te neuvrštavanje opcije glavnog autorstva za područje prirodnih znanosti kao uvjeta za izbor u zvanja s obzirom da interdisciplinarni radovi često imaju nekoliko glavnih autora, ovisno o tematiki istog. Prijedlog je da pristupnik bude prvi, dopisni i glavni autor na radu gdje je tematika interdisciplinarna.

Nadalje, druga zamjerka se odnosi na neuvažavanje složenosti poslova znanstvenika u području prirodnih znanosti zaposlenih na znanstvenim i znanstveno-nastavnim ustanovama odnosno težine napredovanja znanstveno nastavnog kadra. Mišljenja sam da bi trebalo jasno razdijeliti kriterije kao što postoji razlika kriterija za napredovanje u područjima Prirodnih i Biotehničkih znanosti.

Srdačan pozdrav

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Dosadašnja iskustva rada Matičnih odbora ukazuju na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja i različite prakse u radu pojedinih MO. Ideja je bila da se određena praksa u tretiranju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO, uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku.

Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija. Odlučili smo se da se glavni autori definiraju kao prvi i dopisni, jer je takva praksa već postojala.

	<p>Također, treba imati na umu da zakonodavac ovim Pravilnikom propisuje minimalne kriterije za vrednovanje znanstvenog doprinosa kandidata. Znanstveno-nastavne institucije mogu svojim dodatnim kriterijima praviti razliku između znanstvenih i znanstveno-nastavnih radnih mjesta. Primjerice, Odluka o minimalnim uvjetima za reizbore na radna mjesta pravi razliku u kriterijima između znanstvenih i znanstveno-nastavnih radnih mjesta.</p> <p>https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_03_24_543.html</p>
<p>dr.sc.Dino Dumančić, Odjel za anglistiku Sveučilišta u Zadru, 8. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>u nastavku iznosim svoje primjedbe i prijedloge vezane za nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima u izbor u znanstvena zvanja. U svom osvrtu ću se pozivati na pojedine članke na koje želim obratiti pozornost.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Prema Članku 21. novog prijedloga potrebno je imati: "...jedan rad u domaćem časopisu (a1) te tri rada u domaćim publikacijama (a2), pet radova (a1 + a2) ukupno..." <p>Novi prijedlog nalaže kako je četiri od pet radova potrebno napisati i objaviti u domaćim publikacijama, od kojih jedna mora biti a1 kategorije. Ovo predstavlja poteškoće za znanstvenike koji istražuju i pišu o temama iz područja glotodidaktike. Naime, nijedan od časopisa a1 kategorije ne obuhvaća teme koje se izravno dotiču učenja i poučavanja inoga jezika. Nadalje, postoji samo jedan a2 časopis (Strani jezici) u koji stručnjaci iz glotodidaktike mogu slati radove, što je izrazito malo ako se usporedi s ostalim granama. Istaknuo bih i činjenicu da bi veći postotak radova pisanih na hrvatskom jeziku umanjio čitanost i odjek publikacija zbog malog broja domaćih znanstvenika koji bave glotodidaktičkim temama te činjenice da većina znanstvenika iz tog područja djeluje na međunarodnoj razini (i pišu radove na engleskom).</p> <ul style="list-style-type: none"> · Prema Članku 26., stavku 2. novog prijedloga: <p>"...Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva....."</p> <p>Izrazio bih neslaganje s ovim člankom jer držim da se protivi načelima znanstvene suradnje. Znanstvenici prosperiraju komunicirajući, razmjenjujući ideje i</p>	<p>DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.</p> <p>DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA</p> <p>Obrazloženje:</p>

surađujući na istraživanjima, projektima i izradi publikacija. Ovaj članak smatram prilično izolirajućim jer primorava znanstvenike da uvelike istražuju i pišu sami. Radovi na kojima sudjeluje više stručnjaka za prednost imaju bogatstvo i kvalitetu koji počivaju na raznolikim idejama, pristupima, pokrivanju različitih polja i tema te mogućnosti uključivanja različitih sudionika. Cilj znanosti je povezati znanstvenike, uključiti ih u mrežu ljudi koji se bave sličnim područjima i temama te zajedničkim naporima diseminirati stečena saznanja javnosti. Ovim putem molim kolegice i kolege u Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj da razmotre gore navedene primjedbe kako bi se osigurali bolji uvjeti za napredovanje u području humanističkih znanosti. Mladim znanstvenicima poput mene, kao i ostalim sustručnjacima u području glotodidaktike, je izrazito teško pronaći domaće publikacije koje bi svojim opsegom obuhvatile teme koje se tiču procesa učenja i poučavanja inog jezika. Uvezši u obzir ograničavajući broj dostupnih časopisa (nepostojeci a1 te samo jedan časopis a2 kategorije), maleni broj znanstvenika koji se bave ovim temama u RH te činjenici da interdisciplinarna priroda glotodidaktike zahtijeva širi odjek u smislu publiciranja, nije teško uočiti koliko su promjene predložene u ovom Pravilniku ograničavajuće. Smatram da se znanstvenicima koji rade i predaju na stranom jeziku treba omogućiti i prihvati veći broj publikacija u inozemnim časopisima. Na sveučilištima se nerijetko od znanstvenika zahtjeva objava u časopisima koji su indeksirani u WOS-u ili Scopusu, no zaboravlja se da neka područja (poput glotodidaktike) nemaju pristup takvim časopisima u Hrvatskoj. U nadi da ćete uzeti u obzir moja razmišljanja i komentare, srdačno Vas pozdravljam.

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

**izv. prof. dr. sc. Anna Martinović, Odjel za anglistiku,
Sveučilište u Zadru, 8. rujna 2022.**

Poštovani,
U novom prijedlogu sam primijetila nekoliko izazova i problema koje bih željela naglasiti i za koje se nadam da ćete razmotriti:

1. Članak 21 novog prijedloga glasi: „....jedan rad u domaćem časopisu (a1) te tri rada u domaćim publikacijama (a2), pet radova (a1 + a2) ukupno...“

Ovo podrazumijeva da od pet radova, četiri moraju biti u domaćim časopisima. Prvo, to će znanstvenicima iz područja glotodidaktike prilično otežati objavljivanje jer u Hrvatskoj ne postoje a1 časopisi koji se usmjeravaju na usvajanje drugog jezika i poučavanje drugog jezika; štoviše, postoji samo jedan a2 časopis. Drugo, budući da u Hrvatskoj postoji nekolicina stručnjaka koji se bave usvajanjem

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem

<p>i poučavanjem engleskog jezika, ovaj će kriterij ozbiljno suziti područje utjecaja naših radova (impact factor). Naime, usvajanje i poučavanje engleskog jezika međunarodno je područje koje zahtjeva publikacije koje mogu doprijeti do međunarodne publike. Spomenuti bi kriterij ozbiljno ugrozio utjecaj naših radova, stoga mislim da bi ga trebalo ukloniti.</p> <p>2. Članak 22. novog prijedloga glasi: „... najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)...“ Isti komentar kao gore navedeno. U Hrvatskoj nema a1 časopisa koji se bave područjem glotodidaktike.</p> <p>3. Članak 23. novog prijedloga glasi: „...najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)...“ Isti komentar kao gore navedeno.</p> <p>4. Članak 24. novog prijedloga glasi: „... jedan u domaćem časopisu (a1)...“ Isti komentar kao gore navedeno.</p> <p>5. Članak 26. Stavka 2 novog prijedloga glasi: „...Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva.....“ Ovaj prijedlog će znatno umanjiti suradnju među kolegama koja je jedan od temelja znanstvenog rada. Suradnja s kolegama potiče razmjenu ideja i iskustava, što rezultira izradom kvalitetnijih radova. Smatram da ovaj kriterij treba ukloniti.</p> <p>Nadam se da ćete moje komentare uzeti u obzir. S poštovanjem,</p>	<p>časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.</p>
---	---

Dr. sc. Valentina Španić, Poljoprivredni institut Osijek, 9. rujna 2022.

Poštovani,

Pišem u vezi izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Kako se dobio naputak o izraženom mišljenju Europske komisije da su uvjeti za napredovanja u znanstvena zvanja preblagi, mislim da su pronašli i dobro uporište u svemu tome.

Trenutnim pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja se stvaraju 'znanstvenici' sa zvanjima znanstvenih savjetnika ili znanstvenih savjetnika trajno, a isti ti 'znanstvenici' nemaju niti minimalne kriterije za voditeljstvo prijave znanstvenih projekata, konkretno u ovom slučaju pišem o projektima s nacionalnim financiranjem. Hrvatska zaklada za znanost zahtjeva da voditelj projekta ima minimalno pet Q1 radova iz WoS baze, na kojima je prvi, korespondentni ili zadnji autor, i to u prethodnom razdoblju od pet godina. To su naši

<p>nacionalni kriteriji, a rekla bih da su međunarodni kriteriji i stroži (za Horizon2020 itd.).</p> <p>Prema sadašnjem pravilniku, ne postoji niti jedan kriterij u biotehničkim znanostima, da bi pristupnik trebao biti prvi autor na radovima, odnosno trenutno može priložiti XX znanstvenih radova iz skupine A1 gdje se nalazi samo kao ko-autor i takav znanstvenik postaje znanstvenik u najvišem zvanju. Također, nigdje se ne navodi da određeni broj radova mora pripadati određenoj kvartili kao što je Q1.</p> <p>Kao što sam već napisala, na ovaj način stvaraju se znanstvenici s najvišim zvanjima koji nemaju mogućnosti voditi znanstvene projekte, a niti biti u rangu s prepoznatljivošću s međunarodnom zajednicom. Stoga, moj je prijedlog da se pravilnikom obuhvate navedeni kriteriji pri napredovanju u znanstvena zvanja.</p> <p>Srdačan pozdrav,</p>	
<p>Prof. dr. sc. Nenad Buzjak, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, 9. rujna 2022.</p> <p>Primjedba na članak 24 Prvu rečenicu čl. 24 trebalo bi nadopuniti tako da glasi: „U članku 34. stavak 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., i 10 mijenja se i glasi:“</p> <p>Obrazloženje: Stavak 10 članka 34 Pravilnika izaziva nedoumice u radu stručnih povjerenstava jer nije dovoljno precizan i može se različito tumačiti, što pristupnike može dovesti u neravnopravan položaj.</p> <p>Primjedba na čl. 24. st. 2: Prvu rečenicu treba izmijeniti tako da glasi: „Pristupniku se vrednuju objavljeni zasebno indeksirani radovi i znanstveni radovi objavljeni u časopisima koji su indeksirani u bibliografskim bazama WoSCC (WebofScienceCoreCollection) ili Scopus (a1), kao i objavljeni znanstveni radovi u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama (a2).“</p> <p>Obrazloženje: Događa se da je objavljeni znanstveni rad zasebno indeksiran u bazi, iako cijeli časopis u toj godini nije indeksiran. Ako je časopis indeksiran u bazi WoSCC ili Scopus, podrazumijeva se da je međunarodno priznat, pa to ne treba posebno naglašavati.</p> <p>Primjedba na čl. 24. st. 3 Ako se propisuje samo najniži, a ne i najviši udio (a1) radova, znači li to da udio (a1) radova može biti i 100%, tj. da kandidat u tom slučaju uopće ne mora imati (a2)</p>	<p>DJELOMIČNO SE PRIHVACA Detaljno objašnjenje što i kako se prihvaca dato je uz istovjetnu primjedbu poslatu u ime cijelog odsjeka (str. 120)</p>

radove? Ako je tako, onda na početku stavka (2) umjesto formulacije "Pristupnik mora imati..." treba pisati "Pristupniku se vrednuju objavljeni znanstveni radovi..." Ako nije tako, onda treba odrediti i najviši udio (a1) radova.

2. Drugi odlomak bi trebalo izmijeniti tako da glasi: "Najviše dva rada prihvaćena za objavljivanje može se priznati kao da je objavljen, ali samo uz potvrdu uredništva časopisa ili publikacije da je recenziran i da je prihvaćen za objavljivanje.

Obrazloženje:

U velikom broju časopisa je procedura objavljivanja vrlo spora.

Primjedbena čl. 24. st. 41.

Posljednju rečenicu stavka 4 trebalo bi promijeniti tako da glasi: "U skupinu (a2) ulaze i temeljni geografski znanstveni časopisi u godinama u kojima isti nisu uvršteni u međunarodne bibliografske baze, osim radova selektiranih u bazi WoSCC i Scopus koji ulaze u skupinu (a1) radova, te znanstveni časopisi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih znanstvenih akademija."

Obrazloženje: Sintagma "prije početka indeksiranja u bazama" je do sada u praksi stvarala probleme i bila različito tumačena. Jedni su smatrali da se to odnosi na vrijeme prije nego je indeksacija znanstvenih časopisa u bibliografskim bazama uopće počela (što je vrlo teško utvrditi), a drugi su smatrali da se to odnosi na svaki pojedinačni časopis prije nego je uvršten u neku od baza. Pritom je ostalo nejasno kako se tretira časopis koji ima prekide u indeksiranju. Nedopustivo je da se radovi objavljeni u znanstvenim časopisima HAZU kao krovne znanstene institucije u Hrvatskoj uopće ne vrednuju pri izboru u znanstvena zvanja. Isto vrijedi i za analogne institucije.

2. Na kraju stavka 4 potrebno je dodati rečenicu koja glasi "Znanstveni radovi objavljeni prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, a koji su prema ranijim propisima bili kategorizirani u skupinu (a3), ovim se Pravilnikom kategoriziraju kao radovi (a2)."

Obrazloženje: Od samog početka se znalo da će prijelaz s tri na dvije kategorije radova generirati probleme. Oni su ponajprije izraženi kod kandidata koji su u sustavu duži niz godina (10 i više) i već su imali barem jedan izbor u znanstveno zvanje. Ti su kandidati za svoje prijašnje izbore u zvanja morali imati objavljene (a3) radove. Sada odjednom, ono što je nekada bilo obavezno, ovim Pravilnikom postaje ništavno, a to je nedopustivo. Ti se radovi također moraju valorizirati. Nikakav prijelazni period ne može doprinijeti tome da kandidat promijeni shemu svojih radova koju je kreirao više od pola radnog vijeka. Radovi (a3) iz prethodnih izbora u zvanja ne

mogu zadržati svoju kategorizaciju, kako je navedeno u Prijelaznim odredbama, jer ta kategorija više ne postoji. Stoga je logično da se uvrste u, po važnosti, najbližu kategoriju, a to je kategorija (a2). Dakako, predloženo rješenje nije idealno, ali je pravednije od toga da se ti radovi potpuno izostave u vrednovanju nečijeg znanstvenog opusa.

Primjedbe na čl. 24. st. 51.

Prvu rečenicu bi trebalo promjeniti tako da glasi:
"Znanstvena knjiga koja je indeksirana u WoSCC ili Scopusu ili koja je objavljena kod međunarodno uglednog znanstvenog izdavača specijaliziranog za geografska izdanja vrednuje se kao tri (a1) rada, a poglavlje u takvoj knjizi kao jedan (a1) rad."

Obrazloženje:

Stavak ne precizira razliku između "međunarodno uglednog znanstvenog izdavača" i "domaćeg ili stranog znanstveno uglednog izdavača". Domaći ili strani znanstveno ugledni izdavač može istodobno biti i međunarodno ugledni izdavač. Stoga se kod (a1) radova naglašava da izdavač bude specijaliziran za geografska izdanja.

2.U prvom odlomku "stručna društva" bi trebalo zamijeniti sa "strukovna društva" jer to nisu sinonimi.

Primjedbe na čl. 24. st.7

U prvom odlomku umjesto "u smislu ovog Pravilnika" treba pisati "u smislu ovog članka".

Obrazloženje: Ako bi pisalo "u smislu ovog Pravilnika", onda bi se to odnosilo na sva polja, a ne samo na Geografiju, ali ono što se odnosi na sva polja ne može stajati u uvjetima koji se odnose na samo jedno polje, nego u zajedničkim odredbama.

Prijedlog izmjene čl. 34. st. 10 Pravilnika. Predlaže se da izmijenjeni st. 10 glasi:"(10)Radovi koji su objavljeni u časopisima koji su zastupljeni ubazama WoSCC ili Scopus, a koji se nalaze u prva tri kvartila (Q1,Q2iQ3)predmetne kategorije, broje se kao cjeloviti radovi (100%autorski) bezobzira na broj autora. Za ostale radove udio doprinosa pojedinih autora u objavljenim znanstvenim radovima računa se na sljedeći način:a) do tri autora: 100%;b) četiri ili pet autora: 50%;c) šest i više autora: 100/N% (N = broj autora). U obzir se uzima kvartil i zone baze koja je zapristupnika povoljnija. Kvartil se određuje u godini objave ili premanajnovijem izvješću objavljenom do dana podnošenja zahtjeva za izbor uznanstveno zvanje, ovisno o tome što je za pristupnika povoljnije te zapredmetnu kategoriju (SubjectCategory) koja je najpovoljnija zapristupnika."

Obrazloženje:

Čl. 34. st. 10 postojećeg Pravilnika određuje da se čimbenik odjeka može uzeti u obzir za godinu u kojoj je

podnesen zahtjev za izbor u znanstveno zvanje. Međutim, u praksi se pokazalo da taj podatak nije moguće dobiti, pa se ta mogućnost ne može konzumirati. U drugim područjima i poljima taj je problem riješen na način koji predlažemo i za polje Geografija.

Doc. dr. sc. Tanja Vojković, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu, Odjel za matematiku, 9. rujna 2022.

Poštovani, ovo je moj komentar na Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u dijelu koji se odnosi na područje prirodnih znanosti, polje matematike (članak 3. ovog Prijedloga pravilnika). Dva su komentara, općenitog tipa. Prvi komentar se odnosi na povećanje bodova u stupcu Q. Lako je to prirodno mjesto za postrožavanje uvjeta, mislim da je skok prevelik. Poznato je da su u nekim granama manji impact factorii ovim se ljudi koji se bave tim granama dovode u još nepravedniji položaj. Ja sam pri izboru u znanstvenog suradnika imala 15.7 bodova, sa 4 članka koja su se bodovala, dakle po novim uvjetima ne bih s tim bila izabrana. Sigurna sam da nisam jedina u toj situaciji. Jasno mi je da se želi potaknuti znanstvena izvrsnost i nema ništa lose u toj težnji, ali mislim dana sveučilištima treba i nastavnika koji možda nisu u znanstvenom vrhu ali su izvrsni na druge relevantne načine korisne studentima. Potrebne su razne sposobnosti kod sveučilišnog nastavnika, sve je očitije da „stari način“ održavanja frontalne nastave daje slabe rezultate kod današnjih generacija, a izvrsnost u nastavi i inovacije metoda podučavanja se u vertikali napredovanja ne vrednuju na nikakav značajan način. Također, smatram da ovakvo povećanje uvjeta ne sagledava realno trenutnu društvenu situaciju i situaciju u kojoj se nalazi naše zanimanje. Svi smo svjesni da je biti matematičar “teško” i da nije za svakoga. Godinama brojevi studenata opadaju, fakultet je težak, a benefiti koje donosi diploma matematike upitni. Više skoro nitko ne želi raditi u školi, većina se odlučuje na rad u IT sektor, koji je trenutno u svom zlatnom dobu i ostati će tako još neko vrijeme. Nažalost, to se počelo vidjeti i u broju kandidata zainteresiranih za akademsku karijeru. Mi u Splitu već par godina naslućujemo taj problem, nema dovoljno ljudi zainteresiranih za asistentsko mjesto i evo ove godine kad smo htjeli raspisati natječaj za 4 nova asistenta, dvoje nam je odustalo i imati ćemo samo dvoje kandidata. U prošloj godini nam je dvoje ljudi dalo otkaze na Odjelu, jedan docent i jedna asistentica, a svi od docenta na niže ozbiljno razmišljaju o istom koraku. Na Odjelu za fiziku je ovaj problem još izraženiji, stalno im ljudi odlaze u

NE PRIHVAĆA SE:

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatio prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da *članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja*. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. *Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su uskladjene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.*

profitabilnije karijere. Povećala nam se norma, porasle su administrativne obaveze, mnogi od nas, zbog malih upisnih brojeva, ulažu veliku količinu sati u razne oblike popularizacije matematičkih studija, a kako bismo zadržali te studente koje imamo pokrenute su inicijative reformiranja i osuvremenjivanja nastavnih programa, koje također oduzimaju vremena. Bojim se da će u tim okolnostima ovoliko povećanje uvjeta za izbore i reizbore gurnuti mnoge preko te konačne odluke, da napuste karijeru u znanosti i odu u neki oblik programiranja, gdje će već na početku imati dvostruko veću plaću. Mogućnosti zaposlenja za matematičara su danas daleko veće i perspektivnije nego prije 10 ili 15 godina i znanstvena karijera jednostavno nije konkurentna kako je nekada bila. Smatram da ovo malo ljudi koji se na nju odluče iz ljubavi prema matematici, jer niti jednog drugog razloga nema, treba zaštititi, čak i ako nisu vrhunski znanstvenici.

Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije, Zagreb, 9. rujna 2022.

Predmet: Mišljenje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Temeljem obavijesti pod naslovom „Javna rasprava o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“, koja je objavljena 16. kolovoza 2022. na mrežnoj stranici Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, odnosno obavijesti o tome, koju je 22. kolovoza 2022. Ured matičnih odbora Agencije za visoko obrazovanje i znanost uputio članovima matičnih odbora, Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije na svojoj je redovitoj sjednici, održanoj 9. rujna 2022., raspravlja o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja te je donio sljedeće

MIŠLJENJE

o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije uputio je 11. travnja 2022. Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, odnosno predsjednici prof. dr. sc.

NE PRIHVAĆA SE

OBRAZLOŽENJE:

Komentar sadrži vrlo elaboriranu i obrazloženu analizu samih okolnosti donošenja izmjena i dopuna Pravilnika. Nacionalno vijeće je po vrijedećem Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju zaduženo za donošenje Pravilnika, a izmjene i dopune, odnosno donošenje novog Pravilnika preuzela je kao obvezu u okviru NPOO Vlada Republike Hrvatske.

Komentar ne donosi konkretnе prijedloge za izmjenu bilo kojega od prijedloga Nacionalnoga vijeća pa se ne može ni usvojiti u odnosu na bilo koju od predloženih izmjena i dopuna.

Glede primjedbe o načinu i mjestu provođenja ove javne rasprave, navodimo Zakon o pravu na pristu informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22): Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima

Mirjani Polić Bobić, te Područnom znanstvenom vijeću za humanističke znanosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, odnosno predsjedniku prof. dr. sc. Željku Holjevcu, „Mišljenje o zahtjevu za izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“ (KLASA: 003-08/22-07/0010, URBROJ: 355-06-04-22-0005). Budući da od Nacionalnog vijeća, odnosno njegove predsjednice, nismo dobili ni potvrdu primitka „Mišljenja“ (za razliku od Područnog znanstvenog vijeća, čiji je predsjednik zahvalio na poslanom mišljenju), a daljnji su postupci Nacionalnog vijeća pokazali da opširno elaborirano i argumentirano mišljenje našeg matičnog odbora od 11. travnja 2022. ni na koji način nije uzeto u obzir, smatramo potrebnim podsjetiti na to mišljenje i priložiti cijeli taj dokument ovom dopisu, s molbom da se, skupa s ovim mišljenjem od 9. rujna 2022., objavi na mrežnoj stranici Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, u skladu s najavom Nacionalnog vijeća, koja glasi: „Svi zaprimljeni prijedlozi i komentari bit će objavljeni na mrežnim stranicama NVZVOTR-a.“

Ništa od onoga što smo iznijeli u prethodnom mišljenju našeg matičnog odbora nije u međuvremenu postalo relevantno, uključujući ukazivanje na apsurdnost aktualnog zahtjeva

Ministarstva znanosti i obrazovanja za donošenjem novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja i odgovarajućih aktivnosti usmjerenih prema tom cilju, odnosno ukazivanje na neodvojivost Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja i bilo kojeg njemu nadređenog zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Naime, podrazumijeva se da bi bilo koji pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja trebao biti usklađen s trenutno važećim zakonom koji regulira znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje, a u trenutnoj izradi „novog zakonodavnog okvira“ na poticaj Ministarstva znanosti i obrazovanja to nipošto nije slučaj jer se nastoji istovremeno donijeti novi (ili znatno izmijenjeni i dopunjeni) Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja i novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji, uz brojne druge problematične odredbe, predviđa ukidanje znanstvenih zvanja, ukidanje područnih znanstvenih vijeća i podvrgavanje Nacionalnog vijeća

Ministarstvu, tako da bi novi Pravilnik (izrađen prema važećem Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom

preko internetske stranice ili preko središnjeg državnot internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrtu propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koj se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti d dostavi svoje prijedoge i mišljenja.

Člankom 11, st. 3. istog Zakona o pravu na pristup informacijama se određuje: Tijela javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa.

Nacionalno vijeće je dopisom 19. srpnja obavijestilo rektore svih hrvatskih sveučilišta, dekane svih njihovih sastavnica i ravnatelje svih instituta o početku javne rasprave i pozvalo ih da njihove ustanove u njoj aktivno sudjeluju.

Nacionalno vijeće odlučilo se za termin 16. kolovoza – 15. rujna zato što je jedini alternativni termin za javnu raspravu bio sredina srpnja – sredina kolovoza, kad su u tijeku kolektivni godišnji odmori.

obrazovanju) odmah po stupanju na snagu postao ne samo obesmišljen nego i bespredmetan.

Nažalost, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj nije se usprotivilo nelogičnom zahtjevu Ministarstva znanosti i obrazovanja, nego je odlučilo udovoljiti tom zahtjevu te je izradilo i u javnu raspravu uputilo Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama

Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Pritom je Nacionalno vijeće nastojalo podijeliti odgovornost s matičnim odborima, inicirajući njihova očitovanja koja, barem u slučaju našeg matičnog odbora, nisu bila uvažena. Činjenica da su dva od tri matična odbora u području humanističkih znanosti (za filozofiju i teologiju te za povijest, povijest umjetnosti, znanost o umjetnosti, arheologiju, etnologiju i antropologiju) izrazila načelno protivljenje proceduri donošenja novog ili izmjena i dopuna postojećeg Pravilnika bila je ignorirana.

Uz prethodno podsjećanje na historijat nastojanja da se donese novi (ili izmijenjeni i dopunjeni) Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, ovom prilikom ističemo i nekoliko problema koji se tiču recentne „Javne rasprave o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“.

1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj otvorilo je javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja 16. kolovoza 2022., s trajanjem od trideset dana, tj. do 15. rujna 2022. Riječ je o razdoblju u kojem većina znanstvenih i visokoškolskih ustanova te njihovih zaposlenika ima kolektivni godišnji odmor. Teško je zamisliti da je nekome ta činjenica promaknula, tako da se otvaranje javne rasprave u navedenom periodu može smatrati i opstruiranjem istinske javne rasprave, tim više što razlozi za takvo tempiranje javne rasprave nisu navedeni u odgovarajućoj obavijesti Nacionalnog vijeća.

2) Javna rasprava nije pokrenuta na specijaliziranom portalu e-savjetovanja (<https://savjetovanja.gov.hr/>), gdje mrežna savjetovanja provode sva druga tijela državne vlasti i pravne osobe s javnim ovlastima, nego je „javna rasprava, s ciljem prikupljanja mišljenja zainteresirane javnosti o navedenom aktu“ pokrenuta na mrežnoj stranici Nacionalnog vijeća, gdje se zainteresirani pozivaju da „eventualna mišljenja i primjedbe“ šalju na adresu elektroničke pošte Nacionalnog vijeća i gdje, prema svemu sudeći,

do završetka „javne rasprave“ izražena mišljenja ustanova, tijela i pojedinaca neće biti vidljiva, što dovodi u pitanje i sam pojam „javne rasprave“. 3) Uz Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja nije navedeno nikakvo objašnjenje, odnosno nije objavljena nikakva analiza važećeg Pravilnika i njegove primjene, kao što nisu obznanjeni razlozi za njegove izmjene i dopune, a ni kriteriji prema kojima su načinjene predložene izmjene i dopune. Također, ni na koji način nije spomenut odnos tog novog (tj. izmijenjenog i dopunjeno) Pravilnika s važećim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i prijedlogom Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji je već u saborskoj proceduri. Razlozi za izmjene i dopune Pravilnika nisu vidljive ni iz zapisnika o radu Nacionalnog vijeća jer zapisnici (u uobičajenom skraćenom obliku) nisu javno dostupni od siječnja 2022. godine

(<https://www.nvzvotr.hr/aktivnosti/skraci-zapisnici-sjednica>).

4) Vezano uz prethodno izražene prigovore proceduri „javne rasprave“, treba podsjetiti i na obvezujuće pravno shvaćanje Ustavnog suda Republike Hrvatske, prema kojem je kratkoča rokova javne rasprave usko povezana s karakterom demokratske države utemeljene na vladavini prava. Riječ je o vremenskom okviru za javnu raspravu kao bitnom preduvjetu demokratske procedure za promjenu propisa. Europska komisija za demokraciju putem prava (Venecijanska komisija) u više svojih dokumenata oblikovala je prihvaćene europske pravne standarde o tom pitanju. Ustavni sud Republike Hrvatske u Izvješću U-X-5730/2013 od 26. studenoga 2013. naveo je dva takva mišljenja, gdje se, među ostalim, kaže „da su transparentnost, otvorenost i uključivanje, prikladan vremenski okvir (adequate timeframe) i uvjeti koji omogućuju pluralizam stajališta i valjanu raspravu (proper debate) o prijepornim pitanjima ključni zahtjevi demokratskog procesa“, te da „široka i sadržajna (substantive) rasprava koja uključuje različite političke snage, nevladine organizacije i udruge građana, akademsku zajednicu (the academia) i medije jest važan preduvjet za prihvaćanje održivog (sustainable) teksta, prihvatljivog cijelom društvu i usklađenog s demokratskim standardima“, a da se „previše rigidna vremenska ograničenja moraju izbjegavati“. U svjetlu tih pravnih standarda, Ustavni je sud podsjetio na svoje ustaljeno stajalište da je

„donošenje propisa prema predviđenim pravilima i/ili demokratskim proceduralnim standardima temeljni zahtjev koji proizlazi iz vladavine prava u demokratskom društvu“. Postupak u kojem se taj zahtjev ne poštaje nesuglasan je s člankom 1. Ustava, to jest s demokratskim uređenjem Republike Hrvatske, i s člankom 3. Ustava, to jest s vladavinom prava kao najvišom vrednotom ustavnog poretku Republike Hrvatske (odлука broj: U-II-1304/2013 od 16. srpnja 2013., Narodne novine, br. 99/13). U odluci br. U-II-1118/2013 i dr. od 22. svibnja 2013. (Narodne novine, br. 63/13) Ustavni sud ponovio je i ovo načelno pravno stajalište: „esencijalna načela na kojima se temelji demokratsko društvo u smislu članaka 1. i 3. Ustava – načela pluralizma, tolerancije i slobodoumlja – imaju i svoj proceduralni aspekt. Drugim riječima, demokratičnost procedure u okviru koje se odvija društveni dijalog o pitanjima od općeg interesa jest ono što sam akt, kao ishod te procedure, može odrediti kao ustavnopravno prihvatljiv ili neprihvatljiv.“ U istoj je odluci Ustavni sud implicitno utvrdio da je demokratski pluralistički pristup pretpostavka procesa pravnog oblikovanja normi, a da se pod javnom raspravom razumije ona koja se vodi „unutar demokratski organizirane institucionalne procedure“ (točka 13.2. Odluke).

Na temelju rečenoga, jednako kao i u „Mišljenju“ od 11. travnja 2022., Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije ponovno apelira na Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj da – u skladu sa svojom odgovornošću za cjelokupni sustav znanosti i visokog obrazovanja, za veliki broj aktivnih znanstvenika i visokoškolskih nastavnika te za buduće generacije znanstvenika i visokoškolskih nastavnika – obustavi postupak donošenja novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, odnosno Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, na temelju neobrazloženih zahtjeva i bez jasno deklariranih ciljeva,

kao i da se suprotstavi onim potezima koji potkopavaju ili poništavaju sustav izbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, ali i samo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Ako se taj zahtjev u postojećim okolnostima čini pretjeranim, odnosno neizvedivim, premda je odluka o tome na samom Nacionalnom vijeću, koje nije podređeno Ministarstvu znanosti i obrazovanja, onda

Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije zahtijeva u najmanju ruku produljenje „Javne rasprave o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“ za mjesec dana, tj. do 15. listopada 2022., kako bi zainteresirana javnost dobila priliku da provede minimalno zadovoljavajuću raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Predsjednik Matičnog odbora za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije prof. dr. sc. Hrvoje Jurić, v.r.

PRILOG

Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije, Zagreb, 11. travnja 2022.

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske
n/r predsjednice prof. dr. sc. Mirjane Polić Bobić

Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske
n/r predsjednika prof. dr. sc. Željka Holjevca

Predmet: Mišljenje o zahtjevu za izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Na temelju dopisa predsjednice Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 25. veljače 2022. (KLASA: 640-03/19-02/0009; URBROJ: 355-08-22-0011) i od 21. ožujka 2022. (KLASA: 030-02/22-02/0020; URBROJ: 355-08-22-0001) te dopisa predsjednika Područnog znanstvenog vijeća za humanističke znanosti od 31. ožujka 2022. (KLASA: 640-03/15-04/0003; URBROJ: 355-06-01-22-0014), Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije održao je 8. travnja 2022. izvanrednu tematsku sjednicu s jednom točkom dnevnog reda: „Rasprava o zahtjevima za izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“. Na temelju rasprave na rečenoj sjednici, Odbor je donio sljedeće

MIŠLJENJE
o zahtjevu za izmjenama i dopunama

Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije smatra da u ovom trenutku nisu potrebne izmjene i dopune važećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (Narodne novine, br. 28/2017, 21/2021), odnosno da se one u zadanom roku ne mogu izvršiti na kvalitetan i odgovoran način, te da je zahtjev Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOTR) te Područnog znanstvenog vijeća za humanističke znanosti (PZVHZ) za izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja neopravdan, kako zbog formalnih, tako i zbog sadržajnih razloga, kao što je neopravdan njemu prethodeći zahtjev Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske (MZO) za donošenjem novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, upućen predsjednici NVZVOTR, prof. dr. sc. Mirjani Polić Bobić, 22. veljače 2022. (KLASA: 023-01/21-02/00093; URBROJ: 533-01-22-0003).

U navedenom dopisu MZO, odnosno ministra prof. dr. sc. Radovana Fuchsa, kao razlog za donošenje novog Pravilnika navode se obveze Republike Hrvatske spram Europske komisije (EK), prema Operativnom sporazumu za provedbu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (OS-NPOO), potpisanim 9. veljače 2022., te se sve što je u tom pogledu u dopisu izneseno prikazuje kao zahtjev EK i zanemaruje se činjenica da je OS-NPOO nastao na temelju Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026. (NPOO), koji je u srpnju 2021. donijela Vlada Republike Hrvatske, a za sektor znanosti i obrazovanja zasigurno je bilo nadležno MZO. To znači da u slučaju „novog Pravilnika“, pa i u slučaju „novog zakonodavnog okvira“, nije riječ o zahtjevu EK i Europske unije (koji, nota bene, ne diktiraju znanstveno-obrazovnu politiku zemljama članicama Europske unije), nego o zahtjevu MZO, koji se prikazuje kao zahtjev EK (primjerice: „Europska komisija je predložila sveobuhvatne reforme sustava znanosti“).

Osim toga, MZO svoj zahtjev povezuje s financijskim sredstvima iz Europske unije, odnosno „novi zakonodavni okvir“ i „novi Pravilnik“ navodi se kao „preduvjet za opravdavanje investicijskih sredstava od 2,4 milijarde kuna za znanost i istraživanje“. Time se odgovornost za dobivanje financijskih sredstava, u pogledu donošenja novog Pravilnika, prebacuje na

NVZVOTR, PZVHZ i matične odbore, premda oni nisu bili konzultirani u prethodnim fazama procesa, što je ne samo akademski i politički nego i etički upitno. Na taj je problem ukazao Senat Sveučilišta u Zagrebu, na sjednici od 22. ožujka 2022., kad je „odbio isforsirane reformske zahvate u sustav znanosti i visokoga obrazovanja na temelju neverificiranih ciljeva i pod pritiskom dodjeljivanja europskih sredstava, što je okarakterizirano kao financijska ucjena i udar na profesionalno dostojanstvo djelatnika u sustavu, te kao poništavanje autonomije i donošenja meritornih strateških odluka unutar sustava znanosti i visokoga obrazovanja“. Međutim, čak i ako se zahtjev za donošenjem „novog zakonodavnog okvira“ i „novog Pravilnika“ uzme kao relevantan (u okolnostima do kojih je samo MZO dovelo), zahtjev za donošenjem novog Pravilnika, zbog nekoliko važnih razloga, nije opravдан, čak ni u „ublaženoj“ varijanti, tj. kao zahtjev za „doradama“ ili „izmjenama i dopunama“ Pravilnika.

1) Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije smatra da je rok koji je MZO dalo za izradu novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja prekratak, na što je upozorila i predsjednica NVZVOTR u svom odgovoru posланом на adresu MZO 4. ožujka 2022.: „Izrada novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja posao je za koji se u prethodnim prilikama donošenja prijedloga Pravilnika radilo u prosjeku dvije godine. Rok koji je dan ovom Nacionalnom vijeću svakako je nedovoljan za uspješno obavljanje takva zadatka (...).“ Međutim, smatramo da je taj rok prekratak i za ozbiljnu i odgovornu reviziju važećega Pravilnika, pa su u tom smislu prekratki i rokovi za izmjene i dopune važećeg Pravilnika, na koje je predsjednica NVZVOTR obvezala predsjednike i predsjednice matičnih odbora u dopisu od 21. ožujka 2022.

Naravno, svaki obvezujući dokument, pa i Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, mogao bi se revidirati, činiti preciznijim, usklađivati sa zakonskim aktima i općenito poboljšavati. No pretpostavka toga trebala bi biti temeljita analiza važećega dokumenta i njegove primjene, i to putem široke i intenzivne rasprave prije same izrade nacrta prijedloga dokumenta i javne rasprave o njemu.

U proceduri koja je zadana vezano uz „novi Pravilnik“, a zatim i uz „izmjene i dopune“ važećega Pravilnika, to je neostvarivo i Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i

teologije ne može preuzeti odgovornost za posljedice takvih postupaka s dalekosežnim implikacijama. U užem području odgovornosti našeg matičnog odbora – čak i ako izostavimo buduće generacije znanstvenika i visokoškolskih nastavnika – nalazi se veliki broj znanstvenika i visokoškolskih nastavnika koji rade ne samo na sveučilištima, fakultetima i institutima na kojima se proučavaju i poučavaju filozofija i teologija nego i na mnogim drugim ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Svi bi oni trebali biti u prilici da se očituju o prednostima i manjkavostima važećega Pravilnika prije nego što se započne s njegovim izmjenama.

Također ističemo da učestale izmjene temeljnih dokumenata kao što je Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja stvaraju među znanstvenicima i visokoškolskim nastavnicima atmosferu nesigurnosti, osobito među mlađima kojima to čini neizvjesnom perspektivu razvoja karijere.

2) Nepoznato nam je je li MZO suglasno s time da NVZVOTR izvrši samo „dorade“ ili „izmjene i dopune“ važećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (Narodne novine, br. 28/2017, 21/2021) umjesto „donošenja novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“. Inače, u OS-NPOO Pravilnik se, pod engleskim naslovom „Legal document defining criteria for advancement for scientific and academic titles“, spominje na str. 218, ali se ne precizira treba li donijeti novi Pravilnik ili revidirati važeći Pravilnik ili, pak, dijelom „potporne dokazne dokumentacije“ može biti bilo kakav, pa i važeći Pravilnik.

3) Kako god bilo, Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije smatra da se zahtjev za donošenjem novog ili revidiranog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja ne odnosi ni na polja filozofije i teologije, ni općenito na područje humanističkih znanosti, jer je fokus NPOO i OS-NPOO (kao i njihovih improviziranih tumačenja u dopisima MZO i NVZVOTR) na tzv. „STEM i ICT područjima“, štoviše, jedino se o njima i radi. U prilog tome dovoljno je navesti dva odlomka iz NPOO u kojima se (jedino) spominju humanističke znanosti i Pravilnik, a oba se nalaze u sekciji posvećenoj mjeri „C3.2 R2 – Stvaranje okvira za privlačenje studenata i istraživača u STEM i ICT područjima“:

„Mjera se sastoji u stvaranju novog zakonodavnog okvira za stvaranje boljih uvjeta i poticajnog okruženja za razvoj karijera istraživača u područjima

prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), ali i društvenih i humanističkih znanosti važnih za jačanje inovacija u novim tehnologijama.“ (NPOO, str. 882.)

„Regulatorni okvir za provedbu mjere koja se odnosi na stvaranje okvira za privlačenje studenata i istraživača u STEM i ICT području je novi Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju kako bi se usvojio novi sustav osiguranja kvalitete za diplomske i postdiplomske studije te novi pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja.“ (NPOO, str. 912.)

Vidljivo je da humanističke (i društvene) znanosti ulaze u obzor samo ako doprinose „jačanju inovacija u novim tehnologijama“, što je krajnje suženo shvaćanje, pa i ponižavajuće tretiranje humanističkih (i društvenih) znanosti. Moglo bi se reći da su one u reformskim zahvatima koji su fokusirani na STEM/ICT – „kolateralne žrtve“.

4) Neopravdano je i to što MZO upućuje zahtjev za donošenjem novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja ne objašnjavajući zašto je uopće potrebno donijeti novi Pravilnik, nego se, u dopisu ministra predsjednici NVZVOTR (22. veljače 2022.) kaže samo: „Uz dva navedena zakona koja su u izradi, za provedbu ove reforme potrebno je donijeti i novi Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.“ Objasnjenje ne nalazimo ni u NPOO i OS-NPOO, osim što se u NPOO (str. 883) nudi jedna krajnje nejasna formulacija: „Postojeći sustav znanstvenih zvanja i radnih mjeseta značajno onemogućuje međunarodnu i inter-sektorsku mobilnost, te će se novim Pravilnikom ukinuti ograničavanje napredovanja izvrsnim znanstvenicima isključivo administrativnim kriterijima.“

Doduše, prema dopisu predsjednice NVZVOTR predsjednicima i članovima matičnih odbora (25. veljače 2022.), na redovitoj sjednici NVZVOTR 24. veljače 2022. dr. sc. Hrvoje Meštrić, ravnatelj Uprave za znanost u MZO, „dodao je neka objašnjenja“, a „sažetak tih pojašnjenja je da je u Europskoj komisiji prevladalo uvjerenje da su pragovi za napredovanje, odnosno za izbore u znanstvena zvanja u postojećem Pravilniku niski te da ih treba u tom smislu treba doraditi, odnosno povisiti“. Uzmemo li da je u EK doista prevladalo navedeno uvjerenje (premda nije jasno kada i u kojoj proceduri), članovi i članice matičnih odbora nisu upoznati ni s kakvim obrazloženjima tog uvjerenja, kao ni sa smjernicama za „povisivanje pragova“, odnosno postroživanje

kriterija – prema kojim mjerilima, u kojoj mjeri, na koji način i, prije svega, zašto? Osim toga, ističemo da je važeći Pravilnik donesen relativno nedavno (2017.) te da su u njemu kriteriji za izbor u znanstvena zvanja postroženi u odnosu na raniji Pravilnik.

5) Zahtjev za donošenjem „novog Pravilnika“ ili „izmjenama i dopunama“ važećega Pravilnika upućen je paralelno s inicijativom MZO za donošenje novog zakonodavnog okvira u sektoru znanosti i visokog obrazovanja, prije svega, novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDVO).

U dopisu predsjednicima i članovima matičnih odbora (25. veljače 2022.) predsjednica NVZVOTR kaže da je na redovitoj sjednici NVZVOTR 24. veljače 2022. „glavna dvojba u raspravi bila (...) kako i zamisliti rad na Pravilniku ako nije donesen zakon po kojem se on treba ravnati. Međutim dr. sc. Meštrić nam je pojasnio da se Pravilnik treba raditi ravnajući se po postojećem Zakonu, bez obzira na novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji tek treba proći javnu raspravu i proceduru u Hrvatskom saboru.“

Podrazumijeva se da bi bilo koji pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja trebao biti usklađen s trenutno važećim ZZDVO, tako da je aktualni zahtjev MZO kontradiktoran i neprovediv, a postaje i apsurdnim kada se uzme u obzir da Nacrt prijedloga ZZDVO predviđa ukidanje znanstvenih i znanstveno-nastavnih zvanja, tako da bi novi Pravilnik, izrađen prema važećem ZZDVO, odmah po stupanju na snagu bio ne samo obesmišljen nego i bespredmetan.

Usto smatramo problematičnim i samu namjeru ukidanja znanstvenih i znanstveno-nastavnih zvanja, izraženu u Nacrtu prijedloga ZZDVO, kao i namjeru ukidanja područnih znanstvenih vijeća, a i namjeru da MZO preuzme od Agencije za znanost i visoko obrazovanje administrativne i stručne poslove NVZVOTR te da umjesto nadležnog saborskog odbora utvrđuje kandidate za članove NVZVOTR. S obzirom na to, Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije apelira na Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te na Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti da – u skladu sa svojom odgovornošću za cjelokupni sustav znanosti i visokog obrazovanja, za veliki broj aktivnih znanstvenika i visokoškolskih nastavnika te za buduće generacije znanstvenika i visokoškolskih nastavnika – obustave

postupak donošenja novog Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, odnosno radikalne zahvate u važeći Pravilnik u ovim okolnostima, na temelju neobrazloženih zahtjeva i bez jasno deklariranih ciljeva, kao i da se suprotstave onim potezima koji potkopavaju ili poništavaju sustav izbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, ali i samo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te Područno znanstveno vijeće za humanističke znanosti.

Predsjednik Matičnog odbora za područje humanističkih znanosti – polja filozofije i teologije prof. dr. sc. Hrvoje Jurić, v.r.

Doc. dr. sc. Vedran Miletić, Fakultet informatike i digitalnih tehnologija, Sveučilište u Rijeci, 9. rujna 2022.

Poštovani,

Zaposlen sam kao docent u području tehničkih znanosti, polju računarstva na Fakultetu informatike i digitalnih tehnologija. Dio mojih kolega su u polju računarstva kao i ja, a dio u području društvenih znanosti, polju informacijskih i komunikacijskih znanosti. Imam komentare na uvjete za oba područja u prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Što se tiče područja tehničkih znanosti, primijetio sam da je došlo do povećanja potrebnog broja radova za pojedina zvanja, dok istovremeno nije promijenjeno vrednovanje doprinosa višeautorskog rada pojedinim autorima.

Kada je u pravilniku donesenom 2017. godine napravljeno povećanje traženog broja autora za pojedina zvanja, istovremeno je i promijenjen i kriterij vrednovanja doprinosa pojedinog autora na radu tako da su se radovi do 4 autora počeli vrednovati kao 100% rada svakom autoru. Ranije se radove vrednovalo kao 100% rada svakom autoru za radove do 3 autora. Kako je u tehničkim znanostima, a specifično u računarstvu sve više

Društvene znanosti

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje

Samostalni radovi i radovi na hrvatskom jeziku mogu se objaviti u publikacijama uvrštenim u bilo koju od normiranih skupina radova (a1, a2, a3).

NE PRIHVAĆA SE (dio vezan za područje tehničkih znanosti)

Obrazloženje:

Predložena promjena vezana uz vrednovanje doprinosa pojedinog autora ne doprinosi znanstvenoj izvrsnosti te smanjuje znanstvenu publicističku produktivnost. Veći broj suradnika na projektu bi prirodno trebao rezultirati i većim brojem znanstvenih radova, pogotovo ako pokriva više znanstvenih područja/polja. Nadalje, novim Pravilnikom predloženo povećanje potrebnih radova je minimalno.

radova koji nastaju u suradnji sa znanstvenicima iz drugih područja (npr. prirodnih ili biotehničkih znanosti) kod kojih vrijede drugačiji kriteriji za broj autora, ova promjena je omogućila da se radovi nastali u okviru takvih suradnjih bolje vrednuju znanstvenicima u području tehničkih znanosti i bila je ispravan korak u smjeru poticanja interdisciplinarnе suradnje takve vrste.

S time na umu, predlažem da se s ovim povećanjem potrebnog broja radova za pojedina zvanja napravi promjena vrednovanja doprinosa višeautorskih radova na način (Članak 9.):

Članak 15. mijenja se i glasi:

Ekvivalentna vrijednost pojedinog rada/projekta pristupnika računa se prema broju autora rada/projekta na sljedeći način:

- do pet autora: 100 %,
- šest autora: 80 %,
- sedam autora: 60 %,
- osam autora: 40 %,
- devet autora: 20 %,
- više od 9 autora: $100/n\%$, gdje je n broj autora.

Što se tiče područja društvenih znanosti, vidim da su uvedeni posebni kriteriji za polje informacijskih i komunikacijskih znanosti, što je pokazatelj uvažavanja specifičnosti toga polja od strane izmijenjenog i dopunjeno Pravilnika. Pritom je zadržan uvjet samostalnog rada i uvjet rada na hrvatskom jeziku koji nije jednako prikladan za polje informacijskih i komunikacijskih znanosti koliko za druga polja područja društvenih znanosti.

Smatram da bi uvjet samostalnog rada i uvjet rada na hrvatskom jeziku trebalo također specifično tretirati u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti na način da se te uvjete ne uzima u obzir kod izbora u tom polju. Naime, kolege koji su u tom polju,

KOMENTAR:

Posebni uvjeti za polje informacijskih i komunikacijskih znanosti se povlače (molim vidjeti komentar prof. Dr. Sc. Mikelić Preradović i odgovor na njemga)

slično kao i mi u računarstvu, rade u timovima i surađuju interdisciplinarno s ekspertima iz drugih područja znanosti. Samostalni radovi ne odgovaraju prirodi njihovih istraživanja.

Radovi koje objavljaju su međunarodno relevantni i teško mogu biti specifični za Hrvatsku pa nema potrebe za smanjivanjem potencijalnog odjeka rada pisanjem istoga na hrvatskom jeziku. Očekivano, broj hrvatskih časopisa u području informacijske tehnologije je vrlo malen u odnosu na broj stranih u tom području, a pogotovo uzimajući u obzir časopise indeksirane u bazama Web of Science i Scopus.

Unaprijed zahvaljujem na uvažavanju ovih komentara.

Srdačan pozdrav,

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
University of Josip Jurje Strossmayer - University of Osijek
Pravni fakultet Osijek
Faculty of Law Osijek

KLASA: 600-01/22-029
URBROJ: 2158-95-01-22-2
Osijek, 9. rujna 2022.

NACIONALNO Vijeće za ZNANOST,
VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI
RAZVOJ
email: info@nvzvotr.hr

Predmet: *Javna rasprava o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja - primjedbe i mišljenje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja:*

Poštovani,

U postupku javne rasprave o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u otvorenom roku upućuje sljedeće primjedbe i mišljenje o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja:

Primjedbe se odnose na izmijenjeni članak 17. Nacrtu Pravilnika:

- U izmijenjenom članku 17. stavku 7. Nacrtu prijedloga Pravilnika, u odnosu na odredbu aktualnog Pravilnika, nepotrebnu su knjige stranog znanstveno uglednog izdavača prebačene iz kategorije a1 u kategoriju a2. Dodatno su u kategoriju a2 dodani udžbenici, čime su u znanstvenom smislu knjige stranog znanstveno uglednog izdavača izjednačene s udžbenicima koji u pravili imaju prvenstvenu nastavnu svrhu, dok knjige stranog znanstveno uglednog izdavača prolaze višestruke selekcije izdavača i znanstvenika prije objave.
- U izmijenjenom članku 17. potrebno je zadržati odredbu aktualnog Pravilnika koja stavkom 11. propisuje „Članci ili knjige objavljeni na temelju istraživanja za potrebe izrade magistarskog znanstvenog rada ili disertacije vrednju se kao i svi ostali.“ Navedena odredba je u prijedlogu izmijenjenog članka 17. izostala, te smo mišljeli da s obzirom da u ostalim područjima, osim humanističkog i interdisciplinarnog, nije propisano kako se budući članci i knjige objavljeni na temelju istraživanja za potrebe magistarskog rada ili disertacije, pretpostavka je da se u tim područjima navedeni radovi budu. Stoga predlažemo da se stavak 11. članka 17. uvrsti u prijedlog izmjena članka 17. nacrtu Pravilnika

S poštovanjem,

DEKAN
Iv. prof. dr. sc. Funjeća Petrasević

1. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom.

Predlagač jedinstveno tretiranje znanstvenih radova prve skupine (a1) u području društvenih znanosti smatra opravdanim, posebice iz razloga nemogućnosti konkretnog normiranja kategorije "međunarodno uglednog znanstvenog izdavača" u uvjetima izostanka konkretnih prijedloga od strane predlagača.

2. NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predlagač smatra da Pravilnikom nije potrebno posebno naglašavati da se radovi objavljeni na temelju istraživanja za potrebe izrade magistarskog znanstvenog rada ili disertacije vrednuju kao i svi ostali radovi.

prof. dr. sc. Kristian Sabo, pročelnik Odjela za matematiku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 11. rujna 2022.

Poštovani,

u cilju doprinosa javnoj raspravi, ovim putem želim iznijeti mišljenje jednog dijela kolega na Odjelu za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji se bave teorijskom matematikom, vezano uz izmjene i dopunane pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, a u dijelu koji se odnosi na područje prirodnih znanosti, polje matematike. Mišljenje slijedi u nastavku.

Mišljenje

Najprije bismo naglasili kako nam se čini neprimjerenim ovako drastično pooštravati uvjete isključivo za matematiku. Ako usporedimo tablicu iz članka 1 predloženih izmjena navedenog pravilnika, za ostale prirodne znanosti uočava se povećanje broja bodova u prvom redu samo kod izbora za znanstvenog suradnika u trajnom zvanju i to za jedan bod u odnosu na bodove iz važećeg pravilnika.

Nadalje, svima nam je poznato kako su istraživanja naših znanstvenika matematičara prvenstveno vezana uz teorijsku matematiku (TM) i primjenjenu matematiku (PM). Jasno je kako tu postoji neizostavna razlika u materiji i broju ostvarenih publikacija. Osim toga, časopisi koji se odnose prvenstveno na PM obično imaju konstantno veći IF. Nemamo namjeru umanjiti važnost neke od ovih grana matematike, ali jasno je kako razlika postoji. Kako bi se barem malo u ravnotežu dovela razlika među tim granama, smatramo da bi se predloženi uvjeti trebali relaksirati.

Obzirom na stupac A, uočava se kako su brojevi uglavnom ostali isti i to podržavamo, s iznimkom za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. Tu ima smisla malo pojačati uvjete, ali mislimo da bi to bilo prikladnije oslabiti u odnosu na sadašnji prijedlog na 18(3).

Prema našem mišljenju brojevi u stupcu B trebali bi se oslabiti u odnosu na sadašnji prijedlog. Ovako to zaista izgleda preoštro i brojevi su u prosjeku povećani za 70ak posto u odnosu na brojeve iz važećeg pravilnika. Ako bi se brojevi povećavali u odnosu na sadašnji pravilnik, mislimo da bi tu bilo dobro razmisliti i o brojanju članaka indeksiranih i u bazi SCOPUS, ali opet bi povećanje trebalo biti manje no što je predloženo. Jedan od razloga je i nepotrebno stvaranje dodatne razlike u napredovanjima teoretičara i kolega iz primjenjene matematike. Osim toga, a i s obzirom na brojnost matematičke akademiske zajednice u odnosu na ostale te relativno teško zapošljavanje novih doktoranada mislimo da je primjerenije bodove iz stupca B za koje se predlaže

NE PRIHVAĆA SE:

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatio prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su usklađene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.

povećanje povećati za jedan bod u odnosu na bodove iz važećeg pravilnika.

Mislimo da povećanje broja bodova u stupcu Q ima smisla. Obzirom na izračun broja bodova, možda je u ovom pravilniku mjesto da se u opisu formule jasno naglasi koji IF časopisa se uzima u obzir – u trenutku prihvaćanja rada, u trenutku objavljivanja rada online ili u trenutku objavljivanja rada u volumenu časopisa. Obzirom na stanje IF časopisa koji se odnose na PM i TM mislimo da bi se i sadašnji prijedlog broja bodova trebao relaksirati. Htjeli bismo još napomenuti da se u novije vrijeme sve više prakticira objavljivanje članaka u tzv. predatorskim časopisima s naplaćivanjem i gdje je upitan i sam recenzentski postupak. Objavljinjem članaka u takvim časopisima izravno se utječe i na samo napredovanje u zvanju. Možda je u ovom pravilniku mjesto da se i to prorijedi. Primjerice, mogla bi se kod indeksiranja časopisa na određeni način u obzir uzeti i baza Zentralblatt für Mathematik koja, koliko nam je poznato, vodi računa o časopisima koji idu u tom smjeru objavljivanja članaka.

S poštovanjem,

**Dr. sc. Ivor Karavanić, red prof., Filozofski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu, 12. rujna 2022.**

Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja je loš i štetan za razvoj humanističkih znanosti.

Najbolji primjer navedenoga je prijedlog ove promjene:

"Članak 19.

Članak 26. mijenja se i glasi:

Bodovanje broja autora na radu

(1) U slučaju da veći broj autora potpisuje rad, opseg će se pri bodovanju računati ovako: do dva autora 100%, tri autora 75%, četiri autora 50%, od pet autora opseg se dijeli brojem autora.

(2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje

mora biti

samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

autorstva.

Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova."

Dok se znanost razvija u jednom smjeru tim se prijedlogom humanistika potpuno okreće u kontra smjer.

Naime, s obzirom da se povećanjem broja suautora na radovima umanjuje broj bodova u stavku 1, stavak 2 je nepotreban i štetan jer ubija timski rad i interdisciplinarnost unutar humanistike. Štoviše, članci s više autora obično imaju veći odjek i bolju vidljivost od samostalnih autorstava.
Prihvatljivo bi bilo umjesto samostalnog autorstva na 50% radova i bodova tražiti 50% radova (ne i bodova) s prvim autorstvom ili stavak 2 potpuno izostaviti.

Srdačan pozdrav,

Ne prihvaća se
Znanstvenici mogu objavljivati i više od minimalnog broja radova, pa imaju mogućnost da sudjeluju u kolaborativnim i timskim projektima te objavljaju radove u suautorstvu.

Urbroj 26922.

Zagreb, 09. rujna 2022. god.

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI
RAZVOJ

PREDMET: Javna rasprava o Prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovane/i,

Temeljem Vašeg dopisa KLASA: 640-03-15-04/0003, URBROJ:355-06-01-22-0018 od 19. srpnja 2022. godine Znanstveno vijeće Hrvatskoga geološkog instituta je na svojoj 18. sjednici održanoj 05. rujna 2022. usuglasilo stajališta koja Vam upućujemo kao sljedeće prijedloge, komentare i primjedbe:

1. UZ ČL. 2 PRIJEDLOGA PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA: Smatramo nepotrebni dodati iza članka 7. članak 7.a. st. 1. i 2. kojima je predloženo detaljnije reguliranje znanstvenih radova i podjelu znanstvenih časopisa u kvartile relevantno za izbor znanstveno zvanje u području prirodnih znanosti – polje geologija. Uvažavajući načela jednakosti, smatramo nepotrebni znanstveno polje geologije izdvajati od ostalih znanstvenih polja koja su regulirana u čl. 4. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Također, smatramo nepotrebnim čl. 7.a. st. 3. jer isticanjem posebnog izvornog znanstvenog doprinosu u polju geologija ne postiže se ujednačenost sa znanstvenim doprinosima u ostalim poljima prirodnih znanosti. Ne slažemo se s prijedlogom čl. 7a. st. 4. i 5. jer davanjem ovlasti samo Matičnom odboru za polje geologija da definira odgovarajuće predmetne kategorije ponovo je predloženo da samo Matični odbor za geologiju ima definirana posebna prava koja nemaju drugi matični odbori što rezultira neujednačenošću između matičnih odbora. Također smatramo da bi davanje šire ovlasti Matičnom odboru za geologiju postojala opasnost od subjektivnosti o odlučivanju o predmetnim kategorijama. Potrebno je stalno poticati interdisciplinarnost, a ne je sprječavati i ograničavati. Znanje geološke struke često se koristi i u drugim znanstvenim istraživanjima (npr. arheologija, agronomija, biologija, geografija...) i navedeno treba vrijednovati na isti način, a ne dopustiti mogućnost subjektivizma. Zato predlažemo da se ne dodaje čl. 7.a . tj. da se geologija ne izdvaja u odnosu na ostale prirodne znanosti.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće prihvatio je prijedlog MO Geologije, koji predstavlja svojevrsni kompromis između (1) kritika da se u dosadašnjoj praksi prilikom izbora u zvanja pojavljuje veliki broj interdisciplinarnih radova u kojima je doprinos geološkoj struci vrlo mali i gdje se udio geološke problematike u radu javlja u obliku popratnih parametara, pa se stoga traži da Pravilnik postavi kriterije na način koji će tražiti veći udio radova u kojima je geološka struka centralna problematika, te (2) koncepta interdisciplinarnosti u kojem doprinos isključivo geološkoj struci nije glavni cilj. Svakako se slažemo da je u konačnici najvažniji doprinos pojedinog autora u radu, tako da bi uloga stručnih povjerentstava i Matičnog odbora u vrednovanju doprinosu trebala i dalje biti presudna.

2. UZ ČL. 6 PRIJEDLOGA PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA: Ne slazemo se s izmjenom čl. 12. jer postojeći članak dobro ističe iznimno kvalitetne radove u području prirodnih znanosti, što uključuje sva polja prirodnih znanosti, uključujući i polje geologije. Ne vidimo razlog zašto bi se polje geologije novim prijedlogom izbacilo. Predlažemo da se ne mijenja navedeni članak, odnosno da iznimno kvalitetni radovi za izbor u zvanja i u polju geologije budu vrednovani i bodovani na isti način kao i u ostalim prirodnim znanostima.

3. UZ ČL. 7 PRIJEDLOGA PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA: Ne slazemo se s izmjenom čl. 13. t.j. uvodenjem specifičnosti za polje geologija jer postojeći članak u st. 1. u prvoj rečenici dobro definira minimalni broj radova kojima pristupnik mora biti glavni autor, što vrijedi za sva polja prirodnih znanosti, uključujući i polje geologije. Ovom izmjenom geologija je nepravdevodno izdvojena s većim brojem glavnih autorstava u odnosu na polja fizike, kemije, biologije, geofizike i interdisciplinarnih prirodnih znanosti. Postojeća infrastruktura na fakultetima i institutima, kao i financiranje, nedostatni su za publiciranje tako velikog broja kvalitetnih znanstvenih radova. Posebno bismo istaknuli nerедовитост objavljivanja natječaja za uspostavne i istraživačke projekte koje raspisuje HRZZ. Sadašnja istraživanja i projekti u geologiji usmjereni su na multidisciplinarni pristup za što su potrebna znatna finansijska sredstava za objavljivanje znanstvenih rezultata, a to uvelike ovisi o odobrenim znanstvenim projektima u određenom periodu. Sam proces istraživanja i pisanja radova dodatno je usporen trenutnom pandemijskom i geopolitičkom situacijom – rezultati analiza koje se šalju u inozemne laboratorije čekaju se više mjeseci, pa i preko godinu dana. Objavljivanje u polju geologije dugotrajniji je proces jer osim kabinetnih i laboratorijskih istraživanja zahtijevaju i terenski rad. Predlažemo da se ne mijenja čl. 13. st. 1.

Nadamo se da ćete uvažiti naša razmišljanja o neizdvajanju polja geologije kao specifičnog u odnosu na ostala polja prirodnih znanosti.

S poštovanjem,

Predsjednica Znanstvenog vijeća
HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT
1. ZAGREB - Šestoroga
dr. sc. Staša Borović

**Doc. dr. sc. Antonija Čelan, Kemijsko-tehnološki fakultet,
Sveučilište u Splitu, 12. rujna 2022.**

Poštovani,

U Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u članku 8. stavku (2) a navedeno je da će se kvartili određivati na temelju JIF klasifikacije u JCR kategorijama utemeljenim na bazi WoSCC.

Smatram da se kvartili trebaju određivati i prema SCOPUS bazi, kao u Pravilniku koji je trenutačno na snazi, tim više što se kod napredovanja za društvene i prirodne znanosti SCOPUS baza uzima u obzir.

Iako se ovim pravilnikom donose uvjeti za izbor u znanstvena zvanja, treba voditi računa o tome da je znanost temelj nastave na svim visokoškolskim institucijama. Ako je cilj obrazovnog sustava produkcija kadra koji će sutra biti u stanju razvijati dugoročno stabilnu i održivu ekonomiju, tada moramo osigurati da oni koji ih obrazuju budu stručni u području iz kojeg i drže nastavu. Naime, područja istraživanja unutar tehničkih znanosti raznolika su te bi trebalo uzeti u obzir da neka od njih nisu uključena u područje interesa časopisa iz prve i druge kvartile prema WoSCC bazi, a koja je pak restriktivna u odnosu na SCOPUS. Primjerice, časopisi iz područja

PRIHVAĆE SE:

Članak 6

U izmjenu Članka 12 dodana geologija

NE PRIHVAĆA SE:

Obrazloženje:

Prijedlog MO Geologije (pogledati odgovor na točku 1)

PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

kemijskog inženjerstva u Q1 i Q2 prema WoSCC-u uglavnom su fokusirani na istraživanja vezana uz zaštitu okoliša i energetiku. Jasno, to su trenutačno važni problemi, no zar to znači da se svi kemijski inženjeri trebaju baviti ovim dvjema temama? U protivnom, možda neće moći ispuniti uvjete napredovanja. Smatram da je važnije poticati razvoj ekspertize u različitim područjima, upravo kako bi osigurali ostvarivanje gore navedenog cilja. Također, smatram da bi bilo bolje povećati potreban broj znanstvenih radova za napredovanje u viša znanstvena zvanja nego da se kvartili određuju isključivo na temelju JIF klasifikacije u JCR kategorijama.

Srdačno,

RGFN
Svobodiste u Zagrebu
RUDARSKO-GEOLÓŠKO-
NAFTNI FAKULTET
HR-10002 Zagreb
Pierottjeva 6, P.P. 390

U Zagrebu, 12.09.2022.
KLASA: 011-02/22-01/4
URBROJ: 251-70-01-22-1

Prof. dr. sc. Mirjana Polić Bobić,
predsjednica Nacionalnog vijeća za
znanost i visoko obrazovanje

Predmet: Primjedbe na Načrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovana,
sukladno pozivu na javnu raspravu o Načrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u nastavku teksta dostavljamo primjedbe, mišljenja i prijedloge Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Članak 2 (4) glasi: "Barem dvije trećine radova potrebnih za izbor trebaju biti radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u odgovarajućim predmetnim kategorijama relevantnim za polje Geologija (baze WoSCC ili Scopus). Odgovarajuće predmetne kategorije definirati će Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija u svom naputku. Stručno povjerenstvo u svom izvješću za svaki rad mora navesti pripadajuću predmetnu kategoriju, a Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija, treba je potvrditi."

Opće je prihvataljivo da se znanstveno napreduje temeljem radova u kojima autor daje svoj doprinos u domeni geologije. Do sada je bio običaj da se uz svaki rad priloži opis doprinosa iz kojeg je razvidno da je autorov doprinos u domeni geologije. Uvođenje ovakvog kriterija, na način kako je napisano, ne uzima u obzir područje doprinosa autora samome radu, već je jedino važna predmeta kategorija časopisa.

Smatramo da je to tako ograničavajuće za znanstvenike koji se bave primjenjenom geologijom (disciplinama kao što su geologija naftne, geologija okoliša, i sl.) i zbog toga publiciraju u sklopu multidisciplinarnih istraživačkih timova i u znanstvenoj periodici koja nije isključivo geološka.

U tom smislu, članovi Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti imaju slobodu prilikom sastavljanja svog Naputka, definirati „podobnost“ časopisa i time eliminirati radove u časopisima koji su izvan pripadajuće predmetne kategorije, bez obzira na doprinos autora. Ovakvo napisanim stavkom vrši se ograničavanje znanstvenika koji se bave primjenjenom geologijom na razmjerno mali broj časopisa u vrijeme kada je znanost općenito sve interdisciplinarna.

Nadalje, smatramo da bi predmetne kategorije trebale biti predmet javne rasprave i da se temeljem javne rasprave geologa koji djeluju u različitim disciplinama, na različitim geološkim institucijama, definiraju predmetne kategorije.

Sadašnja formulacija daje potpunu autonomiju Matičnom odboru da neovisno o kvaliteti radova i izvješću stručnog povjerenstva, odluči da li su publicirani radovi pristupnika prihvativi Matičnom odboru ili ne.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće prihvatio je prijedlog MO Geologije, koji predstavlja svojevrsni kompromis između (1) kritika da se u dosadašnjoj praksi prilikom izbora u zvanja pojavljuje veliki broj interdisciplinarnih radova u kojima je doprinos geološkoj struci vrlo mali i gdje se udio geološke problematike u radu javlja u obliku popratnih parametara, pa se stoga traži da Pravilnik postavi kriterije na način koji će tražiti veći udio radova u kojima je geološka struka centralna problematika, te (2) koncepta interdisciplinarnosti u kojem doprinos isključivo geološkoj struci nije glavni cilj. Svakako se slažemo da je u konačnici najvažniji doprinos pojedinog autora u radu, tako da bi uloga stručnih povjerenstava i Matičnog odbora u vrednovanju doprinosa trebala i dalje biti presudna.

može se navesti i novi rad koji je prihvaćen za objavljivanje i koji ima aktivnu DOI (Digital Object Identifier) oznaku izdanu od strane izdavača časopisa.

Prilikom izbora u znanstveno zvanje u polju arhitekture i urbanizma pristupnik može izabrati postupak izbora po uvjetima za polje tehničkih znanosti (kategorije A, B, C) ili po uvjetima specifično za polje arhitekture i urbanizma (kombinacija pisanih radova i projekata – kategorije A₁, B, C)."

Pitanje se postavlja, što je s radovima koji se objave u vremenskom intervalu između trenutka pokretanja postupka izbora i odluke MO-a o izboru u znanstveno zvanje? Npr. rad je objavljen nekoliko dana prije odluke o zvanju višeg znanstvenog suradnika, dakle, ne može se koristiti za znanstvenog savjetnika, a ni za višeg znanstvenog suradnika, što znači da se koristi samo kao kumulativni rad.

Prijedlog je da u pravilniku piše „od pokretanja izbora“, a ne od zadnjeg izbora u zvanje, bez obzira koliko taj postupak dugo traja.

Članak 8. (2a) (prethodno Članak 14.) glasi: "Radovi kategorije A jesu znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u WoSCC (Web of Science Core Collection)."

Smatramo da je prilikom izbora u znanstvena zvanja bitno dodati i bazu Scopus, te rangiranje u kvartile prema SJR-u, kao ravnopravnu skupnu bazu WoSCC-u.

Nadalje, treba razmotriti vraćanje određivanja kvartila i na temelju Scopus baze podataka u tehničkim znanostima. Iako je jasno definirano zašto su navedene izmjene i dopune rađene, nije jasno iz kojeg razloga je baza Scopus isključena iz određivanja kvartila?

Smatramo da bi puno više koristi na nacionalnoj razini bilo od povećanja ukupnog broja radova, nego od isključivanja određene baze podataka pri definiranju kvartila.

Članak 8. (2b) (prethodno Članak 14.) glasi: "od redom navedenog ukupnog broja radova (2, 4, 6, 8) u A kategoriji, potrebnih za izbore u znanstvena zvanja, na njih redom (0, 1, 2, 2) pristupnik mora biti glavni autor. Glavni je autor znanstvenog rada onaj autor koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. Glavne autore (najviše dva za isti rad) utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor."

Kriterij na temelju kojih povjerenstvo određuje glavne autore nije jasno definiran niti je definirano što podnesak pristupnika treba sadržavati. Ovako nedefinirani kriterij može dovesti do situacije da pristupnik npr. smatra da je glavni autor na nekoliko radova, a povjerenstvo smatra da pristupnik nije glavni autor niti na jednom radu. Potrebno je jasno definirati kriterije na temelju kojih se određuje glavno autorstvo.

Članak 28. (prethodno članak 41) glasi: „Svi radovi pristupnika koji su kategorizirani prema odredbama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine“, br. 28/17, 72/19, 21/21), odnosno propisa koji su utvrđivali uvjete za izbor u znanstvena zvanja prije stupanja na snagu toga Pravilnika zadržavaju kategorizaciju koji su dobili prema tom Pravilniku ili propisima koji su mu prethodili i ne mogu biti ponovno kategorizirani ili na drugi način vrednovani prema ovom Pravilniku niti odredbe ovog Pravilnika na bilo koji način utječu na prethodno stечena zvanja, osim ako se pravomoćnom sudskom presudom utvrdi da se izbor u znanstveno zvanje temelji na kaznenom djelu pristupnika.“

PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

U Pravilniku izrijekom piše „nakon izbora u prethodno znanstveno zvanje“ te ova formulacija ostaje nepromijenjena.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Kriterij za određivanje glavnog autora je jasno definiran (najviše dva) u Pravilniku. Jedno od rješenja koje može olakšati primjenu ovog kriterija jest da koautori na radu definiraju svojom izjavom (podneskom) koji su glavni autor ili glavni autori na radu. Ovo je sastavni dio dokumentacije koju Stručno povjerenstvo dostavlja Matičnom odboru. Pored toga, u sve većem broju časopisa je, korištenjem standardiziranih ključnih izraza, nužno definirati uloge pojedinih koautora na radu.

Ako se ovaj problem veže za pitanje multidisciplinarnosti, veći broj suradnika na projektu bi prirodno trebao rezultirati i većim brojem znanstvenih radova na kojima mogu biti definirani različiti glavni autori, prema ključnim područjima koja su dominantna u pojedinom radu. Time se povećava znanstvena publicistička

Dakle, predlažemo izmjenu u smislu da se odgovarajuće predmetne kategorije definiraju u suglasju geološke zajednice (pojedinih institucija) i Matičnog odbora za Prirodne znanosti.

Članak 5 (prethodno Članak 11.) glasi: "Pod pojmom glavni autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora."

Smatramo da je predložena konstatacija glavnog autorstva, gdje su glavni autori jedino prvi i dopisni autor, potpuno pogrešna jer u multidisciplinarnim istraživanjima često imamo više različitih znanstvenih specijalnosti koje u jednakim omjerima daju svoje rezultate istraživanja te time predstavljaju glavne autore rada.

Nadalje, ukoliko se zadrži formulacija glavnog autora na način koji je predložen izmjenom Pravilnika, smatramo da će isti: 1) nanjeti veliku štetu znanstvenoj zajednici u vidu smanjenja broja publiciranih radova, 2) smanjiti kvalitetu znanstvenih publikacija te će time većina radova biti publicirani u časopisima manje kvalitete te 3) demotivirati svaki oblik međuinstutucijske suradnje, suradnje između znanstvenika upravo zbog nepriznavanja glavnog autorstva ukoliko u timu/na radu postoji 3 ili više autora.

Mišljenja smo da bi formulaciju glavnog autorstva trebalo, uz navedena dva kriterija, definirati i brojem znanstvenih disciplina koje su zastupljene u radovima.

Članak 7(2) (prethodno Članak 13.) glasi: "Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju Geologija, pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj polovici od ukupnog broja radova potrebnih za izbor."

Ova odredba je sporna iz razloga što značajno pooštava kvalitativne kriterije, s tim da su kvantitativni kriteriji ostali neizmijenjeni. Znanstveni projekti Hrvatske zaklade za znanost, na kojima su mnogi hrvatski znanstvenici angažirani, potiču formiranje velikih istraživačkih timova, sastavljenih od znanstvenika s više institucija i takav način rada rezultira objavljivanjem većeg broja članaka s većim brojem autora. Iz tog razloga, očito bi bilo logičnije da „poštovanje kriterija“ ide u smjeru povećanja ukupnog broja radova za izbor u znanstvena zvanja, a ne samo povećanja broja „glavnih“ autorstava. Dodatni je problem u ovome smislu pitanje definiranja „glavnog autorstva“. Npr., što ako povjerenstvo za izbor prizna glavno autorstvo na nekome interdisciplinarnom radu određenom broju autora, a na način kako je napisano u ovome prijedlogu bilo bi moguće biti samo prvi ili dopisni autor.

Članak 8. (1) (prethodno Članak 14.) glasi: "Za izbor u znanstveno zvanje u području tehničkih znanosti pristupnik mora za svako znanstveno zvanje imati onoliko znanstvenih radova ekvivalentne vrijednosti koliko je definirano u odgovarajućem retku niže navedene tablice, pri čemu se ekvivalentna vrijednost pojedinog rada pristupnika računa u skladu s člankom 15. Brojke navedene u donjoj tablici unutar uglatih zagrada odnose se na radove koje je pristupnik morao objaviti, odnosno projekte koje je morao ostvariti, nakon izbora u prethodno znanstveno zvanje, dok se ostale brojke odnose na ukupni broj radova/projekata pristupnika. (Primjerice, za izbor u višeg znanstvenog suradnika potrebno je u A kategoriji radova imati 4 znanstvena rada. U ta 4 znanstvena rada uključena su i 2 znanstvena rada navedena u uglatim zagradama, a koja su objavljena nakon izbora u prethodno znanstveno zvanje znanstveni suradnik.) Kao kvalificirajući rad

produktivnost, pogotovo ako pokriva više znanstvenih područja/polja.

Smatramo da je ovo nejasno definirano i trebalo bi dopuniti s „Pripadnost takvih radova pojedinoj indeksnoj bazi ili vrsti časopisa može se ponovo utvrditi u novim postupcima, ako takva pripadnost ranije nije ocenjivanja“.

Primjer: u geologiji su u ranijem pravilniku radovi promatrani kao oni u časopisima s međunarodnom recenzijom i oni u bazi CC (Current Contents). Time uopće nije promatrana njihova kategorija (znanstveni, pregledni, stručni), ali su neki bazu CC smatrali kategorijom i radev razvrstavali u one koji spadaju i one koji ne spadaju kao da se radi o kategorijama. Iznimno je važno jasno istaknuti u pravilniku kako se takav rad mora moći koristiti i kod novoga izbora na temelju kategorije koji ima prema JIF-u časopisa u kojem je objavljen u godini u kojoj je tada objavljen. To što je ranije označen u izboru kao međunarodno recenzirani, ne sprječava da se sada gleda kao Q3, jer "međunarodno recenziranja" nije pojašnjavala ima li taj časopis kvartil i JIF već je samo opisivala da časopis nije u „CC“.

Smatramo da bi bilo pogrešno takve radove eliminirati iz budućih izbora, jer „međunarodna recenzija“ nije kategorija.

S poštovanjem,

SRETNO!

Dekan:

 Sustitut Dekana Zagrebačko
 RUDARSKO
 GEOFISIČKO
 NAFTNI FAKULTET
 Izvršni profesor dr. sc. Vladislav Brkić

Kontakt:

Dekan: Izv. prof. dr. sc. Vladislav Brkić
telefon: 01 5535 701
e-mail: vladislav.brkic@rgn.unizg.hr

dr. sc. Vedran Juričić, doc., Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 12. rujna 2022.

Poštovani,

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na sjednici je raspravio o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Primjedba Odsjeka se odnosi na Članak 13., prema kojem se predlaže dodavanje posebnih uvjeta za polje Informacijske i komunikacijske znanosti. Molim da se iz Nacrta ukloni navedeni članak jer ne postoji razlog, a ni potreba, za izdvajanjem polja i uvođenje posebnih uvjeta.

Nacionalno vijeće od Odsjeka nije tražilo mišljenje o potrebi za izmjenom Pravilnika, a radi se o najvećem odsjeku u Republici Hrvatskoj koji pokriva i informacijske i komunikacijske znanosti. Dodavanje posebnih uvjeta nijeinicirano od strane Odsjeka i molim da se oni uklone iz Nacrta.

S poštovanjem,

PRIHVAĆA SE (obrazloženo u odgovoru na komentar prof. Dr.sc. Mlkelić Preradović)

<p>Prof. dr. sc. Jelka Pleadin, Predsjednica Znanstvenog vijeća, Hrvatski veterinarski institut, 12. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>nakon razmatranja nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (u dalnjem tekstu: Pravilnik), donesenog dana 16. kolovoza 2022. godine od strane Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Znanstveno vijeće Hrvatskog veterinarskog instituta iznosi primjedbe i obrazloženja za koje molimo da se razmotre u postupku donošenja predmetnog akta.</p> <p>U nacrtu prijedloga Pravilnika upućenog u javnu raspravu, u čl. 4. predlaže se izmjena čl. 9. st. 1. važećeg Pravilnika, na način da se u području Biomedicina i zdravstvo za polje Veterinarska medicina kvantitativni kriterij za izbor u znanstvena zvanja uvećaju s trenutnih 18 na 20 radova za znanstveno zvanje znanstveni savjetnik te s 24 na 27 za znanstveno zvanje znanstveni savjetnik u trajnom zvanju. Također, predlaže se da nakon posljednjeg izbora u zvanje pristupnik mora objaviti najmanje 7 radova, umjesto dosadašnjih 5 za izbor u znanstvenog savjetnika, te 6 radova umjesto trenutna 4 rada za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. Predložena kvantitativna izmjena izravno utječe i na kvalitativne pokazatelje kroz povećanje broja radova na kojima pristupnik mora biti prvi, posljednji ili dopisni autor, kao i povećanje potrebnog broja radova u časopisima koji pripadaju Q1 i Q2 kvartilama.</p> <p>Razmatranjem prijedloga Pravilnika došli smo do zaključka da povećanje kvantitativnih kriterija navedeni u čl. 4. isključivo za polje Veterinarska medicina nije utemeljeno i pravedno. Prijedlog da se kvantitativni i kvalitativni kriteriji za druga polja unutar područja Biomedicine i zdravstva ne mijenjaju, odnosno da ostanu na trenutnoj razini, a povećavaju se samo za polje Veterinarska medicina bio bi opravdan i utemeljen u slučaju da Veterinarska medicina ima veću znanstvenu produktivnost odnosno veću mogućnost publiciranja s obzirom na broj časopisa indeksiranih u bazama WoSCC, Scopus ili Medline u odnosu na ostala polja, što prema svim objektivnim pokazateljima nismo utvrdili (podaci dostupni na niže navedenim web stranicama). Usporedbom dostupnih podataka o</p>	<p>PRIHVAĆA SE</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Prijedlog i komentar se prihvaćaju iz razloga navedenih u odgovoru Matičnom odboru za polje veterinarske medicine.</p>
--	--

znanstvenoj produktivnosti znanstvenika po poljima iz područja Biomedicine i zdravstva u Republici Hrvatskoj, ne može se uočiti utemeljena poveznica s ovakvim prijedlogom. Štoviše, znanstvenici u Republici Hrvatskoj u ostalim poljima iz predmetnog područja ostvaruju značajno veću publikabilnost (npr. u 2021. godini u Medicini ukupno 2860, a u Veterinarskoj medicini 108 publikacija). Ujedno, značajno je za istaknuti i činjenicu da je broj časopisa u pojedinom polju koji su indeksirani u bazama WoSCC, Scopus ili Medline najmanji upravo za Veterinarsku medicinu (npr. u 2021. godini na svjetskoj razini u Medicini ukupno 7118, a u Veterinarskoj medicini 262 časopisa). Nadalje, broj nacionalnih časopisa indeksiranih u navedenim bazama također upućuje na značajno veće mogućnosti publiciranja u ostalim poljima iz ovog područja (npr. u Medicini ukupno 28 časopisa, a u Veterinarskoj medicini svega 2 časopisa).

Značajno veća znanstvena produktivnost u drugim poljima unutar područja Biomedicine i zdravstva ukazuje na nelogičnost u prijedlogu novih kriterija koji podrazumijevaju podizanje kvantitativnih kriterija isključivo za polje Veterinarska medicina, budući da bi time uz manju znanstvenu publikabilnost kriteriji postali zahtjevniji u odnosu na produktivnija srodnja polja iz istog područja. Pregledom dostupnih podataka jasno je da predloženo kvantitativno, a posljedično i kvalitativno povećanje broja radova za polje Veterinarska medicina, u odnosu na druga srodnja polja iz područja Biomedicina i zdravstvo, nije utemeljeno na objektivnoj znanstvenoj produktivnosti i mogućnostima publiciranja. Predloženo podizanje kriterija samo u jednom polju iz istog znanstvenog područja, i to upravo onog s najnižom znanstvenom produktivnošću te malim brojem časopisa u kojima je moguće publicirati, doista je teško shvatljivo te na znanstvenike može utjecati demotivirajuće i rezultirati dodatnim smanjenjem znanstvene produktivnosti i interesom za istraživanja u veterinarskoj medicini.

Znanstvenici iz Hrvatskog veterinarskog instituta, kao druge najveće znanstvene ustanove u polju Veterinarska medicina, sustavno rade i značajno doprinose rezultatima znanstvenog rada u Republici Hrvatskoj upravo u ovom polju. Držimo da povećanje znanstvenih kriterija može i treba rezultirati poticanjem znanstvenog rada, ali isto treba biti utemeljeno na objektivnim pokazateljima koji trebaju jasno upućivati na potrebu za povećanjem kriterija isključivo u jednom polju unutar istog područja te da mjerila trebaju biti ista za sva polja unutar područja Biomedicine i zdravstva.

<p>Temeljem navedenoga, molimo da se kvalitativni i kvantitativni kriteriji ujednače za sva polja unutar područja Biomedicina i zdravstvo ili da nam se pojasne kriteriji temeljem kojih je unutar predmetnog područja došlo do povećanja kriterija samo za polje Veterinarska medicina, budući da objektivno obrazloženje za ovakav prijedlog nismo uspjeli pronaći.</p> <p><u>Primjedbe i obrazloženja su izrađena temeljem podataka dostupnih na stranicama:</u></p> <p>http://lib.irb.hr/web/hr/vijesti/item/2318-jci-2021.html http://lib.irb.hr/web/hr/vijesti/item/2315-sjr-2021.html http://smk.mef.unizg.hr/index.php/hr/za-autore https://www.scimagojr.com/journalrank.php?country=HR https://www.scimagojr.com/countrysearch.php?country=HR</p> <p>S poštovanjem,</p>	
<p>prof. dr. sc. Zrinka Rajić, Prodekanica za znanost i istraživanje, Farmaceutsko-biohemski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 12. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>molimo obrazloženja vezana uz sljedeće članke.</p> <p>Članak 5: "Jedan rad može imati najviše dva glavna autora". Zašto se limitira broj glavnih autora, s obzirom na činjenicu da se prvo i dopisno autorstvo može dijeliti (rad može imati primjerice prvog autora i dva dopisna autora i slične kombinacije)?</p> <p>Članak 29, stavak 3 nije usklađen sa stavcima 1 i 2, u kojima se navodi da Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave u Narodnim novinama, te da pristupnik može zatražiti da se primjenjuju odredbe trenutnog pravilnika u roku od 24 mjeseca. Nasuprot tome, stavak 3 navodi: Iznimno od odredbe stavka 1., ako to u pojedinom slučaju zatraži pristupnik, na njegov izbor u znanstveno zvanje mogu se primijeniti odredbe ovoga Pravilnika i prije nego što protekne 24 mjeseci od njegova stupanja na snagu.</p>	<p>ODGOVOR NA PITANJE O BROJU AUTORA: U biomedicinskom području ne postoji limit broja autora o kojemu se ovdje postavlja pitanje.</p> <p>ODGOVOR NA PITANJE O STUPANJU NA SNAGU PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA: Pravilnik stupa na snagu 8. dana od objave u Narodnim novinama. Postupci izbora u znanstvena zvanja započeti prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika dovršit će se u skladu s odredbama važećeg Pravilnika, NN 29/17. Nakon osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, kada ovaj Pravilnik stupa na snagu, ako pristupnik to zatraži, što je moguće u razdoblju od 24 mjeseca od stupanja na snagu ovoga Pravilnika, na njegov izbor u znanstveno zvanje primijenit će se odredbe Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja NN28/17. Ako to u pojedinom slučaju zatraži pristupnik, na njegov izbor u znanstveno zvanje mogu se primijeniti odredbe ovoga Pravilnika i</p>

<p>Prema tome, kada novi Pravilnik stupa na snagu, u roku od 8 dana ili 24 mjeseca?</p> <p>Unaprijed hvala na razmatranju.</p> <p>Srdačan pozdrav,</p>	<p>prije nego što protekne 24 mjeseca od njegova stupanja na snagu.</p>
<p>Matični odbor za područje biotehničkih znanosti - polje poljoprivrede, šumarstva,drvne tehnologije, biotehnologije, prehrambene tehnologije i nutricionizma, 12. rujna 2022.</p> <p>Uvod</p> <p>Tijekom pripreme Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, slijedili smo naputak predsjednice Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, prof. dr. sc. Mirjane Polić Bobić. Nakon usuglašavanja pripremljenog prijedloga u okviru Matičnog odbora, isti je proslijeđen Područnom vijeću. Obavljeno je niz konzultacija i radnih sastanaka te usvojene primjedbe Područnog vijeća. Također su obavljene konzultacije i usuglašavanja s predstavnikom Radne skupine Nacionalnog vijeća. Usuglašeni Nacrt prijedloga Pravilnika na razini Matičnog odbora i Područnog vijeća proslijeđen je Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Očekivalo se da će navedeni Nacrt biti usvojen kao konačan. Detaljnijom analizom Nacrta prijedloga Pravilnika na javnoj raspravi, utvrđeno je dosta odstupanja od prijedloga usvojenog na Matičnom odboru i Područnom vijeću. Članovi Matičnog odbora jednoglasno smatraju da nema opravdanja za uočene promjene i da bi se Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, trebao uskladiti s predloženim izmjenama i dopunama Matičnog odbora. U skladu s time, dostavljaju se primjedbe i očekuje se njihovo usvajanje.</p> <p>Primjedbe</p> <p style="text-align: center;">ODJELJAK 3. BIOTEHNIČKE ZNANOSTI</p> <p>1. PRIMJEDBA</p> <p>U članku 16 nedostaju stavci (5), (6) i (7) u kojima su izvršene promjene na način da je iza prve riječi posljednje rečenice svakog stavka dodano: bodova ostvarenih od.</p>	<p>Sve se prihvaca. Takav prijedlog je i predan za izmjene i dopune pravilnika. Mislimo da je došlo do grube greške u prepisivanju. Ovaj prijedlog je usuglašen s matičnim odborom i područnim vijećem.</p>

Dakle, potrebno je ubaciti stavke (5), (6) i (7), koje glase (promjena označena zeleno):

(5) Priznati patenti se vrednuju kao znanstveni radovi pri čemu se priznati međunarodni patenti bodoju kao radovi prve skupine (a1) objavljeni u znanstvenim časopisima zastupljenima u trećem (Q3) ili četvrtom (Q4) kvartilu, a priznati domaći patenti kao znanstveni radovi druge skupine (a2). Znanstveni rad i patent koji prikazuju iste rezultate ne mogu se računati kao dva rada. Broj bodova ostvarenih od prihvaćenih patenata ne može biti veći od 1/2 ukupnog broja bodova ostvarenih objavljinjem radova prve (a1) odnosno druge skupine (a2).

(6) Priznati kultivari bilja, pasmine životinja i novokonstruirani sojevi mikroorganizama vrednuju se kao znanstveni radovi druge skupine (a2). Broj bodova ostvarenih od priznatih kultivara bilja, pasmina životinja i novokonstruiranih sojeva mikroorganizama ne može biti veći od 1/2 ukupnog broja bodova ostvarenih objavljinjem radova druge skupine (a2).

(7) Kao znanstveni radovi druge skupine (a2) vrednuju se i (a) arhitektonski, urbanistički i krajobrazni projekti nagrađeni na javnim natječajima, te (b) krajobrazne osnove, studije i podloge u donesenim prostornim planovima ili planovima upravljanja zaštićenim područjima prirode i područjima ekološke mreže Natura 2000. Broj bodova ostvarenih od projekata ne može biti veći od 1/2 ukupnog broja bodova ostvarenih objavljinjem radova druge skupine (a2).

2. PRIMJEDBA

2. 1. U članku 16. u stavku (12), u prvoj rečenici napisano je broj radova. Ispravno je broj bodova.

Stoga stavak (12) treba glositi (promjena označena zeleno):

(12) Za izbor u znanstvena zvanja u području biotehničkih znanosti, propisan je broj bodova kako slijedi u tablici. Za zvanja višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u zagradi je potreban broj bodova ostvarenih objavljinjem radova nakon prethodnog izbora.

2.2. U članku 16. u stavku (12) iznad tablice stoji tekst: Ukupan broj bodova potreban za izbor u znanstveno zvanje je sljedeći:

S obzirom da se u prvoj rečenici stavka (12) poziva na predmetnu tablicu taj tekst nije potreba i treba ga brisati.

2.3. U članku 16. u stavku (12) u tablici nedostaju podaci o broju bodova u skupini a1.

U stupcu skupine a1 za višeg znanstvenog suradnika treba dodati iza potrebnog broja bodova u zagradi (2), dok za znanstvenog savjetnika – trajno zvanje treba dodati (4). Stoga tablica u stavku (12) treba izgledati ovako (promjena označena zeleno):

Znanstveno zvanje	Broj bodova			
	a1	a2	a3	Ukupno
Znanstveni suradnik	4	2,5	0,5	7
Viši znanstveni suradnik	7 (2)	4,5	1,5	13
Znanstveni savjetnik	13 (3)	7	3	23
Znanstveni savjetnik – trajno zvanje	18 (4)	8,5	3,5	30

3. PRIMJEDBA

U članku 16. nedostaje stavak (13) koji glasi (novi tekst, nova tablica, sve promjene zeleno):

(13) Propisan je minimalan broj radova u kategoriji a1 na kojima je pristupnik prvi autor rada:

Znanstveno zvanje	Broj radova
Znanstveni suradnik	1
Viši znanstveni suradnik	2
Znanstveni savjetnik	3
Znanstveni savjetnik – trajno zvanje	4

Predsjednik Matičnog odbora
Prof. dr. sc. Vladimir Jambrešković

doc. dr. sc. Ivan Dunđer, mag. inf., viši znanstveni suradnik, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 12. rujna 2022.

Poštovani,

tko je predlagatelj Posebnih uvjeta za izbor u

PRIHVAĆA SE (razlozi navedeni u odgovoru na komentar prof. dr.sc. Mikelić Preradović)

znanstvenom polju "Informacijske i komunikacijske znanosti"?

Naime, postavlja se legitimno pitanje koja im je svrha i što se njima nastoji urediti?

Zašto se protežiraju znanstveni časopisi u odnosu na zbornike s konferencija koje također mogu biti zastupljene u bazama podataka WoSCC ili Scopus?

Objavljivanje u časopisima je vrlo sporo, a povratne informacije uredništva se u pravilu dobivaju s (pre)velikim odmakom vremena pa je cijeli proces vremenski vrlo zahtjevan što, dakako, može utjecati na dinamiku objavljivanja radova i, shodno tome, na prikupljanje bodova za izbor u više zvanje.

Srdačan pozdrav,

**Dr. sc. Marko Liker, izv. prof., Odsjek za fonetiku,
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 12. rujna 2022.**

Poštovani,

Javljam se temeljem poziva na javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. U nastojanju da konstruktivno pridonesem poboljšanju Pravilnika, čini mi se da je nužno upozoriti na jednu od navedenih izmjena. Radi se o izmjeni uvjeta u humanističkim znanostima, koja je navedena u zadnjem odlomku članka 19. U tom se odlomku uvodi samostalno autorstvo radova kao isključivi uvjet za napredovanje. Smatram da je ovako formuliran uvjet štetan iz tri osnovna razloga:

1. Znatno otežava napredovanje onim istraživačima čije područje rada i istraživački fokus zahtijevaju sudjelovanje u istraživačkim grupama i interdisciplinarnim projektima, u kojima se istraživački problemi ne mogu riješiti unutar samo jedne discipline. Posebno je problematičan zbog toga što djeluje i retroaktivno pa će se istraživači koji su do sada bili fokusirani na istraživačke suradnje i interdisciplinarna istraživanja odjednom naći s deficitom bodova ostvarenih samostalnim istraživačkim radom.
2. U suprotnosti je s fakultetskim, sveučilišnim, nacionalnim i europskim strategijama koje ohrabruju i potiču projektne suradnje, interdisciplinarne istraživačke skupine te adresiranje kompleksnih istraživačkih problema koje je nemoguće riješiti unutar samo jedne discipline.
3. U suprotnosti je s tendencijama u područjima ostalih znanosti. Naime, dijelovi pravilnika koji se odnose na ostale znanosti, čini mi se, nemaju ekvivalent ovakvoga

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

To nije isključivi uvjet za napredovanje.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA
Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

(Humanističke znanosti u cjelini mnogo su više znanosti u kojima do izražaja treba doći samostalno autorstvo znanstvenih tekstova. Riječ

isključivog uvjeta, koji bi obeshrabrio interdisciplinarme istraživačke suradnje pa time ovakav dodatak istraživače u humanističkim znanostima ostavlja na marginama tendencija u ostalim područjima.

Ako se smatra nužnim dodatno potaknuti istraživače na samostalan istraživački rad, onda mi se čini plodnjim to uraditi kroz dodatno bodovanje samostalno objavljenih radova, umjesto kroz ograničavanje onih čiji je rad vezan uz istraživačke timove i suradnje. Međutim, treba imati na umu da je samostalno i dvojno autorstvo već potaknuto odredbom s početka članka 19.

U nadi da će ovi komentari doprinijeti kvalitetnijem Pravilniku,
srdačno,

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

REKTORAT
URED REKTORICE

KLASA: 602-04/22-01/55
UR. BROJ: 2198-1-79-01-22-01
Zadar, 12. rujna 2022.

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
Prof. dr. sc. Mirjana Polić Bobić, predsjednica

Predmet: Prijedlozi Sveučilišta u Zadru za preinake Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovana predsjednica, profesorice Polić Bobić,

Uprava Sveučilišta u Zadru razmotrila je Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja i zamolila sveučilišne sastavnice da iznesu svoje primjedbe i prijedloge o tom dokumentu. Prikupljene pojedinačne prijedloge onih koji su se odazvali našem pozivu priredili smo u privitku ovoga dopisa, a ovdje sažinamo one prijedloge koji se odnose na neka opća mesta u Nacrtu kao i u samom Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Posve je jasno da nije moguće u svemu odrediti iste kriterije koji bi se odnosili na sva znanstvena područja, pa i pojedina polja unutar istoga znanstvenog područja. Međutim, smatramo da je neke elemente vrednovanja znanstvenih ostvarenja ipak dobro ujednačiti što nije učinjeno u Nacrtu. Ovdje ističemo nekoliko ključnih dijelova Pravilnika u kojima bi bilo dobro obaviti izmjene.

1. U različitim znanstvenim područjima različito se tretiraju koautorski doprinosi. Dok se u svim znanstvenim područjima rad do tri koautora vrednuje sa 100%, u humanističkom području znanosti tako se vrednuju samo radovi s dva koautora. Uzimajući u obzir dobrodošlu interdisciplinarnost, međuinstitucijsku / međunarodnu suradnju te činjenicu da mnoga istraživanja u okviru znanstvenih projekata rezultiraju izvrsnim znanstvenim publikacijama koje su priredili projektni timovi, smatramo da je potrebno uvesti isti način vrednovanja koautorskih radova kao što je to učinjeno u drugim znanstvenim područjima, a posebice kao što je to učinjeno u društvenom području znanosti.

je o manjem postotku svih ukupnih radova pojedinog znanstvenika – ukupno 11 radova tijekom skoro cijele karijere, od pisanja disertacije (čiji se dijelovi mogu objaviti, i to svakako kao samostalni radovi) do stjecanja statusa trajnog zvanja znanstvenog savjetnika.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

2. U pogledu koautorskih doprinosa u cijelom Pravilniku se navode različite kategorije autorstava (prvi, glavni, dopisni). Predlažemo da se posebno vrednuje samo prvi autor, a ako to nije moguće jer pojedina znanstvena područja imaju drugačije prakse, da se jasnije odredi kategorija glavnog autora.

3. U humanističkom području znanosti vrednovanje se temelji na nepotrebnom kvantificiranju koje ne odražava kvalitetu znanstvenih radova (nego se uglavnom svodi na opseg objavljenog teksta). Predlažemo pojednostavljeni postupak bodovanja i izjednačiti ga s brojem radova kao što je to učinjeno u drugim znanstvenim područjima. S tim u vezi, smatramo nelogičnim i stoga neopravdanim razlikovati broj bodova za znanstvene radove po znanstvenim poljima i granama u humanističkom području znanosti jer to dovodi do neprimjerenoga ponderiranja pojedinih znanstvenih disciplina, čak i unutar istoga polja (npr. unutar filologije).

4. Publikacije koje objavljuje Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kao izdavač ili suizdavač visoko se vrednuju u društvenom području znanosti, ali ne i u drugim znanstvenim područjima. To ne odražava niti značaj HAZU kao hrvatske krovne akademske ustanove, niti sastav te ustanove. Naime, društveno područje znanosti unutar HAZU zastupljeno je, u pogledu redovitog i drugih kategorija članstva, samo u Razredu za društvene znanosti koji ujedno obuhvaća i sve ne-filološke humanističke znanosti. Stoga predlažemo da se ta odredba u Pravilniku promjeni na način da se ne čini razlika među znanstvenim područjima, odnosno da se odnosi na sva područja ili na njedno.

5. U humanističkom području znanosti utvrđen je udio radova objavljenih na hrvatskom jeziku i na stranim jezicima. Pozdravljamo pristup u kojemu se hrvatski jezik promiče kao jezik znanosti. Međutim, postoje znanstvena polja u kojima nije svrhovito objavljivati radove na hrvatskom jeziku, osim da bi se ispunila forma. Naime, u filologijama koje obuhvaćaju jezikoslovna te teoretsko- i povjesno-književna istraživanja na stranim jezicima (engleski, talijanski, njemački, francuski, španjolski, ruski itd.) mnogo je relevantnije objavljivati znanstvene radove na tim jezicima jer će vidljivost, mogućnost kritičkog pristupa i, konačno, recepcija takvih radova biti veća nego u slučaju da se rezultati takvih istraživanja objavljiju na hrvatskom jeziku. Bilo bi optimalno za tu skupinu znanstvenika minimalizirati očekivanja u pogledu objavljivanja radova na hrvatskom jeziku.

6. Smatramo da je u humanističkom području znanosti potrebno uvesti barem minimalna očekivanja u vezi objave rezultata znanstvenih istraživanja u međunarodno relevantnim časopisima, onima koji su indeksirani u bazama WoS i Scopus. To je jedino područje znanosti izuzeto od te obveze. Važno je da rezultati istraživanja u humanističkom području znanosti budu dostupni i vidljivi međunarodnoj znanstvenoj zajednici. Uostalom, tako bi se izbjegla situacija da se o temama koje se odnose na Hrvatsku strani znanstvenici referiraju na zastarjele ili neke druge manje relevantne reference.

KOMENTAR:

Koefficijent u polju lingvistike i filologije u užem smislu smatramo opravdanim.

Nažalost, zadani opseg izmjena i dopuna koje se provode ovom prilikom ne dopušta prevelik broj zahvata koje bi predlagatelj u drukčijim uvjetima prvo analizirao, proveo javnu raspravu te predložio opsežnije promjene.

KOMENTAR

Radovi objavljeni u publikacijama HAZU vrednuju se na odgovarajući način.

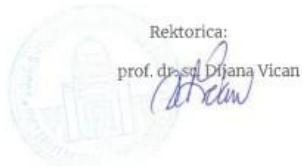
O ovim opsežnjim promjenama treba voditi računa prilikom donošenja novih kriterija za izbore. Za humanističko područje postoje i druge, mnogo relevantnije međunarodne baze, a postoji i popis časopisa a1 i a2, koji su svi na hrčku; rezultati istraživanja posve su vidljivi i dostupni bez ikakvih ograničenja cijeloj domaćoj i međunarodnoj javnosti. Mnogi od najuglednijih i najstarijih humanističkih časopisa nisu u WoS i Scopus bazama.

7. Posve je neprimjereno da članovi stručnog povjerenstva ili članovi matičnog odbora prekategoriziraju i prekvalificiraju znanstvene publikacije. Ako je nedvojbeno utvrđena kategorija znanstvenog rada na temelju provedenoga recenzentskog i uredničkog postupka koji su to kriteriji po kojima netko može arbitarno takve odluke dovoditi u pitanje?

Svemu navedenom dodajemo i primjedbu da su pojedini matični odbori dali različite upute za sastavljanje izvješća o znanstvenim ostvarenjima pristupnika. Brojne upute upućuju na to da su brojne odredbe Pravilnika nedorečene ili dvosmislene. Predlažemo da Nacionalno vijeće pregleda sve te upute i da se ujednači metode rada pojedinih matičnih odbora koje se ne odnose na specifičnosti znanstvenih disciplina (u pravilu znanstvenih polja). To se, primjerice, odnosi na tumačenje pojedinih odredbi pravilnika koje su vezane uz mogućnost zamjene radova niže kategorije s radovima više kategorije (ako je u završnom izračunu ostvarenog broja radova relevantan rezultat takvih supstitucija, onda se u odnosu na te izračune trebaju obavljati i drugi izračuni vezani uz kategorije autorstva, objava na hrvatskom ili na stranim jezicima, objava u publikacijama koje su izdale ustanove u kojima su zaposleni pristupnici itd.).

U Pravilniku ili u posebnoj uputi Nacionalno vijeće trebalo bi ujednačiti odredbu koja se odnosi na sastav stručnih povjerenstava. Naime, pojedini matični odbori ne prihvaju razmatrati izvješća koja su sastavila povjerenstva u čijem sastavu se nalaze koautori s pristupnicima. To ima opravданje ako se želi spriječiti sukob interesa koji proistječe iz činjenice da pojedinci zapravo (sam)ovrednuju svoja ostvarenja vrednujući rad pristupnika. Međutim, trebalo bi ograničiti vrijeme objave znanstvene publikacije unutar kojega ne bi bilo prihvatljivo da koautor vrednuje pristupnika. Ako netko pet godina s pristupnikom nije objavio niti jednu publikaciju, a to je vrijeme između dva izbora u znanstveno zvanje, onda ne postoji mogućnost sukoba interesa.

S poštovanjem i uz srdačan pozdrav,

Objedinjeni prijedlozi odjela Sveučilišta u Zadru vezano uz Nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Odjel za anglistiku

- Ono što je moguće uočiti kao nelogičnost jest sljedeće:
- Povećanje bodova potrebnih za napredovanje. Iako je za pretpostaviti da ovo spada u kategoriju rada na kvaliteti, podizanje ili pak spuštanje bodova bez kontekstualiziranog obrazloženja nema smisla.
 - Obveza objavljivanja u hrvatskim časopisima je u potpunosti nelogična za strane filologije. Izuzme li se činjenica korištenja stranog jezika, ostaje ključan problem nepostojanja primjerenih publikacija unutar Hrvatske u sklopu kojih je moguće objaviti radove potrebne za napredovanje.
 - Nelogičnost prilikom definiranja vrednovanja jedinice opsega - sada već tradicionalan problem u kojemu ne postoji pisano/smisленo obrazloženje zbog čega se npr. znanost o književnosti vrednuje manje od lingvistike i filologije u užem smislu.

KOMENTAR

To je nužno ostaviti s obzirom da se u postupku izbora znanstvenika u znanstveno zvanje ocjenjuje njegov znanstveni doprinos, i to rade osobe s istim ili višim znanstvenim zvanjem. Kad bi se ovo ukinulo, procedura izbora bila bi samo administrativni postupak.

O ovom će prijedlogu NVZVOTR povesti računa te predložiti ujednačavanje uputa.

Društvene znanosti

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.

NA PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

<p>- Pitanje doktorata - zbog čega je navedeno izuzeto iz bodovanja</p> <p>Odjel za arheologiju</p> <p>Članak 19. - Bodovanje broja autora na radu</p> <p>(1) U slučaju da veći broj autora potpisuje rad, opseg će se pri bodovanju računati ovako: do dva autora 100%, tri autora 75%, četiri autora 50%, od pet autora opseg se dijeli brojem autora.</p> <p>Stručno vijeće Odjela za arheologiju mišljenja je da su, s obzirom na sve izraženije trendove poticanja domaće i pogotovo međunarodne suradnje, kao i objave u međunarodno priznatim časopisima koje zahtijevaju sveobuhvatne i interdisciplinarnе analize, a time i uključivanje većeg broja znanstvenika u izradu i objavu rada te uzimajući u obzir činjenicu da se arheologija kao znanost sve više približava interdisciplinarnom području, radovi koji uključuju više autora nešto što će postati</p> <p>Zadar, 12. rujna 2022.</p> <p>Objedinjeni prijedlozi odjela Sveučilišta u Zadru vezano uz Nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja</p> <p>Sveučilište u Zadru, Rektorat, Mihovila Pavlinovića 1, 23000 Zadar, Hrvatska t: +385 (0)23 200 534, f: +385 (0)23 316 882 OIB: 10839679016, e-mail: rektorat@unizd.hr, www.unizd.hr</p> <p>praksa, a ne iznimka. Stoga predlažemo da se opseg bodovanja koji iznosi 100% proširi i na tri autora.</p> <p>(2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti od samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva.</p> <p>Nastavno na prethodni stavak, gdje je pri bodovanju izjednačeno samostalno autorstvo s koautorstvom do dva autora, a vezano uz već prethodno spomenuti trend u kojem samostalni autorski radovi postaju sve rjeđi radi već spomenutih razloga, mišljenja smo da bi trebalo promijeniti tekst stavka i uz riječi „samostalnoga autorstva“ dodati i formulaciju</p>	<p>Doktorat znanosti je zakonom propisan preduvjet za ulazak u sustav znanosti i ne može se uzimati u obzir i vrednovati dvaput: kao preduvjet, te doktorska disertacija (tekst) poslije kao uvjet za izbor u zvanje. Takva je mogućnost postojala samo za humanističke znanosti, što je Nacionalno vijeće ocijenilo kao diskriminatorno u odnosu na druga znanstvena područja.</p> <p>Broj bodova za znanstvenog suradnika smanjuje se na 18 zato jer više neće postojati mogućnost stjecanja bodova na temelju bodovanja neobjavljenog doktorata.</p> <p>(Nacionalno vijeće zaprima upite znanstvenih organizacija može li se neobjavljeni doktorat bodovati čak i za zvanje višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika ako nije bio bodovan za znanstvenog suradnika. NNVOTR nije raspravljalo o tome, ali spominjemo takve upite kao ilustraciju posljedica uvjeta o bodovanju neobjavljene disertacije, koji postoji u aktualnom pravilniku.)</p>
	<p>DJELOMIČNO SE PRIHVACA</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.</p>

„ili koautorstva do dva autora“ (za slučaj da prijedlog vezan uz proširenje na tri autora ne bude prihvaćen).

Članak 27.

U članku 27. stavku 2. riječi: „ neobjavljeni doktorski rad: koeficijent 0,75“ brišu se

S obzirom da se neobjavljeni doktorski rad više ne vrednuje prilikom bodovanja, molimo za pojašnjenja da li se mijenja status objavljenog doktorskog rada (u slučaju da se rad objavi kao znanstvena monografija bez dopuna).

Odjel za etnologiju i antropologiju

U članku 14. Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja referira se na izvorni članak 21. Pravilnika o uvjetima za izbor u

znanstvena zvanja. Navedeni članak glasi:

Članak 21. mijenja se i glasi:

Znanstveni suradnik

(1) Uvjet za izbor u znanstveno zvanje znanstveni suradnik: najmanje dva znanstvena rada u publikacijama na međunarodnoj razini od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1) te tri rada u domaćim publikacijama (a2), pet radova (a1 + a2) ukupno.

(2) Radovi moraju donositi najmanje 18 bodova
Prijedlog Odjela za etnologiju i antropologiju je da članak glasi:

Znanstveni suradnik

(1) Uvjet za izbor u znanstveno zvanje znanstveni suradnik: najmanje dva znanstvena rada u publikacijama na međunarodnoj razini (a1) od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1), pet radova (a1 + a2) ukupno.

(2) Radovi moraju donositi najmanje 18 bodova
Objašnjenje: Prema sadašnjem prijedlogu izmjena za izbor u znanstveno zvanje suradnika je potrebno prikupiti četiri (4) rada u domaćim časopisima (a1 i a2) od ukupno pet čime se

negativno valorizira objavljivanje u međunarodnim, stranim časopisima, a što je u kontradikciji s člankom 20. Postojećeg Pravilnika koji se ovim izmjenama ne mijenja, a u kojima se prednost daje: međunarodnim, stranim ili s njima izjednačenim domaćim publikacijama (a1-lista domaćih publikacija, te publikacije zastupljene u međunarodnim bazama relevantnim za humanističko područje), a može imati dio i u drugim vrijednim

KOMENTAR:

Ako je obranjena doktorska disertacija objavljena u cijelosti kao knjiga ili djelomice u obliku radova u znanstvenom časopisu ili poglavlje u knjizi, onda se boduje prema odgovarajućim kriterijima.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“.

domaćim znanstveno-stručnim publikacijama (a2), pri čemu ti radovi mogu zamjeniti samo dio radova u ukupnome zbroju. Zbog toga predlažemo formulaciju koja je više u duhu onoga što se želi postići Pravilnikom.

U članku 19. Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja referira se na izvorni članak 26. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Navedeni članak glasi:

Članak 26. mijenja se i glasi:

Bodovanje broja autora na radu

(1) U slučaju da veći broj autora potpisuje rad, opseg će se pri bodovanju računati ovako: do dva autora 100%, tri autora 75%, četiri autora 50%, od pet autora opseg se dijeli brojem autora.

(2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva. Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova

Prijedlog Odjela za etnologiju i antropologiju je da se predložena izmjena u članku 26., stavku 2. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja promjeni na način da se izbaci formulacija 'i bodova' te posljedično bodovni ekvivalenti navedeni u dalnjem tijeku teksta.

Predložena formulacija glasi:

Najmanje pola radova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada samostalnoga autorstva. Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada.

Objašnjenje: S obzirom da su radovi u časopisima relevantni za humanističko područje ograničeni opsegom, gotovo je nemoguće ostvariti dovoljan broj bodova koji bi omogućio

istovjetnost bodova i radova. Primjerice, pri izboru za znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika potrebno je ostvariti minimalno 28 bodova (čl. 15 i 16 prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama). Polovica bodova predstavljala bi 14 bodova koji u slučaju višeg znanstvenog suradnika moraju biti ostvareni kroz 3 rada, odnosno 4 rada u slučaju znanstvenog savjetnika. Dakle, izjednačavanje

radova i bodova time indirektno podiže minimalan broj radova potrebnih za napredovanja, te iziskuje objavljivanje dodatnih radova s kojima bi bilo moguće ostvariti kriterij polovice broja bodova. S obzirom da radovi koji se prihvataju za objavu u domaćim časopisima moraju imati opseg do 25 kartica (45000 znakova - prosjek 2,34 bodova u slučaju izvornog znanstvenog rada) gotovo je nemoguće postići prosjek od 3,5 do 4,6 bodova. Također, predloženo opisno pravilo brojem bodova u dalnjem se tijeku teksta dodatno i nejasno usložnjava jer se navodi da polovica bodova ostvarenih u samostalnom autorstvu u slučaju višeg znanstvenog suradnika 23 boda (ne 14), odnosno 36 bodova za znanstvenog savjetnika. Odnosi li se taj broj bodova na radove u časopisima ili autorske knjige, nigdje nije izričito spomenuto.

Prijedlog Odjela za etnologiju i antropologiju je da se predložena izmjena u članku 15., 16. i 17., stavak 2 promjeni na način da se dokine akumulacija bodova (brojke u zagradama).

Predložena formulacija glasi:

Članak 15. (2) Radovi moraju donositi $(18) + 28 = 46$ bodova.

Članak 16. 2) Radovi moraju donositi $(18 + 28) + 28 = 74$ boda.

Članak 17. (2) Radovi moraju donositi $(18 + 28 + 28) + 24 = 98$ bodova.

Objašnjenje: Prijedlog je da se dokine akumulacija bodova (brojke u zagradama). Pristupnik u postupku izbora u više zvanje već ima potvrdu od Matičnog povjerenstva o stecenom broju bodova pri prethodnom izboru (vjerojatno je u većini primjer to veći broj od minimalnog 18).

Opći komentari na Pravilnik odnose se na:

1. Leksičku i semantičku neujednačenost između znanstvenih polja - unatoč

značajnim razliku u znanstvenim područjima ovakva je jezična neusklađenost neopravdana u pravnom dokumentu i zahtjeva adresiranje.

2. Odjeljak 5 Humanističke znanosti se posebno ističe u pravilniku budući da zahtjeva najviše matematičkih postupaka i rečeničnih formulacija koje bi se mogle i trebale urediti na način da učine tekst čišćim, smislenijim i jasnijim, što je ujedno i standard za pravni dokument.

3. Smatramo da bi na razini humanističkih znanosti trebalo kritički razmotriti ideju vrednovanja radova uz pomoć opsega rada. Radi se o ideji koja implicira da je dužina rada ključna za vrijednost samog rada, te da su određena polja 'znanstvenija' od drugih što je izuzetno problematično, pogotovo ako se u obzir uzmu već postojeće kategorizacije rada (npr. izvorni znanstveni, stručni, itd.). Ovo je pogotovo važno s obzirom da se ne pojavljuje u drugim znanstvenim područjima već samo u kontekstu humanistike.

4. Trajni prigovor na koeficijent dodijeljen etnologiji i antropologiji kao znanstvenoj disciplini iz kojih proizlaze paradoksalni rezultati da dva koautora istraživačkog rada za isti rad dobiju različita bodovna vrednovanja pri čemu se osobi biranoj u društvene znanosti isti rad broji više nego osobi biranoj u humanističkim znanostima i pri kojem su empirijski istraživački radovi izjednačeni s radovima koji interpretiraju stare tekstove itd.

Odjel za geografiju
Svi prijedlozi se odnose na interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost) i na članak 24.
Prijedlog članka 24. u Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja
Znanstveno zvanje
Ukupan broj radova
a1 (najmanje 50 % od minimalnog broja ukupnih radova) +a2
Znanstveni suradnik 6
Viši znanstveni suradnik 13 (6)

GEOGRAFIJA

PRIHVAĆA SE.

Obrazloženje:

Korak od 4 rada se smatra prihvatljivijim u odnosu na ukupne brojeve potrebnih za izbor u zvanje.

Znanstveni savjetnik 21 (6a1)

Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju 30 (6a1)

Prema prijedlogu za izbor u znanstvena zvanja, navedeno je da minimalno 50% radova treba biti u kategoriji A1. Međutim, matematički to ne odgovara navedenom jer za znanstvenog suradnika potrebno je 6 radova: $6:2=3$, tj. potrebna su 3 A1 i 3A2 = 6
Za višeg znanstvenog suradnika potrebno je 13 radova, $13:2=6,5$. tj. za izbor je potrebno $6,5 \text{ A1} + 6,5 \text{ A2} = 13$, međutim, ako treba 6 novih radova A1 uz 3 rada A1 od ranije (kod izbora u zvanje znanstvenog suradnika) to je zapravo $3 + 6 = 9$ radova A1, što predstavlja minimalno 69,23% od svih radova, a ne navedenih 50% od 13 radova!?
Dalje, pri izboru u zvanje znanstvenog savjetnika po prijedlogu je potreban ukupno 21 rad što znači: $10,5 \text{ A1} + 10,5 \text{ A2} = 21$ rad ukupno, međutim ako treba uz od ranije 3 rada A1 (znanstveni suradnik) + 6 radova A1 (viši znanstveni suradnik) + 6 A1 (obavezno novih radova) = 15 A1 radova ukupno, odnosno minimalno 71,43% od svih radova, a ne navedenih 50% od 21 rada!?
Dalje, pri izboru u zvanje višeg znanstvenog savjetnika po prijedlogu je potreban ukupno 30 radova odnosno: $30:2=15$, $15 \text{ A1} + 15 \text{ A2} = 30$ radova ukupno, međutim od predviđenih 30 radova, minimalno mora biti 6 A1 novih radova tj. od ranije 3 rada A1 (znanstveni suradnik) + 6, radova A1 (viši znanstveni suradnik) + 6 A1 (obavezni novih radova) + 6 = 15,5 A1 radova ukupno, odnosno minimalno 21 A1 rad ili 70% (20% više) od predviđenog broja radova?!
Stoga prijedlog je da između izbora u više zvanje treba objaviti minimalno 4 nova rada tj. 4 a1, a ne 6 a1 kako je predviđeno prijedlogom novog pravilnika jer na taj način ne dolazi do povećanja ukupnog broja radova a1 na 70%, već na 50% kako je prijedlogom i

predviđeno tj. stavkom (3) Od ukupnog broja radova najmanje 50% moraju biti radovi u a1 skupini.

Znanstveno zvanje

Ukupan broj radova

a1 (najmanje 50 % od

minimalnog broja
ukupnih radova) +a2
Ukupan broj radova
a1 (najmanje 50 % od
minimalnog broja
ukupnih radova) +a2
Znanstveni suradnik 6 6
Viši znanstveni suradnik 13 (6) 13 (4)
Znanstveni savjetnik 21 (6a1) 21 (4a1)
Znanstveni savjetnik u
trajnom zvanju
30 (6a1) 30 (4a1)

Ili prijedlog članka 24.,
Znanstveno zvanje
Ukupan broj radova
a1 (najmanje 50 % od
minimalnog broja
ukupnih radova) +a2
Ukupan broj radova
a1 (najmanje 50 % od
minimalnog broja
ukupnih radova) +a2
Znanstveni suradnik 6 6
Viši znanstveni suradnik 13 (6) 13 (7 ili 4a1)
Znanstveni savjetnik 21 (6a1) 21 (4a1)
Znanstveni savjetnik u
trajnom zvanju
30 (6a1) 30 (5a1)

Odjel za germanistiku
Komentari na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i
dopunama Pravilnika o uvjetima
za izbor u znanstvena zvanja
Članak 21.:
Znanstveni suradnik
(1) Uvjet za izbor u znanstveno zvanje znanstveni
suradnik: najmanje dva znanstvena
rada u publikacijama na međunarodnoj razini od čega
najmanje jedan rad u domaćem
časopisu (a1) te tri rada u domaćim publikacijama (a2),
pet radova (a1 + a2) ukupno.
Njasno formulirano – 2 rada na međunarodnoj razini (od
toga 1 domaći a1) + 3 rada
domaći a2
[]
mora li nužno biti 3 a2 rada? Može li još a1 radova
umjesto toga? Od 5 radova
ukupno 4 moraju biti u domaćim publikacijama? Time se
diskriminira filologije stranih

**DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA
Obrazloženje:**

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i
dopunama... izbacuje se dio teksta
„od čega najmanje jedan rad u
domaćem časopisu ... te tri rada u
domaćim publikacijama (a2)“ te
dodaje riječ „najmanje“ prije riječi
„pet radova (a1 + a2) ukupno“.

jezika koje ne mogu objaviti radove na jeziku svog interesa. Osim toga, kako i kada će mlada osoba uspjeti ostvariti međunarodne kontakte, suradnje i dobiti na međunarodnoj vidljivosti ako se u području humanističkih znanosti "ograničava" na način da 4 od 5 publikacija potrebnih za izbor u znanstvenog suradnika objavi u domaćim publikacijama.

Pored izrade disertacije, održavanja seminarske nastave, sudjelovanja na skupovima, ispita na doktorskom studiju povećanim brojem potrebnih radova za izbor otežava se ispunjavanje uvjeta.

Izbori u viša zvanja

Kod uvjeta za izbor u viša znanstvena zvanja, čini se logičnijom mogućnost da se autorska knjiga ranije može zamijeniti za uredničke knjige jer je za prepostaviti da osoba koja je pred izborom u znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju ima više iskustva i znanja za izradu autorske knjige.

Članak 26.:

Bodovanje broja autora na radu

(1) U slučaju da veći broj autora potpisuje rad, opseg će se pri bodovanju računati ovako: do dva autora 100%, tri autora 75%, četiri autora 50%, od pet autora opseg se dijeli brojem autora.

(2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva.

Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova.

Nejasno: koji radovi – a1, a2, međunarodna, domaća publikacija? Ima li razlike osim u bodovima?

Odjel za hispanistiku i iberske studije
Ne ulazeći u smanjivanje potrebnih bodova za napredovanje u znanstvenim zvanjima u

NE PRIHVAĆA SE
Obraloženje na nekoliko mjesta u odgovorima .

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA
Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno

području humanističkih znanosti, smatram problematičnim obvezu objavljivanja radova u domaćim znanstvenim časopisima (a1). Primjerice, u području hispanske filologije ne postoji niti jedan relevantan domaći znanstveni časopis. Nejasno je zašto se daje prednost domaćim časopisima u odnosu na časopise indeksirane u relevantnim bazama.

1. Predlažemo da se makne stavka o obaveznom objavljivanju u domaćim časopisima, makar za strane filologije. To je bespotrebno hipernormiranje, korektno je ako se nešto objavi u domaćim časopisima, ali ne vidimo zašto bi to bilo nužno?

2. Također, principijelno bi trebalo inzistirati i da se književnosti koeficijent digne na 2 i izjednači ju se s lingvistikom.

3. Isto tako, koeficijent s kojim se množe gramatike i rječnici od 0,2 je podcjenjujući i nije uopće argumentirano zašto je tu, s obzirom da se rječnici uglavnom računaju kao stručni radovi i množe s 0,5, a gramatike mogu biti ili stručni (0,5) ili pregledni (0,75).

To je tako već od prošlih izmjena, a sada se ostavlja kako je.

Odjel za informacijske znanosti
Odjeljak 4. Društvene znanosti
(18) – navodi se: "Rad pristupnika, bez obzira u kojoj bazi i publikaciji je objavljen, stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad."

Smatramo da je potrebno ostaviti tekst kakav je bio prije izmjene, a prema kojem su iz takve ponovne kategorizacije isključeni oni radovi koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus. Kategorizacija koja im je dodijeljena u takvim časopisima zasigurno je kvalitetna i utemeljena na visokim znanstvenim kriterijima, o čemu govori činjenica da su uvršteni u te baze, pa smatramo da nije potrebna ponovna kategorizacija takvih radova. U protivnom ostaje da kandidat daje na vrednovanje povjerenstvu sve svoje radove bez ikakvih kategorizacija, a povjerenstvo ih kategorizira. Smatramo da

kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće je 2020. godine podiglo koeficijent za književnost s 1 na 1,5 uviđajući neopravdano loš status koji je u Pravilniku dobila teorija i povijest književnosti. Daljnja izmjena koeficijenata u okolnostima u kojima se donose ove izmjene i dopune, bez analitičke podloge i dovoljnog vremena za raspravu u akadmeskoj zajednici o svim pitanjima, nije moguća.

Ne prihvaca se.

predloženi koncept moguće rekategorizacije radova objavljenih u publikacijama koje su indeksirane u WoS-u i Scopusu neće pridonijeti kvaliteti znanstvene produktivnosti koja se provjerava nego još više proizvoljnim procjenama. Članak 19a dodan je u ovoj Izmjeni pod nazivom Posebni uvjeti za izbor u znanstvenom polju „Informacijske i komunikacijske znanosti“. Smatramo ga nepotrebним jer nije potrebno izdvajati samo polje informacijske i komunikacijske znanosti u smislu potrebnog broja radova objavljenih u bazama WoSCC ili Scopus. Dodatno, ovi su uvjeti u nesuglasju s ostatkom uvjeta u području društvenih znanosti. Samim time, ne vidimo razlog dodavanja ovog članka. Naime, radovi a1 u ovom području su ionako oni objavljeni u publikacijama indeksiranim u WoS-u i Scopusu, a uz njih još publikacije u izdanju HAZU. U Pravilniku se kod posebnog statusa publikacija HAZU može/treba ograničiti postotak koji čine unutar radova a1 (ako je namjera Posebnih uvjeta bila da ne mogu svi radovi u a1 biti samo radovi HAZU).

Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja

U članku 11. Odjeljku 4.Društvene znanosti donosimo slijedeće prijedloge i komentare:

- (9) treba izbaciti rečenicu: gdje stoji da se može dobiti samo pola boda ako je više radova objavljeno u istom časopisu.
- (10) Prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupnik može ostvariti najviše jednu trećinu potrebnih bodova temeljem radova objavljenih u časopisima ili publikacijama u kojima je u trenutku objave bio urednik ili član uredništva
- Prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupniku se neće priznati radovi u časopisu u kojem je u trenutku objave bio urednik, osim ako je rad bio prihvaćen za objavu prije imenovanja autora urednikom u predmetnom časopisu. Ako je 1/3 previše može se staviti manje, ali da se u potpunosti ne priznaju radovi može utjecati na kvalitetu časopisa jer ljudi neće biti motivirani.
- (15) Ako pristupnik to zatraži, od broja bodova propisanih odredbom stavka 18. ovoga članka može trećinu potrebnih bodova ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni

odnosno bodovani u prethodnom izboru ili na temelju viška bodova koje je ostvario u prethodnom izboru. Radovi koji nisu ocjenjivani odnosno bodovani te višak ostvarenih bodova utvrđuje se temeljem odredbi ovoga Pravilnika. Ovo je u potpunosti izbačeno, a bilo je dobro.

(17) do sada je bilo potrebno 3 boda za izbor u trajno zvanje, a u prijedlogu stoji 5. Predlažem da ostane po starom, dakle 3 boda, jer je jako malo časopisa A1 u Hrvatskoj u kojima pedagozi mogu objavljivati svoje radove, ili moraju čekati i nekoliko godina do objave, a moguće je priložiti potvrdu za samo jedan rad koji je u tisku. U stranim publikacijama je teško dobiti i potvrdu.

(18) treba izbaciti dio u kojem stoji da Stručno/Matično povjerenstvo ima pravo mijenjati kategoriju članka bez obzira u kojoj je bazi objavljen.

(19) Stručno povjerenstvo dužno je sve radove koji se uzimaju u obzir pri izboru kategorizirati te svoju ocjenu kategorizacije rada obrazložiti. Rad koji nije kategoriziran/indeksiran u bazi WoS/CC ili Scopus stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad.

Knjige, poglavlja u knjigama te radovi objavljeni u zbornicima radova kategoriziraju se po istim kriterijima kao i radovi objavljeni u časopisima. U izvješću se navode svi pristupnikovi radovi, a ocjenjuju se i kategoriziraju samo radovi koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u ranijim izborima u znanstvena zvanja. Rad koji se uzima u obzir mora pripadati znanstvenom polju u kojem se pristupnik bira, o čemu na prijedlog stručnog povjerenstva odlučuje matični odbor. Nikako ne prihvaćamo slobodu u kategorizaciji od strane povjerenstva ili matičnog odbora. Generalno kriteriji su postroženi, osim članka 6. i 7. Ograničenja za poglavlja u knjigama i radove u Zbornicima će biti demotivirajuća za ljude, a posebice je problem za objavljivanje u časopisima gdje si urednik. Jasno ne može se napredovati u potpunosti na radovima u „svom“ časopisu, ali da ih ne prizna uopće nije u redu. Činjenica da

**DRUŠTVENE ZNANOSTI:
NE PRIHVAĆA SE (čl. 18)**
Obrazloženje:

S obzirom na neujednačenu praksu prilikom kategorizacije radova prilikom njihove objave, u važećem Pravilniku predviđena je mogućnost da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoS/CC ili Scopus) stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagač smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoS/CC ili Scopus. Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.

PRIHVAĆA SE (čl. 19a)

<p>povjerenstvo i matični odbor mogu mijenjati kategorizacije svih radova je neprihvatljiva. Teško je pronaći argument za ovakav članak, osim demotivacije i slabljenja znanstvene produktivnosti (ovim se ne jača nužno kvaliteta, jer se ne može skupiti puno bodova na jednoj knjizi ili jednom Zborniku kad je ograničeno da 2-3 najviše rada u koautorstvu). Za radove gdje si autor utjecaj na kvalitetu časopisa, a ovo zadnje mijenjanje kategorizacije, procedure za objavljivanje radova u časopisima koji se citiraju u Scopusu i Wosu su dosta stroge, pa smatramo da je nepotrebno nametnuti još dodatnu recenziju od strane povjerenstva/matičnog odbora. Time se samo otvara prostor za manipulacije.</p> <p>Odjel za lingvistiku Djelatnici Odjela za lingvistiku podnose komentare koji se odnose na odjeljak 5. predloženoga nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Smatramo da su predložene izmjene i dopune postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja dobre u onim segmentima koji pridonose povisivanju znanstvene produktivnosti i kvalitete znanstvenog rada (npr. povećanje minimalnog potrebnog broja objavljenih radova, naročito onih u časopisima a1, izuzimanje doktorske disertacije iz kvantitativnog vrednovanja). Istovremeno smatramo izmjene i dopune članaka 21 do 24 problematičnim u sljedećim elementima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Predložena obveza objavljivanja u domaćim časopisima kategorije a1 <p>OBRAZLOŽENJE I PRIJEDLOZI: Navedeni prijedlog protivi se principu težnje za međunarodnom vidljivosti kvalitetnih znanstvenih istraživanja u Hrvatskoj. Ne postoji znanstveno utemeljen razlog zbog kojeg bi bilo opravdano ograničavati znanstvenike da polovicu radova objavljenih u visokorangiranim časopisima nužno objave u domaćim časopisima. Ovaj je kriterij dodatno problematičan zbog malog broja relevantnih domaćih časopisa kategorije a1 u</p>	<p>Obrazloženje:</p> <p>Predlagač smatra da se ne treba dodatno normirati publikacije kojih je izdavač ili suzdrugač Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti jer su radovi objavljeni u tim publikacijama razvrstani u četvrti kvartil (Q4) prve skupine (a1) radova.</p> <p>NE PRIHVAĆA SE (9)</p> <p>PRIHVAĆA SE (10)</p> <p>NE PRIHVAĆA SE (15)</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.</p>
---	---

kojima bi pojedini autori mogli objavljivati svoje radove (npr. među lingvističkim časopisima kategorije a1, tek je jedan specijaliziran za onomastičke teme, u jednom ili dvama je moguće objaviti radove sociolingvističke tematike itd.) Umjesto obveze objavljanja radova u domaćim časopisima kategorije a1, može se uvesti obveza objavljanja minimalno potrebnog broja radova indeksirana u nekoj od znanstvenih baza (npr. WoS, Scopus i sl.). Tako formuliran kriterij bi zasigurno pridonio kvalitetnijoj i međunarodno vidljivijoj nacionalnoj znanosti.

2. Predložen kriterij samostalnog autorstva u 50% bodova nužnih za napredovanje

OBRAZLOŽENJE I PRIJEDLOZI:

Predložen kriterij ne odražava razvoj znanosti koji se temelji na kolaborativnim znanstvenim projektima i koji nužno podrazumijevaju timski rad te, u skladu s temeljnim načelima akademske čestitosti, priznavanje autorstva svima koji sudjeluju u radu na publikaciji. Inzistiranje na ovome kriteriju potencijalno može dovesti do niješanja autorstva mlađim kolegama, suradnicima i sl. u onim slučajevima u kojima se većina opusa nekog znanstvenika zaista temelji na istraživanjima prošilima iz timskog rada. Istodobno, kriterij je u proturječju s kriterijem Rektorskoga zbora, odnosno s uvjetom objavljanja radova u koautorstvu sa studentom. Predlažemo da se predloženi udio bodova prikupljenih na temelju samostalnog autorstva smanji s 50% na 20-30%. Također smatramo da nije potrebno da se samostalno autorstvo odnosi i na broj radova i na broj bodova, nego samo na broj bodova s obzirom na to da kandidati objavljuju primjerice samo jednog opsežnijeg rada (a1 ili a3) mogu ostvariti traženi broj bodova za samostalno autorstvo. U predloženim izmjenama članka 26, stavka (2), navedeni broj radova odnosi se na broj radova koji su potrebni za izbor od prethodnog izbora, dok se navedeni broj bodova odnosi na ukupan broj bodova. To je nužno izmijeniti na način da se i broj radova i broj bodova odnosi na potrebne od prethodnog izbora.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“.

NE PRIHVAĆA SE (17)

Obrazloženje:

Predlagič predloženu izmjenu smatra opravdanom. Pravilnik ne propisuje konkretni izbor časopisa i izdavača.

NE PRIHVAĆA SE (18, 19)

Obrazloženje:

S obzirom na neujednačenu praksu prilikom kategorizacije radova prilikom njihove objave, u važećem Pravilniku predviđena je mogućnost da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus) stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagič smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus. Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim

<p>3. Nejasno formulirane odredbe</p> <p>OBRAZLOŽENJE I PRIJEDLOZI:</p> <p>Dio stavka (1) izmijenjenog članka 24, koji citiramo u nastavku, potrebno je izmijeniti jer nije jasno formuliran:</p> <p>Članak 24.:</p> <p>Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju</p> <p>(1) Uvjet za izbor u znanstveno trajno zvanje znanstveni savjetnik: autorska knjiga (a3)</p> <p>ili dvije uredničke knjige (sveukupno najmanje 3 autorske knjige ili najmanje 2 autorske i 2 uredničke knjige) i – nakon izbora u zvanje znanstvenoga savjetnika – najmanje četiri znanstvena rada, od čega 2 u publikacijama na međunarodnoj razini od čega jedan u domaćem časopisu (a1) (sveukupno najmanje 23 znanstvena rada).</p> <p>Potrebno je specificirati traži li se točno jedan ili najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1) na međunarodnoj razini.</p> <p>4. Prijedlog za izmjene Pravilnika u dijelovima nezahvaćenima izmjenama</p> <p>4.1. Stavak (7) članka 25, koji citiramo u nastavku i koji u ovom trenutku nije zahvaćen prijedlogom izmjena, potrebno je izmijeniti jer nije jasno oblikovan:</p> <p>(7) Najmanje 25% bodova od broja radova potrebnih za izbor u određeno znanstveno zvanje mora biti ostvareno na temelju radova objavljenih na hrvatskom standardnom jeziku. Najmanje 20% bodova od broja radova potrebnih za izbor u određeno znanstveno zvanje mora biti ostvareno na temelju radova objavljenih na jednom od svjetskih jezika ili jezika relevantnih za određenu struku.</p> <p>Predlažemo da se tekst izmijeni na ovaj način:</p> <p>Najmanje 25% bodova od bodova radova potrebnih (...). Najmanje 20% bodova od bodova radova (...).</p> <p>4.2. Premda su autorstva patenata rijetkost u humanističkim znanostima, bilo bi korisno navesti kriterije vrednovanja priznatih patenata i u odjeljku posvećenom humanističkim znanostima.</p> <p>Odjel za nastavničke studije u Gospiću Stručno vijeće Odjela za nastavničke studije u Gospiću na svojoj je 11. redovitoj sjednici u ak. god. 2021./2022. održanoj 8. rujna 2022. raspravljalo o Nacrtu prijedloga Pravilnika</p>	<p>za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.</p> <p>Prihvaća se Obrazloženje:</p> <p>Dodaje se riječ „najmanje“ prije riječi „u domaćem časopisu (a1)“.</p>
--	---

o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Sukladno zaključcima rasprave, predlažemo sljedeće izmjene:

1. S obzirom na velike promjene i strože kriterije koje donosi Nacrt novog Pravilnika, predlažemo da u Prijelaznim i završnim odredbama, u čl. 29, umjesto navedenog razdoblja od 24 mjeseca, stavi razdoblje od 30 mjeseci.
Takav zahtjev obrazlažemo dugotrajnim čekanjem za objavom rada u hrvatskoj publikaciji A1.
2. Nejasno su navedeni uvjeti u čl. 19.: odnose li se na razdoblje od zadnjeg izbora ili uopće?
3. U društvenom području ne bi trebalo propitivati kategorizaciju radova objavljenih u a1 publikacijama (baze Wos i Scopus).

Odjel za psihologiju

U odjeljku 4, članak 6, navodi se „Radovi objavljeni u zbornicima radova s međunarodnih znanstvenih skupova održanih u inozemstvu ili u Hrvatskoj su radovi druge skupine (a2), osim ko je zbornik radova indeksiran u WoScc ili Scopusu u kojem se slučaju radovi vrednuju kao radovi prve skupine (a1). U WoScc ili Scopusu referencirani su mnogi radovi s međunarodnih znanstvenih skupova, ali bez RECENZIJA (primjerice, IATED, EDULEARN, SGEM, i sl.). Potrebno je ili ograničiti broj takvih radova ili dodati da takvi radovi moraju biti RECENZIRANI. U odjeljku 4, članak 10, navodi se "Prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupniku se neće priznati radovi u časopisu u kojem je u trenutku objave bio urednik, osim ako je rad bio prihvачen za objavu prije imenovanja autora urednikom u predmetnom časopisu." Ovaj članak je nejasan i implicira postojanje sukoba interesa, odnosno sugerira da se recenzentski postupak za radove čiji su autori ujedno i urednici časopisa, odvija na pristran način. S obzirom da su uredništva znanstvenih časopisa tipično sastavljena od većeg broja članova, kako bi se osigurao nepristrani recenzentski postupak, rad koji je poslao jedan od urednika, preuzima drugi

PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

To je stilска nezgrapnost u postojećem pravilniku koja se može korigirati.

član uredništva te osigurava nepristran recenzentski postupak. U tom slučaju, autor koji je ujedno i urednik, postaje samo autor kada je u pitanju njegov rad i ima uvid u recenzentski postupak u istoj mjeri kao i ostali autori koji nisu članovi uredništva (npr. u sustavu može vidjeti je li rad u postupku recenzije, ali ne i tko su recenzenti). Uvođenjem ovog članka, obeshrabruje se aktivne znanstvenike da se uključe u uredništva časopisa u svom području (jer u njima više neće moći objavljivati, odnosno radovi koje objave u tim časopisima, više im se neće priznavati) što može dovesti do neželjenih ishoda. Primjerice, aktivni znanstvenici koji su još uvijek u uzlaznoj putanji svoje karijere teže će se odlučiti pristupiti uređivačkim odborima što može rezultirati padom kvalitete sastava uređivačkih odbora te, u konačnici, i samog časopisa (što je naročito problematično kada je riječ o domaćim časopisima s obzirom na (malo)brojnost znanstvenika u RH koji djeluju u određenoj znanstvenoj grani/disciplini). Također, ovaj članak je u suprotnosti s uvjetima Rektorskog zbora gdje se članstvo u uređivačkim odborima pozitivno vrednuje. Naposljetku, znanstvenici u RH bi trebali biti poticani da se uključuju u uredništva renomiranih časopisa u svom području jer se time stječu važna iskustva i povećava se vidljivost hrvatskih znanstvenika u širem istraživačkom prostoru. Sumnje na zlouporabu položaja znanstvenika koji su ujedno i urednici (domaćih?) časopisa i koji su zahvaljujući svom statusu bodove potrebne za napredovanje u više znanstveno zvanje mogli ostvariti na nekonkurentan način, treba razriješiti povjerenstvo koje sastavlja izvještaj, potom nadležna stručna vijeća te, naposljetku, matični odbori. Prihvatljivo može biti i uvođenje ograničenja broja radova koji se autoru priznaju za napredovanje, a koji su objavljeni u znanstvenim časopisima u kojima je autor ujedno i urednik. U odjeljku 4, članak 11, navedeno je: "Udio doprinosa pojedinog autora u objavljenim znanstvenim radovima s više od jednog autora vrednuje se kao jedan rad ako rad

potpisuju do tri autora. Ako rad ima četiri ili pet autora, onda se svakom autoru takav rad vrednuje kao polovica rada. Ako rad ima više od pet autora udio pojedinog autora se utvrđuje dijeljenjem broja bodova pripadajućeg rada s brojem autora." Ovim člankom obeshrabruje se grupiranje znanstvenika u veće istraživačke grupe koje su nužne za provedbu složenih istraživanja sa sofisticiranim metodama i velikim uzorcima sudionika (koja nisu neuobičajena u društvenim znanostima), a koja imaju visoki potencijal za diseminaciju u ponajboljim znanstvenim publikacijama. Dapače, ovim člankom se stimuliraju male istraživačke grupe koje zbog ograničenih resursa najčešće nisu u mogućnosti provoditi kompleksna, inovativna i zahtjevna istraživanja te koje radi toga imaju i slabiji diseminacijski potencijal. Razlikovanje doprinosu pojedinih autora može se ostvariti na način da se veći broj bodova dodjeljuje prvim autorima i/ili autorima za korespondenciju koji obično i ostvaruju najveći doprinos prilikom objave nekog znanstvenog rada.

Potrebno je uključiti citiranost znanstvenih radova kao jedan od uvjeta za napredovanje u više znanstveno zvanje. Broj citata u relevantnim znanstvenim bazama (npr. WoS, Scopus, Google Scholar) pokazatelj su vidljivosti i utjecaja nekog znanstvenika u njegovom istraživačkom području. Iako se radovi iz različitih znanstvenih područja i disciplina mogu uvelike razlikovati u broju citata već radi brojnosti istraživača koji istražuju određenu tematiku, znanstvenici koji se biraju u (naj)viša znanstvena zvanja trebali bi biti renomirani znanstvenici s jasnom (međunarodnom i domaćom) prepozнатljivošću u svom području.

DRUŠTVENE ZNANOSTI

1. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predlagač smatra da je prijelazno razdoblje od 24 mjeseca prihvatljivo.

2. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predlagač postojeću formulaciju smatra primjerenom.

3. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

S obzirom na neujednačenu praksu prilikom kategorizacije radova prilikom njihove objave, u važećem Pravilniku predviđena je mogućnost da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus) stručno povjereno i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagač smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus. Stručno povjereno i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u

	<p>znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.</p> <p>DRUŠTVENE ZNANOSTI</p> <p>1. PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U Pravilnik će se dodati napomena da radovi moraju biti recenzirani.</p> <p>2. PRIHVAĆA SE</p> <p>3. NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Vrednovanje doprinosa pojedinog autora u objavljenim znanstvenim radovima s više od jednog autora i tretiranje citiranosti objavljenih radova nije se mijenjalo u odnosu na važeći Pravilnik.</p> <p>Prijedlozi sudionika javnog savjetovanja koji se ovdje navode pružaju NVZVOTR vrlo koristan uvid u problematiku vrednovanja doprinosa pojedinog autora i radova u cjelini, no predložene izmjene nadilaze opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.</p>
<p>prof.dr.sc. Nives Mikelić Preradović, Predsjednica Matičnog odbora za informacijske i komunikacijske znanosti, 13. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>pišem u ime MO-a za informacijske i komunikacijske znanosti koji je nakon sjednice 4.4.2022. na temu dopuna i izmjena Pravilnika došao do zaključaka koji su poslani prof. Borožan kao materijal za raspravu u društvenim znanostima.</p> <p>Mi smo naš zadatak shvatili na način da svi matični odbori predlažu uvjete za područje Društvene znanosti te da će uslijediti rasprava kojom će se doći do konsenzusa između npr. ekonomije, informacijskih znanosti, prava, itd.</p> <p>No, ono što se dogodilo je da je radna skupina uzela dio teksta iz našeg dokumenta i bez konzultacija s našim MO-</p>	<p>PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U potpunosti se uvažavaju argumenti i objašnjenje iz komentara</p>

om taj tekst stavila kao članak 19.a - Posebne uvjete za informacijske i komunikacijske znanosti.
Taj tekst, kao što je i razvidno iz sadržaja, nema nikakve specifične poveznice sa našom strukom, vrlo je općenit i vezan uz objavljivanje radova u časopisima zastupljenima u bazama podataka WoSCC ili Scopus. Zašto bi to bilo nešto što vrijedi samo za informacijske i komunikacijske znanosti????

Ponavljam, ovaj tekst poslan je kao prijedlog za raspravu, ne kao tekst za copy-paste u Nacrt pravilnika.

Kao predsjednica Matičnog odbora, ja poziv na takvu raspravu nikada nisam dobila, kao ni navodni e-mail od 28.04.2022 u kojem je predsjednicima matičnih odbora poslan prijedlog izmjena i dopuna, uz zahvalu za sudjelovanjem i kratkim objašnjenjem učinjenog, iako svu e-poštu od AZVO-a uredno primam.

Zato i reagiram tek sada i na ovaj način, nakon što već danima pokušavam saznati gdje je došlo do propusta.

Dakle, ako na razini Društvenih znanosti nije moguće doći do konsenzusa da članak 19.a vrijedi za sve društvene znanosti, on kao takav ne može stajati kao Poseban uvjet za informacijske i komunikacijske znanosti jer mi nismo predložili poseban uvjet i njemu tu nije mjesto. Jedino što je ovaj članak donio znanstvenoj zajednici su opravdani prigovori da se informacijske i komunikacijske znanosti izdvajaju iz nepoznatog razloga i da se samo za njih propisuju dodatni uvjeti koji uopće nisu usko vezani uz struku.

Ako nam je "svima u interesu da izmjene i dopune Pravilnika budu korisne, pravedne i doprinesu razvoju hrvatske znanosti u europskim i međunarodnim okvirima", onda nećemo pojedine struke izdvajati na način da SAMO njima propisujemo uvjete koji nisu specifični za tu struku.

Zaključno, mi kao matični odbor, koji je i ranije i sada, u tijeku rasprave, stalno bio u konzultacijama sa svim dionicima naše struke koji traže razlog uvođenja Posebnog uvjeta samo za našu struku, tražimo da se povuče članak 19.a (tj. Posebni uvjeti za inf. i kom. znanosti) jer je u njegovu formuliranju očito došlo do nesporazuma, ali mi kao struka nikad nismo predložili Posebne uvjete.

Srdačan pozdrav

Sveučilište u Rijeci *University of Rijeka*
Pomorski fakultet
Faculty of Maritime Studies, Croatia

KLASA: 023-01/22-06/8
URBROJ: 2170-57-01-22-1

Nacionalno vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
Donje Svetice 38/V, Zagreb

Rijeka, 13. rujna 2022.

PREDMET: Komentari na prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Nakon provedene rasprave, dostavljamo komentare na prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Pomorski fakultet u Rijeci pozdravlja rad na izmjenama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, posebice u području tehničkih znanosti, cijeneći svaki napor u podizanju razine kompetitivnosti pristupnika za izbor u znanstvena zvanja. Minimalni porast broj radova potrebnih za izbor u viša znanstvena zvanja ne bi trebao predstavljati nepremostivu prepreku za ambiciozne znanstvenike predane objavljivanju radova u vrhunskim časopisima.

S ciljem pridonošenja javnoj raspravi o načrtu Pravilnika, ističemo tek nekoliko zapažanja koji se tiču **tehničkih znanosti**:

- U aktualnom Pravilniku stoji (čl. 14, st. 2): „Kvartili se određuju prema, za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na Web of Science bazi ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim na SCOPUS bazi.“, dok je u načrtu Pravilnika navedeno (čl. 8, st. 2): „Kvartili se određuju na temelju „čimbenika odjeka časopisa“ (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection.“
 - Prijedlog: Budući su obje baze u vlasništvu inozemnih kompanija te se indeksacija i kategorizacija pojedinih časopisa može mijenjati sukladno poslovnoj politici tih kompanija (o čemu smo već svjedočili u proteklom razdoblju), mišljenja smo da je razborito zadržati obje baze u kriterijima Pravilnika, kako bi se osigurala relativna objektivnost i neovisnost o budućim promjenama politika spomenutih kompanija. Predlažemo stoga da ova odredba ostane neizmijenjena, tj. jednaka kao u aktualnom Pravilniku.
- U načrtu Pravilnika stoji (čl. 8, st. 2): „Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika.“

PRIHVAĆA SE

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Članak u kojem se definira određivanje kvartila je jasno i jednoznačno napisan. U njemu je jasno definirano da se koristi onaj kvartil koji je povoljniji za pristupnika.

- Prijedlog: Ova se odredba u praksi dvojako tumačila te, u cilju preciznijeg izričaja, predlažemo: „Kvartili se određuju prema godini objave rada ili, ukoliko za godinu objave još nije poznat kvartil, prema zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa.“
- Kako je i navedeno u dopisu Predsjednice Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj od 19. srpnja 2022. godine, u kratkom vremenu predviđenom za donošenje novog Pravilnika nije moguće provesti njegove temeljite izmjene. No, u narednom periodu, nakon konzultacija s cijelom akademskom zajednicom, svakako bi bilo korisno kritički ocjeniti kriterije navedene u Pravilniku te ih, eventualno, korigirati.

S poštovanjem,

Uprava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 13. rujna 2022.

Poštovani,

Nastavno na poziv za sudjelovanjem u javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u ime Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dostavljamo sljedeći prijedlog:

Predlažemo da se iz prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja ukloni članak 13. kojim se predlaže dodavanje posebnih uvjeta za polje Informacijske i komunikacijske znanosti.

Naime, ne postoji niti razlog, niti potreba za izdvajanjem polja i uvođenje posebnih uvjeta, tim više što niti jedan odsjek ili fakultet u RH u polju Informacijske i komunikacijske znanosti nije inicirao dodavanje posebnih uvjeta za polje Informacijske i komunikacijske znanosti.

Uz srdačan pozdrav,

Uprava Fakulteta

PRIHVAĆA SE

Izv. prof. dr. sc. Dražen Koški, Ekonomski fakultet u Osijeku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 13. rujna 2022.

PRIJEDLOG PROMJENE NACRTA PRIJEDLOGA PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA

U članku 11. stavku 18. Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja je navedeno: "Rad pristupnika, bez obzira u kojoj bazi i publikaciji je objavljen, stručno

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

S obzirom na neujednačenu praksu kategorizacije radova prilikom njihove objave, u važećem Pravilniku predviđena je mogućnost da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus) stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od

<p>povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad.”</p> <p>Navedenu rečenicu treba izmijeniti na sljedeći način:</p> <p>“Rad pristupnika, koji nije objavljen kao Q1, Q2 ili Q3 rad, stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad.”</p> <p>Obrazloženje</p> <p>Navedena rečenica predložena u Nacrtu stvorila bi golemu pravnu neizvjesnost jer bi znanstvenici pet godina objavljivali radove za koje ne znaju kako će i hoće li na kraju biti rekategorizirani. Zbog toga se radovi koji su objavljeni u renomiranim svjetskim časopisima, a to su u pravilu časopisi Q1, Q2 i Q3, ne bi smjeli rekategorizirati.</p>	<p>kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagač smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus.</p> <p>Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.</p>
<p>Dr. sc. Mateusz-Milan Stanojević, izv. prof., Odsjek za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu, 13. rujna 2022.</p> <p>Prilog javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.</p> <p>Jasna je intencija Odjeljka 5 (Humanističke znanosti, članci 14-21 prijedloga) Nacrta prijedloga Pravilnika da se povećaju kriteriji za izbore u znanstvena zvanja. To se vidi u ukidanju bodovanja doktorske disertacije, što je promjena kojom se potvrđuje doktorska disertacija kao isključivi uvjet, odnosno činjenica da bez nje nije moguć izbor u znanstveno zvanje(budući da je ona zadana kao znanstveni rad, bodovanjem disertacije zapravo se poticalo na pisanje duljih disertacija). Također, promjene brojeva bodova, tj. povećanje brojeva radova za pojedina zvanja odražavaju nastojanje povećavanja kriterija. Ipak, nameću se dva temeljna pitanja. Prvo je u kakvom je odnosu ovaj prijedlog s vrlo jakim europskim tendencijama drugačijeg pristupa vrednovanju rada znanstvenika koji se pod okriljem europske komisije izrađuju pod radnim naslovom „Coalition for Advancing Research Assessment“. Drugo je u kakvom je odnosu ovaj prijedlog s prijedlogom novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji je trenutno u drugom čitanju. Ukupno gledajući dvije glavne novosti pravilnika–uvjet objavljivanja u</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložene promjene nisu mogle dublje zadirati u postojeći pravilnik. O novim trendovima u promjeni ocjenjivanja i napredovanja znanstvenika, koje ne bi uključivalo prvenstveno kvantifikaciju, razmišlja se, imajući na umu i novija europska iskustva.</p> <p>U ovom se trenutku nije moglo provesti veće i ključne zahvate u postupak ocjene znanstveno-</p>

domaćim časopisima i uvjet samostalnog autorstva – zapravo neće postrožiti kriterije, a idu usuprot općim tendencijama u znanosti. Ovakvim Pravilnikom umjesto da se znanstvenicima da slobodu da istražuju i da se postrože uvjeti napredovanja kojima će se iskristalizirati najbolji znanstvenici, sve znanstvenike pretvaramo u automate koji moraju zadovoljavati matematički zadane uvjete, po broju kartica, broju radova, postotku radova na engleskom, postotku radova na hrvatskom, broju radova i broju bodova u samostalnom autorstvu i broju radova u domaćim časopisima. Moguće je u ovakvoj shemi zamisliti da priznati međunarodni znanstvenik koji surađuje s drugima, bavi se interdisciplinarnim istraživanjem, ima međunarodne projekte i objavljuje u inozemstvu ne zadovolji administrativne uvjete koji su upravo namijenjeni tome da izaberu ponajbolje. Najbolji znanstvenici ovakvim prijedlogom postaju oni koji ne surađuju s drugima, pišu na hrvatskom i objavljuju u domaćim časopisima. To nije smjer koji ide k pobjoljšanju kvalitete i internacionalizaciji znanosti, a humanističke znanosti stavla u zapečak izbacujući je iz suvremenih međunarodnih trendova.

1. Uvjet objavljivanja određenog broja radova u domaćim časopisima.

U člancima 14 –17 definira se da za svako zvanje određeni broj radova mora biti objavljen u domaćem časopisu (a1 ili a2). Takav uvjet ide usuprot internacionalizaciji znanosti i interdisciplinarnosti, te će kao posljedicu imati sve veće i nepotrebitno zatvaranje humanistike van svjetskih trendova, umjesto da je stavi na čelo. Humanističke su znanosti ionako u krizi, a ograničavanje pisanja u svim humanističkim disciplinama na domaće časopise neće internacionalizirati hrvatske časopise (pogotovo uz uvjet iz važećeg pravilnika o 25% bodova na hrvatskom jeziku), nego će ih baciti u zapečak svjetske znanosti. Nijedno drugo znanstveno područje u novom pravilniku ne govori zasebno o domaćim časopisima kao o uvjetu, nego određuje, primjerice, kada radovi u domaćim časopisima mogu zamijeniti radove u stranim koji su od njih bolji (npr. Članak 11 stavak 6 prijedloga u području društvenih znanosti). Osim toga, ovakvom se odredbom uvjeti pravilnika olakšavaju, a ne otežavaju, a ujedno se

istraživačkog rada, ali će se to učiniti novim pravilnikom nakon zakonskih promjena koje će to omogućiti.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.

onemogućuje najboljim znanstvenicima da objave svoje radove u časopisima koji su kvalitetom daleko bolji od domaćih A1 časopisa. Na primjer, u bazi Scimago Journal & Country Rank za 2021. godinu (<https://www.scimagojr.com/journalrank.php?category=3310&year=2021>) najbolji hrvatski lingvistički časopis koji je kod nas klasificiran kao A1 javlja se u drugom kvartilu (Q2) i rangiran je tek kao 475. časopis za lingvistiku ukupno, kao jedini hrvatski lingvistički časopis u drugom kvartilu. To znači da se de facto znanstvenicima koji su u stanju objaviti radove u mnogo boljim časopisima to onemogućuje, na taj način zapravo olakšavajući uvjete. Ako je ovakvo rješenje namijenjeno tome da se ojača domaća znanost, to je već postignuto stavkom 7 članka 25. Pravilnika (NN28/2017), gdje se propisuje da najmanje 25% bodova od broja radova potrebnih za izbor mora biti na hrvatskom standardnom jeziku: čak i ako takav rad bude objavljen u inozemstvu njime se popularizira domaća znanost jer je pisan na hrvatskom.

S obzirom na sve rečeno, predlažemo da se u člancima 14 – 17 svugdje izbaci riječ „domaći“, odnosno odredba o potrebi objavljivanja u domaćim a1 časopisima.

2. Uvjet samostalnog autorstva

U članku 19. stavku 2 određuje se: „Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva. Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova. „Samostalno autorstvo i glavno autorstvo propisani su i u drugim disciplinama pravilnika, međutim nigdje nisu određeni na ovakav način. Primjerice, za polje matematike u članku 3. stavku 2 Prijedloga definira se da za zvanje znanstvenog suradnika pristupnik mora biti samostalni autor

PRIHVAĆA SE DJELOMIČNO

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

barem dvaju radova. U društvenim znanostima (članak 11 stavak 12 prijedloga) definira se najmanje jedan samostalan rad za svako zvanje. Uvjet samostalnog autorstva pogotovo rada objavljenog u visokorangiranom časopisu pokazuje znanstvenikovu zrelost, međutim, to ne vrijedi jednakoz za sve discipline (za neke uopće nije propisano), niti bi trebalo biti propisano za toliko velik broj radova. Štoviše, određivanje samostalnog autorstva na toliko velikom broju radova u humanistici: (1) smanjuje interdisciplinarnost; (2) u nepovoljan položaj stavlja pojedine humanističke poddiscipline; (3) u nepovoljan položaj stavlja znanstvenike koji rade na projektima i potiču se neetične prakse; (4) u kombinaciji s uvjetom objave u domaćim časopisima olakšava postizanje uvjeta. Prvo, samostalno autorstvo suprotno je postizanju interdisciplinarnosti, koja je jedan od važnih strateških ciljeva u znanosti. Za prave interdisciplinarne radove potreban je veći tim stručnjaka koji zajednički radi na izgradnji novih spoznaja. Upravo u sinergiji više ljudi nastaje kreativnost, a uvjet samostalnog autorstva isključuje navedeno iz polovice radova naših znanstvenika. Posljedica toga će biti da najbolji znanstvenici samo u polovici svojih radova mogu dostići svoj puni potencijal koji proizlazi iz rada u timu. Posljedica će biti manja internacionalna vidljivost znanstvenih radova hrvatskih autora. Drugo, time se neke vrste humanističkih disciplina (npr. fonetika, psiholingvistica) stavljaju u nepovoljniji položaj, jer je za relevantne radove iz navedenih disciplina potrebna suradnja više stručnjaka (npr. za istraživanje brzine reakcija često je potreban psiholingvist, stručnjak za programiranje i statističar).

Premda u nekim humanističkim poddisciplinama to nije nužnost, u empirijskim disciplinama koje su u osnovi interdisciplinarne to je jedno od temeljnih polazišta. Na taj se način postiže da se sve humanističke znanosti mjere istim aršinom. Svi humanisti se ne mogu i ne trebaju mjeriti mjerilima tradicije polihistora koja je u današnje vrijeme zastarjela. Treće, svi humanisti koji rade na projektima i surađuju s drugim znanstvenicima stavljaju se u nepovoljan položaj. Na ovaj se način zapravo zabranjuje suradnja i demotivira rad na projektima. Na projektima rade timovi znanstvenika, a etička

pravila nalažu da u autorstvu radova proizašlih iz projekta trebaju sudjelovati svi koji su tome aktivno pridonijeli. Uvjet samostalnog autorstva na većem broju radova kao posljedcu će imati da će iz suradnje, umjesto kao do sada jednog zajedničkog rada, proizaći dva rada, vjerojatno niže kvalitete. Time se potiču neetične prakse da rad potpiše samo vodeći znanstvenik, a ne cijeli tim znanstvenika, što je ionako jedan od problema u znanosti. Četvrto, u kombinaciji s uvjetom objave u domaćim časopisima, uvjete za napredovanje zapravo je lakše ostvariti: znanstvenici će objavljivati samostalno, na hrvatskom u domaćim časopisima. Kako su hrvatski časopisi u humanistici mahom niže rangirani od svjetskih, na taj način zatvaramo hrvatsku znanstvenu produkciju u domaće okvire, još više potičući nekonkurentnost. S većim pritiskom na domaće časopise, oni neće postati bolji, nego će objavljivati još više radova niže kvalitete, time dodatno srozavajući kvalitetu samih časopisa.

Umjesto da imamo časopise koji postaju svjetsko mjerilo, imat ćemo časopise koji će vrijediti samo u našim okvirima i neće moći privući strane znanstvenike.

Zaključno, uvjet samostalnog autorstva može biti važan za pokazivanje izvrsnosti pristupnika, ali je u postojećem Prijedlogu neodrživ. Stoga se predlaže da ga se odredi slično kao u društvenim znanostima: kao uvjet da najmanje jedan a1 ili jednakovrijedan rad u izboru za viša zvanja (viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju) bude samostalnog autorstva, te da se pri tome ne gleda broj bodova. Stoga bi članak 19. stavak 2 prijedloga trebao glasiti: „Najmanje jedan znanstveni rad potreban za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnog autorstva“, dok se preostali dio stavka briše.

U ime Odsjeka za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (tekst prihvaćen na sjednici Odsjeka 13. rujna 2022).

**Dr. sc. Ivana Knežić, doc., Sveučilište u Zadru,
Odjel za filozofiju, 13. rujna 2022.**

Opće primjedbe

KOMENTAR:

Izmjene i dopune aktualnog a
Pravilnika donose se na inicijativu

Ovaj Nacrt, kojim se mijenjaju uvjeti za izbor u znanstvena zvanja, predlaže se samo pet godina nakon što je usvojen aktualni Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Uvjeti su se mijenjali svakih nekoliko godina i prije aktualnog Pravilnika, što znači da je promjena uvjeta stalni trend, a to nikako nije dobro za sustav znanosti u Republici Hrvatskoj. To je zapravo očiti pokazatelj nedostatka konzistentnosti kad je u pitanju vrednovanje znanstvenoga rada. Posljedica toga je da znanstvenik koji uspije redovito napredovati u više znanstveno zvanje, kod svakog izbora biva vrednovan po drugačijim uvjetima, odnosno po drugačijem pravilniku. Osim što stvara lošu sliku o odnosu prema znanosti i znanstvenicima u Republici Hrvatskoj, ova praksa učestalih promjena uvjeta za izbor u znanstvena zvanja šteti ponajprije samim znanstvenicima jer u velikoj mjeri otežava – da ne kažemo da u potpunosti onemogućuje – dugoročno planiranje ozbiljnih znanstvenih aktivnosti.

Primjedbe na čl. 14., 15., 16., 17.

Kako je vidljivo iz prijedloga uvjeta za izbor u svako pojedino znanstveno zvanje, trend učestalih promjena uvjeta zapravo je trend učestalog povećavanja uvjeta. Svakim novim pravilnikom - ili izmjenom postojećeg pravilnika – traži se više radova i više bodova. Osim što je takva praksa nekorektna i nekolegjalna od strane članova Nacionalnog vijeća za znanost, budući da su sami izabrani po znatno blažim kriterijima od onih koje sada nameću svojim kolegama, ona ujedno onemogućuje kvalitetan razvoj znanstvenika. Naime, povećanje kvantitete radova najčešće ide nauštrb njihove kvalitete, pa će rezultat svega biti poplava prosječnih i ispodprosječnih znanstvenih radova u Republici Hrvatskoj, čiji će doprinos znanosti na globalnoj razini biti slab ili – najčešće – nikakav. Kvalitetna istraživanja u području humanističkih znanosti izuzetno su opširna i dugotrajna te je njihove rezultate nemoguće „proizvoditi“ u kratkom vremenskom razdoblju. Ona se stoga u pravilu objavljuju u knjigama koje su plod dugogodišnjega rada. Tražiti veći broj znanstvenih članaka u području humanističkih znanosti, znači upravo tražiti da znanstvenici odustanu od ozbiljnih istraživanja kako bi se zadovoljili količinski uvjeti „proizvodnje“ za određeno razdoblje. Ukoliko se takvi uvjeti ne zadovolje – znanstvenici će biti okarakterizirani kao neradnici, lijeni uhljebi koji žive na račun drugih. Svršishodno je ovdje spomenuti primjer jednog od najznačajnijih filozofa u povijesti – Immanuela Kanta – koji je ovakve optužbe za nerad dobivao upravo u vrijeme kad je najviše radio i to na djelu koje je promijenilo tijek povijesti filozofije, a za čiji mu je dovršetak trebalo punih jedanaest godina. Bila je to

ministarstva znanosti o obrazovanju zato što je u NPOO donošenje Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja jedan od uvjeta za ispunjavanje paketa uvjeta potpisanih glede reforme znanosti i visokog obrazovanja u RH. Međutim, Nacionalno vijeće u ovome sastavu je u tijeku primjene pravilnika uočilo da u njemu postoje stanoviti problemi koje bi valjalo ukloniti i promijeniti. Postoji prijelazno razdoblje po kojem će se ocjenjivati znanstveni doprinos prema postojećem pravilniku, a ove će promjene stupiti na snagu kasnije te svi mogu planirati svoje srednjoročne obveze. U prijedlogu Zakona o visokom obrazovanju ii znanosti ovakav priavlinik nije predviđen jer nije predviđen ni izbor u znanstvena ni znanstveno-nastavna zvanja

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Postojeći uvjeti nisu uvijek bili nedostižni i stanovito pooštrenje uvjeta, povećavanje broja objavljenih radova za viša znanstvena zvanja rezultat je promišljanja da bi osobe u višim zvanjima trebale nositi znanstveno-istraživački rad. Položaj knjige u postojećem je pravilniku popravljen u odnosu na prethodno razdoblje. Budući da je broj mogućih promjena ipak ograničen, ovo će se rješavati jednom sveobuhvatnijom promjenom kriterija i načina provođenja postupka napredovanja u znanosti i visokom obrazovanju.

njegova znamenita Kritika čistoga uma. Ako je, dakle, ovako značajnom filozofu trebalo jedanaest godina da napiše jedno djelo, kako se može očekivati od drugih, ne tako značajnih filozofa, da išta kvalitetno „proizvedu“ u razdoblju od jedne ili pola godine? Filozofi nisu „proizvođači“, nego mislioci, a misao treba slobodu i vrijeme da sazrije.

Članak 18.

Apsurdno je da se neobjavljena doktorska disertacija ne bude pri izboru u znanstveno zvanje. U čemu je, naime, veća „znanstvenost“ disertacije koja je objavljena od one koja nije objavljena? Svaka doktorska disertacija odobrena je od strane mentora – ponekad i komentora – kao i stručnog povjerenstva koje ju je ocijenilo, a koje je odobreno od strane visokoškolske ustanove na kojoj se disertacija brani. Ona je, dakle, prošla ozbiljnu „recenziju“ pa se ne može tvrditi da je recenzijski postupak, koji traži izdavač, nešto što čini dodanu znanstvenu vrijednost objavljene disertacije u odnosu na neobjavljenu.

Članak 19.

U ovome članku nalazimo jedini razuman i svrshishodan prijedlog u cijelom Nacrtu, a taj je da najmanje polovica radova i bodova za izbor u više znanstveno zvanje moraju biti samostalnog autorstva.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Doktorat znanosti je zakonom propisan preduvjet za ulazak u sustav znanosti te se doktorska disertacija ne može uzimati u obzir i vrednovati dvaput: kao preduvjet i poslije kao uvjet za izbor u zvanje. Ta mogućnost postojala je jedino za humanističko područje i Nacionalno vijeće ju je ocijenilo kao diskriminatornu u odnosu na ostala znanstvena područja. Svaki doktor znanosti može (i trebao bi) dijelove disertacije ili cijelu disertaciju objaviti u časopisima/zbornicima ili kao zasebnu knjigu. U tom se slučaju objavljeni rad može bodovati.

**akad. Andrej Dujella, prof.dr.sc. Mladen Vuković,
izv.prof.dr.sc. Zvonko Iljazović, doc.dr.sc. Vedran
Čačić, Prirodoslovno-matematički fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, 13. rujna 2022.**

Poštovani,

Šaljem svoje primjedbe i prijedloge na Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u dijelu koji se odnosi na područje prirodnih znanosti, polje matematike (članak 3. ovog Prijedloga pravilnika, odnosno članak 8. dosadašnjeg Pravilnika). Stupac A je ostao nepromijenjen u odnosu na dosadašnji pravilnik, osim što je pojačan uvjet za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, što podržavam. Mislim da se prilika u kojoj se rade manje izmjene u pravilniku može iskoristiti da se razriješi nedoumica koja se javlja kod vrednovanja znanstvenih članaka objavljenih u serijskim publikacijama. Predlažem da jedan bod u stupcu A donose, pored članaka u časopisima s međunarodnom recenzijom, i članci objavljeni u

NE PRIHVAĆA SE:

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatio prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su uskladene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.

Okolnosti u kojima su se donosile izmjene i dopune Pravilnika u vrlo kratkom roku, definirale su i raznlu na kojoj će se promjene razmatrati. U

najuglednijim međunarodnim matematičkim serijskim publikacijama - prema klasifikaciji Američkog matematičkog društva na njihovoј "Reference List Book Series"

(https://mathscinet.ams.org/mathscinet/mrcit/journals_list.html) nalaze se četiri takve serijske publikacije: Contemp. Math., Lecture Notes in Comput. Sci., Proc. Sympos. Appl. Math., Proc. Sympos. Pure Math. (izdavači su im AMS i Springer). Ova mala izmjena u pravilu neće igrati bitnu ulogu kod seniornih znanstvenika, ali kod mladih znanstvenika na početku karijere sasvim je prirodno i u svijetu uobičajeno da jedan od prva tri rada objave u nekoj od navedenih publikacija.

Uvjeti u stupcu B su značajno povećani u odnosu na dosadašnji pravilnik. Povećanje je skoro maksimalno, imajući u vidu početna ograničenja uvjetovana stupcem A. Takvo značajno povećanje bitno odudara od svih ostalih izmjena u ovom dijelu pravilnika i ničim nije argumentirano. Nadalje, ovo povećanje značajno utječe i na uvjete za reizbore. Naravno, ne tvrdim da se uvjeti za reizbore ne trebaju pojačavati, ali sam siguran da nije dobro da se to napravi skoro isključivo za matematiku, a svakako niti tek nekoliko mjeseci nakon što su novi uvjeti za reizbore stupili na snagu i sigurno nije bilo ni vremena ni dovoljno podataka za njihovu analizu. Stoga smatram da od ove izmjene treba odustati i ostaviti u stupcu B uvjete iz dosadašnjeg pravilnika, uz moguću manju korekciju kod znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u skladu sa sličnom izmjenom u stupcu A: znanstveni suradnik 1 ili 2, viši znanstveni suradnik 4 (2), znanstveni savjetnik 8 (3), znanstveni savjetnik u trajnom zvanju 10 (2). Alternativa ovom prijedlogu bi moglo biti umjerenije povećanje brojeva u stupcu B, ali uz izmjenu da se u ovom stupcu, pored članaka iz časopisa indeksiranih u bazi SCIE, broje i članci iz časopisa indeksiranih u bazama WoSCC i SCOPUS. Te dvije baze se izrijekom navode u više drugih članaka u pravilniku (za razliku od SCIE koji se navodi samo u ovom članku), a puno su ažurnije kod uključivanja novih kvalitetnih časopisa, za razliku od baze SCIE koja (barem u dijelu koji se odnosi na matematiku) vrlo rijetko i sporo uključuje čak i vrhunske nove časopise. Uz tu izmjenu i dodatak ove dvije baze WoSCC i SCOPUS, mislim da bi se brojevi u stupcu B mogli povećati u odnosu na dosadašnji pravilnik,

tom smislu, ove izmjene i dopune pravilnika fokusirale su se na ispravljanje nejasnoća u postojećem Pravilniku, kao i na eventualne korekcije u kriterijima koje bi Pravilnik u tom dijelu učinile logičnijim i dosljednijim. Za dublju promjenu Pravilnika, u smislu uvođenja sasvim drugačije paradigmе vrednovanja znanstvenog doprinosa u ovom trenutku nije bilo vremena i to smo odmah na početku prihvaćanja ovog zadatka jasno komunicirali s Ministarstvom koje na to nije imalo primjedbe. Budući da se izrada **novog** Pravilnika očekuje vrlo skoro (6. mjeseci od stupanja na snagu novog Zakona), a novi Pravilnik je nužan, budući da novi Zakon ukida znanstvena zvanja, čime ovaj Pravilnik postaje neupotrebljiv, vjerujemo da će to biti prilika za izradu jednog bitnije reformiranog Pravilnika, koji bi mogao biti na tragu novih ideja prezentiranih u DORA Deklaraciji, kao i dokumentu Europske komisije „Towards a reform of the research assessment system“

Problem „predatorskih časopisa“ kojeg spominjete, svakako je važna tema kojoj će prilikom izrade novog Pravilnika (nakon ovog) trebati posvetiti određenu pažnju.

otprilike na 2/3 od brojeva u stupcu A, recimo: znanstveni suradnik 2, viši znanstveni suradnik 6 (3), znanstveni savjetnik 10 (4), znanstveni savjetnik u trajnom zvanju 13 (3).

Stupac Q je primjereni mjesto za pojačanje dosadašnjih kriterija i u tom smislu podržavam njihovo povećanje u odnosu na prethodni pravilnik. Mislim ipak da bi intencija novog pravilnika za umjerenim pojačanjem postojećih uvjeta bila bolje zadovoljena da su se dosadašnji bodovi povećali za 50%, umjesto za 100%. Stoga predlažem da se za znanstvenog suradnika traži 15 bodova, za višeg znanstvenog suradnika 45 (30), za znanstvenog savjetnika 75 (30), za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju 105 (30).

Važan problem na kojeg ovaj pravilnik ne nudi rješenje je sve raširenija pojave publiciranja u časopisima za koje postoji sumnja u kvalitetu recenzentskog postupka, a često su to časopisi koji naplaćuju objavljivanje članaka. Neki od tih časopisa su pozicionirani vrlo visoko na listama (ima ih u svim kvartilima liste SCIE Mathematics, pa i u Q1) i teško je naći neki sasvim objektivan kriterij za precizno detektiranje takvih časopisa te njihovo odgovarajuće vrednovanje u okviru pravilnika. Ipak, međunarodna matematička zajednica ima u tome pomoći u vidu dvije respektabilne i kvalitetno vođene, od strane uglednih uređivačkih odbora, baze matematičkih časopisa: MathSciNet i Zentralblatt für Mathematik. Te baze obuhvaćaju široki opseg matematičkih časopisa, ali su i ažurne u evaluiranju uključenih časopisa. Pritom je značajan broj časopisa sumnjeve reputacije u zadnjih nekoliko godina isključen iz indeksiranja u tim bazama. Tako da kao početni korak u sagledavanju i pokušaju rješavanja navedenog važnog problema predlažem da se u stupcima A, B i Q na mjestima u kojima se na spominju „matematički znanstveni radovi“ doda pojašnjenje da se matematičkim radovima u pravilu smatraju oni radovi koji su indeksirani u barem jednoj od baza MathSciNet ili Zentralblatt für Mathematik. Ova izmjena ne bi se odnosila na radove iz metodike nastave matematike i matematičkog računarstva za koje je u pravilniku već objašnjeno koji se radovi računaju u stupcima A, B i Q, dok bi za ostale radove koji osim matematike uključuju i druge znanstvene

<p>discipline Matični odbor mogao pored navedene dvije baze uzeti u obzir još neku relevantnu bazu.</p>	
<p>prof. dr.sc. Željka Milin Šipuš, prof. dr.sc. Aleksandra Čižmešija, prof. dr.sc. Sanja Varošanec, PMF, Sveučilište u Zagrebu, 13. rujna 2022.</p> <p>Poštovane/i, u skladu s pozivom objavljenim na mrežnoj stranici https://www.nvzvotr.hr, dostavljamo svoj prilog Javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Prilog sadrži obrazloženi prijedlog izmjene i dopune članka 3. navedenog Nacrta, odnosno članka 8. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/2017), a odnosi se na kriterije za napredovanje u području prirodnih znanosti, polje matematike, za znanstvene radove iz metodike nastave matematike. Prijedlog izmjene i dopune članka 3. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Članak 3. alineja 1. mijenja se tako da umjesto „U članku 8. stavak 1., 2. i 4. mijenja se i glasi:“ piše „U članku 8. stavak 1., 2., 3. i 4. mijenja se i glasi:“ Članak 3. stavak 2. alineja 4. mijenja se tako da umjesto „Za radove iz metodike nastave matematike u stupcima A, B i Q računaju se, uz radove indeksirane u bazi SCIE, i radovi indeksirani u bazama SSCI ili SCOPUS.“ piše „Za radove iz metodike nastave matematike u stupcima A, B i Q računaju se, uz radove indeksirane u bazi SCIE, i radovi indeksirani u bazama SSCI ili SCOPUS, a jedna trećina bodova u stupcu Q može biti ostvarena temeljem radova u zbornicima radova konferencija citiranih u bazama SCIE, SSCI ili SCOPUS.“ Članak 3. dopunjuje se stavkom 3. koji glasi: „(3) Za pojedini rad broj N jednak je broju stranica rada, koji se u slučaju $k > 1$ koautora dijeli s $k-1$, pri čemu je za rad u časopisima koji nisu indeksirani u SCIE, odnosno u SCIE ili SSCI za radove iz metodike nastave matematike, broj stranica ograničen na 10. Za pojedini rad broj n jednak je:</p>	<p>NE PRIHVAĆA SE:</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatiло prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su usklađene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.</p>

(a) kvocijentu čimbenika odjeka (Impact Factor, IF) časopisa u kojem je rad objavljen i medijana predmetne kategorije, ukoliko je rad objavljen u časopisu indeksiranom u bazi SCIE, odnosno u SCIE ili SSCI za radove iz metodike nastave matematike, i ukoliko je taj kvocijent barem 0,5 (medijan je vrijednosni prag koji listu časopisa u predmetnoj kategoriji dijeli na dva jednaka dijela, prema njihovim čimbenicima odjeka, a prema kojem se lista onda dalje dijeli na kvartile, odnosno Q1, Q2, Q3 i Q4);
 (b) 0,5 ako je rad objavljen u časopisu s popisa baze SCIE, odnosno u SCIE ili SSCI za radove iz metodike nastave matematike, a kvocijent iz (a) je manji od 0,5;
 (c) 0,3 ako je rad objavljen u časopisu koji nije na popisu baze SCIE, odnosno u SCIE ili SSCI za radove iz metodike nastave matematike.“

Članak 3. stavak 4. postaje članak 4. stavak 5.

Obrazloženje:

Općenito govoreći, za izbore u znanstvena zvanja u znanstvenom polju matematike predlažu se značajnije promjene. Kao i do sada, znanstveni radovi valoriziraju se u tri kategorije, no promijenili su se zahtjevi u kategorijama B i Q kako je popisano u sljedećoj tablici:

Znanstveno zvanje	Broj bodova					
	A staro	A novo	B staro	B novo	Q staro	Q novo
Znanstveni suradnik	3	3	1 ili 2	2	10	20
Viši znanstveni suradnik	9 (5)	9 (5)	4 (2)	7 (4)	30 (20)	60 (30)
Znanstveni savjetnik	15 (5)	15 (5)	8 (3)	12 (4)	50 (20)	100 (30)
Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	17 (2)	20 (4)	9 (1)	16 (3)	70 (20)	150 (30)

Sa stajališta mlade znanstvene discipline Metodike nastave matematike promjene su značajne. To se posebno odnosi na B-stupac (jako povećan broj radova) i na Q-stupac (udvostručeni bodovi). Radovi objavljeni u bazi SCOPUS ne nose značajne bodove u Q-stupcu (3 boda za članak dulji od 10 stranica s

najviše dva autora) pa je moguće da će za ostvarenje uvjeta pristupniku biti potreban značajno veći broj radova nego što je navedeno u B-stupcu, što smatramo vrlo velikim (zapravo, prevelikim) brojem. Smatramo da za edukacijska istraživanja u matematici nije potrebno postrožavati kriterije za izbore.

No, ako bi se na tome ipak inzistiralo, predlažemo da se za izbore računaju i članci objavljeni u zbornicima radova, kako je to predloženo za disciplinu Matematičko računarstvo. Naime, članci prezentirani na kvalitetnim konferencijama moraju biti originalni i prethodno neobjavljeni. Prvo su recenzirani od strane barem dva recenzenta, zatim su predstavljeni na konferenciji, te se na kraju podnose na prihvatanje za zbornik pri čemu ponovo prolaze recenziju.

Ugledni svjetski znanstvenici u matematičkoj edukaciji, primjerice prof. dr. sc. Carl Winsløw, aktualni predsjednik ERME-a (European Society for Research in Mathematics Education) u popisu svojih radova navodi brojne radove u zbornicima, što je vidljivo na

<https://www.ind.ku.dk/winslow/winslow/papers/>

Također, vrsnoća radova iz Metodike nastave matematike objavljenih u časopisima citiranim u bazi SSCI odgovara onoj matematičkih radova objavljenih u časopisima citiranim u bazi SCIE te nema razloga da se takvi radovi ne budu na isti način kao i oni u SCIE. Obje baze dio su „Web of Science“ i čimbenici odjeka (Impact Factor, IF) računaju se istom metodologijom, tim više što u SCIE nema časopisa posvećenih istraživanjima matematičkog obrazovanja.

S poštovanjem

izv. prof. dr. sc. Josip Musić, FESB, Sveučilište u Splitu, 13. rujna 2022.

Poštovana/poštovani,

Ovim putem bih se htio uključiti u javnu raspravu vezano za Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Moj komentar se odnosi na

PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene

<p>promjene Članka 14. i to konkretno na dio koji u važećem pravilniku glasi:</p>	<p>odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.</p>
<p>"Kvartili se određuju prema, za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na Web of Science bazi ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim na SCOPUS bazi.". </p>	
<p>U Nacrtu prijedloga isti dio sada glasi:</p>	
<p>"Kvartili se određuju na temelju "čimbenika odjeka časopisa" (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection.". </p>	
<p>Usporedbom je razvidno da je SJR metrika određivanja kvartila časopisa izbačena iz Pravilnika- Mišljenja sam da navedeno nije poželjno zbog:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • u dopisu Predsjednice Nacionalnog vijeća za znanost od 19. srpnja 2022. (Klasa: 640-03/15-04/0003, Urbroj: 355-06-01-22-0018) kao glavna intencija predloženih promjena je "...blago povišenje kriterija za najviša zvanja...". Budući da navedena promjena ("linearno") zahvaća sve razine izbora ona nije u skladu s intencijom promjena i kao takva ne bi trebala biti dio Nacrta. • vezivanje znanstvenih izbora za metriku jedne komercijalne ustanove (kompanije) nije po mome mišljenju mudar potez. Istina, radi se o dominantnoj kompaniji u području ali to ne znači da su im metrike idealne (posebno uzimajući u obzir cijelu raspravu u znanstvenoj zajednici vezano za čimbenik odjeka časopisa). Stoga, smatram da je raznolikost metrike u izborima poželjna (da se ne daje neselektivno prednost jednoj na štetu druge), posebno što ionako kao glavni uvjet je stavljeno da rad/časopis mora biti indeksiran u WoS-u prije nego što se uopće promatraju kvartile časopisa u drugim bazama. 	

Zaključno, zbog gore navedena dva razloga smatram da u tome dijelu Pravilnik ne bi trebalo mijenjati. već da su ostale urađene promjene dovoljne da se udovolji glavnoj intenciji Nacrtu. Stoga predlažem da Članak 14. ne mijenja u tome dijelu i da dalje glasi "Kvartili se određuju prema, za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na Web of Science bazi ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim na SCOPUS bazi.".

Srdačan pozdrav,

Sveučilište u Zagrebu
Grafički fakultet

prof. dr. sc. Mirjana Polić Bobić
predsjednica Nacionalnog vijeća
za znanost i visoko obrazovanje

KLASA: 011-02/22-01/1
URBROJ: 251-80-01-22-1
Zagreb, 13. 9. 2022.

Predmet: Primjedbe na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovana predsjednica Nacionalnog vijeća za znanost i visoko obrazovanje, prof. dr. sc. Mirjana Polić Bobić,

u skladu s pozivom na javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u nastavku teksta dostavljamo naše primjedbe i prijedloge na tekst Nacrtu.

Kako znanstveno polje grafička tehnologija prema Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama pripada području tehničkih znanosti glavnina našeg interesa je bila upravo u prijedlozima za izmjene i promjene uvjeta u znanstvena zvanja tog područja.

S obzirom na indeksiranost časopisa vezanih uz znanstveno polje grafička tehnologija u bazi SCOPUS, mišljenja smo da je iznimno bitno da se radovi indeksirani u ovoj bazi zadrže u A kategoriji tj. da se pri određivanju kvartil uz JRC kategorije temeljenim na Web of Scies bazi u obzir uzimaju i SJR (SCIMAGO) kategorije temeljene na SCOPUS bazi. Ovo se pdupire i time da je znanstveno polje grafička tehnologija, lako u području tehničkih znanosti, izrazito multidisciplinarnog karaktera te da je u interdisciplinarnom području, kao i u nekim drugim područjima, baza SCOPUS uz WoSCC definirana kao baza za znanstvene radove karakterizirane kao „a1“.

Sukladno navedenom, predlažemo da ODJELJAK 2 TEHNIČKE ZNANOSTI, (2) A KATEGORIJA RADOVA glasi:

PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

(2) A kategorija radova

Radovi kategorije A jesu znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u WoSCC (Web of Science Core Collection).

Potrebno je da:

- a) od redom navedenog ukupnog broja radova (2, 4, 6, 8) u A kategoriji, potrebnih za izbore u znanstvena zvanja, njih redom (1, 1, 2, 2) pripada najmanje drugom kvartilu. Kvartili se određuju na temelju „čimbenika odjeka časopisa“ (Journal Impact Factor, JIF), prema za pristupnika u povoljnijoj klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report temeljenim na Web of Science bazi ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim u SCOPUS bazi. Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika. Ukoliko je časopis u kojem je rad objavljen indeksiran u WoSCC-u, ali mu još nije određen kvartil i/ili čimbenik odjeka, smatraće se da je razvrstan u četvrti kvartil (Q4). Radovi moraju sadržavati izvorni doprinos u polju izbora pristupnika.

Vjerujemo da bi se na ovaj način ujednačili uvjeti izbora u polju grafička tehnologija, ali i općenito u području tehničkih znanosti.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Marko Perić, Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, 13. rujna 2022.

Poštovani,

U nastavku šaljem jedan komentar na Pravilnik, koji se odnosi na Odjeljak 4, Društvene znanosti.

Stavak 10 glasi:

„(10) Prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupniku se neće priznati radovi u časopisu u kojem je u trenutku objave bio urednik, osim ako je rad bio prihvaćen za objavu prije imenovanja autora urednikom u predmetnom časopisu.“

Držim kako je ovdje važno precizirati pojam UREDNIK, naime da li se u ovom slučaju podrazumijevaju samo glavni (su)urednici ili pak i pomoćni/pridruženi urednici (Associate/Assistant Editors) i članovi uredničkih i savjetodavnih odbora (Editorial Board i Advisory Board members)?

Vjerujem kako pojam podrazumijeva samo glavne (su)urednike, no bilo bi uputno kada bi se tako i preciziralo kako bi se izbjegla moguća naknadna različita tumačenja.

S poštovanjem,

PRIHVAĆA SE

Predlagač odustaje od prvobitnog prijedloga.

**Dr. sc. Irena Bratičević, izv. prof., Filozofski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za klasičnu filologiju, 13.
rujna 2022.**

Poštovani,

obaviješću na internetu pozvani smo 16. kolovoza da sudjelujemo u javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Kao stručnjaci za klasičnu filologiju, koja uključuje izdavanje djela na latinskom i grčkom, upozoravamo na proizvoljnu i znanstveno neodrživu formulaciju u članku 20, kojim se mijenja članak 27, stavak 1. Formulacija glasi: Prvo kritičko izdanje neobjavljenra rukopisa napisana prije 1830. godine vrednuje se u načelu kao izvorni znanstveni rad i boduje u cjelini. Pozdravljamo, dakako, prepoznavanje filološke važnosti i vrijednosti znanstvenog rada na pripremi kritičkih izdanja. No, ne vidimo zašto bi granica za izvornost znanstvenog rada bila upravo godina 1830. U hrvatskoj se književnosti, naime, način pripreme rukopisa nije nimalo promijenio nakon te godine; što se područja naše stručnosti tiče, podsjetili bismo da dubrovački latinisti poput Vlaha Getaldića (1788–1872) i dalje stvaraju rukopise, čak i vrlo opsežne, koji ostaju neizdani. Iz šire filološke perspektive, upozorili bismo da i moderna djela, kad bivaju mijenjana od izdanja do izdanja (poput npr. Krležinih), predstavljaju izvorni filološki izazov na koji –barem u Krležinu slučaju – znanstvena zajednica još nije u potpunosti odgovorila. Zato predlažemo ovaku formulaciju:

Prvo kritičko izdanje neobjavljenra rukopisa vrednuje se u načelu kao izvorni znanstveni rad i boduje u cjelini.

S poštovanjem,

**NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:**

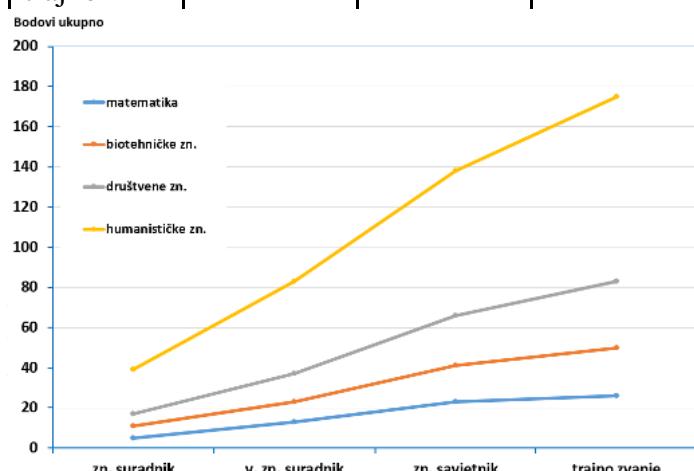
To je odredba postojećeg pravilnika koja se ne mijenja, a o eventualnoj promjeni takve odredbe može se povesti računa prilikom izrade novih kriterija za izbor u znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta.

**Prof. dr. sc. Nenad Buzjak, Prof. dr. sc. Anita Filipčić,
Prof. dr. sc. Borna Fürst-Bjeliš, Prof. dr. sc. Martina
Jakovčić, Prof. dr. sc. Danijel Orešić, Geografski
odsjek PMF-a, Sveučilište u Zagrebu, 13. rujna 2022.**

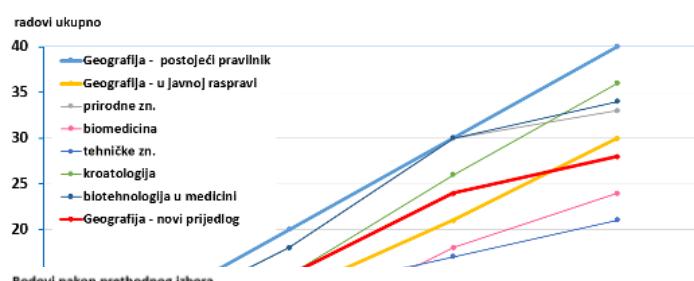
Predmet: Primjedba na čl. 24. st. 2 Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovani,
Odazivamo se pozivu na javnu raspravu i predlažemo izmjenu čl. 24. st. 2.
Predlaže se izmjenjena tablica, kako slijedi:

Znanstvena zvanja	Minimalni broj objavljenih radova		Ukupno
	A1 minimalno	A2	
Znanstveni suradnik	3	varijabilno	9
Viši znanstveni suradnik	7 (4)	varijabilno	15 (6)
Znanstveni savjetnik	12 (5)	varijabilno	24 (9)
Znanstveni savjetnik u trajnom	15 (3)	varijabilno	28 (4)

Sl. 1. Ukupan broj bodova potreban za izbor u određeno zvanje

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predlagač smatra da prvočitni prijedlog na jednakomjeran način tretira sva zvanja. Napominje se da je tablica ipak neznatno izmijenjena zbog prihvatanja drugog prijedloga sa sličnom tematikom.

Matični odbor za područje prirodnih znanosti
- polje biologije

KLASA: 003-08/22-07/0013
URBROJ: 355-06-04-22-0027
Zagreb, 8. rujna 2022.

NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST,
VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ
DONJE SVETICE 38/5
10 000 ZAGREB

Predmet: Javna rasprava - Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja
- *Mišljenje Matičnog odbora za polje biologije, dostavlja se*

Poštovani,

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na temelju članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13, 85/15) te Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata („Narodne novine“, broj 140/2009), na svojoj mrežnoj stranici, u svrhu savjetovanja s zainteresiranim javnošću, objavilo je Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Javna rasprava, s ciljem prikupljanja mišljenja zainteresirane javnosti o navedenom aktu, otvorena je 16. kolovoza 2022. i traje trideset (30) dana od dana otvaranja javne rasprave.

Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje biologija, raspravlja je o Nacrtu Prijedloga 8. rujna 2022., te na istoj sjednici Matični odbor utvrdio je sljedeće:

A) znanstveno polje biologija diskriminirano je u odnosu na srodna znanstvena područja Biomedicinu i zdravstvu te Biotehničke znanosti, koja imaju znatno niže kriterije, što rezultira ranijim napredovanjima u znanstvena zvanja, višim primanjima i posljedično većim mirovinama. Stoga držimo da slijedeće odrednice Nacrtu prijedloga Pravilnika koje vode dodatnom poštovanju kriterija u odnosu na prethodno navedena znanstvena područja, nisu prihvatljive za područje prirodnih znanosti – polje biologija:

B) čl. 2. - Iza članka 7. dodaje se članak 7.a
Članak 7a. Prijedloga pravilnika sadrži 5 stavaka, od kojih se 1, 3, 4 i 5 izrijekom odnose na polje Geologija, dok se stavak 2 članka 7a odnosi na sve Prirodne znanosti. Navedeno poštovaće uvjete napredovanja u prirodnim znanostima u odnosu na Biomedicinu i zdravstvu i Biotehničke znanosti gdje je ostavljeno da se „podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) i/ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave ili prema najnovijem izvješću objavljenom da dana podnošenja zahtjeva za izbor i znanstveno zvanje.
Slijedom navedenog, predlažemo da se st. 2. članka 7.a ne odnosi na polje Biologija.

C) U prijedlogu Pravilnika predlažemo i da se rečenica "Jedan rad može imati najviše dva glavna autora" (Članak 5 – Kvalitativni kriteriji Prijedloga pravilnika) ne odnosi na znanstveno polje biologija. Činjenica je da u polju biologija u najvećem broju slučaja radovi najčešće imaju jednog ili dva glavna autora (prvi i dopisni), ali u određenim slučajevima, posebice ako se radi o znanstvenim radovima koje su rezultat kolaboracija dva ili više istraživačkih laboratorija ili skupine znanstvenika iz različitih grana

 PROF. DRSC. JAKOV LUKIĆ, V.r.

NE PRIHVACA SE

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće prihvatio je prijedlog MO Biologije o povećanju kvantitativnih kriterija za jedan rad, što se odnosi samo na znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju (s 33 na 34 ukupno, odnosno s 3 na 4 nakon zadnjeg izbora).

Okolnosti u kojima su se donosile izmjene i dopune Pravilnika u vrlo kratkom roku, definirale su i raznu na kojoj će se promjene razmatrati. U tom smislu, ove izmjene i dopune pravilnika fokusirale su se na ispravljanje nejasnoća u postojećem Pravilniku, kao i na eventualne korekcije u kriterijima **unutar pojedinih znanstvenih područja** koje bi Pravilnik u tom dijelu učinile logičnijim i dosljednijim. Za dublju promjenu Pravilnika, u smislu uvođenja sasvim drugačije paradigmе vrednovanja znanstvenog doprinosa u ovom trenutku nije bilo vremena i to smo odmah na početku prihvatanja ovog zadatka jasno komunicirali s Ministarstvom koje na to nije imalo primjedbe. Budući da se izrada **novog** Pravilnika očekuje vrlo skoro (6. mjeseci od stupanja na snagu novog Zakona), a novi Pravilnik je nužan, budući da novi Zakon ukida znanstvena zvanja, čime ovaj Pravilnik postaje neupotrebljiv, vjerujemo da će to biti prilika za izradu jednog bitnije reformiranog Pravilnika, koji bi mogao biti na tragu novih ideja prezentiranih u DORA Deklaraciji, kao i dokumentu Europske komisije „Towards a reform of the research assessment system“

Vjerujemo da će prilikom izrade tog pravilnika biti vremena za ozbiljniju

	<p>analizu i usporedbu kriterija između pojedinih znanstvenih područja.</p> <p>Dosadašnja iskustva rada Matičnih odbora ukazuje na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja, različite prakse a ponekad i manipulacije što je otežavalo rad Matičnih odbora. Ideja je bila da se određena praksa u tretiraju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO (primjerice na MO Biologije), uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku, odnosno da se sadržaj pojma glavni autor i njihov broj po radu jasno definira. Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija.</p>
<p>Matični odbor za polje matematike, 14. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>na svojoj sjednici održanoj 13. rujna 2022. godine članovi MO Matematika su usvojili sljedeće primjedbe na</p> <p>Nacrt prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika ...</p> <p>U Članku 3, stavak (2), prvi paragraf, rečenica</p> <p><i>Najmanje dvije trećine radova navedenih u stupcu A moraju biti matematički radovi objavljeni u časopisima koji su na popisu časopisa indeksiranih u bazi SCIE (Science Citation Index Expanded) ili Mathematical Reviews »cover-to-cover«.</i></p> <p>mijenja se i glasi</p> <p><i>Najmanje dvije trećine radova navedenih u stupcu A moraju biti</i></p> <p><i>radovi s matematičkim znanstvenim doprinosom objavljeni u časopisima koji su na popisu časopisa indeksiranih u bazi SCIE (Science Citation Index Expanded)</i></p>	<p>PRIHVAĆA SE</p>

ili Mathematical Reviews »cover-to-cover«.

U članku 3., stavak (2), treći paragraf

U stupcu Q broj se bodova dobiva kao zbroj umnožaka n·N po svim matematičkim znanstvenim radovima objavljenim u časopisima koji su na popisu baze SCIE ili Mathematical Reviews »cover-to-cover«.

mijenja se i glasi

U stupcu Q broj se bodova dobiva kao zbroj umnožaka n·N po svim znanstvenim radovima objavljenim u časopisima koji su na popisu baze SCIE ili Mathematical Reviews »cover-to-cover«.

Obrazloženje:

Prva predložena izmjena daje MO veću slobodu pri eliminiranju radova iz tzv. "predatorskih" časopisa i potiče interdisciplinarnost.

Druga predložena izmjena potiče interdisciplinarnost.

Srdačno vas pozdravljam,

Predsjednik MO matematike, Ivan Slapničar

Izv.prof.dr.sc. Hrvoje Meaški, dekan Geotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna 2022.

Poštovana,

Sukladno pozivu na javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor U znanstvena zvanja, u nastavku teksta dostavljamo primjedbe, mišljenja i prijedloge Geotehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
članak 8. (2a) (Prethodno članak 14.) glasi: "Radovi kategorije A jesu znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u WoSCC (Web of Science Core Collection)" Značajna je razlika što se prema novom prijedlogu više neće uzimati u obzir radovi objavljeni u časopisima pod SCOPUS bazom kao radovi A kategorije.

Smatramo da je prilikom izbora u znanstvena zvanja bitno uključiti i Časopise u bazi SCOPUS za prihvatanje objavljenih radova kao radove A kategorije. Osim toga, dosadašnja praksa korištenja SCOPUS baze za određivanje kvartila objavljenog rada se pokazala

PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

zadovoljavajuća i često povoljnija u odnosu na WoSCC bazu.

Stoga, predlažemo rangiranje kvartile prema SJR-u, kao ravnopravnu skupnu bazu WoSCC-u, te vraćanje određivanja kvartila i na temelju SCOPUS baze podataka u tehničkim znanostima. Iako je jasno definirana potreba za navedenim izmjenama i dopunama, nije jasno iz kojeg je razloga baza SCOPUS isključena iz piznavanja radova A kategorije i određivanja kvartila istih.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Marina Vicelja-Matijašić, Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci, 14. rujna 2022.

Polazeći od pretpostavke da bi svaka nova verzija Pravilnika trebala poboljšati, osvremeniti i objektivizirati vrednovanje znanstvenog doprinosa znanstvenika dostavljam sljedeće primjedbe za izmjene unutar odjeljka 5 - Humanističke znanosti.

1. opća razina

Novi je prijedlog tek friziranje postojećeg manjkavog Pravilnika, koji je propustio donijeti nekoliko ključnih promjena, a koje se odnose na:

- a) anuliranje postojeće formule za izračunavanje bodova koja uključuje broj stranica (potpuno anakrono; danas nitko ne broji stranice, dapače časopisi ograničavaju broj stranica; kvantiteta ne smije biti pokazatelj vrijednosti) i mjesto izdavanja (strani izdavači nose više bodova od domaćih što je paradoks i kosi se s načelima iznesenim u preambuli);
- b) određivanje jezika na kojemu se pišu radovi jest u znanstvenom svijetu potpuni nonsens! Navođenje potrebnog postotka u pisanju na hrvatskom ili stranom jeziku dovodi znanstvenike humanističkih znanosti u neravnopravni položaj te ih izlaže ruglu šire akademske zajednice;
- c) povećanje bodova za izbor pozdravljam, ali je ono donijeto nasumično, bez jasnog opravdanja (vidjeti dolje specifični dijelovi / članak 21) te nije vođeno računa o jednostavnom matematičkom izračunu. Naime, radovi u časopisima u većini polja humanističkih znanosti u pravilu ne prelaze 3 boda,

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Nemoguće je prihvati ovaj prijedlog jer takva bi promjena značila bitne preinake u sadašnjem načinu ocjenjivanja znanstvenog rada. O tom valja u skoroj budućnosti povesti javnu raspravu te predložiti posve nov način i kriterije za izbor na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta u skladu s novim tendencijama u razmišljanju u EHEA.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Pravilnik i ove promjene govore o minimalnom broju; nije zabranjeno imati i veći broj radova od minimalnoga.

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

što bi značilo da pristupnik u izboru za znanstvenog suradnika, uz pet minimalno objavljenih radova može sakupiti 15 bodova – to bi trebao biti minimalni broj bodova;

d) kategorizacija je kaotična i nelogična. U humanističkim bi znanostima knjiga trebala imati istaknuto mjesto i nositi određen, fiksani broj bodova neovisno o broju napisanih stranica! Pod „knjiga“ bi se trebali podrazumijevati: znanstvena monografija s npr. 6 bodova i sveučilišni udžbenik s 4 boda. Pritom, bi trebalo jasno odrediti kriterije za sveučilišni udžbenik na nacionalnoj razini što do danas nije učinjeno! Nadalje, izostaje kategorizacija zbornika znanstvenih radova odnosno zbornika radova sa znanstvenih skupova. Uobičajena je praksa svrstavati međunarodne zbornike u a1, a domaće u a2 kategoriju, što je loše za akademsku zajednicu. Zbornici bi trebali imati jednaku vrijednost prema mjestu izdavanja, ali bi se kategorizacija trebala dodijeljivati sukladno recenzentskom postupku: ako je recenziran zbornik onda je a2, a ako je recenziran svaki tekst u zborniku onda je a1;

e) nije uređena kategorizacija znanstvenih časopisa – to je zadatak koji bi trebalo što hitnije dovršiti.

2. specifični dijelovi

Članak 21. izmjene

18 bodova za izbor u zvanje znanstvenog suradnika smatram prevelikim brojem te nepravdom za sve one koji ulaze u sustav ukoliko se ovaj Pravilnik usvoji. Naime, u postojećem je Pravilniku broj bodova 22, ali je uvrštena disertacija koja u pravilu nosi 10 bodova. Što ukoliko pristupnik objavi disertaciju kao znanstvenu monografiju? Računa li se ona tek kao jedan znanstveni rad s puno bodova zbog broja stranica? Ili bi ipak trebalo razmisliti o kategoriji knjige (a3) i za znanstvenog suradnika; pritom bi trebalo smanjiti broj objavljenih drugih radova jer oni ne mogu proizaći iz disertacije.

Što se brojeva radova tiče članak je nejasan „najmanje dva znanstvena rada u publikacijama na međunarodnoj razini od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1) te tri rada u domaćim publikacijama (a2), pet radova (a1 + a2) ukupno“?? Može li se to nekako preformulirati pa da svima bude jasno što se traži? Što su to „publikacije na

Položaj knjige u postojećem je pravilniku popravljen u odnosu na prethodno razdoblje. Prijedlog o kategorizaciji zbornika radova djelomično se prihvata; dodan je novi članak u kojem je to razrađeno.

KOMENTAR:

Postoji popis časopisa a1 i a2 kategorije.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

U humanističkim znanostima uobičajeno je da već doktorandi moraju objavljivati znanstvene radove; disertacija treba biti izvorni prinos znanosti i mogu se objaviti dijelovi ili kao cjelina u obliku knjige – broj od pet radova tijekom doktorskog studija i postdoktorskog razdoblja predлагаču se uistinu ne čini nedostižnim.

PRIHVAĆA SE DJELOMIČNO Obrazloženje:

međunarodnoj razini“ – postoje li za to jasni kriteriji? Znači li ovo da su sve međunarodne publikacije a1? Znači li ovo da se pristupniku neće vrednovati radovi objavljeni u a2 međunarodnim publikacijama? Već je na prvoj stabi vidljivo zapetljavanje u mrežu „domaće-međunarodno-hrvatski-strani jezik ...“ a bez jasnih kriterija. Predlažem dakle samo razine a1 i a2, prema čemu su tekstovi objaveni u međunarodnim i domaćim a1 časopisima razina a1, a ostali razina a2. Također (vidi gore) smatram da broj bodova ne odgovara matematičkom izračunu.

U članku 14 Pravilnika o izmjenama i dopunama... izbacuje se dio teksta „od čega najmanje jedan rad u domaćem časopisu ... te tri rada u domaćim publikacijama (a2)“ te dodaje riječ „najmanje“ prije riječi „pet radova (a1 + a2) ukupno“. U članku 16 mijenja se odredba o „najmanje dva rada u domaćem časopisu (a1)“ u „najmanje jedan rad u domaćem časopisu (a1)“.

prof. dr. sc. Irena Zovko Dinković, Odsjek za anglistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna 2022.

Poštovani,
dostavljam nekoliko dodatnih primjedbi utemljenih na dugogodišnjem iskustvu pisanja izvještaja za izbore u zvanja te kao prilog raspravi i primjedbama na Nacrt novog Pravilnika koje vam je već uputio kolega Stanojević ispred Odsjeka za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a s kojima se u potpunosti slažem.

Dakle, uz sve što je naveo kolega Stanojević, navela bih i sljedeće:

U članku 18. Nacrta govori se o promjenama u članku 25. postojećeg Pravilnika – dodan je stavak (1), ali ostali stavci nisu mijenjani – sadašnji stavak (1) tog članka (budući stavak (2)) o općem načelu vrednovanja znanstvenih radova i dalje ostaje nejasan. Naime, taj stavak glasi:

„Ako pristupnik ne zadovoljava uvjete po broju radova (npr. ako pristupnik za zvanje znanstvenoga savjetnika nema dvije knjige – jedna za zvanje višeg znanstvenog suradnika, a druga za zvanje znanstvenog savjetnika), stručno povjerenstvo će po dolje navedenoj formuli izračunati jesu li mu radovi istovrijedni spomenutim uvjetima.“

Taj se stavak može odnositi isključivo na nedostatak autorske knjige jer manjak broja ostalih radova ne može biti nadoknađen.

Također, na kakvu se istovrijednost i po kojem kriteriju misli? Je li riječ o broju bodova koji radovi pristupnika nose (ili broj kartica i araka?) ili na njihovu znanstvenu vrsnoću ili oboje? Osim što mora

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

U ovim se promjenama nije moglo dublje zadirati u postojeći pravilnik jer bi to značilo njegovo potpuno ukidanje.

Trebat će voditi računa o ovom prijedlogu prilikom izrade kriterija za izbor na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta.

imati određen zaseban broj radova povrh broja propisanog za zadovoljavanje uvjeta za izbor u određeno zvanje, kakvi bi ti radovi morali biti? Je li ovaj stavak doista potreban i je li se ikad dogodilo da se postupilo po njemu? Isto vrijedi i za stavak (2) istog članka 25. postojećeg Pravilnika: „Radovi koji ne zadovoljavaju spomenute uvjete mogu se zamijeniti ekvivalentnim radovima, tj. radovima koji prema općim načelima nose isti broj bodova.“

Članak 19. stavak (2) Nacrta sada glasi:

„(2) Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva. Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova.“

Smatram da je posve krivo nastojati obuzdati „boplavu“ višeautorskih radova kvantificiranjem autorske produkcije i jer to dugoročno neće rezultirati kvalitetnijim radovima, već će stvoriti dodatni pritisak, smanjiti kvalitetu radova (zbog trke za bodovima, postotcima i karticama) te svakako obeshrabriti sve one koji rade na projektima, domaćima ili međunarodnima, da produciraju kvalitetne višeautorske radove.

Postroženo kvantificiranje i mjerjenje nije put ka kvalitetnijoj znanosti, a ako se već samostalno autorstvo kvantificira, trebalo bi u obzir uzeti samo jedan parametar, kao što je to slučaj u drugim znan. područjima, i to minimalni broj radova, a ne bodova jer će to rezultirati kvalitetnijim radovima (autori će biti usmjereni na kvalitetu rada, a ne na broj kartica, araka i bodova).

Postojeći Pravilnik već sadrži dovoljno mehanizama koji stručnim povjerenstvima omogućavaju da provjere vrsnoću radova pristupnika i kvalitetu publikacija te postupe u skladu s utvrđenim.

[A propos izračuna bodova navedenih u Nacrtu u tom dijelu – matematika se ne poklapa. Ako za znan. suradnika samostalno autorstvo mora nositi 8

DJELOMIČNO SE PRIHVACA:

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

Minimalni broj radova je uzet u obzir, tj. ne govori se više o bodovima.

bodova (što nije polovica od 18), onda bi polovica po zvanjima iznosila $8 + 14 + 14 + 12$, odnosno ukupno 48, a ne 49. Također, stavak bi bio jasniji da se bodovi definiraju od jednog zvanja do drugog i kumulativno – npr. Samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 14 bodova (sveukupno najmanje 22 boda) itd. – ali ponavljam, ovo uopće ne podržavam.]

U članku 20. stavak (1) Nacrta trebalo bi bolje pojasniti koje se sve publikacije uzimaju u obzir kao autorsko djelo/knjiga i na koji način se vrednuju po vrsnoći, uzimajući također u obzir da se sve više radova i knjiga objavljuje isključivo u elektronskom obliku, što predstavlja određeni izazov za praćenje vrsnoće:

- npr. nije navedeno kako vrednovati članke u tiskovinama i digitalnim medijima (primjerice, u dnevnim novinama, časopisima, na mrežnim portalima i sl.) nastale mahom, ali ne isključivo, s ciljem popularizacije znanosti;
- bilo bi dobro izrijekom navesti kriterije priznavanja publikacija u elektronskom obliku (autorske e-knjige, članci objavljeni u znan. časopisima koji izlaze isključivo online)
- navesti kako se po vrsnoći vrednuju sveučilišni udžbenici i priručnici (sa ili bez oznake Manualia Universitatis). I što je s autorstvom srednjoškolskih udžbenika?
- ne bi bilo zgoreg navesti i ono što se NE vrednuje u postupku izbora (vježbenice, prijevod...)

Također mislim da bi bilo dobro u rečenicu Znanstveni rad na višesveščanim referentnim rječnicima može biti izvorni i pregledni znanstveni rad, dobiva koeficijent za filologiju u užem smislu ako se prinos pojedinog autora može točno odrediti i kvantificirati.

dodati i enciklopedije (zbog natuknica) i leksikone raznih vrsta jer se i kod njih prinos pojedinog autora može točno odrediti pa rečenica može glasiti:

Znanstveni rad na višesveščanim referentnim rječnicima, enciklopedijama i leksikonima može biti izvorni i pregledni znanstveni rad, dobiva koeficijent za filologiju u užem smislu ako se prinos pojedinog autora može točno odrediti i kvantificirati.

Posljednje, ali ne manje važno: molim da se postupak dostave materijala osuvremeni i da se napusti

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Ovo je tema za širu raspravu i promjenu načina ocjenjivanja znanstvenog doprinosa. E-knjiga i online časopisi vrednuju se jednakо kao i tiskane forme.

NE PRIHVAĆA SE OBRAZLOŽENJE:

To je oblik stručnog rada, ali predlagač je suglasan da se u sklopu obuhvatne promjene postupka i kriterija znanstvenog napredovanja i to treba uzeti u obzir.

predaja i slanje materijala na CD-u, odnosno DVD-u. Materijali se mogu slati i na USB memorijskim stickovima, a još bi bolje (i ekološki osvještenije) bilo da se mogu slati izravno u elektronском obliku na za to određenu adresu/mrežno mjesto pojedinog Matičnog odbora, uz slanje minimalnog broja tiskanih primjeraka izvještaja s originalnim potpisima. Također je, u doba kad je gotovo sve provjerljivo i mrežno dostupno, nepotrebno zahtijevati da pristupnici šalju tiskane primjerke separata svojih radova, osobito ako su iste priložili i u elektronском obliku kao Word ili pdf dokumente – to bi se trebalo odnositi samo na one radove koji nisu pretraživi u elektronском obliku na internetu i u raznim bazama.

S poštovanjem,

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Ovo nije pitanje pravilnika i njegovih kriterija i promjena, već organizacije rada matičnih odbora.

NVZVOTR će povesti raspravu o ovom prijedlogu te preporučiti ujednačavanje i pojednostavljenje procedure.

Da, s ovim smo posve suglasni, ali je to pitanje organizacije rada matičnih odbora.

Unska 3, 10000 Zagreb	Uradljeno: 14.9.2022 11:30
	Desifikacijska oznaka: 640-03/22-01/31
Uradbeni broj: 251-67/401-22/110	Priloga: 0
<p>Predmet: Komentari i prijedlozi na prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja</p> <p>Poštovani,</p> <p>na Sveučilištu u Zagrebu Fakultetu elektrotehnike i računarstva provedena je javna rasprava o prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja te u nastavku dostavljamo sljedeće komentare i prijedloge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čl. 8 predloženog pravilnika koji se odnosi na predložene izmjene čl. 14., stavak (2) A kategorija radova, uvjet a) <p>Predlažemo da se u stavak 2a: "...Kvartili se određuju na temelju "čimbenika odjeka časopisa" (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection.</p> <p>doda</p> <p>mogućnost određivanja kvartila časopisa prma bazi SCOPUS (kao što je i u trenutno važećem Pravilniku).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čl. 8 predloženog pravilnika koji se odnosi na predložene izmjene čl. 14., stavak (2) A kategorija radova, uvjet a) <p>Predlaže se razmatranje uvrštanja bibliometrijskog pokazatelja JCI (Journal Citation Indicator), prema preporuci Nacionalne i sveučilišne knjižnice.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Journal Citation Indicator (JCI) najnoviji je bibliometrijski pokazatelj o časopisima iz repertoara Clarivate Analyticsa koji donosi informaciju o citatnom utjecaju časopisa. Izračunava se za sve časopise indeksirane u Web of Science Core Collectionu (WoSCC), kako one koji su indeksirani u citatnim indeksima Science Citation Index Expanded (SCIE) i Social Science Citation Index (SSCI) (za koje se izračunava i poznati JIF), tako i za časopise koji su indeksirani u citatnim indeksima Arts & Humanities Citation Index (AHCI) i Emerging Sources Citation Index (ESCI). JCI se izračunava na temelju podataka iz posljednje 3 godine, što časopisima (u odnosu na način izračuna JIF-a) daje više vremena za postizanje veće vidljivosti i boljeg opseg-a citiranosti. U metodologiji izračuna JCI-a izbjegnut je često kritiziran nedostatak koji je prisutan u metodologiji izračuna JIF-a, gdje se u brojnik u obzir uzimaju citati dobiveni na sve vrste priloga objavljenih u promatranoj časopisu, dok se u nazivnik uvrštava samo broj izvornih znanstvenih i preglednih radova (articles i reviews). Osim toga, JCI je normaliziran s obzirom na predmetne kategorije JCR-a, tako da se pomoću tog bibliometrijskog pokazatelja mogu međusobno uspoređivati časopisi koji pokrivaju različita znanstvena područja.</p>	

PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštanje JCI baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

- Čl. 8 predloženog pravilnika koji se odnosi na predložene izmjene čl. 14., stavak (2) A kategorija radova, uvjet c) i uvjet f).

Predlaže se brisanje uvjeta c) i f).

Obrazloženje:

Definicija „inozemnog časopisa“ kao „onog koji ima izdavača registriranog izvan Republike Hrvatske te međunarodni uredivački odbor.“ je diskriminatoran i nema smisla jer sjedište izdavača ne utječe na kvalitetu sadržaja. Uvjet da časopis mora imati međunarodni uredivački odbor je prihvatljiv, ali i suvišan, imajući u vidu da se radi o časopisima iz kategorije A koji redovito ispunjavaju ovaj uvjet („Radovi kategorije A jesu znanstveni radovi objavljeni u časopisima indeksiranim u WoSCC (Web of Science Core Collection).“)

- Članak 9. predloženog pravilnika koji se odnosi na izmjene čl. 15 sadašnjeg pravilnika;

Predlaže se brisanje članka 15. u cjelini.

Obrazloženje:

„Ekvivalentna vrijednost pojedinog rada/projekta“, prema kojoj se vrijednost rada smanjuje prema broju koautora je nema smisla jer znanstveni autorski doprinos u svim, pa i tehničkim znanostima, nije fizički rad u kojem više „radnika“ znači da svaki pojedinačno obavlja proporcionalno manji udio posla. Svaki od autora ionako u dokumentaciji za izbor (kvalitativno) opisuje svoj doprinos, a na stručnom povjerenstvu je da to ocijeni.

- Članak 2. predloženog pravilnika koji se odnosi na dodavanje novog članka 7.a

Predlaže se izbacivanje stvaka (2) iz novopredloženog članka 7.a.

Obrazloženje:

Novopredloženi članak 7.a ima 5 stavaka. U stvcima (1), (3), (4) i (5) izričito se navodi da se odnose na polje Geologije. U stavku (2) definira se podjela znanstvenih časopisa u kvartile a jedino u tom stavku nije izričito navedeno da se podjela primjenjuje na polje Geologije pa prizlazi da taj stavak definira kvartile za sva znanstvena područja Odjeljka 1 Pravilnika (prirodne znanosti, biomedicine i zdravstvo).

U članku 4 Pravilnika podjela znanstvenih časopisa u kvartile je već definirana u puno detaljnijem opsegu no što je to navedeno u spomenutoj stavci (2) novopredloženog članka 7.a.

- Članak 5. predloženog pravilnika koji se odnosi na izmjene čl. 11 sadašnjeg pravilnika;

Predlaže se uklanjanje ograničenja na najviše dva glavna autora po radu te da se zadrži definicija glavnog autora iz važećeg Pravilnika, čl. 13, stavak (2): „Glavni je autor onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneske pristupnika a po potrebi i na temelju mišljenja dodatnih domaćih i stranih recenzentata, posebno kad je većina radova pristupnika objavljena na temelju kolaboracija s velikim brojem autora.“

Obrazloženje:

Predložena definicija glavnog autora neprimjenjiva je u nizu situacija, npr.

- u astrofizici i fizici visokih energija uobičajeno je autore rada navoditi abecednim redom te prvi autor najčešće nije glavni autor,

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Kategorija inozemnog časopisa, koja je zadržana iz starog pravilnika, ima ulogu povećanja međunarodne vidljivosti znanstvene publicističke produkcije, koja u suprotnom može rezultirati publiciranjem isključivo u časopisima izdanim u RH niskog faktora utjecaja, no koji su zastupljeni u odgovarajućim bazama.

Argumentacija za diskriminatornost bi postojala u slučaju kad bi se jedna skupina časopisa favorizirala u odnosu na drugu, što ovdje nije slučaj, niti izrijekom niti tumačenjem.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Ekvivalentna vrijednost rada, u nešto pojačanoj i izmijenjenoj formulaciji, je zadržana iz prethodnog pravilnika, te ima funkciju sprječavanja umjetnog povećavanja broja autora na pojedinim publikacijama. Ovim se i potiče veća znanstvena publicistička produktivnost.

Ukoliko bi se ukinula kategorija ekvivalentnosti rada, bilo bi nužno povećati potrebne brojeve radove pri izborima u pojedina zvanja, što nadilazi opseg i svrhu ovih promjena.

- neki časopisi na nekim člancima dopuštaju do pet (možda i više) dopisna autora,
- u interdisciplinarnim područjima lako je zamisliti rad s tri glavna autora, npr. kemičar, eksperimentalni fizičar i teorijski fizičar.
- Članak 7. predloženog pravilnika koji se odnosi na izmjene čl. 13 sadašnjeg pravilnika:

Predlaže se preciznije definiranje stavka (1) prema obrazloženju dolje.

Obrazloženje:

Predlaže se da "... pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor" ali nije jasno odnosi li se navedeni uvjet samo na ukupan broj radova (broj naveden u tablici iz Članka 1. Prijedloga izvan zagrade), odnosi li se on samo na broj radova objavljen nakon prethodnog izbora (broj u zagradama), ili na oboje.

- Članak 28. predloženog pravilnika koji se odnosi na izmjene čl. 41 sadašnjeg pravilnika:

Predlaže se ukidanje odredbe o zadržavanju kategorizacije.

Obrazloženje:

Navodi se da radovi "zadržavaju kategorizaciju koji su dobili prema tom Pravilniku ili propisima koji su mu prethodili i ne mogu biti ponovno kategorizirani". Nejasno je što točno znači „kategorizacija“. Osim toga, prema dosadašnjoj praksi, ni kandidat ni povjerenstvo nemaju uvid u Izvešća prema kojima su provedeni prethodni izbori te je time zahtjev zadržavanja kategorizacije radova u praksi neprovđen.

S poštovanjem,

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Nejasno je na što se odnose komentari u vezi članka 7.a, obzirom da su vezani isključivo na područje Prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Kriterij za određivanje glavnog autora (najviše dva) je jasno definiran izrijekom u Pravilniku. Jedno od rješenja koje može olakšati primjenu ovog kriterija jest da koautori na radu definiraju svojom izjavom (podneskom) koji su glavni autor ili glavni autori na radu. Ovo je sastavni dio dokumentacije koju Stručno povjerenstvo dostavlja Matičnom odboru. Pored toga, u sve većem broju časopisa je, korištenjem standardiziranih ključnih izraza, nužno definirati uloge pojedinih koautora na radu. Pitanje definiranja glavnih autora redoslijedom navođenja upravo pokazuje nemogućnost egzaktnog rješavanja ovog problema. Naime, u različitim tehničkim poljima je praksa bitno različita, te je i ostavljena formulacija po kojoj Stručno povjerenstvo dostavlja mišljenje Matičnom odboru, kako je ranije definirano u ovom odgovoru.

Ako se ovaj problem veže za pitanje multidisciplinarnosti, veći broj suradnika na projektu bi prirodno trebao rezultirati i većim brojem znanstvenih radova na kojima mogu biti definirani različiti glavni autori, prema ključnim područjima koja su dominantna u pojedinom radu. Time se povećava znanstvena publicistička

	<p>produktivnost, pogotovo ako pokriva više znanstvenih područja/polja.</p> <p>NE PRIHVAĆA SE</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Članak 7. , kao i tekst u nastavku, ne odnose se na područje Tehničkih znanosti.</p>

Nacionalno Vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
n/r Predsjednice, prof. dr. sc. Mirjane Polić Bobić

Klase: 602-03/22-01/72
Ur. br.: 2170-57-004-01-22-1

Rijeka, 9. rujna 2022.

PREDMET: Primjedbe na nacrt prijedloga Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja iz područja društvenih znanosti, u znanstvenom polju Informacijske i komunikacijske znanosti

Poštovani,

Zahvaljujemo Vam na prilici da se očitujuemo na nacrt prijedloga **Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja iz područja društvenih znanosti, u znanstvenom polju Informacijske i komunikacijske znanosti** (dalje u tekstu: **Pravilnik**). Obzirom da Fakultet Informatike i digitalnih tehnologija djeluje u području društvenih znanosti, polje **informacijske i komunikacijske znanosti**, u nastavku se očitujuemo na prijedlog **članaka 11 Pravilnika**.

Prije komentara na navedeni članak želimo istaknuti da se slažemo s posebnim uvjetima u članku 13. kojim se za **polje Informacijskih i komunikacijskih znanosti** propisuju stroži uvjeti nego za ostala polja društvenih znanosti. Uvođenje posebnih uvjeta za **informacijske i komunikacijske znanosti** pokazuje da se novini Pravilnikom respektira i uvažava specifičnosti IKT-a koji se glavninom oslanja na složena, primjenjena, vrlo često interdisciplinarna istraživanja koja su međunarodno relevantna i temelje se na razvoju i primjeni metoda, algoritama i različitih aplikativnih rješenja u različitim domenama primjene, za različite zadatke i tipove korisnika pa su eksperti iz drugih područja znanosti vrlo često uključeni u rad istraživačkih timova.

Smatramo da će ovaj dodatni uvjet koji predviđa obaveznu objavu radova u časopisima pozitivno utjecati na povećanje objava iz polja **informacijske i komunikacijske znanosti** u časopisima te da će posredno kroz dulji format koji imaju članci u časopisu doprinijeti boljoj promociji znanstvenog rada znanstvenika, predstavljanju istraživanja u cijelosti, iscrpnjem elaboriranju rezultata i doprinosu.

Primjećenu specifičnost polja **Informacijskih i komunikacijskih znanosti** trebalo bi uvažavati i kod uvjeta kojim se traži **objava samostalnog rada i rada na hrvatskom jeziku**. Naime kako je već naglašeno, priroda istraživanja u IKT-u temelji se na projektnom i timskom radu s doprinosima koji su međunarodno relevantni i nisu specifični samo za Hrvatsku zajednicu. Nepotrebno je i kontraproduktivno poticanjem samostalnog objavljivanja motivirati cjepljanje timova ili pojednostavljivanje istraživanja i usmjeravanje na pojedinačna istraživanja i ograničavati njihovu vidljivost i doseg znanstvenih doprinosova samo na hrvatsko govorno područje i hrvatsku akademsku zajednicu. Radovi koji se objavljuju u području IKT-a su međunarodno relevantni i teško mogu biti specifični za Hrvatsku pa nema potrebe smanjivati potencijalni

odjek istraživanja pisanjem istoga na hrvatskom jeziku. Dodatno, broj hrvatskih časopisa u području informacijskih i komunikacijskih znanosti je vrlo malen, pogotovo uzimajući u obzir samo relevantne časopise indeksirane u bazama Web of Science i Scopus te s bitno manjim indeksima odjeka u odnosu na relevantne časopise na engleskom jeziku.

Kako iz navedenog proizlazi da obavezne objave samostalnog rada i rada na hrvatskom jeziku nisu prikladne za polje Informacijskih i komunikacijskih znanosti koliko za druga polja društvenih znanosti, podlažemo da se u posebnim uvjetima preformulira taj uvjet na način da se predviđi mogućnost objave radova na hrvatskom jeziku ali da se taj uvjet kao i uvjet o samostalnom radu ne tretira kao obavezan za polje informacijskih i komunikacijskih znanosti.

Temeljem gore navedenog, navodimo primjedbe i komentare na stavke članka 11.:

1.

(10) Prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupniku se neće priznati radovi u časopisu u kojem je u trenutku objave bio urednik, osim ako je rad bio prihvaćen za objavu prije imenovanja autora urednikom u predmetnom časopisu.

Primjedba i objašnjenje:

Motivacija za objavu rada u časopisu u kojem je znanstvenik u trenutku objave bio urednik je vrlo često umanjenje naknade za publiciranje rada u otvorenom pristupu na koji urednici (najčešće pozvani gostujući urednici) obično ostvaruju pravo. S obzirom na dosadašnju formulaciju navedenu niže, kao i na činjenicu da se gostujući urednik časopisa u potpunosti izuzima iz regularne recenzentske procedure vezane uz radove koje su-sotpisuje te oni na koji način ne utječe na odluku o publiciranju rada, smatramo da se znanstvenike stavlja u izrazito nepovoljan položaj s potpunim isključenjem takvih radova te da treba omogućiti priznavanje barem jednog dijela takvih radova, posebno ako se radi o objavama u međunarodnim časopisima s visokim faktorima odjeka. U prethodnoj verziji Pravilnika, pristupnik je mogao ostvariti do jedne trećine potrebnih bodova temeljem radova objavljenih u takvim časopisima, tako da se sada eventualno podržavaju stroži uvjeti koji bi omogućavali priznavanje samo 1 rada, ako je riječ o objavi u časopisu koji je rezvrstan u Q1 ili Q2.

2.

(12) Za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika pristupnik mora imati najmanje jedan samostalan znanstveni rad (mora mu biti jedini autor), za izbor u svaku više zvanje pristupnik mora imati najmanje jedan samostalan znanstveni rad objavljen nakon prethodnog izbora.

Primjedba i objašnjenje:

Istraživanja u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti, posebno informatici, u pravilu imaju eksperimentalnu komponentu koja zahtijeva provedbu kroz opsežnije projekte i rad u timovima. Iz tog razloga, samostalni radovi su rijetka iznimka koja ne dokazuje kvalitetu pa predlažemo da se za informacijske i komunikacijske znanosti ovaj zahtjev izostavi. Posebnost polja informacijskih i komunikacijskih znanosti je već prepoznata u novom prijedlogu dodatnim kriterijima vezanim uz kriterij objave u časopisima zastupljenim u bazama WoS i Scopus, što pozdravljamo, pa se nadamo da će se uz isti argument uvažiti i ovaj prijedlog i ovaj uvjet izostaviti kao obavezan za polje IKT-a.

PRIHVAĆA SE (10)

NE PRIHVAĆA SE (12)

Obrazloženje:

Predlažač predloženu izmjenu smatra opravdanom.

3.

(13) Za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika kao i za izbor u svako više zvanje (nakon prethodnog izbora) pristupnik mora imati najmanje jedan znanstveni rad objavljen na hrvatskom standardnom jeziku

Primjedba i objašnjenje:

Unutar društvenih znanosti, teme istraživanja u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti, a posebno informatici su najčešće univerzalno primjenjive i nisu posebno usmjerene na hrvatsko govorno područje. Iz tog razloga objava rezultata istraživanja na hrvatskom jeziku nepotrebno smanjuje njihov potencijalni doseg pa predlažemo da se za informacijske i komunikacijske znanosti ovaj zahtjev izostavi.

4.

(15) izostavljeno je u odnosu na postojeći pravilnik da se trećina potrebnih bodova može ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u prethodnom izboru ili na temelju viška bodova koji su ostvareni u prethodnom izboru, ali je u članku (18) navedeno da se boduju svi radovi koji nisu bodovani u prethodnom izboru (no to je bilo navedeno i u članku 19 postojećeg pravilnika)

Primjedba i objašnjenje:

U znanstvenom radu znanstvenika trebalo bi nagraditi i honorirati rad i publiciranje radova, posebno znanstvenika koji su produktivni i koji objavljaju u kvalitetnim publikacijama te su iznad normi koje su propisane pravilnikom za napredovanje, i to barem na način kako je to bilo u starom pravilniku kada se dio bodova (1/3) mogao ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni, odnosno bodovani u prethodnom izboru, ili na temelju viška bodova koji su ostvareni u prethodnom izboru.

Ako se prepostavlja da zakonodavac želi potaknuti kontinuirani rad znanstvenika, onda je formulacija iz prijašnjeg pravilnika ona koja i dalje barem donekle honorira povećanu produkciju znanstvenika u nekom periodu i potiče ga na daljnji kontinuirani rad. U protivnom bi znanstvenici mogli odgadati objave svojih rezultata do izbora kako ne bi „izgubili“ bodove koji im objavom članka zapravo pripadaju ili bismo mogli imati slučaj da produktivni znanstvenici postanu nezainteresirani za publiciranje nakon što su ostvarili potreban broj bodova, a onda i suradnju s mlađim kolegama i doktorandima.

Zahvaljujemo Vam na prilici da se očituju na prijedlog Pravilnika i nadamo se da ćete uvažiti ove primjedbe na članak 11. Pravilnika i korigirati ih u interesu znanstvenika u području informacijskih i komunikacijskih znanosti te u smjeru poticanja i respektiranja izvrnosti, međunarodne vidljivosti, primjene i transfera znanja u društvu i gospodarstvu kako bi se doprinijelo razvoju hrvatske znanosti i zajednice u cjelini.

S poštovanjem,

Dekanica Fakulteta informatike i digitalnih tehnologija, Sveučilišta u Rijeci
Izv. prof. dr. sc. Marina Ivašić-Kos

NE PRIHVAĆA SE (13)

Obrazloženje:

Predlaženi predloženi izmjenu smatra opravdanom.

NE PRIHVAĆA SE (15)

Obrazloženje:

Predlaženi predloženi izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.

<p>PMF SVEUČILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO - MATEMATIČKI FAKULTET 10 000 ZAGREB, Horvatovac 102a (01) 46 06 011 fax (01) 46 06 013 e-mail dekanat@dekanat.pmf.hr</p> <p>KLASA: 602-01/22-01/ 4 URBROJ: 251-58-10201-22- 518 Zagreb, 14. rujna 2022.</p> <p>Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Donje Svetice 38/5 10000 Zagreb e-mail: info@nvzvotr.hr</p> <p>PREDMET: Komentari na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja - dostavlja se</p> <p>Poštovani</p> <p>Temeljem Vašeg dopisa KLASA: 640-03/15-04/0003, URBROJ: 355-06-01-22-0018 od 19. srpnja 2022., u prilogu Vam dostavljamo komentare na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, koji se odnose na znanstvena polja: Geografije, Geologije, Kemije, Biologije i Fizike.</p> <p>S poštovanjem</p> <p> DEKAN Prof. dr. sc. Mirko Planinić</p> <p>Prilozi: <ul style="list-style-type: none"> - Komentari i primjedbe Geografskog odsjeka PMF-a - Komentari i primjedbe Biološkog odsjeka PMF-a - Komentari i primjedbe Geološkog odsjeka PMF-a - Komentari i primjedbe Kemijskog odsjeka PMF-a - Komentari i primjedbe Fizičkog odsjeka PMF-a </p>	
<p>SVEUČILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET FIZIČKI ODSJEK Bijenička cesta 32, 10000 Zagreb</p> <p>KLASA: 602-01/22-01/1 URBROJ: 251-58-10401-22- 513 Zagreb, 14. rujna 2022.</p> <p>Ured dekana PMF-a</p> <p>PREDMET: Prilog Fizičkog odsjeka javnoj raspravi o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja</p> <p>- Dostavlja se</p> <p>Poštovani</p> <p>nastavno na točku 3a Fakultetskog kolegija održanog 13. rujna 2022. godine, molio bih da se prilozima javnoj raspravi na koju će se Prirodoslovno-matematički fakultet očitovati doda i sljedeći prilog s Fizičkog odsjeka PMF-a gledje pojma glavnog autora:</p> <p>"Pored svih problema s definicijom pojma glavnog autora koji se navode u prilogu Kemijskog odsjeka PMF-a, u nekim granama fizike autori se uvijek pišu abecednim redom, pa je pozicija "privi autor" bez stvarnog značaja. U tim granama, a i nekim drugima, glavno autorstvo u smislu najvećeg doprinosa članku se teško može odrediti bez stručne procjene povjerenstva, nekad i uz konzultaciju s koautorima ili proučavanje konkretnih doprinosa pojedinih koautora iskazanih u posebnom dijelu članka kakav imaju neki važni časopisi (sve više njih). Tako definicija glavnog autorstva koja bi bila smislena za čitavo polje fizike, a koja ne bi uključivala prosudbu povjerenstva (npr. kao u starom pravilniku), nije moguća".</p> <p>S poštovanjem,</p> <p> Pročelnik Fizičkog odsjeka Prof. dr. sc. Krešimir Kumerički</p>	<p>Komentar:</p> <p>Dosadašnja iskustva rada Matičnih odbora ukazuju na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja i različite prakse u radu pojedinih MO. Ideja je bila da se određena praksa u tretiraju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO, uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku. Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija.</p> <p>Odlučili smo se da se glavni autori definiraju kao prvi i dopisni, jer je takva praksa već postojala. Naravno, umjesto <i>dopisni autor</i> mogao se koristiti i termin <i>autor s jednakim doprinosom</i>, ali to ne bi bitno promijenilo temeljnju ideju, a ta je da se glavni autori i njihov broj jasno definiraju.</p>

U svrhu sprječavanja plime "odlikaša" te bolje rezolucije znanstvenog uspjeha molim da se razmotri mogućnost uklanjanja utvrđivanja podjele časopisa u kvartile prema izvješću o citiranosti prema SJR te da ostane samo WoS JCR.
Na kraju krajeva, tako pojednostavljujemo proceduru i smanjujemo komplikacije prilikom odabira kvartila prema JCR ili SJR do koje često dolazi prilikom pisanja izvještaja za znanstveno napredovanje.

2) Članak 5.

"Kvalitativni kriteriji

Pod pojmom glavnih autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora."

Ne slažemo se da se propisuje najviše dva glavna autora, jer se u prirodnim znanostima, pogotovo na radovima u visoko rangiranim časopisima, često definiraju prvi autori s jednakim doprinosom („*equally contributing*“), uglavnom dvoje mlađih znanstvenika. U slučaju suradnje više istraživačkih grupa katkada se u visoko rangiranim časopisima definira i više od jednog dopisnog autora (npr. kod mnogih Nature Portfolio časopisa).

3) Članak 29.

"(3) Iznimno od odredbe stavka 1., ako to u pojedinom slučaju zatraži pristupnik, na njegov izbor u znanstveno zvanje mogu se primjeniti odredbe ovoga Pravilnika i prije nego što protekne 24 mjeseci od njegova stupanja na snagu."

Molimo da se razmotri pravna formulacija u navedenom stavku – jer zbirajuće definira iznimku u odnosu na stavak 1. – prema ovome ciljem članka 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika pristupnik iznimno može zatražiti da se primjenjuje stari pravilnik, a iznimno može zatražiti i da se primjenjuje novi, pa je nejasno koje je onda pravilo.

S poštovanjem,

Pročelnica Biološkog odsjeka

Prof. dr. sc. Sandra Radić Brkanac

KLASA: 602-61/22-01/1
URBROJ: 251-58-10601-22-516
U Zagrebu, 14.9.2022 11:27

Fakultetsko vijeće PMF-a
Prirodoslovno-matematičkog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu
Horvatovac 102a, Zagreb

PREDMET: primjedbe Biološkog odsjeka na nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja

Poštovani,

Dostavljamo Vam u prilogu primjedbe Biološkog odsjeka na nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja.

1) Članak 2.

"Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave. Ako takav podatak još nije dostupan (kod recentnih radova), kao relevantna vrijednost uzima se ona u prvoj prethodnoj godini za koju su oni objavljeni"

S obzirom na relativne visoke kriterije za napredovanje u prirodnim znanostima, u odnosu na druga područja, ne slažemo se da samo znanstvenicima u prirodoslovnom području ukida pravo da se podjela znanstvenih časopisa u kvartile utvrđuje prema zadnjoj godini ili godini objave, ovisno što je povoljnije za autora (kao što je to npr. i dalje propisano za tehničke ili biotehničke znanosti). Predlažemo ujednačavanje te opcije po svim područjima.

U članku 2. st.2. prijedloga Pravilnika: "Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave." pogrešno je (namjerno ili nenamjerno) dodano slovo "a" viška u riječi "Journal" koja je napisana pogrešno "Jurnal". Stoga bi molio da se razmotri izbacivanje dijela navedene rečenice "ili SJR (SCImago Journal Rank)" s kojim bi rješili i navedeni tiskarski problem te još jedan, koji je zapravo i veći. Naime Scopusov SJR u pravilu većinu časopisa diže u viši kvartil od onog kojem pripadaju prema JCR-u čineći tako JCR kategorizaciju bespredmetnom iako je vrijednija (jer se radi o Web of Science) nego SJR kategorizacija.

Pogledati prethodni komentar

**PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:**

**...utvrđuje se prema izvješću o
citiranosti JCR (Journal Citation
Report) ili SJR (SCImago Journal
rank) u godini objave ili prema
najnovijem izvješću objavljenom do
dana podnošenja zahtjeva za izbor u
znanstveno zvanje, ovisno o tome
što je pristupniku povoljnije.**

Geološki odsjek, PMF
Horvatovac 102b
10 000 Zagreb

Fakultetski kolegij PMF-a
Horvatovac 102a
10 000 Zagreb

U Zagrebu, 09. 09. 2022.

Predmet: PRIMJEDBE GEOLOŠKOG ODSJEKA NA PRIJEDLOG PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA

1. UZ ČL. 2.:

Predlažemo da se ne dodaje čl. 7.a., tj. da se geologija ne izdvaja u odnosu na ostale prirodne znanosti.

a) U članku 7.a. st. 1. i 2. predloženo je detaljnije reguliranje znanstvenih radova i podjela znanstvenih časopisa u kvartile relevantne za izbor u znanstveno zvanje u području prirodnih znanosti – polje geologija. Sve je to kod ostalih znanstvenih polja regulirano u čl. 4. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Smatramo nepotrebним izdvajati polje geologija od ostalih znanstvenih polja u prirodnim znanostima.

b) U čl. 7.a. st. 3. posebno se ističe potreba izvornosti znanstvenog doprinosa u polju geologija, dok se u ostalim poljima prirodnih znanosti to ne spominje. Smatramo da taj članak treba ukloniti ili ga preformulirati na način da se istakne potreba o izvornosti u svim poljima prirodnih znanosti.

c) U čl. 7.a. st. 4. i 5. dane su ovlasti samo Matičnom odboru za polje geologija da definira odgovarajuće predmetne kategorije relevantne za polje geologija. Na taj način Matični odbor za geologiju ima posebna prava koja nemaju drugi Matični odbori.

d) Davanje širih ovlasti Matičnom odboru za geologiju moglo bi dovesti do pojave subjektivnosti u odlučivanju o predmetnim kategorijama, odnosno do ograničavanja interdisciplinarnosti. Potrebno je stalno poticati interdisciplinarnost, a što je napisano i u naputcima u Izvješću povjerenstva za reakreditaciju PMF-a.

2. UZ ČL. 6.:

a) Postojeći članak 12. dobro ističe mogućnost dodatnog vrednovanja iznimno kvalitetnih radova, za sva polja prirodnih znanosti, pa i polje geologije. Slična mogućnost određena je i u novom prijedlogu, ali je polje geologije izostavljeno, što smatramo neopravdanim i ne slažemo se s tom promjenom.

KOMENTARI KEMIJSKOG ODSJEKA NA
NACRT PRIJEDLOGA PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA

1) Članak 5. Prijedloga Pravilnika

Vezano uz izmјenu članka 11. Kvalitativni kriteriji

U starom pravilniku u članku 13. stoji: „Glavni je autor onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje matični odbor.“

U novom Prijedlogu pravilnika stoji: „Pod pojmom glavni autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora.“

U prijedlogu novog Pravilnika pojam glavnog autora nije jasno definiran i ograničen je na dva autora po radu. Treba uzeti u obzir da postoje multidisciplinarni radovi te radovi u kojima je moguće jasno razlučiti eksperimentalni i teorijski (npr. računalno modeliranje) dio istraživanja, pa sukladno tome postoji i dva dopisna autora. Postoje i radovi u kojima je prvo autorstvo podijeljeno između više prvih autora (uz napomenu). Prema novom pravilniku nije jasno definirano glavno autorstvo u takvim slučajevima niti vrednovanje doprinosova više dopisnih i/ili prvih autora. Ako nije moguće dati sustavni prijedlog na razini svih polja u području prirodnih znanosti, potrebno je pristupiti individualnom definiranju pojmove glavnog autora za svako polje.

2) Članak 2. Prijedloga Pravilnika

Odnosi li se prijedlog novog članka 7.a na sva polja u području prirodnih znanosti ili samo polje geologija? U prijedlogu članka 7.a. u stavkama (1), (3), (4) i (5) spominje se polje geologija, a u stavkama (2) nema navoda polja.

U članku 7.a (1) definira se kriterij prema kojem se bira bazu podataka: „Pristupnik između prethodno navedenih baza bira jednu bazu temeljem koje će se provesti postupak izbora.“ Međutim, u članku 7.a (2) ne piše na temelju kojih kriterija i tko bira hoće li se gledati podjela znanstvenih časopisa na kvartile prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave.

Postojeći Pravilnik u članku 4. navodi citatne baze podataka. Hoće li on i dalje biti zadržan s obzirom na uvedeni članak 7.a stavak (2) koji propisuje iste odredbe?

KOMENTAR:

Nacionalno vijeće prihvatio je prijedlog MO Geologije, koji predstavlja svojevrsni kompromis između (1) kritika da se u dosadašnjoj praksi priliko izbora u zvanja pojavljuje veliki broj interdisciplinarnih radova u kojima je doprinos geološkoj struci vrlo mali i gdje se udio geološke problematike u radu javlja u obliku popratnih parametara, pa se stoga traži da Pravilnik postavi kriterije na način koji će tražiti veći udio radova u kojima je geološka struka centralna problematika, te (2) koncepta interdisciplinarnosti u kojem doprinos isključivo geološkoj struci nije glavni cilj. Svakako se slažemo da je u konačnici najvažniji doprinos pojedinog autora u radu, tako da bi uloga stručnih povjerenstava i Matičnog odbora u vrednovanju doprinosa trebala i dalje biti presudna. U konačnici najvažniji je doprinos pojedinog autora u radu, tako da bi uloga stručnih povjerenstava i Matičnog odbora u vrednovanju doprinosa trebala i dalje biti presudna.

PRIHVĀĆA SE

Obrazloženje:

**Članak 6 u izmјenu članka 12 dodana
Geologija**

Dosadašnja iskustva rada Matičnih odbora ukazuju na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja i različite prakse u radu pojedinih MO. Ideja je bila da se određena praksa u tretiranju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO, uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku. Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija.

Odlučili smo se da se glavni autori definiraju kao prvi i dopisni, jer je takva praksa već postojala. Naravno,

	<p>umjesto <i>dopisni autor</i> mogao se koristiti i termin <i>autor s jednakim doprinosom</i>, ali to ne bi bitno promijenilo temeljnu ideju, a ta je da se glavni autori i njihov broj jasno definiraju.</p> <p>Cijeli članak 7a pa tako i Stavak 2 se odnosi na geologiju (prema prijedlogu MO geologije)</p>
<p>3. UZ ČL. 7.:</p> <p>a) U članku 13. postojećeg Pravilnika stoji da pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor u području prirodnih znanosti. Izmjenom čl. 13. ponovno se geologija diskriminira u odnosu na ostala polja prirodnih znanosti. U svim ostalim poljima kao minimalan broj radova zadržava se jedna trećina od ukupnog broja radova potrebnih za izbor, a same geologiji je to podignuto na jednu polovicu. Ovom izmjenom geologija je nepravedno izdvojena s većim udjelom glavnih autorstava u potrebnom broju radova u odnosu na sva ostala polja prirodnih znanosti. Smatramo da i za geologiju trebaju ostati isti kriteriji kao i za ostala polja prirodnih znanosti, tj. jedna trećina radova.</p>	<p>To je bio prijedlog MO Geologije koje je Nacionalno vijeće prihvatiло (kod Geologije nije bilo promjena u broju radova, kao kod ostalih polja)</p>
<p>Napomena:</p> <p>Sve navedene primjedbe prihvatiло je Vijeće Geološkog odsjeka na sjednici održanoј 09. rujna 2022., većinom glasova.</p> <p>S poštovanjem,</p> 	
<p>SVEUČILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO – MATEMATIČKI FAKULTET GEOGRAFSKI ODSJEK Zagreb, Marulićev trg 19/II</p> <p>KLASA: 602-01/22-01/1 UR.BROJ: 251-58-108-22-504 Zagreb, 8. rujna 2022.</p> <p>Fakultetski kolegij PMF-a Prirodoslovno-matematički fakultet Horvatovac 102a 10 000 Zagreb</p> <p>PREDMET: Primjedbe na Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja – daje se</p> <p>Poštovani,</p> <p>U prilogu dostavljamo primjedbe Geografskog odsjeka PMF-a na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.</p> <p>Za sva pitanja stojim na raspolaganju.</p> <p>Pročelnik Geografskog odsjeka</p> <p><i>Nenad Bužjak</i> Prof. dr. sc. Nenad Bužjak</p>	

Primjedbe na Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Primjedba na članak 24

Prvu rečenicu čl. 24 trebalo bi nadopuniti tako da glasi: „U članku 34. stavak 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., i 10 mijenja se i glasi:“

Obrazloženje

Stavak 10 članka 34 Pravilnika izaziva nedoumice u radu stručnih povjerenstava jer nije dovoljno precizan i može se različito tumačiti, što pristupnike može dovesti u neravnopravan položaj.

Primjedba na čl. 24. st. 2:

Prvu rečenicu treba izmijeniti tako da glasi:

„Pristupniku se vrednuju objavljeni zasebno indeksirani radovi i znanstveni radovi objavljeni u časopisima koji su indeksirani u bibliografskim bazama WoSCC (Web of Science Core Collection) ili Scopus (a1), kao i objavljeni znanstveni radovi u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama (a2).“

Obrazloženje:

Dogada se da je objavljeni znanstveni rad zasebno indeksiran u bazi, iako cijeli časopis u toj godini nije indeksiran.

Ako je časopis indeksiran u bazi WoSCC ili Scopus, podrazumijeva se da je međunarodno priznat, pa to ne treba posebno naglašavati.

Primjedba na čl. 24. st. 3

Ako se propisuje samo najniži, a ne i najviši udio (a1) radova, znači li to da udio (a1) radova može biti i 100%, tj. da kandidat u tom slučaju uopće ne mora imati (a2) radove?

Ako je tako, onda na početku stavka (2) umjesto formulacije „Pristupnik mora imati...“ treba pisati „Pristupniku se vrednuju objavljeni znanstveni radovi...“

Ako nije tako, onda treba odrediti i najviši udio (a1) radova.

2. Drugi odlomak bi trebalo izmijeniti tako da glasi:

„Najviše dva rada prihvaćena za objavljivanje može se priznati kao da je objavljen, ali samo uz potvrdu uredništva časopisa ili publikacije da je recenziran i da je prihvacen za objavljivanje.

Obrazloženje

DJELOMIČNO SE PRIHVACA

Objašnjena su raspoređena po pojedinim primjedbama.

Prihvaca se. Promijenjen je i stavak 10.

Prihvaca se. Predloženi izričaj je precizniji.

Prihvaca se. Predloženi izričaj je precizniji.

Prihvaca se. Predloženi izričaj je precizniji. Učinjena je potrebna pravopisna korekcija.

U velikom broju časopisa je procedura objavljivanja vrlo spora.

Primjedbe na čl. 24. st. 4

- Postljednju rečenicu stavka 4 trebalo bi promjeniti tako da glasi:

“U skupinu (a2) ulaze i temeljni geografski znanstveni časopisi u godinama u kojima isti nisu uvršteni u međunarodne bibliografske baze, osim radova selektiranih u bazi WoSCC i Scopus koji ulaze u skupinu (a1) radova, te znanstveni časopisi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i drugih znanstvenih akademija.”

Obrazloženje:

Sintagma “prije početka indeksiranja u bazama” je do sada u praksi stvarala probleme i bila različito tumačena. Jedni su smatrali da se to odnosi na vrijeme prije nego je indeksacija znanstvenih časopisa u bibliografskim bazama uopće počela (što je vrlo teško utvrditi), a drugi su smatrali da se to odnosi na svaki pojedinačni časopis prije nego je uvršten u neku od baza. Pritom je ostalo nejasno kako se tretira časopis koji ima prekide u indeksiranju. Nedopustivo je da se radovi objavljeni u znanstvenim časopisima HAZU kao krovne znanstene institucije u Hrvatskoj uopće ne vrednuju pri izboru u znanstvena zvanja. Isto vrijedi i za analogne institucije.

- Na kraju stavka 4 potrebno je dodati rečenicu koja glasi”

“Znanstveni radovi objavljeni prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, a koji su prema ranijim propisima bili kategorizirani u skupinu (a3), ovim se Pravilnikom kategoriziraju kao radovi (a2).”

Obrazloženje:

Od samog početka se znalo da će prijelaz s tri na dvije kategorije radova generirati probleme. Oni su ponajprije izraženi kod kandidata koji su u sustavu duži niz godina (10 i više) i već su imali barem jedan izbor u znanstveno zvanje. Ti su kandidati za svoje prijašnje izbore u zvanja morali imati objavljene (a3) radove. Sada odjednom, ono što je nekada bilo obavezno, ovim Pravilnikom postaje ništavno, a to je nedopustivo. Ti se radovi također moraju valorizirati. Nikakav prijelazni period ne može doprinijeti tome da kandidat promjeni shemu svojih radova koju je kreirao više od pola radnog vijeka. Radovi (a3) iz prethodnih izbora u zvanja ne mogu zadržati svoju kategorizaciju, kako je navedeno u Prijelaznim odredbama, jer ta kategorija više ne postoji. Stoga je logično da se uvrste u, po važnosti, najbližu kategoriju, a to je kategorija (a2). Dakako, predloženo rješenje nije idealno, ali je pravednije od toga da se ti radovi potpuno izostave u vrednovanju nečijeg znanstvenog opusa.

Primjedbe na čl. 24. st. 5

- Prvu rečenicu bi trebalo promjeniti tako da glasi:

“Znanstvena knjiga koja je indeksirana u WoSCC ili Scopusu ili koja je objavljena kod međunarodno uglednog znanstvenog izdavača specijaliziranog za geografska izdanja vrednuje se kao tri (a1) rada, a poglavje u takvoj knjizi kao jedan (a1) rad.”

Obrazloženje

Stavak ne precizira razliku između “međunarodno uglednog znanstvenog izdavača” i “domaćeg ili stranog znanstveno uglednog izdavača”. Domaći ili strani znanstveno ugledni izdavač može istodobno biti i međunarodno ugledni izdavač. Stoga se kod (a1) radova naglašava da izdavač bude specijaliziran za geografska izdanja.

- U prvom odlomku “stručna društva” bi trebalo zamijeniti sa “strukovna društva” jer to nisu sinonimi.

Primjedbe na čl. 24. st. 7

U prvom odlomku umjesto “u smislu ovog Pravilnika” treba pisati “u smislu ovog članka”.

Obrazloženje

Ako bi pisalo “u smislu ovog Pravilnika”, onda bi se to odnosilo na sva polja, a ne samo na Geografiju, ali ono što se odnosi na sva polja ne može stajati u uvjetima koji se odnose na samo jedno polje, nego u zajedničkim odredbama.

Prijedlog izmjene čl. 34. st. 10 Pravilnika

Predlaže se da izmijenjeni st. 10 glasi:

“(10) Radovi koji su objavljeni u časopisima koji su zastupljeni u bazama WoSCC ili Scopus, a koji se nalaze u prva tri kvartila (Q1, Q2 i Q3) predmetne kategorije, broje se kao cijeloviti radovi (100% autorski) bez obzira na broj autora. Za ostale radove udio doprinosa pojedinih autora u objavljenim znanstvenim radovima računa se na sljedeći način:

- do tri autora: 100%;
- četiri ili pet autora: 50%;
- čest i više autora: 100/N% (N = broj autora).

U obzir se uzima kvartil iz one baze koja je za pristupnika povoljnija. Kvartil se određuje u godini objave ili prema najnovijem izvješću objavljenom do dana podnošenja zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, ovisno o tome što je za pristupnika povoljnije te za predmetnu kategoriju (Subject Category) koja je najpovoljnija za pristupnika.”

Obrazloženje

Čl. 34. st. 10 postojećeg Pravilnika određuje da se čimbenik odjeka može uzeti u obzir za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za izbor u znanstveno zvanje. Međutim, u praksi se pokazalo da taj podatak nije moguće dobiti, pa se ta mogućnost ne može konzumirati. U drugim područjima i poljima taj je problem riješen na način koji predlažemo i za polje Geografija.

Djelomično se prihvaca.

Značaj HAZU treba uvažiti. Međutim obzirom na raznolikost drugih znanstvenih akademija, njihove publikacije se mogu uvažiti samo ako zadovoljavaju već navedene uvjete.

Ne prihvaca se.

Obrazloženje:

Prethodne kategorizacije radova nije moguće mijenjati.

Prihvaca se.

Obrazloženje:

Predloženi izričaj je precizniji.

Prihvaca se.

Obrazloženje:

Predloženi izričaj je precizniji.

Prihvaca se.

Obrazloženje:

Predlagatelj se slaže s ovim prijedlogom.

**Prof. dr. sc. Ivan Koprić, dekan Pravnog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna 2022.**

Mišljenje na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja - dio primjeniv na napredovanja u području društvenih znanosti (polje Pravo)

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj otvorilo je 16. kolovoza 2022. godine javnu raspravu s ciljem prikupljanja mišljenja zainteresirane javnosti o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (dalje u tekstu: Nacrt prijedloga) kojima se mijenja Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja objavljen u Narodnim novinama br. 2812017, 7212019, 2112021 (dalje u tekstu: aktualni pravilnik) te slijedom toga Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu daje svoje mišljenje.

a) Izrazi koji imaju rodno značenje

Smatramo da je u tekstu Nacrta prijedloga u članku 1. potrebno unijeti odredbu sljedećeg sadržaja:
„U Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine“ br. 28117, 72119 i 21121) u članku 1. dodaje se stavak 3. koji glasi:
(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.“

b) Strani znanstveno ugledni izdavač i i polje Pravo

Aktualni pravilnik u članku 17. stavku 7. uređuje, između ostalog, da se knjiga objavljena kod medunarodno uglednog znanstvenog izdavada vrednuje kao tri (a1) rada razvrstana u detvrti kvartil (Q4), a poglavlje u takvoj knjizi vrednuje se kao jedan (al) rad razvrstan u detvrti kvartil (Q4). Prema Nacrtu prijedloga koje proizlazi iz dlanka 17 . stavka T . takva knjiga bi se vrednovala kao tri (a2) rada, a poglavlje kao jedan (a2) rad. Prema tome, da bi u podrudju društvenih znanosti - polje Pravo autor ili autorica knjige objavljene kod medunarodno uglednog znanstvenog izdavada ostvarili tri (a1) boda, kao što je to prema Aktualnom pravilniku, bilo bi nužno da je knjiga indeksirana u bazama WoSCC ili Scopus.

Za polje pravo takvo rješenje predstavlja očitu diskriminaciju u odnosu na ostale društvene znanosti, kao i općenito u odnosu na ostala znanstvena područja. Naime, u polju Pravo, objava znanstvenih knjiga i poglavlja kod medunarodno uglednih izdavača, vrlo često je teško ostvariva jer su znanstvene teme u velikoj mjeri vezane uz nacionalno pravo i od nacionalnog značaja te često nisu od interesa medunarodno uglednim izdavačima, pa se takva suradnja treba posebno pozitivno cijeniti, a ne suprotno

PRIHVAĆA SE (a)

U tekstu Pravilnika unijet će se predložena odredba.

NE PRIHVAĆA SE (b)

Obrazloženje:

Predlagач predloženu izmjenu smatra opravdanom.

Predlagач jedinstveno tretiranje znanstvenih radova prve skupine (a1) u području društvenih znanosti smatra opravdanim, posebice iz razloga nemogućnosti konkretnog normiranja kategorije "međunarodno uglednog znanstvenog izdavača" u uvjetima izostanka konkretnih prijedloga od strane predлагаča.

Istovremeno, mnogi prijedlozi sudionika javnog savjetovanja koji se ovdje navode pružaju NVZVOTR vrlo koristan uvid u problematiku

kako se predlaže novim rješenjem. Takav problem ne postoji u drugim područjima (poput primjerice u području biomedicinskih znanosti) jer je objava rezultata znanstvenih istraživanja, u okviru projekata i samostalno, ne samo nacionalno, već i globalno značajna i primjenjiva. Drugi vid problema proizlazi iz toga što se za vrednovanje knjiga i časopisa objavljenih kod stranih znanstveno uglednih izdavača, zahtijeva da su oni recenzirani u bazama WoSCC ili Scopus. U polju Pravo, znanstvene knjige, kao i poglavlja u knjigama, koje je objavio strani znanstveno ugledni izdavač, vrlo često nije onaj isti izdavač koji objavljuje znanstvene radove iz drugih područja znanosti. Drugim riječima, pojedini strani ugledni izdavači su specijalizirani i stekli su ugled objavom znanstvenih radova upravo u polju Pravo. Također, u slučajevima većih europskih zemalja u kojima postoji velika znanstvena zajednica te zasebni kriteriji ocjenjivanja koji su oslonjeni na domaće časopise i izdavače, a koji su ugledni u određenim granama prava ili općenito u polju prava, kod izdavača ne postoji interes za referiranje u navedenim bazama, jer to za njih predstavlja dodatni trošak resursa (novac i ljudi koji trebaju odraditi taj posao). Da je riječ o posebnosti objavljivanja pravno-znanstvenih radova govori i činjenica da je Matični odbor za polje prava u svrhu primjene Aktualnog pravilnika donio i posebne smjernice. Indeksiranost takvih radova u bazama WoSCC ili Scopus ne postoji u polju prava u onoj mjeri u kojoj je to uobičajeno u drugim znanstvenim poljima, odnosno područjima.

Naime, Scopus indeksira isključivo knjige na engleskom jeziku, i to ne kao pojedinačna izdanja, nego se odabiru pojedini izdavači i područja/polja koja su zanimljiva (<https://www.elsevier.com/solutions/scopus/how-scopus-works/content/content-policy:and-selection>). U toj bazi, za razdoblje 2017-2021., indeksirano je 3.956 knjiga koje se odnose na polje Pravo, a sve su na engleskom jeziku. Najzastupljeniji izdavači su: Taylor (Routledge), Springer, Peter Lang, Palgrave Macmillan, Oxford University Press, Edward Elgar Publishing, (neSto manje Brill, De Gruyter, Nomos itd.)

WoSCC objavljuje knjige iz područja prava pretežno na engleskom, ali i drugi jezici dolaze u obzir (<https://clarivate.com/prodr.rcts/scientific-and-academic-research/research-discovery-and-workflow-solutions/web-of-science/core-collection/editorial-selection-process/web-of-science-book-evaluation-process-and-selection-criteria/>). Za razdoblje 2017 - 2021., u WoSCC - Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH), u polju Pravo, objavljene su 2.273 knjige, a preko 93% knjiga objavljeno je na engleskom jeziku, s time da je, primjerice, na francuskom jeziku objavljeno 0,75% knjiga. Neke knjige su dvojezične, a samo 143 u tom petogodišnjem razdoblju iz polja Pravo su na drugim jezicima, a ne na engleskom. Samo jedina knjiga objavljena je na slovenskom jeziku

vrednovanja znanstvenih radova u cjelini, no predložene izmjene nadilaze opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

2017. godine, kadaje i indeksirana u bazi (<https://press.um.si/index.php/ump/cataloe/book/20>). Uvidom u CROSBI za isto razdoblje 2017-2021., samo za autore s Pravnog fakulteta u Zagrebu, i to samo u polju Pravo, u bazama Scopus i WoSCC indeksirano je 41 poglavlje/autorska knjiga (kao radovi kategorije a1). Prema Nacrtu prijedloga, u tom razdoblju, iz sadašnje kategorije a1 (članak 17. stavak 7. Aktualnog pravilnika), u kategoriju a2 ušlo bi 112 poglavlja/monografija (pri čemu nisu brojane uredničke monografije), objavljenih kod najuglednijih međunarodnih izdavača za polje Pravo (Springer, Edward Elgar, Hart, Intersentia, Kluwer, Manz, Mohr Siebeck, Oxford University Press, Palgrave Macmillan, Peter Lang, Routledge (Taylor), Asser Press, Beck, IBFD. Bloomsbury Publishing, Brill, De Gruyter i Duncker & Humblot). Dakle, ako će se poglavlja i knjige koje nisu ubazama Scopus i WoSCC automatski vrednovati najviše kao radovi a2 kategorije, to će predstavljati veliki problem ne samo u odnosu na individualna napredovanja znanstvenika i znanstvenica, nego potencijalno i u odnosu na neku od predstojećih reakreditacija Fakulteta. Zaključno, smatramo da predloženo novo rješenje u potpunosti demotivira znanstvenike i znanstvenice u polju Pravo da objavljaju knjige i poglavlja u knjigama stranih uglednih izdavača koji nisu indeksirani u bazama WoSCC ili Scopus, što će se dugoročno gledano negativno odraziti na utjecaj hrvatske znanosti u polju prava na globalnoj razini. Mišljenja smo da aktualno rješenje treba ostati kao izuzetak posebno predviđen člankom 19. Pravilnika, koji već sada uređuje posebne zahtjeve za napredovanje u polju Pravo, a kao dodatna iznimka za to polje.

c) Vrednovanje bodova ostvarenih, a neocijenjenih u prethodnom izboru

člankom 17. stavkom 15. Aktualnog pravilnika je uredeno da „ako pristupnik to zatraži. od broja bodova propisanih odredbom stavka 18. članka 17. može trećinu potrebnih bodova ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u prethodnom izboru ili na temelju viška bodova koje je ostvario u prethodnom izboru“. Nacrt prijedloga ne sadrži takvu ili sličnu odredbu, a po mišljenju potpisnika ovog mišljenja bi svakako trebao.

Nužnost postojanja takvog rješenja jasno proizlazi iz svrha koje su se tom normom do sada postizale i zbog kojih je takva norma unesena u Aktualni pravilnik.

NE PRIHVAĆA SE (c)
Obrazloženje:

Znanstveni rad znanstvenica i znanstvenika te objava znanstvenih radova tijekom znanstvene karijere nije i ne može biti jednaka u svim fazama znanstveno-nastavne karijere. Na tu nejednakost znanstvene produkcije utječe niz životnih i poslovnih faktora. Promotrimo li Odluku o nuZnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-strudne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (Narodne novine br. 12212017). uočavamo da dio kriterija za izbor u viša zvanja čine i oni koji su svrstani u kategoriju „C. Kriterij institucijskog doprinosa“. Kako bi se ostvarili neki od tih kriterija, moguće je da će znanstvenice i znanstvenici biti manje znanstveno produktivni tijekom razdoblja ostvarivanja (na primjer za vrijeme prodekanstva). Uz to, moguće su izvanredne promjene nastavne opterećenosti znanstvenika (na primjer zbog korištenja bolovanja, smrti, umirovljenja, roditeljskih ili roditeljskih dopusta izvođača istog ili istih zajedničkih predmeta na zavodu ili katedri). Također, znanstvenice i znanstvenici mogu biti spriječeni u nekim fazama u istoj mjeri biti znanstveno produktivni zbog osobnih i obiteljskih razloga, kao što je primjerice planiranje obitelji. Ponovno, dugoročno gledano. nepostojanje rješenja iz članka 17. stavka 15. Aktualnog pravilnika djelovat će na znanstvenike i znanstvenice nepoticajno, odnosno neće ih poticati da ostvaruju više od onih minimalnih uvjeta za napredovanje propisanih pravilnikom.

d) Naknadno kategoriziranje radova

Posebnu opasnost i veliku nesigurnost u znanstvenom napredovanju predstavlja novo rješenje iz članka 17. stavka 18. Nacrta prijedloga prema kojemu „rad pristupnika, bez obzira u kojoj bazi i publikaciji je objavljen, stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen, što uključuje i mogućnost da rad kategoriziraju kao stručni rad“. Aktualni pravilnik takvu diskreocijsku ocjenu ne omogućava ako je rad kategoriziran/indeksiran u bazi WoSCC ili Scopus (članak 17. stavak 19. Aktualnog pravilnika).

Osobito kada je riječ o znanstvenim radovima koji su bazama WoSCC ili Scopus, objava rada je proces u kojemu rad anonimno recenzira. u pravilu, barem dvoje recenzenata koji su uobičajeno u višem znanstvenom rangu (ili eventualno istom), a koji su ugledni (većinom međunarodni!) znanstvenici i znanstvenice iz određenog područja rada. Da bi uopće neki časopis bio indeksiran u takvim bazama, mora

Predlagač predloženu izmjenu smatra opravdanom. Druga znanstvena područja također ne poznaju slične odredbe.

NE PRIHVAĆA SE (d) Obrazloženje:

S obzirom na neujednačenu praksu prilikom kategorizacije radova prilikom njihove objave, u važećem Pravilniku predviđena je mogućnost

ispunjavati niz zahtjeva koji se ponajprije očituju kroz kvalitetu radova, a takva razina kvalitete mora se i kontinuirano zadržati. Novo rješenje u potpunosti umanjuje značaj samih baza i ukazuje na nepovjerenje u urednički i recenzentski rad publikacija koje su u njima recenzirane. Kroz ovu se odredbu ogleda nedosljednost Nacrtu pravilnika koji, s jedne strane, radove koji su indeksirani i kategorizirani u bazama WoSCC ili Scopus najviše vrednuje, a s druge strane, kroz novo rješenje otvara put prema tome da se oni čak kategoriziraju kao samo stručni radovi. U tom smislu, znanstvenice i znanstvenici koji žele napredovati neće u tom dijelu moći znati ispunjavaju li uvjete sve dok nadležni matidni odbor ne doneše odluku, odnosno eventualno potvrdi izbor. To znači će morati unaprijed računati da, kako bi bili sigurni da zaista mogu napredovati, moraju obavezno imati i znatno više od minimuma potrebnih radova (jedan al rad može donositi i dva boda!), a istovremeno, u vezi s navodima iznesenima pod c) ovoga mišljenja, višak radova neće moći prenijeti u postupak sljedećeg izbora.

e) Uredništvo časopisa ili publikacija

članak 17. stavak 10. Aktualnog pravilnika uređuje da, prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupnik može ostvariti najviše jednu trećinu potrebnih bodova temeljem radova objavljenih u časopisima ili publikacijama u kojima je u trenutku objave bio urednik ili član uredništva".

Prema Nacrtu prijedloga (članak 17. stavak 10.) predlaže se izmjena na način da „prilikom utvrđivanja uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje pristupniku se neće priznati radovi u časopisu u kojem je u trenutku objave bio urednik, osim ako je rad bio prihvaćen za objavu prije imenovanja autora urednikom u predmetnom časopisu".

To bi prije svega značilo da su urednice i urednici stavljeni u teži položaj jer se rad objavljen u časopisu ili publikaciji u kojoj su urednici uopće neće vrednovati. Ako je cilj novog rješenja bio spriječiti eventualne zloupotabe položaja urednika, upitno je postoji li se taj cilj ovom mjerom koja se može uzeti kao krajnja mjera. Mogućim zlouporabama zbog kojih se reagira donošenjem ovog rješenja moglo se oduprijeti i blažim mjerama poput, na primjer, daljnijem smanjenjem broja radova koji će se vrednovati (na primjer smanjenje s jedne trećine na jednu petinu). Ne treba zaboraviti da je jedan (krajnji) filter povjerenstvo koje može rad kategorizirati na bolje ili na lošije. Povjerenstvo je, dakle, nadzornik

da rad pristupnika (izuzev radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus) stručno povjerenstvo i/ili matični odbor mogu kategorizirati različito od kategorizacije koja mu je dana u publikaciji u kojoj je objavljen. Predlagач smatra da se to pravo treba primjenjivati i u slučaju radova koji su kategorizirani/indeksirani u bazi WoSCC ili Scopus.

Stručno povjerenstvo i/ili matični odbor trebaju imati mogućnost samostalne analize i procjene kategorizacije radova pristupnika, s obzirom da postupak izbora u znanstveno zvanje nije isključivo administrativni postupak.

PRIHVAĆA SE (e)

kvalitete nekog rada i ono može provjeriti situaciju u kojoj je pristupnica ili pristupnik objavilo rad u časopisu u kojemu je urednik.

Drugo, aktualno rješenje postavlja ograničenje i uredniku, odnosno urednici, i članovima uredništva, dok novo rješenje ograničava samo urednika. Kod raznih publikacija razlikujemo članove uredništva, pomoćne urednike i izvršne urednike. Upitno je kako će se tumačiti novo rješenje i na koga će se na kraju prema mišljenjima povjerenstava i matičnog odbora odnositi te bi stoga to trebalo jasno propisati.

Ograničenje rada urednika nije utemeljeno na principima etičkog integriteta i slijepo recenzije jer presumiра da postoji pristranost prema autoru koji je i urednik. čime se ex ante presumiра da uredništvo nema temeljni integritet, što nije prihvatljivo.

Predloženo rješenje trebalo bi promatrati i u vezi s Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izboru u znanstveno-nastavna zvanja. Prema tome, u okviru B. „Kriterij znanstveno-stručnog doprinosa”, točka 5.

„Uvjet uredivanja zbornika” uredeno je da je jedan od kriterija uredništvo, „najmanje jednog zbornika radova sa znanstvenog skupa ili zbirne znanstvene knjige ili gostujuće uredništvo u specijalnom izdanju znanstvenog časopisa”. Dodatno tome, u dijelu C.

„Kriterij institucijskog doprinosa”, točka 9. „Uvjet članstva u uredništvu znanstvenih i stručnih časopisa” postavlja kao kriterij „da je bio najmanje tri godine dlan uredivačkog odbora znanstvenog ili stručnog časopisa ili drugih serijskih znanstvenih ili stručnih publikacija”. Dakle, cilj nužnih uvjeta jest poticanje uredništva, dok se istovremeno novim rješenjem

Nacrta prijedloga onemogućava vrednovanje radova u časopisima ili publikacijama u kojima postoji uredništvo za napredovanje. S jedne strane,

problematiku članka 17. stavka 10. Nacrta prijedloga možemo promatrati s aspekta urednika određenih časopisa (zbornici pravnih fakulteta, Zagrebačka pravna revija i dr.), dok je s druge strane možemo promatrati i s aspekta publikacija koje su rezultat znanstvenih domaćih i međunarodnih konferencija.

Kada je riječ o urednicima onih časopisa koji objavljaju radove u području pravnih znanosti na hrvatskom jeziku, takva norma očigledno stavlja sve urednike u znatno otegnuti položaj. Broj časopisa koji objavljaju recenzirane znanstvene radove iz polja „Pravo” u Republici Hrvatskoj (dakle na hrvatskom jeziku, jer se time u najvećoj mogućoj mjeri doprinosi samom razvoju prava i ujedno pomaže pravnim

praktičarima), a koji su dodatno tome u kategoriji a1, odnosu na ostala znanstvena područja je znatno manji. Predloženim rješenjem se članovima i članicama uredništava sužava krug časopisa u kojima mogu objavljivati radove koji se priznaju za napredovanje. Uz to, sudjelovanje domaćih znanstvenica i znanstvenika u međunarodnim uredništvima trebalo bi poticati jer ono snažno doprinosi njihovo vanjskoj vidljivosti, a predloženo rješenje ima upravo suprotan učinak, time što demotivira sudjelovanje u takvim (pa i domaćim) uredništvima časopisa.

Vrlo su često organizacije domaćih i međunarodnih konferencija iz područja prava, u okviru diseminacije, popraćene zbornicima radova. Uz to, članice i članovi organizacijskih odbora, koji su često i dio iste projektne skupine u okviru organizacije i/ili administracije projekata, postaju i članice i članovi uredništava zbornika radova koji su rezultat domaćih znanstvenih konferencija i/ili radova iz projekta na kojem također sudjeluju.

Neovisno o tome o kojem je uredništvu riječ, polje pravnih znanosti oduvijek je bilo u posebnom položaju zbog specifičnosti znanstvene materije - vezanosti uz hrvatsko pravo. To u određenoj mjeri predstavlja problem jer tematika kojom se znanstvenici i znanstvenice iz polja prava bave nije uvijek zanimljiva i značajna stranim izdavačima. Sve to dovodi do sužavanja mogućnosti objavljivanja radova onim pojedincima koji su ujedno i urednici. Prema tome, smanjenje broja radova s jedne trećine na nulu, odnosno nepriznavanje niti jednog rada u polju prava nepravedno je jer uredništvo predstavlja dodatni angažman znanstvenika i znanstvenica koji bi trebalo dodatno cijeniti, a ne obrnuto.

f) Objava radova u istim publikacijama / u istoj znanstvenoj knjizi

Članak 17. stavak 9. Aktualnog pravilnika uređuje da „objavljinjem znanstvenih radova u istom znanstvenom časopisu može se ostvariti najviše polovica potrebnog broja bodova odredene skupine, osim ako se radi o znanstvenom časopisu zastupljenom u prvom (Q1) ili drugom (Q2) kvartilu. koji se svi uzimaju u obzir“. Taj se članak u Nacrtu prijedloga proširuje na način da se dodaju i časopisi s istog znanstvenog skupa (različitim godišta) (članak 17. stavak 9. Nacrtu prijedloga). Također se uređuje da „u jednom zborniku radova sa znanstvenog skupa priznaje se najviše jedan rad istog autora“ čime je taj broj smanjen s dva rada.

Ograničenje različitih godišta istog znanstvenog skupa je posebno problematično zbog toga što destimulira organizaciju i sudjelovanje u tradicionalnim znanstvenim skupovima čija je vrijednost upravo povećana time što se održavaju svake godine, odnosno redovito. Ovakvim ograničenjem se posredno zabranjuje redovito sudjelovanje na tematskim skupovima koji ne samo da su uobičajeni, već imaju posebno visoku vrijednost koju ima daje tradicija, koju ad hoc organizirani skupovi nemaju.

Dodatno ograničenje proizlazi iz novog rješenja članka 17. stavak 7. Nacrta prijedloga prema kojemu „u jednoj znanstvenoj knjizi priznaje se samo jedno poglavlje za potrebe izboru u znanstveno zvanje“. Za ovo ograničenje nema razloga, budući da se svaki rad neovisno o tome što je objavljen u istoj knjizi ili skupu samostalno ocjenjuje. Činjenica da se radi o istoj publikaciji ne dovodi u pitanje kvalitetu rada.

g) Ostali znanstveni skupovi

Nacrtom prijedloga mijenja se članak 17. stavak 6. Aktualnog pravilnika. Tom su prilikom u uredenju izostavljene publikacije koje nisu niti s medunarodnog znanstvenog skupa, a ujedno niti s domaćeg znanstvenog skupa. Drugim riječima, radi se o publikacijama koje su objavljene od strane inozemnog izdavača, a da pritom nije riječ o medunarodnom skupu. Dakle, brisanjem odredbe o ostalim znanstvenim skupovima su isključeni strani znanstveni skupovi koji nisu medunarodni (npr. skup u Njemačkoj koji ne zadovoljava kriterije medunarodnog skupa, jer nema medunarodni programski odbor, ali nije domaći). Smatramo da bi navedene skupove trebalo priznati kao a2.

h) Vrednovanje jednog znanstvenog rada prihvaćenog za objavu

Aktualni pravilnik (članak 17. stavak 16.), kao i Nacrt prijedloga (članak 17. stavak 15.) sadrže rješenje prema kojemu „jedan znanstveni rad može se priznati na temelju potvrde uredništva o prihvaćenosti za objavljivanje“. Riječ je o nesuvremenom rješenju budući da postupak objave traje dugo i neizvjestan je, na što pristupnik ili pristupnica nema utjecaja. Zbog toga bi bolje rješenje bilo da se vrednuju barem dva rada prihvaćena za objavu.

i) Prijelazno razdoblje važenja Aktualnog pravilnika

NE PRIHVAĆA SE (f)

Obrazloženje:

Predlagač predložene izmjene smatra opravdanima.

NE PRIHVAĆA SE (g)

<p>U prijelaznim i završnim odredbama Nacrtu prijedloga (članak 29. stavak 2.) predvideno je prijelazno razdoblje od 24 mjeseci od stupanja na snagu novog pravilnika, tijekom kojeg će se, ako pristupnik ili pristupnica to zatraži, primjenjivati odredbe Aktualnog pravilnika. Smatramo da je predloženo razdoblje od 24 mjeseca neprimjereno. Naime, za svaki izbor u više znanstveno zvanje potrebno je pomno planiranje različitih aktivnosti radi ostvarenja propisanih uvjeta. Izuzetno je važno da svi uvjeti za napredovanje budu unaprijed jasno odredeni i to po mogućnosti već u trenutku izbora znanstvenika ili znanstvenice u određeno znanstveno zvanje, kada započinje planiranje i ostvarivanje uvjeta za izbor u sljedeće, više znanstveno zvanje. Zbog toga predlažemo da prijelazno razdoblje bude barem 36 mjeseci od stupanja na snagu novog pravilnika. Time bi se omogućilo znanstvenicima i znanstvenicama dana vrijeme mogu planirati svoje aktivnosti te bi se izbjegle situacije da se, usred tekućih razdoblja za napredovanje, pojedini već ostvareni uvjeti, sukladno Aktualnom pravilniku, u narednom izboru u znanstveno zvanje više ne vrednuju.</p>	<p>Obrazloženje: Predlagač postojeće rješenje smatra prihvatljivima.</p> <p>NE PRIHVAĆA SE (h) Obrazloženje: Predlagač postojeće rješenje smatra prihvatljivima.</p> <p>NE PRIHVAĆA SE (i) Obrazloženje: Predlagač smatra da je prijelazno razdoblje od 24 mjeseca prihvatljivo.</p>
<p>dr. sc. Nikola Vukosavljević, docent, Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>u Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja vidljivo je postroživanje kriterija za izbor u znanstvena zvanja u humanističkim znanostima. Povećan je broj radova, kao i broj bodova potrebnih za izbor u znanstvena zvanja. Ovakav prijedlog čini se opravdan, jer dosadašnji uvjeti za izbor bili su poprilično skromni, a trebao bi biti i poticaj za intenzivniju znanstvenu produkciju u humanističkim znanostima.</p>	<p>DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA</p>

Dok prethodno spomenute predložene izmjene mogu predstavljati pozitivan pomak, predložena izmjena u Članku 19. stavak 2. („*Najmanje pola radova i bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje mora biti samostalnoga autorstva, osim za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna najmanje dva rada i 8 bodova samostalnoga autorstva.*“) samostalnoga autorstva trebaju biti: za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika najmanje tri (3) rada, odnosno najmanje 23 boda, za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika najmanje četiri (4) rada, odnosno najmanje 36 bodova, te za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju najmanje 2 (dva) rada, odnosno 49 bodova.“) anakronična je i zasigurno štetna za razvoj humanističkih znanosti u Hrvatskoj. Navedeni prijedlog suprotstavljen je trenutačnom, ali i budućem, načinu funkcioniranja znanosti koji podrazumijeva multidisciplinarnost i suradnju. Sudjelovanje i znanstvena suradnja na kompetitivnim projektima, i/ili njihovo vođenje podrazumijevaju multidisciplinarna istraživanja većeg broja znanstvenika čiji je cilj publiciranje znanstvenih radova u međunarodnim i domaćim časopisima prepoznatljive znanstvene kvalitete. Razumljivo je da radovi vezani uz takve projekte moraju uključivati više koautora. Upravo takva multidisciplinarnost je *conditio sine qua non* za objavu radova u visokorangiranim znanstvenim časopisima. Stoga bi ovakva predložena izmjena imala negativan utjecaj na projektne aktivnosti u humanističkim znanostima, jer iz ovog podzakonskog prijedloga proizlazi da radovi u samostalnom autorstvu vrijede više od onih koji su rezultat multidisciplinarnog suradnje znanstvenika različitih profila. Nadalje, predložena izmjena suprotstavlja sustav znanstvenog napredovanja znanstvenim aktivnostima koje se provode kroz kompetitivne projekte. Predloženu izmjenu prema kojoj bi polovica bodova potrebnih za izbor u znanstveno zvanje dolazila od samostalnog autorstva smatram također anakronizmom koji je potrebno napustiti. Također je zaista neobično da je broj slovnih mjesto važan faktor u izračunu bodova potrebnih za znanstveno napredovanje. Osobno mi se čini da bi puno prikladnija bila izmjena kojom bi se definirao broj radova na kojima pristupnik u postupku izbora u određeno znanstveno zvanje treba biti prvi autor, a sam broj bodova koji je ostvaren publiciranjem takvih radova trebao bi biti irelevantan. Smatram da će predložena izmjena u Članku 19. stavku 2. imati negativan utjecaj na buduću vidljivost i prepoznatljivost hrvatskih znanstvenika koji djeluju u okviru humanističkih znanosti u europskom i svjetskom znanstvenom okruženju. Također mi se čini neopravdanim i neutemeljenim ukidanje bodovanja doktorata za napredovanje u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika.

Srdačan pozdrav,

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Doktorat znanosti je zakonom propisan preduvjet za ulazak u sustav znanosti i ne može se uzimati u obzir i vrednovati dvaput: kao preduvjet i poslije kao uvjet za izbor u zvanje. Svaki doktor znanosti može (i trebao bi) dijelove disertacije ili cijelu disertaciju objaviti u časopisima/zbornicima ili kao zasebnu knjigu. U tom se slučaju objavljeni rad može bodovati.

U Zagrebu, 14. rujan 2022. godine

NACIONALNO VJEĆE ZA ZNANOST,
VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ
Donje Svetice 38/V,
10000 Zagreb

Predmet: prijedlog izmjena nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja
- dostavlja se

Poštovani,

Institut za etnologiju i folkloristiku ovime upućuje prijedlog izmjena u nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (*dalje u tekstu pojednostavljeno: Pravilnik 2022*) koji je trenutno otvoren za javnu raspravu.

Stajalište Instituta temelji se na dugogodišnjoj praksi provođenja postupaka izbora u znanstvena zvanja u humanističkim znanostima, pri čemu se susrećemo s neologičnostima pravne i praktične naravi. Naime, dosadašnja regulacija izbora u viša znanstvena zvanja (dakle, u sva zvanja nakon znanstvenog suradnika) u posljednjih 10-15 godina prema Pravilnicima iz 2005. i/ili 2017. te uputama Matičnog odbora za područje humanističke znanosti iz 2017. i 2021. koje nisu potpuno jasne, dapače i kontradiktorne, proizvela je u izvještajima komplikirano bodovanje odnosno prebodovanje radova na temelju kojih je kandidat već prethodno izabran u zvanje.

Smatramo da nije potrebno svaki put nanoći dokazivati ispunjavanje uvjeta za prethodno stečena zvanja nego krenuti od poštivanja toga statusa koji se dokazuje odlukom matičnog odbora o posljednjem izboru u znanstveno zvanje. Takvo stajalište je u skladu i s odredbom članka 41. Pravilnika 2022 prema kojоj svi radovi pristupnika koji su kategorizirani prema odredbama prijašnjih pravilnika zadržavaju kategorizaciju koji su dobili prema tim propisima i ne mogu biti ponovno kategorizirani ili na drugi način vrednovani prema ovom Pravilniku niti odredbe ovog Pravilnika na bilo koji način utječu na prethodno stečena zvanja.

Stoga se postavlja pitanje smisla kumulativnih bodova. Naime, ako je propisan minimalni broj bodova kao razlikovnih između dva zvanja te broj specifičnih vrsta radova (znanstvenih i stručnih, u domaćim ili stranim publikacijama) onda je da očekivati da je kandidat, koji je zvanje stekao odlukom Matičnog odbora, u prethodnom razdoblju zadovoljio te uvjete i da sljedeće napredovanje mora ispuniti nove uvjete – nove bodove, nove znanstvene radove i sl. Samo kumulativna brojka (dakle,

zbroj bodova iz prethodnih zvanja ne donosi nikakvu razliku

naime kandidat će napredovati u više zvanje ako je ispunio minimalni broj bodova i potrebnih radova, isto kao i slučaju da ima višestruko više bodova i potrebnih radova, a zvanja ne može preskakati pa da i ima uvjete i bodove za dva zvanja više od trenutnog. Iz ovoga je razvidno da kumulativni bodovi nisu relevantni za izbor te da se potrebno fokusirati na ispunjenje razlikovnih uvjeta, a kumulativno računanje bodova iz prethodnih razdoblja ukinuti.

Predlažemo da se u postupku izbora prethodno stečeni status dokazuje samo odlukom o posljednjem izboru u zvanje – u slučajevima izbora u zvanja višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, a da se u izvještaju povjerenstva dokazuje ispunjavanje uvjeta (kako kvantitativnih tako i kvalitativnih) samo za razdoblje nakon posljednjeg izbora u zvanje.

Za izbore u viša znanstvena zvanja u tom slučaju potrebno bi bilo priložiti, uz svu ostalu dokumentaciju, izvještaj stručnog povjerenstva u kojem će biti vrednovani samo uvjeti za tekući izbor u zvanje odnosno biti bodovani radovi objavljeni nakon posljednjeg izbora u zvanje.

Smatramo da bi se ovakvim izmjenama, odnosno ukidanjem kumulativnog iskazivanja bodova postiglo administrativno pojednostavljenje postupka izbora u viša znanstvena zvanja koje bi ostalo u duhu odredbi postojećeg pravilnika.

S poštovanjem,

Predsjednica Znanstvenog vijeća:

dr. sc. Jelena Ivanišević

Ravnateljica:

dr. sc. Iva Niemčić

**Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu,
14. rujna 2022.**

Poštovani,

u skladu s Vašim dopisom KLASA: 640-03/15-04/0003; URBROJ: 355-06-01-22-0018 od 19. srpnja 2022. godine, a vezano izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, sukladno javnoj raspravi koja je u

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Ovo nije pitanje pravilnika i njegovih promjena, već organizacije rada matičnih odbora.

NVZVOTR će povesti raspravu o ovom prijedlogu te preporučiti ujednačavanje i pojednostavljenje procedure.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Ovo nije pitanje pravilnika i njegovih promjena, već organizacije rada matičnih odbora.

NVZVOTR će povesti raspravu o ovom prijedlogu te preporučiti ujednačavanje i pojednostavljenje procedure.

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Kategorija inozemnog časopisa, koja je zadržana iz starog pravilnika, ima funkciju povećanja međunarodne

trajanju od 16. kolovoza do 14. rujna 2022. godine, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu dostavlja prijedlog izmjena i dopuna od strane jednoga od svojih zavoda te od strane jednog nastavnika:

Zavod za konstruiranje dostavio je sljedeće mišljenje:

„Zavod za konstruiranje se slaže s povećanjem uvjeta za napredovanja, čak je mišljenja da su uvjeti preblagi.

Zavod se ne slaže s prijedlogom da se samo vanjski časopisi uzimaju u obzir za pojedine stavke napredovanja jer ako je časopis u npr. Q1 tada je on u Q1 i u HR i u svijetu i diskriminacija HR časopisa nije u redu, recimo da je časopis Nature Hrvatski časopis po onome što je definirano u stavkama za napredovanje članici u tom časopisu se ne bi mogli brojiti za neke stavke za napredovanje.

Zavod se ne slaže s prijedlogom da se broje samo dva autora kao „glavni“ autori zato što, u današnje vrijeme sve više su istraživanja, a i članci multidisciplinarni pa se dešava da je svaki od autora „glavni“ autor u svom području s kojim je pridonio članku. Uz to ova mjera direktno utječe na stvaranje problema među autorima. Ako sva četiri autora dobivaju po jedan bod za članak tada su i sva četiri autora „glavni“ autori.“

Nastavnik Fakulteta strojarstva i brodogradnje dostavio je sljedeće mišljenje:

„Ja sam pročitao predložene promjene PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA.

A) Glavne promijene su (za tehničke znanosti):

- A.1. u višim kategorijama (od Višeg znanstvenog suradnika) dodan je 1 dodatni rad kao uvjet
- A.2. uklonjena je SCOPUS baza za određivanje kvartila
- A.3. radovi koji se koriste kao razlika u odnosu na prethodno zvanje moraju zadovoljiti uvjete (min jedan Q2, min jedan glavni autor i min jedan međunarodni časopis).

Ja nemam primjedbi na navedene promjene.

vidljivosti znanstvene publicističke produkcije, koja u suprotnom može rezultirati publiciranjem isključivo u časopisima izdanim u RH niskog faktora utjecaja, no koji su zastupljeni u odgovarajućim bazama.

Argumentacija za diskriminatornost bi postojala u slučaju kad bi se jedna skupina časopisa favorizirala u odnosu na drugu, što ovdje nije slučaj, niti izrijekom niti tumačenjem.

NE PRIHVACA SE

Obrazloženje:

Kriterij za određivanje glavnog autora je jasno definiran (najviše dva) u Pravilniku. Jedno od rješenja koje može olakšati primjenu ovog kriterija jest da koautori na radu definiraju svojom izjavom (podneskom) koji su glavni autor ili glavni autori na radu. Ovo je sastavni dio dokumentacije koju Stručno povjerenstvo dostavlja Matičnom odboru. Pored toga, u sve većem broju časopisa je, korištenjem standardiziranih ključnih izraza, nužno definirati uloge pojedinih koautora na radu.

B) Eventualno imam prijedlog promjene rečenice/uvjeta u članku 14 stavak 2 (i u postojećem Pravilniku) koja sada glasi

... *Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika.*

B.1. Mislim da gledanje prema godini objaven nije u potpunosti pravedan prema autorima iz sljedećeg razloga:

Kada se bira časopis (npr u proljeće 2022) u bazama postoje podaci o kvartilama za 2 godine unazad (za 2020 godinu). Do prihvaćanja članka i objavljivanja (npr. u 2023) vrijedit će opet 2 godine stariji podatak o impact faktoru i kvartilama (za 2021). Ono što se gleda kod izbora je kvartila za 2023. godinu a autor je birao časopis prema podacima o IF iz 2020. U te 3 godine časopis može znatno izgubiti svoj IF što nije direktna krivica autora.

Prijedlog je da se gleda, kao u starom pravilniku barem do 2 godine prije objavljivanja

B.2. u rečenici ... *Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika.* da li to znači da se za članak objavljen npr. 2010. godine gleda njegova pripadnost kvartili u 2010. godini i 2021. godini tj. ono što je povoljnije za autora?"

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Dean Crnković, dekan Fakulteta za matematiku Sveučilišta u Rijeci, 14. rujna 2022.

Poštovani,
Fakultetsko vijeće Fakulteta za matematiku Sveučilišta u Rijeci na sjednici održanoj 14. rujna 2022. godine usvojilo je primjedbe na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Predlaže se da se Članak 3. Pravilnika (vezan za Članak 8. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja) izmjeni tako da tablica s brojem bodova potrebnih za izbor u zvanje bude sljedeća:

Znanstveno zvanje	Broj bodova		
	A	B	Q
Znanstveni suradnik	3	2	15

NE PRIHVAĆA SE:

Obrazloženje:

Nacionalno vijeće je u potpunosti prihvatio prijedlog MO matematike. U obrazloženju prijedloga MO matematike se naglašava da *članovi MO matematike već određeno vrijeme raspravljaju o potrebi za povećanjem broja radova za izbore u zvanja*. Nadalje, MO smatra da će predložene izmjene doprinijeti povećanju kvalitete znanstvenog rada. Predložene izmjene temelje se na analizi izbora u zvanja provedenih u nekoliko zadnjih godina, te su usklađene s aktualnim doprinosima velike većine kandidata na recentnim izborima.

Viši znanstveni suradnik	9 (5)	6 (3)	50 (30)	
Znanstveni savjetnik	15 (5)	12 (14)	90 (30)	
Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	20 (4)	14 (2)	130 (30)	

Obrazloženje:

Predlaže se smanjenje broja bodova u stupcima B i Q u odnosu na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, odnosno manje povećanje broja bodova u odnosu na Pravilnik koji je trenutno na snazi. Članovi Vijeća smatraju da je povećanje predloženo Prijedlogom Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja preveliko te bi za posljedicu imalo otežano napredovanje matematičara. Također, povećanje bodova značajno utječe i na uvjete za reizbore, pa članovi Vijeća izražavaju bojazan da bi ovakvo povećanje dovelo do većeg broja otkaza među matematičarima zaposlenim na hrvatskim sveučilištima. Posebno u stupcu Q povećanje od 100% za zvanje znanstvenog suradnika može dovesti do neispunjavanja uvjeta u zakonskom roku među mladim matematičarima u granama matematike u kojima su manji faktori odjeka, a također i do publiciranja u manje kvalitetnim časopisima koji imaju veće faktore odjeka, uključujući tzv. predatorske časopise. Također, smatramo da povećanje bodova u stupcu Q za znanstvenog suradnika sa 10 na 20 nije u skladu s uputom da se uvjeti postrože za izbore u viša znanstvena zvanja.

Srdačan pozdrav,

Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna 2022.

Poštovani,

Temeljem provedene rasprave na Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja dostavljamo integrirane komentare i sugestije katedri Fakulteta na navedeni nacrt Pravilnika.

Opće primjedbe

Predlaže se da se jasno definira kako će se primjenjivati ovaj Pravilnik s obzirom na novi Zakon o

visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti koji spaja znanstveni i znanstveno-nastavni izbor. Većina kandidata ima vremenski odmak između ta dva izbora. Postavlja se pitanje mogu li kandidati koji imaju takvu situaciju pokrenuti izbor u znanstveno zvanje bez znanstveno- nastavnog zvanja. Smatramo da treba jasno napisati i ujednačeno navesti za sva polja, koji se radovi priznaju za izbor u više zvanje odnosno trebaju li oni biti objavljeni nakon pokretanja postupka novog izbora ili nakon predaje dokumentacije za novi izbor.

Primjedbe vezane uz područje Društvenih znanosti

U Odjeljku 4. Društvene znanosti vezano uz izmjene članka 17. predlažemo da stavak 12. glasi:

(12) Za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika pristupnik mora imati najmanje jedan samostalan znanstveni rad (mora mu biti jedini autor), za izbor u svako više zvanje pristupnik mora imati najmanje jedan samostalan znanstveni rad koji nije vrednovan u ranijim izborima u znanstvena zvanja.

Vezano uz članak 17. st. 13 predlažemo da se ukine obaveza objave rada na hrvatskom standardnom jeziku za polje Informacijske i komunikacijske znanosti iz sljedećih razloga:

- - rad na hrvatskom jeziku ne bi trebao biti striktno određeni i nužan uvjet za izbor jer smatramo da nije ključan pokazatelj znanstvenog doprinosa
- - rad na hrvatskom jeziku je u Hrvatskoj vrlo teško objaviti, posebice u polju informacijske i komunikacijske znanosti, zbog malog broja publikacija koje omogućavaju objavu znanstvenih radova na hrvatskom jeziku
- - moguće je indeksiranje samo radova na engleskom jeziku u slučaju zbornika skupova koji uz radove na engleskom prihvataju i radove na hrvatskom jeziku.

Ukoliko to neće biti moguće, predlažemo drugačiju formulaciju st. 13. kako slijedi:

(13) Za izbor u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika kao i za izbor u svako više zvanje pristupnik mora imati najmanje jedan znanstveni rad objavljen na hrvatskom standardnom jeziku koji nije vrednovan u ranijim izborima u znanstvena zvanja.

1. NE PRIHVAĆA SE

Predlagač sadržaj predloženog čl. 17., st. 12. smatra prihvatljivim.

2. NE PRIHVAĆA SE

Pojašnjenje: Navedena formulacija (za st. 12 i st. 13) je u skladu sa čl. 17., st. 18. ("U izvješću se navode svi pristupnikovi radovi, a ocjenjuju se i kategoriziraju samo radovi koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u ranijim izborima u znanstvena zvanja.") te se osigurava da se prilikom sljedećeg izbora u zvanje vrednuju samostalni znanstveni radovi i radovi na hrvatskom standardnom jeziku koji su objavljeni u razdoblju od datuma pokretanja postupka ranijeg izbora, odnosno datuma predaje dokumentacije za raniji izbor do datuma ranijeg izbora.

Primjedbe vezane uz znanstveno polje Informacijske i komunikacijske znanosti

Smatramo pozitivnim pomakom naglasak na objave u znanstvenim časopisima. Međutim, smatramo da ne bi smjela postojati penalizacija nakon 3 autora u društvenim znanostima, već bi se trebala primijeniti postupna „penalizacija“ primjerice kao u prirodnim znanostima, točnije matematički (dijeljenje s $n-1$, ako je n broj autora). Naime, ovakav način destimulira međunarodnu i nacionalnu znanstveno-istraživačku projektnu suradnju koja se u velikom broju slučaja provodi u većim međunarodnim i nacionalnim timovima, posebice na kompetitivnim međunarodnim znanstvenim projektima.

Predlaže se da se članak u nekoj kategoriji u kojoj autor ima udio veći od 0.5, a manji od 1 prizna kao cijeli članak u kategoriji ispod (npr. članak s udjelom 0.5 u kategoriji A neka se prizna kao članak s udjelom 1 u kategoriji B).

Predlaže se da se vrati u Pravilnik odredba iz članka 17 da se trećina potrebnih bodova može ostvariti na temelju radova koji nisu ocijenjeni odnosno bodovani u prethodnim izboru ili na temelju viška bodova koji su ostvareni u prethodnom izboru.

Predlaže se da se vrati prijelazno razdoblje od 30 mjeseci umjesto 24 mjeseca.

Sljedeći prijedlog je dodavanje baze DBLP unutar popisa baza unutar stavka 4 članka 17 (članka 11 prijedloga).

Predlažemo izmjenu stavka 5 članka 17 (članka 11 prijedloga) tako da se časopis smatra referiranim ako je bio referiran u godini predaje uredništvu časopisa, a radi objave rada, pri čemu se datum predaje rada uredništvu časopisa dokazuje potvrdom uredništva časopisa čime se isključuje uvjet da je časopis

3. NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Predlagач svoje predložene izmjene smatra opravdanima.

Dio izmjena predloženih u komentaru nadilazi opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

referiran u godini izdanja potvrde uredništva o prihvaćenosti i predaje članka na objavu.

Sljedeći prijedlog je dodatna nadopuna stavka 6 članka 17 (članka 11 prijedloga) da se zbornik radova smatra indeksiranim ako nije zastupljen u bazama WoSCC i Scopus, ali je prošlo manje od 12 mjeseci od objave zbornika i prethodno izdanje zbornika, ne starije od dvije godine, je bilo indeksirano u WoSCC ili Scopusu.

Predlažemo da se izbaci unutar stavka 6 članka 17 (članka 11 prijedloga) da u zbornike prve skupine (a1) razvrstane u četvrti kvartil (Q4) ubrajaju i zbornici sa skupova kojih je izdavač ili suizdavač Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

Sljedeći prijedlog je izmjena stavka 9 članka 17 (članka 11 prijedloga) tako da se za isti zbornik radova sa znanstvenog skupa priznaje najviše dva rada istog autora.

Sljedeći prijedlog je da nadopuna stavka 14 članka 17 (članka 11 prijedloga) tako da stavak 13 članka 17 (članka 11 prijedloga) ne vrijedi u izborima u znanstvena zvanja pristupnika koji se biraju u znanstvenom polju Informacijske i komunikacijske znanosti.

Predlažemo povećanje bodovanja znanstvenih radova unutar stavka 16 članka 17 (članka 11 prijedloga) tako da se boduju više članaka a1 u Q1 ili Q2 i knjiga.

Predlažemo da se u stavku 18 članka 17 (članka 11 prijedloga) izbaci mogućnost promjene kategorizacije od strane stručnog povjerenstva i/ili matičnog odbora.

Primjedbe vezane uz znanstveno polje Matematike

Smatramo da je prijedlog kojim se postrožavaju uvjeti za izbor u znanstvena zvanja u polju matematike smislen u dijelu u kojem se predlažu stroži uvjeti za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, no ne i u dijelu koji se odnosi na preostala zvanja. Naime, unazad desetak godina, za razliku od nekih drugih znanstvenih područja, nisu se spominjali preblagi uvjeti za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti. U prilog navedenom govoru i činjenica da se u ostalim poljima prirodnih znanosti predlažu manje izmjene Pravilnika, uglavnom vezane uz napredovanje u ranije spomenuto najviše znanstveno zvanje. Slična je

situacija i u području tehničkih znanosti, stoga je potpuno nejasno koja je motivacija za predlaganja značajno strožih uvjeta u stupcu B za sva zvanja u polju matematike. Nadalje, čak i kad bi potreba pooštravanja uvjeta za izbor bila razumno obrazložena, čini se da su novi uvjeti (broj potrebnih radova u kategorijama B i Q) birani potpuno proizvoljno. Ta proizvoljnost vezana uz kategoriju B ogleda se u činjenici da prijedlog novih uvjeta dovodi do suvišnosti dijela članka koji slijedi tablici. Naime, u stupcu B po jedan bod donosi svaki rad objavljen u časopisu indeksiranom u bazi SCIE. Znači li to da se u stupcu B priznaju svi radovi koji nisu nužno iz matematike? Međutim za slučaj da moraju biti iz matematike, onda je u ovakvom prijedlogu Pravilnika, dio stavka 2, članka 3 postaje suvišan jer svaka osoba koja zadovolji broj bodova u stupcu B, automatski ispunjava uvjet prema kojem dvije trećine radova u stupcu A mora biti u časopisima indeksiranim u bazi SCIE. Time radovi u bazi Mathematical Reviews „cover-to-cover“ postaju irrelevantni za izbor. Ukoliko je to bila namjera predlagatelja, tada bi iz stavka 2, članka 3 trebalo izbrisati navedeni dio. U slučaju da se otvara mogućnost priznavanja radova koji su nisu u SCIE matematika onda to treba jasno napisati da se smanji mogućnost proizvoljnosti u odlučivanju o izborima. Naglašavamo da je izbor u znanstvena zvanja za znanstvenike koje rade u primjenjenoj matematici dosta težak što za posljedicu ima da matematičari „bježe“ od izbora u matematici te se biraju u drugim područjima. Prema tome bi proširenje obuhvata radova u stupcu B moglo doprinijeti boljim prilikama za znanstvenike u primjenjenoj matematici. Također, još se veća proizvoljnost uočava u stupcu Q gdje su dosadašnji uvjeti jednostavno udvostručeni. I dosada je bilo dosta spora trebaju li uopće postojati uvjeti u stupcu Q, koji je njihov smisao i čemu doprinose u cijeloj proceduri, a sada im se daje dodatna dimenzija. Čak i kada se napravi približna analiza potrebe prosječnog broja stranica po kategorijama radova, a kako bi se zadovoljili predloženi uvjeti u stupcu Q, upitno je hoće li pooštravanje uvjeta na načina da postojećih 8-9 stranica prosječno po radu postaje 15-16 stranica, dovesti do poboljšanja kvalitete radova.

Uzimajući u obzir sve navedeno, uključujući želju predlagatelja za uvjetovanjem većeg broja radova indeksiranih u časopisima u bazi SCIE, predlažemo izmjenu članka 3, stavka 2 na način da se postojeći prijedlog tablice s bodovima za izbor u znanstvena zvanja u polju matematike zamjeni sljedećom tablicom:

Znanstveno zvanje	Broj bodova			
	A	B	Q	
Znanstveni suradnik	3	2	15	
Viši znanstveni suradnik	9 (5)	5 (2)	40 (25)	
Znanstveni savjetnik	15 (5)	9 (3)	70 (30)	
Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	20 (4)	13 (3)	100 (3)	

Stupac A je isti kao u Prijedlogu (pooštren), stupac B podrazumijeva radove iz SCIE. U svakom slučaju potrebno je jasno napisati kakvi se radovi priznaju u stupcu B.

Nadamo se da smo našim komentarima i sugestijama dali doprinos javnoj raspravi vezano uz nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Zahvaljujemo na razumijevanju.

S poštovanjem,

KLASA: 030-01/22-01/10
UR.BRO.J: 2170-57-01-22-1
Rijeka, 14. rujan 2022.

Nacionalno vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki
razvoj

PREDMET: Prilog Sveučilišta u Rijeci javnoj raspravi o Prijedlogu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovani,

Sveučilište u Rijeci snažno podržava usmjerenje Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO) i Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOTR) da se kontinuirano radi na podizanju kriterija izvrsnosti znanstvenoga rada u Republici Hrvatskoj kako bi se isti približili onima u uspješnijim i razvijenijim zemljama. Revizija Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (u daljem tekstu Pravilnik) je svakako važan instrument koji bi mogao potaknuti takve tendencije. Želimo naglasiti kako je svrha sredstava dodijeljenih kroz Nacionalni programi oporavka i otpornosti upravo provedba reformi s ciljem osiguranja oporavka od nedavnih kriza i otpornosti na one buduće, a ne obrnuto.

Upovo zbog toga smo mišljenja da je Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika mogao pa i trebao biti ambiciozniji, kao i uskladjeniji s aktualnim trendovima u razvoju znanosti, posebno rada Europske komisije na okviru vrednovanja znanstvenoga rada, Sporazuma o reformi vrednovanja rada u znanosti, te drugih aktivnosti predviđenih u procesu razvoja novog Europskog istraživačkog prostora (new ERA). To implicira ne samo **odgovorno korištenje (visokih) kvantitativnih kriterija** vrednovanja istraživačkog rada, nego i **snažan fokus na kvalitativnom vrednovanju** temeljenom na istorazijskoj procjeni (peer-review), otvorenosti, rezultatima, javnoj odgovornosti (uključujući etičnost i akademsku čestitost) i učinkovitosti. Smatramo u tom kontekstu i da je u predloženim izmjenama i dopunama Pravilnika propuštena i prilika da se počne **vrednovati doprinos znanstvenika otvorenoj znanosti** u njezinim raznolikim elementima.

Uz navedeno, važno je imati na umu i da je po donošenju novoga Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti i formiraju novoga saziva Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj predviđeno donošenje novih nacionalnih kriterija znanstvenonastavnog rada koji će se komplementirati i institucijskim kriterijima, što Sveučilište u Rijeci svakako namjerava učiniti, pa se time predložene izmjene i dopune Pravilnika dodatno čine upitnima.

U želji da, usprkos navedenome, da svoj konstruktivni doprinos javnoj raspravi o Prijedlogu izmjena i dopuna Pravilnika, Sveučilište u Rijeci provelo je sveobuhvatnu raspravu o predloženom dokumentu i u nju uključilo sve svoje sastavnice te Savjet i radna tijela. Na temelju

te interne procedure, **Sveučilište u Rijeci predlaže sljedeće amandmane na Prijedlog Pravilnika o izmjena i dopuna Pravilnika:**

- Prije čl. 1. dodati naslov „ODJELJAK 1. PRIRODNE ZNANOSTI, BIOMEDICINA I ZDRAVSTVO“ kao što je navedeno i za ostale odjeljke.
- Nije jasno odnosi li se čl. 6. samo na „Prirodne znanosti“ ili i na „Biomedicinu i zdravstvo“, budući da se u tekstu istog članka poziva na članke 7. i 9., a članak 9. odnosi se na „Biomedicinu i zdravstvo“.
- U čl. 8., st. 2., alineja a) odredba „Kvartili se određuju prema godini objave rada ili zadnjoj godini za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa, koristeći povoljniji izbor za pristupnika“, koja stoji i u važećem Pravilniku, u praksi se dvojako tumačila te, u cilju preciznijeg izričaja, predlažemo: „Kvartili se određuju prema godini objave rada ili, ukoliko za godinu objave još nije poznat kvartil, prema zadnjoj godini koja prethodi objavi rada a za koju je poznat podatak o kvartilu časopisa.“
- Čl. 11, st. 12. te čl. 19., st. 2: u mnogim poljima društvenih i humanističkih znanosti uobičajen je kolaborativni rad u timovima, koji surađuju interdisciplinarno s ekspertima iz drugih područja i polja znanosti te samostalni radovi ne odgovaraju prirodi njihovih istraživanja. Stoga smatramo kako ove odredbe niti izdaleka nemaju isti značaj u svim poljima društvenih i humanističkih znanosti i trebalo bi specificirati na koja se polja odnose ili ih sadržajno revidirati.
- Čl. 11, st. 13. Prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika te čl. 25, st. 7. važećeg Pravilnika: u mnogim poljima društvenih i humanističkih znanosti radovi teško mogu biti specifični za Hrvatsku pa nema potrebe za smanjivanjem potencijalnog odjeka rada pisanjem na hrvatskom standardnom jeziku. Također, broj i kvaliteta hrvatskih časopisa u pojedinim poljima vrlo su maleni u odnosu na broj i kvalitetu stranih časopisa. Stoga smatramo kako odredbe „mora imati najmanje jedan znanstveni rad objavljen na hrvatskom standardnom jeziku“ (čl. 11, st. 13. Prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika), odnosno „mora biti ostvareno na temelju radova objavljenih na hrvatskom standardnom jeziku“ (čl. 25, st. 7. važećeg Pravilnika) treba zamjeniti s „MOŽE imati ...“, odnosno „MOŽE biti ostvareno ...“.
- U čl. 29., st. 2. i st. 3. predlaže se produljenje roka s 24 na 36 mjeseci kako bi se omogućilo prikladno razdoblje za razumno upravljanje istraživačkim postupkom znanstvenicima koji se zateknu u situaciju da moraju svoje planove istraživanja i diseminacije rezultata mijenjati zbog promijenjenih uvjeta za izbor u znanstvena zvanja.

S poštovanjem,

Rektorica

prof.dr.sc. Snježana Prijić - Samaržija

**Doc. dr. sc. Elenmari Pletikos Olof,
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 14. rujna
2022.**

Poštovani,

kao doprinos javnoj raspravi koja se odvija u dopisnom obliku imam nekoliko primjedbi na PRIJEDLOG PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA ZA IZBOR U ZNANSTVENA ZVANJA. Smatram da su neke izmjene štetne za napredak i vrednovanje postignuća u području humanističkih znanosti, a to su:

- 1) izmjene pravilnika u kojima se kao uvjet napredovanja nalaže minimum od 50% radova koja nisu u koautorstvu;
- 2) definiranje autorske knjige izričito kao znanstvene monografije ili uredničke knjige;

NE PRIHVAĆA SE

3) izostanak definiranja kojem broju radova autorska knjiga može biti ekvivalent.

Obrazloženje:

Uz 1)

Kao uvjet samostalnog objavljivanja primjerene bi bilo definirati jedan rad koji je iz bilo koje kategorije (a1+a2+a3) jer su eseji, osvrti, prikazi, prijevodi i drugi stručni radovi češće rezultat samostalnog rada, dok su interdisciplinarno postavljeni znanstveni radovi nastali u okviru projekata u pravilu rezultat timskoga rada koji je znatno složeniji i za znanost od većeg značaja od partikularnih pristupa znanstvenim prijeporima. Promjena pravilnika u kojima se ne potiče, i štoviše sankcionira suradnja i interdisciplinarnost u suprotnosti su sa suvremenim zahtjevima znanosti i strategijama znanstvenog razvoja.

Uz 2)

U prijedlogu dopuna pravilnika sporno je definiranje autorske knjige samo u dvije kategorije: kao znanstvene ili kao uredničke, a sve ostale vrste koje isto mogu biti autorske (stručne ili znanstvene) kao što su primjerice znanstvena referentna djela (enciklopedija, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, leksikon i sl.), sveučilišni udžbenici, prijevodi i dr. se ne spominju i time diskvalificiraju za napredovanje. Smatram da svi oblici publiciranja znanstvenih i stručnih radova, bilo kao knjige ili kao zasebni radovi, trebaju biti ravnopravno uzeti u obzir kod kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja znanstvenoga rada. U humanističkim znanostima, osobito u različitim jezicima, veliki stručni i znanstveni doprinos razvoju pojedinih grana daju upravo rječnici, priručnici, gramatike, udžbenici, prijevodi i sl., bilo u tiskanom ili u mrežnom izdanju. Takve publikacije treba izrijekom uvrstiti i vrednovati ovim pravilnikom. MZO-a je 2020. godine donijelo „Kriterije za finansijsku potporu izdavanja znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku“** koje je pomno promišljeno i razrađeno te bi u pravilnik o znanstvenom napredovanju trebalo uvrstiti mogućnost primjereng vrednovanja svih vrsta znanstvenih i stručnih publikacija.

Kod napredovanja u interdisciplinarnom području u prethodnom je pravilniku izrijekom pisalo da se udžbenici ne buduju kao knjiga, već da se oni valoriziraju samo u uvjetima rektorskog zbora. Uvjeti rektorskog zbora nisu povezani s ovim pravilnikom i vrlo su široko postavljeni, te pravilnikom se ne bi

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA PRIJEDLOG 1

Obrazloženje:

U članku 19 Pravilnika o izmjenama i dopunama... mijenjaju se stavci 2) i 3). / Pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor ostaje (osim za znan. suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada), ali se ukida obveza broja bodova samostalnog autorstva. Različita znanstvena polja u humanističkom području različito procjenjuju samostalno odnosno kolektivno autorstvo, pa ovakvo rješenje nastoji zadovoljiti sve.

NE PRIHVAĆA SE PRIJEDLOG 2 I 3

Obrazloženje:

Sve navedeno tvori složeno pitanje koje se ne može riješiti promjenama Pravilnika kakve se ovom prilikom donose. Trebat će voditi računa o tom prilikom donošenja novih kriterija za izbor na znanstvena i znanstveno-nastavna radna mjesta. Predlagač je svjestan da, primjerice, sveučilišni udžbenik nije definiran i smatra da ga u najskorijoj budućnosti treba definirati, ali u uvjetima i okvirima te svrhom u kojima se donose ove izmjene i dopune Pravilnika nažalost nije bilo moguće posvetiti se i tom problemu.

smjelo isključiti neko postignuće samo zato jer ga je moguće vrednovati negdje drugdje. U ovoj izmjeni u članku 25. navode se vrste znanstvenih knjiga, no u njih se ponovno ne ubrajaju visokoškolski udžbenici. Diskvalificiranje sveučilišnog udžbenika kao knjige relevantne za znanstveno napredovanje ukazuje na nepriznavanje važnosti spajanja znanosti i sveučilišne nastave, tj. integriranja znanstvenih postignuća u sveučilišnu nastavu što je temelj visokog obrazovanje. Dakle, sveučilišni udžbenici i sve ostale vrste znanstvenih i stručnih publikacija nikako se ne bi smjelo diskvalificirati pravilnikom, već ih uključiti i primjereno vrednovati.

Uz 3)

Kao što je u drugim područjima moguće i u području filologije trebalo bi biti omogućeno vrednovanje znanstvenih članaka umjesto znanstvene knjige te izrijekom napisati koliko članaka može zamijeniti znanstvenu knjigu.

S poštovanjem i u nadi da ćete stručno raspraviti o prijedlozima promjena i iznesenim argumentima,

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

To je definirano člancima 25 i 26 postojećeg pravilnika.

prof. dr. sc. Ladislav Vrsalović, Kemijsko-tehnološki fakultet, Sveučilište u Splitu, 15. Rujna 2022.

Poštovani,

PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

<p>kao pročelnik Odsjeka za inženjerstvo i tehnologije Kemijsko tehnološkog fakultetu u Splitu, na sjednici vijeća Odsjeka (12. rujna) tematizirao sam prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.</p> <p>Rasprava je bila fokusirana na izmjene koje se odnose na područje Tehničkih i Biotehničkih znanosti. Na prijedlog povećanja broja radova (odnosno broja bodova) potrebnih za napredovanje u viša zvanja nije bilo primjedbi. Diskusija se povela zbog izostavljanja SCIMAGO (Scopus) baze kod određivanja kvartila časopisa. Moje osobno mišljenje, kao i mišljenje većine kolegica i kolega je da bi ova baza trebala i dalje ostati relevantna za određivanje kvartila časopisa kao i u važećem Pravilniku, tim više što je SCIMAGO baza ostala navedena kao relevantna baza za područje Prirodnih znanosti, Biomedicine i Zdravstva a također i Društvenih znanosti i u novom prijedlogu Pravilnika.</p> <p>Mišljenja sam da je za kandidate povoljnije ostaviti SCIMAGO bazu podataka za određivanje kvartila časopisa (uz JCR-WoS bazu) a podignuti broj radova (bodova) potrebnih za izbor u najviša zvanja (Znanstveni savjetnik i Znanstveni savjetnik -trajno zvanje) za dodatnih 1 do 2 rada.</p> <p>S poštovanjem</p>	<p>Predložena argumentacija za uvrštanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.</p> <p>U ovoj (blagoj) promjeni broja radova definirane su minimalne promjene u Tehničkom području.</p>
<p>Prof.dr.sc. Sandra Svilović, Kemijsko-tehnološki fakultet Sveučilišta u Splitu, 15. Rujna 2022.</p> <p>Poštovani,</p> <p>U Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja čl. 8. st. 2a navodi se da će se kvartili za izbor u tehničkim znanostima određivati na temelju klasifikacije u JCR kategorijama temeljenim na bazi WoSCC. Prema trenutačno važećem Pravilniku kvartili se određuje prema, za pristupnika povoljnoj klasifikaciji, JCR ili SJR. Smatram da bi to pravilo trebalo zadržati i u novom Pravilniku. U WoSCC bazi manji je broj časopisa te je u pravilu nepovoljna za pristupnika. Časopisi I i II kvartile po JCR ne obuhvaćaju sva područja istraživanja u tehničkim znanostima stoga postoji mogućnost da dio nastavnika neće moći ispuniti uvjete napredovanja bez obzira na ukupan broj radova/bodova.</p>	<p>PRIHVAĆA SE Obrazloženje:</p> <p>Predložena argumentacija za uvrštanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.</p>

**Doc. dr. sc. Gabrijela Kišiček, Pročelnica Odsjeka za fonetiku, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
15. rujna 2022.**

Cijenjeni,

Kao Odsjek za fonetiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu željeli bismo upozoriti na neke nedostatke i manjkavosti Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja. Nekoliko točaka koje procjenjujemo iznimno štetnima za humanističke znanosti, jezikoslovje, a posebice za granu fonetike. Respektivno, naša esencijalna primjedba odnosi se na članak 19. koji propisuje bodovanje broja autora na radu. Argumentiramo da je odredba kojom se određuje da najmanje polovica radova mora biti samostalnog autorstva u suprotnosti s interdisciplinarnošću u istraživanjima na kojima se temelje suvremena fonetska istraživanja. Naime, ta će odredba znatno otežati napredovanje mladim istraživačima koji se zapošljavaju u sklopu znanstveno-istraživačkih projekata. Takvi su projekti već sada, a u budućnosti se još više očekuje suradnja između srodnih, ali i nesrodnih disciplina i područja. U svim fonetskim časopisima objavljaju se zajednički radovi u koautorstvima iz različitih grana, pa i područja. Fonetičari i lingvisti tako surađuju i s informatičarima, inženjerima akustike, logopedima, liječnicima – fonijatrima itd. Iako se čini da je redundantno da u jeku 21. stoljeća obrazlažemo da je fonetika znanost u kojoj se mnoga istraživačka

PRIHVAĆA SE DJELOMIČNO

Obrazloženje:

Bodovanje broja autora na radu propisuje se člankom 18, a ne člankom 19. Međutim, taj članak izmjenama i dopunama nakon obavljene javne rasprave postaje članak 18. Premda je svjestan da znanstvenici u različitim poljima humanističkog znanstvenog područja imaju različit stav prema samostalnom autorstvu odnosno većem broju autora zbog same prirode svojih istraživanja, predlagач je prihvatio komentare kojima se traži korigiranje bodovanja, pa će biti riječi sqamo o broju radova, ali ne i broja bodova koji se njima mogu postići.

Nacionalno vijeće je radilo izmjene i dopune Pravilnika bez uvida u konkretno traženje Europske komisije glede pojačavanja uvjeta za napredovanje, ali može se složiti s vama u pogledu interdisciplinarnosti.

Prijedlog Zakona o visokom obrazovanju i znanosti koji će uskoro biti u drugom čitanju u saboru ne predviđa ni znanstvena ni znanstveno nastavna zvanja u ovom obliku u kojem ona postoje sada.

Predlagач stoga sugerira da navedne argumente istaknete prilikom donošenja nacionalnih kriterija koje on predviđa.

mogu i moraju rješavati upravo u sklopu interdisciplinarnih projekata i u suradnji sa znanstvenicima srodnih i povezanih disciplina, očito tu ovjerenu činjenicu treba višekratno ponoviti. Dodatan problem jest i retroaktivna primjena tog pravilnika, što znači da će istraživači koji su sada trenutačno zaposleni na interdisciplinarnim projektima, u budućim napredovanjima biti primorani kompenzirati nedostatak bodova. Dosadašnje usmjerenje na interdisciplinarnost pokazalo se korisnim za karijerni razvoj mlađih istraživača te za kreativnu slobodu u suradnji između starijih i mlađih istraživača. Promjene u potonjem istraživačkom radu sadržane u odredbama pravilnika, utjecat će nepovoljno na status mladih znanstvenika, njihovoga napredovanja, ali i na naravan razvoj znanosti. Postavljamo retoričko pitanje kome je u interesu svojevrsno „kažnjavanje“ znanstveno-istraživačke suradnje? Argumentirano tvrdimo da to ne može biti zahtjev tijela Europske unije, s obzirom na to da je u svim zemljama EU takva suradnja zajamčena. Nadalje, razvidno je da su takve promjene u suprotnosti ne samo sa strategijom Filozofskoga fakulteta koji je interdisciplinarnost i međunarodnu suradnju izdvojio kao prioritet, već je u suprotnosti i sa sveučilišnim, nacionalnim i europskim strategijama koje potiču interdisciplinarnost. Zaključno tvrdimo da se ukidanjem interdisciplinarnih istraživanja humanističke znanosti diskriminiraju budući da ostale znanosti nemaju taj uvjet. Čini se kao da se podrazumijeva kako istraživači drugih znanosti međusobno surađuju i zajednički objavljaju radove, a humanistička se istraživanja tretiraju na drugačiji način. Nove odredbe podsjećaju

tako na vrlo zastarjelo poimanje humanističkih znanosti kao neinkluzivnih, marginalnih te izoliranih od svjetskih znanstveno-istraživačkih trendova. Ako je cilj poticati mlade znanstvenike na samostalan rad i istraživanja, vjerujemo da postoje bolji mehanizmi od ograničavanja istraživačkih timova, zajedničkih radova, interdisciplinarnih projekata. Također, procjenjujemo da je u Pravilniku sporno i definiranje autorske knjige samo u dvije kategorije: kao znanstvene ili kao uredničke, a sve ostale vrste koje isto mogu biti autorske (stručne ili znanstvene) kao što su primjerice znanstvena referentna djela (enciklopedija, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, leksikon i sl.), sveučilišni udžbenici, prijevodi i dr. se ne spominju i time diskvalificiraju za napredovanje.

Smatramo da svi oblici publiciranja znanstvenih i stručnih radova, bilo kao knjige ili kao zasebni radovi, trebaju biti ravnopravno uzeti u obzir kod kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja znanstvenoga rada.

U humanističkim znanostima, osobito u različitim jezicima, veliki stručni i znanstveni doprinos razvoju pojedinih grana daju upravo rječnici, priručnici, gramatike, udžbenici, prijevodi i sl., bilo u tiskanom ili u mrežnom izdanju. Takve publikacije treba izrijekom uvrstiti i vrednovati ovim pravilnikom. MZO-a je 2020. godine donijelo „Kriterije za finansijsku potporu izdavanja znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku“ pomno promišljene i razrađene te bi u pravilnik o znanstvenom napredovanju trebalo uvrstiti mogućnost primjerenog vrednovanja svih vrsta znanstvenih i stručnih

**NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:**

U okviru danu za izmjene i dopune kao i u vrlo kratkom vremenskom roku u kojem ih je trebalo donijeti izmjene i dopune nije bilo vremena za bavljenje i definiranjem autorske knjige, ali predlagač je svjestan da je to jedan od nedostataka aktualnog Pravilnika te da to treba precizno odrediti u nacionalnim kriterijima.

publikacija.

Nadalje, kod napredovanja u interdisciplinarnom području u prethodnom je pravilniku izrijekom pisalo da se udžbenici ne boduju kao knjiga, već da se oni valoriziraju samo u uvjetima rektorskog zбора. Uvjeti rektorskog zбора nisu povezani s ovim pravilnikom i vrlo su široko postavljeni, te se pravilnikom ne bi smjelo isključiti neko postignuće samo zato jer ga je moguće vrednovati negdje drugdje. Diskvalificiranje sveučilišnog udžbenika kao knjige relevantne za znanstveno napredovanje ukazuje na nepriznavanje važnosti spajanja znanosti i sveučilišne nastave, tj. integriranja znanstvenih postignuća u sveučilišnu nastavu što je temelj visokog obrazovanje. Dakle, sveučilišni udžbenici i sve ostale vrste znanstvenih i stručnih publikacija nikako se ne bi smjeli diskvalificirati pravilnikom, već je potrebno uključiti ih i primjereno vrednovati.

Izvsu. prof. dr. sc. Dragan Bagić, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 15. rujna 2022.

Poštovani,

Imam prijedlog u odnosu na članke 11 i 13 Prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Predlaže se da se za sve društvene znanosti, a ne samo za Informacijske i komunikacijske znanosti, ograniči broj bodova koji se mogu ostvariti objavom radova u zbornicima sa znanstvenih konferencija (conference proceeding) a koji se referiraju u WoSCC i Scopus bazama. Bez obzira što se conference proceeding referiraju u prestižnim bazama podataka, radi se o radovima koji su u pravilu kraći, koji nemaju sve elemente klasičnog znanstvenog rada razrađene do kraja, kao što su teorijski okvir ili rasprava i interpretacija rezultata. Također, u pravilu je recenzentski postupak znatno niže razine rigoroznosti nego u vrhunskim znanstvenim časopisima. Stoga podržavam smjer izmjena predloženih za informacijske i komunikacijske znanosti u članku 13, ali držim da to treba dodati kao opće pravilo za sva polja u društvenim znanostima, dakle prebaciti u članak

KOMENTAR:

Predlagач je odustao od posebnih uvjeta za izbor u znanstvenom polju Informacijske i komunikacijske znanosti.

11. Naime, problem objave prevelikog broja radova isključivo u formi conference proceeding postoji i u nekim drugim poljima društvenih znanosti osim informacijskih i komunikacijskih znanosti.

Nadalje, predlaže se da se pravilo regulira tako da se ograniči maksimum broj bodova koji se može ostvariti objavom conference proceeding unutra A1 kategorije (npr. na razini 1/3 ukupnog broja vodova u kategoriji A1), a ne da se određuje minimum bodova koji se mogu ostvariti objavom A1 znanstvenim časopisima. Naime, ne treba izjednačavati status conference proceeding i poglavlja u knjigama, što je de facto posljedica prijedloga koji je naveden u posebnim uvjetima za informacijske i komunikacijske znanosti. Poglavlja u knjigama koje se referiraju u WoS/Scopus su po opsegu i značaju bliže radovima u vrhunskim časopisima nego li conference proceedingsima.

S poštovanjem,

Izv. prof. dr. sc. Ivan Čipin, Izv. prof. dr. sc. Šime Smolić, Doc. dr. sc. Petra Međimurec, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 15. rujna 2022.

Poštovani,

vezano uz članak 11. (ODJELJAK 4. DRUŠTVENE ZNANOSTI) Prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja predlažemo sljedeće dopune:

- Za izbor u zvanje znanstveni suradnik, pristupnik mora ostvariti najmanje 1,5 bod temeljem radova objavljenih u znanstvenim časopisima razvrstanim u prva tri kvartila (Q1, Q2, Q3).
- Za izbor u zvanje viši znanstveni suradnik pristupnik mora, nakon pokretanja posljednjeg izbora u zvanje, ostvariti najmanje 2 boda temeljem radova objavljenih u znanstvenim časopisima razvrstanim u prva tri kvartila (Q1, Q2, Q3).
- Za izbor u zvanja znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju pristupnik mora, nakon pokretanja posljednjeg izbora u zvanje, ostvariti najmanje 2,5 boda temeljem radova objavljenih u znanstvenim časopisima razvrstanim u prva tri kvartila (Q1, Q2, Q3).

Obrazloženje: da bi se spriječilo da pristupnici ostvare sve uvjete iz kategorije a1 temeljem objave u zbornicima radova (koji su klasificirani kao a1) u kojima često ne postoje rigorozni recenzografski postupci, ako uopće postoje s obzirom na kvalitetu objavljenih

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Prijedlozi sudionika javnog savjetovanja koji se ovdje navode pružaju NVZVOTR vrlo koristan uvid u problematiku vrednovanja znanstvenih radova u cjelini, no predložene izmjene nadilaze opseg planiranih i dopuštenih izmjena Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

radova u nekim zbornicima, predlažemo da se polovina uvjeta znanstvenih radova prve skupine (a1) mora ostvariti u znanstvenim časopisima razvrstanim u prva tri kvartila. Da bi se izbjeglo pogrešno tumačenje (zbog klasifikacije zbornika, knjiga i sl. u četvrti kvartil Q4), u gore navedene minimalne brojeve uključeni su samo radovi objavljeni u znanstvenim časopisima razvrstanim u prva tri kvartila (Q1, Q2, Q3). S poštovanjem

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 15. rujna 2022.

Poštovani,

Nastavno na poziv za sudjelovanjem u javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u ime Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu želimo istaknuti sljedeće:

- Mišljenja smo da nije pravo vrijeme za pokretanje ovih izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, budući da se uskoro očekuje donošenje novog Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Taj Zakon predviđa donošenje Nacionalnih kriterija za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu, a koji će zamijeniti ovaj Pravilnik za koji se predlažu izmjene i dopune.

- Također, smatramo da provođenje javne rasprave dostavom primjedbi na e-mail Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, a ne putem e-savjetovanja, ne pridonosi transparentnosti i otvorenosti javne rasprave o bitnim pitanjima za znanstvenike.

- Javna rasprava pokrenuta je u vrijeme trajanja godišnjih odmora pa je sasvim razumljivo da je 30 dana prekratko razdoblje za kvalitetnu raspravu. Predlažemo da se rok za javnu raspravu produlji i da se u tom novom roku javna rasprava provede putem e-savjetovanja.

Što se tiče konkretnih prijedloga vezanih uz sam tekst predloženih odredbi, dostavljamo sljedeće prijedloge:

- Predlažemo da se iz prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja ukloni članak 13. kojim se

NE PRIHVACA SE

OBRAZLOŽENJE:

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj nije pokrenulo rad na izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja na temelju vlastite odluke, odnosno prethodno napravljene analize jakih i slabih strana postojećeg Pravilnika, kao što bi bilo za očekivati.

Postupak donošenja izmjena i dopuna Pravilnika pokrenuto je na zahtjev ministra znanosti i obrazovanja dostavljen dopisom 24. veljače ove godine. Dopisom je Nacionalno vijeće obaviješteno da je jedan od uvjeta na koje se u okviru reforme znanosti i visokoga obrazovanja obvezala Republika Hrvatska u okviru NPOO prema Europskoj komisiji donošenje

izmjena Pravilnika o izborima u znanstvena zvanja. Nacionalno vijeće je po važećem Zakonu u znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju zaduženo za izradu i donošenje Pravilnika i ono je prihvatio taj zadatak da bi pomoglo Vladi Republike Hrvatske u ispunjenju obveza koje je ona preuzeila. Svi rokovi, koje je Nacionalno

predlaže dodavanje posebnih uvjeta za polje Informacijske i komunikacijske znanosti.

Naime, ne postoji niti razlog, niti potreba za izdvajanjem polja i uvođenje posebnih uvjeta, tim više što niti jedan odsjek ni fakultet u Republici Hrvatskoj u polju Informacijske i komunikacijske znanosti nije inicirao dodavanje posebnih uvjeta za polje Informacijske i komunikacijske znanosti.

- Smatramo da je prijedlog izmjene članka 21. st. 1., članka 22. st. 1., članka 23. st. 1. i članka 24. st. 1., a koji se odnose na nužnost objavljivanja u domaćem časopisu a1, iznimno štetan i to ponajprije za filologije. Iako razumijemo potrebu za osnaživanjem hrvatskih znanstvenih časopisa, časopisi relevantniji za određene filologije nisu nužno i oni koji su u Hrvatskoj kategorizirani kao a1. Takvo što ujedno stvara prevelik pritisak na mali broj časopisa a1 koji su možda usmjereni na drugačije pristupe filologiji i drugačije teme. Relevantni domaći časopisi u kategoriji a1 za neofilologe su Fluminensia, Jezik, Književna smotra, Suvremena lingvistica, Umjetnost riječi, dakle vrlo je mali broj časopisa koji mogu zadovoljiti potrebe za objavljivanjem svih hrvatskih znanstvenika koji žele i trebaju objavljivati rad(ove) u tim periodičkim publikacijama. Osim toga, inzistiranje na objavljivanju radova u hrvatskim časopisima utječe na međunarodnu vidljivost znanstvenog rada hrvatskih znanstvenika te je takav uvjet suprotan internacionalizaciji znanosti i interdisciplinarnosti. Budući da nije izmijenjen članak 25. stavak 7. aktualnog Pravilnika o obaveznih 20 posto bodova na stranom jeziku i 25 posto bodova na hrvatskom jeziku, uvođenje ovakve obveze potpuno je nepotrebno.

- Također, procjenjujemo da je u Pravilniku sporno i definiranje autorske knjige samo u dvije kategorije: kao znanstvene ili kao uredničke, a sve ostale vrste koje isto mogu biti autorske (stručne ili znanstvene) kao što su primjerice znanstvena referentna djela (enciklopedija, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, leksikon i sl.), sveučilišni udžbenici, prijevodi i dr. se ne spominju i time diskvalificiraju za napredovanje.

Smatramo da svi oblici publiciranja znanstvenih i stručnih radova, bilo kao knjige ili kao zasebni radovi, trebaju biti ravnopravno uzeti u obzir kod kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja znanstvenoga rada. U humanističkim znanostima, osobito u različitim jezicima, veliki stručni i znanstveni doprinos razvoju

vijeće višekratno javno ocijenilo kao potpuno neprimjerene za tako složen posao, proizlaze iz činjenice da je moralo započeti i završiti taj veoma složeni posao u roku od 7 mjeseci, od kojih najmanje mjesec dana otpada na kolektivni godišnji odmor administracije u sustavu visokoga obrazovanja. Stoga je Nacionalno vijeće, završivši prijedlog izmjena i dopuna koje je dalo na javnu raspravu u srpnju (12. srpnja), odlučilo za termin 16. kolovoza – 15. rujna jer se time samo tjedan dana roka predviđena za javne rasprave poklapa s kolektivnim godišnjim odmorima.

Nacionalno vijeće je svjesno da Pravilnik o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja prestaje biti potreban kad na snagu stupi Zakon o visokom obrazovanju i znanosti, pa da nije bilo potrebno ni donositi njegove izmjene i dopune, ali Nacionalno vijeće nije predložilo taj Zakon niti se ono obvezivalo na uvjete koje treba ispuniti u okviru NPOO.

Glede javne rasprave, Nacionalno vijeće nije tijelo javne uprave koje može provoditi javno savjetovanje kao takva tijela. Preporučamo pogledati na stranicama Vlade Republike Hrvatske tko je ovlašten provoditi e-savjetovanje putem stranica za e-savjetovanje državnih tijela, odnosno Zakon o pravu na pristup infomacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22). Stoga je Nacionalno vijeće i ovom prilikom, kao i uvijek dosad, provelo javnu raspravu putem svoje službene stranice, o čemu je dodatno obavijestilo čelnike svih znanstvenih organizacija u Republici Hrvatskoj dopisom 19. srpnja ove godine.

pojedinih grana daju upravo rječnici, priručnici, gramatike, udžbenici, prijevodi i sl., bilo u tiskanom ili u mrežnom izdanju. Takve publikacije treba izrijekom uvrstiti i vrednovati ovim Pravilnikom.

- Smatramo i da je potrebno promijeniti dio izmjene članka 27. stavka 1. koja glasi: „Prvo kritičko izdanje neobjavljenog rukopisa napisana prije 1830. godine vrednuje se u načelu kao izvorni znanstveni rad i boduje u cjelini.“ Pozdravljamo, dakako, prepoznavanje filološke važnosti i vrijednosti znanstvenog rada na pripremi kritičkih izdanja. No, ne vidimo zašto bi granica za izvornost znanstvenog rada bila upravo godina 1830. U hrvatskoj se književnosti, naime, način pripreme rukopisa nije nimalo promijenio nakon te godine; što se područja naše stručnosti tiče, podsjetili bismo da dubrovački latinisti poput Vlaha Getaldića (1788–1872) i dalje stvaraju rukopise, čak i vrlo opsežne, koji ostaju neizdani. Iz šire filološke perspektive, upozorili bismo da i moderna djela, kad bivaju mijenjana od izdanja do izdanja (poput npr. Krležinih), predstavljaju izvorni filološki izazov na koji – barem u Krležinu slučaju – znanstvena zajednica još nije u potpunosti odgovorila. Zato predlažemo ovakvu formulaciju:

„Prvo kritičko izdanje neobjavljenog rukopisa vrednuje se u načelu kao izvorni znanstveni rad i boduje u cjelini.“

- Smatramo da je prijedlog izmjene članka 26. st. 2., a koji se odnosi na uvođenja uvjeta samostalnog autorstva određenog broja radova, u suprotnosti s već dulje vrijeme prisutnom tendencijom suradnje među znanstvenicima i ne potiče interdisciplinarnost bez koje su današnja istraživanja u svim znanostima, pa tako i u humanističkim, neizvediva i nezamisliva.

Određivanje samostalnog autorstva na tako velikom broju radova u humanistici: (1) smanjuje interdisciplinarnost; (2) u nepovoljan položaj stavlja pojedine humanističke poddiscipline kojima je interdisciplinarnost nužna; (3) u nepovoljan položaj stavlja znanstvenike koji rade na projektima i potiču se neetične prakse da rad potpiše samo vodeći znanstvenik.

izv. prof. dr. sc. Domagoj Tončinić, dekan

PRIHVAĆA SE
Članak 13 – posebni uvjeti za polje Informacijske i komunikacijske znanosti

PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Predlagač je odustao od uvjeta objavljivanja u domaćim časopisima u onom omjeru u kojem je to predložio u okviru izmjena i dopuna predloženih za javnu raspravu. Radi točnije informiranosti, ljubazno molimo još jednom provjeriti popis domaćih časopisa a1 i a2 jer u ovom komentaru je izostavljen jedan broj relevantnih domaćih časopisa.

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Kao što je gore objašnjeno, izmjene i dopune Pravilnika koje se ovom prilikom provode su uskoga opsega pa se u okviru njih nažalost ne mogu provesti sve promjene koje su se u tijeku petogodišnjeg rada u skladu s njime pokazale nužnima ili dobrodošlima. Predlagač je svjestan potrebe ponovnog i preciznijeg određenja autorske knjige i drži da u budućnosti tu odredbu treba mnogo preciznije razraditi i verbalizirati.

NE PRIHVAĆA SE
Obrazloženje:

Kao što je već rečeno, predлагаč zbog okolnosti u kojima treba donijeti izmjene i dopune Pravilnika ne može ulaziti u modificiranje detalja kao što je određivanje vremenske granice za vrednovanje neobjavljenih rukopisa. Međutim, svjestan je da ovome pitanju treba posvetiti dužnu pozornost u izradi Nacionalnih kriterija upravo iz razloga koji se navode u ovom komentaru. Promišljanje novih kriterija u ovom segmentu potrebno je i zbog obrade mnoštva rukopisa koji tvore hrvatsku rukopisnu baštimu

PRIHVAĆA SE DJELOMIČNO

Obrazloženje:

Kao što je rečeno u odgovoru na komentare istovjetne ovome, u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika stajat će formulacija: pola radova samostalnog autorstva od minimalnog broja radova potrebnih za izbor, osim za zvanje znanstvenog suradnika gdje su potrebna barem dva samostalna rada. Ukida se obveza broja bodova za samostalno autorstvo.

Znanstveno vijeće
Instituta za fiziku

Klasa: 009-91/22-2/05
Ur.br.: 001-05-22-2
U Zagrebu, 14. rujna 2022.

Sukladno odredbama članka 31. Statuta, Znanstveno vijeće Instituta za fiziku na svojoj 14. elektroničkoj sjednici održanoj 14. rujna 2022. godine donijelo je sljedeću:

ODLUKU

1. Temeljem poziva na javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (u dalnjem tekstu Nacrt) koje je na svojoj mrežnoj stranici objavilo Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, Znanstveno vijeće Instituta za fiziku usvaja prijedlog izmjena i dopuna Nacrta (u dalnjem tekstu Prijedlog).
2. Usvojeni prijedlog izmjena i dopuna dostavit će se Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.
3. Prijedlog izmjena i dopuna Znanstvenog vijeća nalaze se u primitku ove odluke.

Predsjednik Znanstvenog vijeća
Instituta za fiziku:

Dr.sc. Damir Starešinić

Primitak:

- Prijedlog izmjena i dopuna Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Prijedlog 1.

Nacrt:

Članak 2.

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a koji glasi:

...

(2) Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o

citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave.

Ako takav podatak još nije dostupan (kod recentnih radova), kao relevantna vrijednost uzima se ona u prvoj prethodnoj godini za koju su oni objavljeni.

...

Prijedlog:

Članak 2.

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a koji glasi:

...

(2) Podjela znanstvenih časopisa relevantnih za izbor u području prirodne znanosti - polje geologija u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave. Ako takav podatak još nije dostupan (kod recentnih radova), kao relevantna vrijednost uzima se ona u prvoj prethodnoj godini za koju su oni objavljeni.

...

Obrazloženje:

U članku 2. Nacrtu, predlaže se dodavanje novog članka, članka 7.a u Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja.

Novopredloženi članak (7.a) ima 5 stavaka. U stavkama (1), (3), (4) i (5) izričito se navodi da se odnose na polje Geologije. U stavci (2) definira se pravilo razvrstavanja radova po kvartilama, a jedino u toj stavci nije izričito navedeno da se pravilo primjenjuje na polje Geologije, pa proizlazi da se ta stavka odnosi sva znanstvena područja Odjeljka 1 Pravilnika (prirodne znanosti, biomedicine i zdravstvo). No sva znanstvena područja je to već napravljeno u članku 4. Pravilnika, a stavka (2) članak 7.a Nacrtu nije u skladu s člankom 4 Pravilnika.

Zbog toga stavku (2) članka 7.a treba izbrisati ili izmijeniti kao u našem Prijedlogu.

Prijedlog 2.

Nacrt:

Članak 5.

Članak 11. mijenja se i glasi:

Kvalitativni kriteriji

Formulacija promijenjena prema prijedlogu Geologije

ISPRAVLJENO: Dodana geologija

Pod pojmom glavni autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora.

Prijedlog:

Članak 5.

Članak 11. mijenja se i glasi:

Kvalitativni kriteriji

Pod pojmom glavni autor podrazumijeva se autor koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. Pojedini rad može imati više od jednog glavnog autora, naročito ako podjednako značajan doprinos radu dolazi iz teorijskog i eksperimentalnog istraživanja ili iz istraživanja unutar više znanstvenih područja, polja ili grana.

Ako u radu nije naveden glavni autor ili glavni autori, pod pojmom glavni autor podrazumijevaju se prvi autor, dopisni autor ili zadnji autor.

Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje matični odbor.

Obrazloženje:

Nacrtom je prekruto definirano glavno autorstvo, dok ograničenje na samo 2 glavna autora često ne odgovara stvarnim doprinosima.

Kad se radi o kompleksnim člancima u kojima je više doprinsosa bitno za rješavanje problema, onda nije nemoguće da bude više glavnih autora. Dobar primjer su međunarodne suradnje u više područja ili teorija/eksperiment suradnje gdje je česta praksa da su prva dva autora dotorski studenti čija je to disertacija (jedan za teoriju, jedan za eksperiment), a zadnja dva su njihovi mentori koji su osmisili istraživanje. Danas je multidisciplinarnost vrlo važna i sve češće zastupljena u mnogim područjima, a ne postoji znanstvenik koji na zaista multidisciplinarnom članku može reći da je on jedini dao glavni doprinos. Sve više postaje običaj da se i u samom radu napiše koji su glavni autori i koji je bio njihov doprinos, neovisno o poretku imena u zagлавju.

Trebalo bi pod glavne autore dodati i zadnjeg autora koji je često vodeći znanstvenik koji je

NE PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Dosadašnja iskustva rada matičnih odbora ukazuju na to da je definiranje pojma glavnog autora stvaralo određene probleme, različita tumačenja i različite prakse u radu pojedinih MO. Ideja je bila da se određena praksa u tretiranju pojma glavnog autora koja je bila uspostavljena u pojedinim MO, uglavnom preko naputaka, sada prenese i jasno naznači u Pravilniku. Nacionalno vijeće smatra da dva glavna autora po jednom radu ostavlja dovoljno prostora za ispunjavanje minimalnih kvalitativnih kriterija.

Odlučili smo se da se glavni autori definiraju kao prvi i dopisni, jer je takva praksa već postojala. Naravno, umjesto *dopisni autor* mogao se koristiti i termin *autor s jednakim doprinosom*, ali to ne bi bitno promijenilo temeljnu ideju, a ta je da se glavni autori i njihov broj jasno definiraju.

osmislio, financirao i vodio projekt unutar kojeg se izvodilo istraživanje. Pri tome se očekuje da pristupnik koji je zadnji autor obrazloži svoj doprinos. Trebalo bi vratiti ulogu povjerenstva u procjeni doprinosa autora. Bitno je ipak procijeniti i opisati doprinos kandidata radovima na kojima je autor. Stručno povjerenstvo bi također trebalo imati pravo, a i obavezu, nezavisno procijeniti doprinos autora ako to nađe shodno. U protivnom povjerenstva gube smisao, i napredovanje s može vršiti automatizmom na temelju ispisa iz relevantnih baza radova.

Prijedlog 3.

Nacrt:

Članak 6.

Članak 12. mijenja se i glasi:

Za izbor u znanstvena zvanja u području »Prirodne znanosti«, polja fizike, kemije, biologije, geofizike i interdisciplinarnih prirodnih znanosti, broj radova propisan u člancima 7. i 9. moguće je umanjiti za najviše jednu trećinu na način da se pojedini iznimno kvalitetni radovi množe s faktorom kvalitete te se na tako dobiveni ukupan zbroj radova primjene kvantitativni kriteriji iz članaka 7. i 9. ovoga Pravilnika. Iznimno kvalitetni radovi vrednuju se na slijedeći način: Rad u časopisu koji pripada u prvi 10% relevantne predmetne kategorije i pristupnik/pristupnica je glavni autor množi se s faktorom 2,0. Rad u časopisu koji pripada u Q1 i pristupnik/pristupnica je glavni autor množi se s faktorom 1,5.

Prijedlog:

Članak 6.

Članak 12. mijenja se i glasi:

Za izbor u znanstvena zvanja u području »Prirodne znanosti«, polja fizike, kemije, biologije, geofizike i interdisciplinarnih prirodnih znanosti, broj radova propisan u članku 7. moguće je umanjiti za najviše jednu trećinu na način da se pojedini iznimno kvalitetni radovi množe s faktorom kvalitete te se na tako dobiveni ukupan zbroj radova primjene kvantitativni kriteriji iz članaka 7. ovoga Pravilnika. Iznimno kvalitetni radovi vrednuju se na slijedeći način: Rad

PRIHVAĆA SE

Obrazloženje:

Izbacuje se spominjanje članka 9

u časopisu koji pripada u prvih 10% relevantne predmetne kategorije i pristupnik/pristupnica je glavni autor množi se s faktorom 2,0. Rad u časopisu koji pripada u Q1 i pristupnik/pristupnica je glavni autor množi se s faktorom 1,5.

Obrazloženje:

Članak 9. Pravilnika ne odnosi se na područje Prirodnih znanosti te ga ne treba spominjati u izmijenjenom članku 12.

No, ako je namjera predlagatelja Nacrtu da se izmijenjeni članak 12. odnosi i na područje Biomedicina i zdravstvo, onda bi to trebalo i navesti u članku.

Prijedlog 4.

Pravilnik

Članak 10.

1) Jedan od ukupnog broja znanstvenih radova potrebnih za izbor u pojedino zvanje iz tablice iz članka 7. ovog Pravilnika može se zamijeniti priznatim patentom, s time da se međunarodnom patentu pridružuje IF=2 x medijan IF-a predmetnog područja i polja znanosti, a hrvatskom patentu se pridružuje IF=medijan IF-a predmetnog područja i polja znanosti.

Prijedlog:

Članak 10.

1) Jedan dio ukupnog broja znanstvenih radova potrebnih za izbor u pojedino zvanje iz tablice iz članka 7. ovog Pravilnika može se zamijeniti priznatim patentima, s time da se međunarodnom patentu pridružuje IF=2 x medijan IF-a predmetnog područja i polja znanosti, a hrvatskom patentu se pridružuje IF=medijan IF-a predmetnog područja i polja znanosti.

Za izbor u zvanje znanstvenog suradnika 1 rad se može zamijeniti patentom. Za izbor u zvanje višeg znanstvenog suradnika do 2 rada se mogu zamijeniti patentima. Za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika do 3 rada se mogu zamijeniti patentima. Za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju do 4 rada se mogu zamijeniti patentima.

Obrazloženje:

Predlažemo da se Nacrtu doda i izmjena stavka (1) članka 10.

NE PRIHVAĆA SE:

Pravilnik propisuje minimalne kriterije znanstvenog doprinosa, gdje je težište na znanstvenim radovima. Druge aktivnosti, uključujući patente, mogu biti valorizirane kroz dodatne kriterije za radna mjesta.

Tumačenje članka 10. stavka (1) u sadašnjem obliku dovodi do toga da, ukoliko je netko već kao suradnik, ili eventualno kao viši suradnik imao patent tada više nema smisla prijavljivati nove patente. Jedan od ukupnog broja... – dakle 1 od 9 se tumači kao 1+8, 1 od 18 se tumači kao 1+17, 1 od 30 se tumači kao 1+29, dakle u svakom slučaju samo 1.

Prijedlog je da se značajnije vrednuju postignuća u primjeni znanosti te da se za izbor u viša zvanja priznaje i više patenata. Može se izrijekom navesti da se u izboru za suradnika može 1 rad zamijeniti patentom, odnosno za izbor u višeg suradnika 2 rada.. itd. Druga varijanta je formulacija u obliku: Jedna trećina (ili eventualno jedna devetina) od ukupnog broja znanstvenih radova se može zamijeniti patentima.

Sveučilište u Zagrebu
Gradevinski fakultet
Ured Dekana

KLASA: 007-06/22-09/01
URBRO: 251-64-03-22-90
Zagreb, 14. rujna 2022.

Nacionalno vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

**Predmet: Primjedbe na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama
Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja**

Poštovani,
u skladu s pozivom za dostavu primjedbi i mišljenja o „Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja“, u nastavku vam dostavljamo prijedloge Gradjevinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

KOMENTAR 1

Smatramo da se u Prijedlogu pri kategorizaciji časopisa ne uvažavaju svi relevantni pokazatelji kvalitete te da je dio Prijedloga koji se odnosi na način definiranja kvartila prema kojem: „*Kvartili se određuju na temelju "čimbenika odjeka časopisa" (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection.*“ treba izmijeniti na sljedeći način: „*Kvartili časopisa određuju se, prema za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama Journal Citation Report (JCR), temeljenim na bazi Web of Science Core Collection.*“

OBRAZOŽENJE KOMENTARA 1

Danas se kvartili časopisa zastupljeni u Web of Science bazi definiraju temeljem dva pokazatelja JIF (Journal Impact Factor, hrv. čimbenik odjeka časopisa) i JCI (Journal Citation Indeks, hrv. indeks citiranosti časopisa). Noviji pokazatelj JCI je u primjeni od 2021. godine, a predstavlja normalizirani indikator citiranosti obzirom na polje ili disciplinu, vrstu rada i godinu publikacije te, za razliku od JIF-a, obuhvaća sve časopise zastupljene u WoSCC te (tablica 1).

PRIHVAĆA SE KOMENTAR 1

Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje JCI baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

PRIHVAĆA SE komentar 2

OBRAZOŽENJE:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

NE PRIHVAĆA SE KOMENTAR 3

Obrazloženje:

Rok od 24 mjeseca definiran je u dokumentu za sva područja i procijenjeno je da predstavlja dovoljno dug prijelazni period.

NE PRIHVAĆA SE KOMENTAR 4

Obrazloženje:

Tablica 1. Usporedba JCI i JIF (izvor:
<https://clarivate.com/webofsciencegroup/tag/jcr2021/>)

Karakteristika	JIF	JCI
Obuhvaća sve časopise u WoSCC	ne	da
Primjenjuje normaliziranu citatnu metriku	ne	da
Broji citate samo iz tekuće godine	da	ne
Uključuje nepovezane citate (pripisani su časopisu, ali nisu povezani s određenim člankom)	da	ne
Broji citate svih radova u časopisu (članci, pisma, editorijali, vijesti)	da	ne

Prema Prijedlogu se u polju tehničkih znanosti kvartili određuju isključivo temeljem JIF-a (tablica 2), a „Ukoliko je časopis u kojem je rad objavljen indeksiran u WoSCC-u, ali mu još nije određen quartil i/ili čimbenik odjeka, smatrati će se da je razvrstan u četvrti quartil (Q4)”. U Web of Science bazi pojedini časopisi nemaju definirane kvartile prema JIF-u, već samo prema JCI-u. Primjer jednog takvog časopisa je časopis *Frontiers in Built Environment*, švicarskog izdavača FRONTIERS MEDIA SA, kojem rang u JCR prema JIF-u nije definiran, dok je prema JCI (CONSTRUCTION & BUILDING TECHNOLOGY, 2021) svrstan u Q2. Smatramo je svrstavanje radova pristupnika objavljenih u tim časopisima u četvrti quartil (Q4) nepotrebno degradiranje, jer im je kvartile moguće odrediti prema JCI-u.

Tablica 2. Indikatori klasifikacije časopisa A/A1 kategorije u JCR-u u različitim znanstvenim poljima - usporedba važećeg Pravilnika i Prijedloga

Znanstveno polje	Pravilnik	Prijedlog
Prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo	JCR	JIF i/ili JCI
Tehničke znanosti	JCR	JIF
Biotehničke znanosti	JCR	JIF i/ili JCI
Društvene znanosti	JCR	JIF i/ili JCI
Humanističke znanosti	-	-
Interdisciplinarno područje (znanost; umjetnost)	IF (biotehnologija i biomedicina)	IF (biotehnologija i biomedicina)
JCR (Journal Citation Report, hrv. izvješće o citiranosti časopisa)		
JIF (Journal Impact Factor, hrv. čimbenik odjeka časopisa)		
JCI (Journal Citation Index, hrv. indeks citiranosti časopisa)		
IF (Impact Factor, hrv. čimbenik odjeka)		

Smatramo da, iako je način određivanja kvartila časopisa prema JCI-u precizniji i prikladniji, oba pokazatelja treba uzimati u obzir pri valorizaciji radova pristupnika (prema za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji), jer JCR ne prikazuje oba indikatora za svaki časopis zastupljen u WoS-u. Navedeno je prepoznato u prijedlozima izmjena za ostala znanstvena polja u kojima se u Pravilniku kvartili određuju temeljem JCR-a (tablica 2).

Kategorija inozemnog časopisa, koja je zadržana iz starog pravilnika, ima funkciju povećanja međunarodne vidljivosti znanstvene publicističke produkcije, koja u suprotnom može rezultirati publiciranjem isključivo u časopisima izdanim u RH niskog faktora utjecaja, no koji su zastupljeni u odgovarajućim bazama.

Argumentacija za diskriminatornost bi postojala u slučaju kad bi se jedna skupina časopisa favorizirala u odnosu na drugu, što ovdje nije slučaj, niti izrijekom niti tumačenjem.

NE PRIHVĀĆA SE KOMENTAR 5

Obrazloženje:

Kriterij za određivanje glavnog autora (najviše dva) je jasno definiran izrijekom u Pravilniku. Jedno od rješenja koje može olakšati primjenu ovog kriterija jest da koautori na radu definiraju svojom izjavom (podneskom) koji su glavni autor ili glavni autori na radu. Ovo je sastavni dio dokumentacije koju Stručno povjerenstvo dostavlja Matičnom odboru. Pored toga, u sve većem broju časopisa je, korištenjem standardiziranih ključnih izraza, nužno definirati uloge pojedinih koautora na radu.

Pitanje definiranja glavnih autora redoslijedom navođenja upravo pokazuje nemogućnost egzaktnog rješavanja ovog problema. Naime, u različitim tehničkim poljima je praksa bitno različita, te je i ostavljena formulacija po kojoj Stručno povjerenstvo dostavlja mišljenje Matičnom odboru, kako je ranije definirano u ovom odgovoru.

Ako se ovaj problem veže za pitanje multidisciplinarnosti, veći broj suradnika na projektu bi prirodno

	<p>trebao rezultirati i većim brojem znanstvenih radova na kojima mogu biti definirani različiti glavni autori, prema ključnim područjima koja su dominantna u pojedinom radu. Time se povećava znanstvena publicistička produktivnost, pogotovo ako pokriva više znanstvenih područja/polja.</p>																																		
<p>Predložena formulacija „<i>prema za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama Journal Citation Report (JCR)</i>“ omogućava uključivanje trenutnih (i budućih) pokazatelja danih u JCR.</p> <p>KOMENTAR 2</p> <p>Pri definiranju radova A kategorije za tehničke znanosti, Prijedlog propisuje isključivo primjenu WoS pretraživačke platforme, iako je Općim odredbama (članak 2., stavak 4.) kao jednakovrijedna navedena i platforma Scopus u vlasništvu nizozemske izdavačke kuće Elsevier. Smatramo da je u definiciju rada A kategorije za tehničke znanosti, uz Prijedlogom već predloženu platformu WoS, potrebno zadržati platformu Scopus te da je Prijedlog potrebno dopuniti na sljedeći način: „<i>Kvartili časopisa se određuju, prema za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama Journal Citation Report, (JCR), temeljenim na bazi Web of Science Core Collection ili Scimago Journal & Country Rank (SJR), temeljenim na bazi Scopus.</i>“</p> <p>OBRAZLOŽENJE KOMENTARA 2</p> <p>Određivanje kvartila časopisa A kategorije u Prijedlogu <u>promjenjeno je samo za polje tehničkih znanosti</u> (tablica 3). Prijedlogom je u preostalim znanstvenim poljima zadržan način određivanja kvartila časopisa A/A1 kategorije – oni se i dalje određuju prema, za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report), temeljenim na Web of Science bazi, ili kategorijama SJR (SCIMAGO), temeljenim na SCOPUS bazi, što je u skladu sa Općim odredbama Pravilnika. Postavlja se pitanje zbog čega je Prijedlogom dana izmjena samo za tehničke znanosti.</p> <p>Tablica 3. Određivanje kvartila časopisa A/A1 kategorije u različitim znanstvenim poljima - usporedba važećeg Pravilnika i Prijedloga</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Znanstveno polje</th> <th>Pravilnik JCR / WoS</th> <th>Prijedlog SJR / SCOPUS</th> <th>Prijedlog JCR / WoS</th> <th>Prijedlog SJR / SCOPUS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> </tr> <tr> <td>Tehničke znanosti</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>ne</td> </tr> <tr> <td>Biotehničke znanosti</td> <td>da</td> <td>ne</td> <td>da</td> <td>ne</td> </tr> <tr> <td>Društvene znanosti</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> </tr> <tr> <td>Humanističke znanosti</td> <td>ne</td> <td>ne</td> <td>ne</td> <td>ne</td> </tr> <tr> <td>Interdisciplinarni</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> <td>da</td> </tr> </tbody> </table>	Znanstveno polje	Pravilnik JCR / WoS	Prijedlog SJR / SCOPUS	Prijedlog JCR / WoS	Prijedlog SJR / SCOPUS	Prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo	da	da	da	da	Tehničke znanosti	da	da	da	ne	Biotehničke znanosti	da	ne	da	ne	Društvene znanosti	da	da	da	da	Humanističke znanosti	ne	ne	ne	ne	Interdisciplinarni	da	da	da	da
Znanstveno polje	Pravilnik JCR / WoS	Prijedlog SJR / SCOPUS	Prijedlog JCR / WoS	Prijedlog SJR / SCOPUS																															
Prirodne znanosti, biomedicina i zdravstvo	da	da	da	da																															
Tehničke znanosti	da	da	da	ne																															
Biotehničke znanosti	da	ne	da	ne																															
Društvene znanosti	da	da	da	da																															
Humanističke znanosti	ne	ne	ne	ne																															
Interdisciplinarni	da	da	da	da																															

o područje (znanost; umjetnost)	(biotehnologij a biomedicina)	(biotehnologij a biomedicina)	(biotehnologij a biomedicina)	(biotehnologij a biomedicina)
---------------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

Smatramo da se pri utvrđivanju citiranosti časopisa i radova, a u cilju dobivanja objektivnih rezultata, ne bi trebala raditi razlike među Općim odredbama (članak 2., stavak 4.) definiranih i jednakovrijednih pretraživačkih platformi. Naime, WoS pretraživačka platforma favorizira časopise objavljivane u SAD-u te časopise izdavane samo na engleskom jeziku i zahtijeva pretplatu, lako se u velikom dijelu preklapa s WoS-om, Scopus pretraživačka platforma uključuje više časopisa izdavanih u Evropi i Kini, radove na engleskom, ali i drugim jezicima, uz znanstvene članke popisuje patente, knjige, zbornike radova te ne zahtijeva pretplatu (tablica 4, Pranckute, R. *Web of Science (WoS) and Scopus: The Titans of Bibliographic Information in Today's Academic World.* Publications 2021, 9, 12. <https://doi.org/10.3390/publications9010012>.

Tablica 4. Pregled glavnih karakteristika JIF-a i SJR-a

Karakteristika	JIF (WoSCC)	SJR (Scopus)
81. Princip proračuna	$\text{JIF} = \frac{\text{Number of items published in 2015 + 2016}}{\text{Number of citable items in 2015 (356) + 2016 (311)}} = 0,001$ izvor: https://clarivate.libguides.com/jcr	SCIMAGO JOURNAL RANK (SJR) <i>average # of weighted citations received in a year / # of documents published in previous 3 years</i> izvor: https://blog.scopus.com/posts/journal-metrics-in-scopus-scimago-journal-rank-sjr
Period brojenja publikacija	2 godine	3 godine
Period brojenja citata	1 godina	odina
Uključuje samocitate časopisa	da	33 %
Normaliziran obzirom na broj radova u časopisu (size-independent)	da	
Normaliziran obzirom na disciplinu	ne	neizravno – uzima u obzir teme publikacija
Normaliziran obzirom na prestiž (vrednovan)	ne	da
Primjena	časopisi	sve serijske publikacije
Dostupnost	zahtijeva pretplatu	besplatno
Glavna ograničenja	broji citate svih radova u časopisu (članci, pisma,	kompleksan proračun, zahtjevan za interpretaciju

editorijali, vijesti) – podložno manipulaciji; kratak period brojenja citata; nije normaliziran obzirom na disciplinu	
---	--

KOMENTAR 3

Smatramo da se članak 29., stavak 2. koji glasi *"Ako pristupnik to zatraži, što je moguće u razdoblju od 24 mjeseci od stupanja na snagu ovog Pravilnika, na njegov izbor u znanstveno zvanje primijenit će se odredbe Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine, br. 28/17, 72/19 i 21/21)."* treba izmijeniti na način da se prodluži trajanje prijelaznog razdoblja, tj. da se zadrži odredba o razdoblju u trajanju od 30 mjeseci iz trenutno važećeg Pravilnika: *"Ako pristupnik to zatraži, što je moguće u razdoblju od 30 mjeseci od stupanja na snagu ovog Pravilnika, na njegov izbor u znanstveno zvanje primijenit će se odredbe Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine, br. 28/17, 72/19 i 21/21)."*

OBRAZLOŽENJE KOMENTARA 3

Smatramo da je 30 mjeseci prikladnija duljina prijelaznog razdoblja, jer predstavlja polovicu razdoblja od 5 godina koje je zahtijevano Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kao vrijeme koje treba proteći prije pokretanja postupka izbora u više znanstveno zvanje.

KOMENTAR 4

Prijedlogom je dana definicija inozemnog časopisa: *"Inozemni časopis je onaj koji ima izdavača registriranog izvan Republike Hrvatske te međunarodni uredivački odbor."* Predlaže se zamjena pojma „inozemni časopis“ pojmom „međunarodni časopis“, čija je definicija sljedeća: ***"Međunarodni časopis je časopis sa međunarodnim uredivačkim odborom i/ili međunarodnim recenzentskim tijelom, a izdaje se na svjetskom jeziku."***

OBRAZLOŽENJE KOMENTARA 4

Smatramo da je potreba za osiguranjem međunarodne prepoznatljivosti i afirmiranosti pristupnika neosporna, no ograničavanje na časopise izdavane u inozemstvu samo po sebi nije jamstvo kvalitete. Nadalje, povezivanje mjesta izdavanja časopisa s međunarodnom znanstvenom prepoznatljivošću neopravданo je te diskriminira znanstvene časopise izdavane u Hrvatskoj. Znanost nije povezana s geografskim područjem, niti bi domaći časopisi postali značajniji sklapanjem ugovora sa stranim izdavačima. Predložena zamjena u skladu je s definicijom međunarodnih znanstvenih konferencija.

KOMENTAR 5

Postojećim Pravilnikom, kao i ovim Prijedlogom izmjena i dopuna, nije ujednačena praksa određivanja glavnih autora na pojedinom radu. U postojecem pravilniku za sva područja, osim za biotehničke znanosti, glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje matični odbor. Za područje biotehničkih znanosti, glavni autori rada su unaprijed definirani kao prvi, posljednji i dopisni autor. U novom prijedlogu je taj pristup usvojen i za prirodne znanosti, biomedicinu i zdravstvo. Predlažemo da se i za područje tehničkih znanosti uvede sličan pristup – da se glavni autori rada pravilnikom definiraju kao prvi, posljednji i dopisni autor ili fleksibilniji pristup gdje se podrazumijeva da je prvi autor ujedno i glavni autor, a da drugog glavnog autora utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika ili da se strogo definira kako svi autori moraju dati zajedničku izjavu o koautorstvu kako bi se izbjeglo utvrđivanje glavnog autorstva od strane povjerenstva, a na temelju subjektivnog podneska pristupnika.

Prijedlog izmjene definicije glavnih autora:

Prijedlog 1: „**Glavni je autor onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema (najviše dva za isti rad). Jedan od glavnih autora je uvijek prvi autor na radu. Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju zajedničke izjave svih koautora, a potvrđuje matični odbor.**“

ili

Prijedlog 2: „**Glavni je autor onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema (najviše dva za isti rad). Jedan od glavnih autora je uvijek prvi autor na radu. Ako je na radu još jedan autor nositelj problematike ili je znatno pridonio rješavanju konkretnog problema, drugog glavnog autora utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje matični odbor.**“

OBRAZLOŽENJE KOMENTARA 5

Postojeći Pravilnik, kao i Prijedlog izmjena i dopuna, ne propisuje podnesak na temelju kojega se definira glavno autorstvo na radu. Dosadašnja praksa je da svi koautori potpišu zajedničku izjavu na kojoj su izrijekom navedena (najčešće) dva glavna autora. Ovakav pristup je problematičan iz niza razloga:

- Sam način podneska pristupnika nije definiran, odnosno on ne mora imati zajedničku izjavu s ostalim koautorma, već postoji niz varijacija (ostali koautori daju dvije zasebne izjave za svakog glavnog autora ponaosob, glavni autor sam dostavlja podnesak s obrazloženjem zašto se smatra glavnim autorom i sl.). U ovim slučajevima matični odbor bi morao imati bazu radova i pristupnika.
- U slučaju da autori ne naprave zajedničku izjavu, već pristupnik napravi podnesak u svoje ime, stručno povjerenstvo (i posljedično matični odbor) trebali bi procijeniti doprinos pristupnika. Smatram da ovo nije jednostavno utvrditi ako na radu striktno nije definiran pojedini doprinos svakog autora.
- U slučaju većeg broja autora, izjava se mora nakon svakog potpisa slati poštom na sljedeći (što je vremenski zahtjevno) ili skenirati pa slati (pri čemu se svakim skenom gubi na kvalitetu). Ako se usvoji Prijedlog 2, onda bi prvi autor bio oslobođen dodatne obaveze prikupljanja potpisa za dokazivanje nečega što je evidentno.
- U slučaju malog broja autora (npr. 3 ili 4) moguće je da ne postoje 2 glavna autora na radu, odnosno da je glavni autor napravio najveći doprinos uz jednak udjeli ostalih autora. Budući da je otvorena mogućnost definiranja 2 glavna autora, moguće je da bi se oni teško dogovorili oko toga tko je glavni autor i ne bi se mogli usuglasiti oko zajedničke izjave. Ako se usvoji Prijedlog 2, onda bi prvi autor bio zaštićen od dokazivanja nečega što je evidentno.

S poštovanjem,

**doc. dr. sc. Danijel Šugar, dipl. Ing., Geodetski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, 15. rujna 2022.**

Poštovani članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj,

Svrha ovih promjena je navedena u popratnim dokumentima javne rasprave.

ovim se putem uključujem u javnu raspravu o 'Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja' te Vam iznosim svoje primjedbe i mišljenja koja se ponajprije tiču područja TEHNIČKIH ZNANOSTI:

- U članku 8. Nacrta prijedloga Pravilnika, tj. tablici sadržanoj u tome članku povećali se broj potrebnih radova iz kategorije A za izbor u znanstvena zvanja 'Viši znanstveni suradnik', 'Znanstveni savjetnik' te 'Znanstveni savjetnik – trajno zvanje'. Dodatno ste za izbor u znanstveno zvanje 'Viši znanstveni suradnik' povećali broj radova u zagradi s 1 na 2. Sasvim je jasna Vaša intencija da se postrože uvjeti (tj. podigne ljestvica) za izbor u viša znanstvena zvanja, a time i postroži (oteža) postupak znanstvenog napredovanja. Navedeno se posebice očituje kod izbora u znanstveno zvanje 'Višeg znanstvenog suradnika'. Iskreno, ne znam na temelju kojih analiza i podataka ste se odlučili za takav prijedlog izmjene postojećeg Pravilnika (Narodne novine« br. 28/17, 72/19 i 21/21) te koja je krajnja svrha i cilj takvog postupka.
- Nadalje, u članku 8. Nacrta prijedloga Pravilnika, navodite da:
'Kvartili se određuju na temelju "čimbenika odjeka časopisa" (Journal Impact Factor, JIF) prema klasifikaciji u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na bazi Web of Science Core Collection' pri čemu ste ispustili formulaciju '.... ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim na SCOPUS bazi' iz važećeg Pravilnika gdje stoj: 'Kvartili se određuju prema, za pristupnika povoljnijoj klasifikaciji, u pripadnim kategorijama JCR (Journal Citation Report) temeljenim na Web of Science bazi ili kategorijama SJR (SCIMAGO) temeljenim na SCOPUS bazi'. Predlažem da se Nacrtom prijedloga ne mijenja navedena odredba (rečenica) iz važećeg Pravilnika (Narodne novine« br. 28/17, 72/19 i 21/21). Dodatni razlog za zadržavanje kategorija SJR (SCIMAGO) temeljenima na SCOPUS bazi je što su one zadržane u odredbama Nacrta prijedloga Pravilnika koje se tiču PRIRODNIH I DRUŠTVENIH znanosti. Dakle, uklanjanjem kategorija SJR (SCIMAGO) temeljenima na SCOPUS bazi samo iz odjeljka TEHNIČKE ZNANOSTI predstavljalio bi nepotrebnu i neopravdanu diskriminaciju

PRIHVAĆA SE KOMENTAR 2

Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštavanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

Vaš prijedlog jezičnih korekcija je proslijeđen nadležnoj pravnoj službi.

TEHNIČKIH ZNANOSTI u odnosu na ostale područja znanosti.

I za kraj, jedna opća (lingvističko-semantička) primjedba: u važećem Pravilniku (Narodne novine« br. 28/17, 72/19 i 21/21) termin 'doktorska disertacija' se spominje 3 puta, a u Nacrtu prijedloga Pravilnika se isti termin spominje 2 puta. Smatram da navedena formulacija predstavlja pleonazam te ju je bolje zamijeniti s terminom koji je više u skladu (i duhu!) s hrvatskim jezikom: 'doktorski rad'. Taj je termin i uveden (potvrđen) kroz DR.SC. obrasce Sveučilišta u Zagrebu (<http://www.unizg.hr/istrazivanje/doktorski-studiji/obrasci-dr-sc-dr-art/znanstvena-područja-dr-sc/>).

Dakle, predlažem da se termin 'doktorska disertacija' zamjeni terminom 'doktorski rad' (kao što u hrvatskom jeziku postoji 'diplomski rad', 'završni rad', 'magisterski rad'...).

Srdačan pozdrav i hvala na razumijevanju,

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
University of Zagreb
Faculty of Transport and Traffic Sciences

KLASA: 112-07/22-01/14
URBOJ: 251-76-11-01/01-22-2
U Zagrebu, 15. rujna 2022.

Nacionalno vijeće za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
info@nvzvotr.hr

Predmet: Primjedbe i mišljenja na Nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovani,

Sukladno otvorenoj javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, u zadanim roku predlažemo izmjenu nacrta u Odjeljku 2, Tehničke znanosti. Nacrtom se predlaže izmjena kriterija koje pristupnik koji se bira u zvanje mora zadovoljiti za izbor u znanstveno zvanje u polju tehničkih znanosti, od znanstvenog suradnika do znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. Nacrtom su, u odnosu na važeći Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/2017) izmjenjeni uvjeti za izbor u znanstveno zvanje u polju tehničkih znanosti, od znanstvenog suradnika do znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju koji propisuje broj radova kategorije A.

Fakultet nema zamjerki na povećanje uvjeta za izbor u zvanje od višeg znanstvenog suradnika do znanstvenog suradnika u trajnom zvanju u pogledu broja radova kategorije A. Dvojbeno je korištenje isključivo WoSCC (Web of Science Core Collection) kao baze kojom se određuju kvartili časopisa s obzirom na to da su prethodni izbori u zvanju provedeni i temeljem redova iz ostalih priznatih baza i ulazili su u kumulativ. Mišljena da smo ukoliko bi se u postupcima izbora koristo samo WoSCC da se to može koristiti isključivo u slučaju izbora u početno zvanje a u ostalim slučajevima je potrebno prijelaznim i završnim odredbama definirati uvjete izbora u viša zvanja.

Također, različit relativni zahtjev za minimalnim brojem radova s obzirom na utrošak koeficijenata za ekvivalentno znanstveno-nastavno zvanje u koje se kandidat bira u sklopu visokoškolskog obrazovanja, pokazuje nedorečenost prijedloga. Stava smo, kako zahtjevi za brojem i kvalitetom publikacija trebaju pratiti visinu pripadajućih koeficijenta.

PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Predložena argumentacija za uvrštanje Scopus baze pri određivanju kvartila se usvaja, te su sukladno tome napravljene odgovarajuće promjene u prijedlogu Pravilnika.

NE PRIHVAĆA SE Obrazloženje:

Izvršene su minimalne promjene u zahtjevima za broj potrebnih radova za izbore u viša zvanja, budući da je ova promjena Pravilnika napravljena u relativno kratkom vremenu i bez mogućnosti dovoljno dubinske analize za sva znanstvena područja.

Nakon donošenja novog Zakona o znanosti bit će nužno definirati

potpuno novi Pravilnik u kojem će zasigurno biti prostora za korjenite promjene svih elemenata korištenih pri izborima u znanstvena zvanja. To uključuje i povećanje potrebnog broja radova, kako je sugerirano u Vašem prijedlogu.

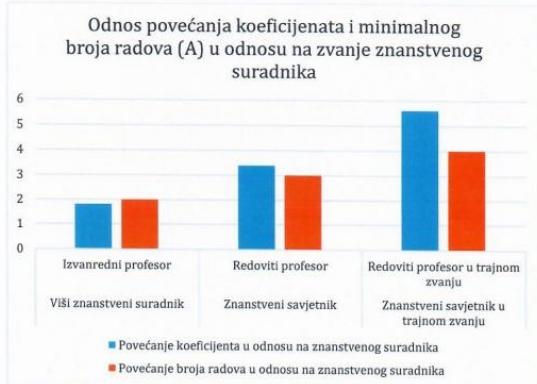
Trenutno stanje prikazano je tablicom 1.

Tablica 1. Trenutni koeficijenti za pojedini izbor su podijeljeni na sljedeći način

Znanstveno zvanje	Znanstveno-nastavno zvanje	Koeficijent	Razlika u odnosu na niže zvanje
Znanstveni suradnik	Docent	1,843	0,243
Viši znanstveni suradnik	Izvanredni profesor	2,037	0,194
Znanstveni savjetnik	Redoviti profesor	2,425	0,388
Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	Redoviti profesor u trajnom zvanju	2,958	0,533

Usporednom odgovarajućih stupaca u tablicama, očito je kako porast koeficijenata ne odgovara zahtjevu za objavljivanjem znanstvenih radova, kategoriziranih kao A. Razlika je vidljiva na grafikonu 1, gdje je plavim stupcima prikazano povećanje koeficijenta u odnosu na znanstveno-nastavno zvanje docenta (znanstveni suradnik), a narančastim stupcima prikazano je povećanje minimalnog broja objavljenih radova kategorije A u odnosu na zvanje znanstvenog suradnika.

Dok zahtjev za većim brojem radova raste linearno, porast koeficijenta je značajno brži, odnosno eksponencijalan s eksponentom većim od 1.

Grafikon 1. Odnos povećanja koeficijenta i minimalnog broja radova (A) u odnosu na zvanje znanstvenog suradnika

Prijedlog korekcije Nacrt je u vidu uskladivanja zahtjeva na minimalni broj objavljenih radova kategoriziranih kao A (tablica 2) u skladu s porastom koeficijenta, kako bi trend povećanja koeficijent pratio trend porasta zahtjeva za minimalnih brojem radova u kategoriji A.

Tablica 2. Prijedlog broja znanstvenih radova potrebnih za izbor prema Nacrtu i prijedlog izmjena

Znanstveno zvanje	A	B	C	Relativno povećanje broja radova (A) u odnosu na zn. sur.	Relativno povećanje koeficijenta u odnosu na zn. sur.	Prijedlog A uz isključivo WoSCC	Prijedlog A uz WoSCC ili Scopus
Znanstveni suradnik	2	3	3	1	1	2	2
Viši znanstveni suradnik	4 [2]	4 [1]	6 [3]	2	1,798	3	4
Znanstveni savjetnik	6 [2]	5 [1]	7 [1]	3	3,395	5	6
Znanstveni savjetnik u trajnom zvanju	8 [2]	6 [1]	8 [1]	7	5,588	9	10

Prijedlog se poglavito se to odnosi na znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, a predloženi brojevi radova kategoriziranih kao A prikazan je ovisno o korištenim bazama za određivanje kvartila u posljednja dva stupca tablice 2.

Sukladno navedenome, molimo da se navedene primjedbe uvaže i ugrade u konačan prijedlog Pravilnika.

S poštovanjem,

Članovi „interdisciplinarne grupe“
Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti
- polje geologija
Split, 15. rujna 2022.
Nacionalno vijeća za znanost,
visoko obrazovanje i tehnološki razvoj
Donje Svetice 38/5
10 000 ZAGREB

PREDMET: Primjedbe i mišljenja vezani uz Javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja

Poštovani,
Naš Matični odbor nadležan je za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti u polju 1.03. Geologija, dok smo temeljem odluke Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (Klasa: 640-03/18-01/0002; Urbroj: 355-08-18-0001, 20.12.2017.) nadležni i u postupcima izbora u znanstvena zvanja u polju 1.07. Interdisciplinarne prirodne znanosti, do ustrojavanja Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti. Stoga su dana 8. travnja 2022. Područnom znanstvenom vijeću za prirodne znanosti poslani Prijedlozi Matičnog

DJELOMIČNO SE PRIHVAĆA

Obrazloženje:

U polju interdisciplinarne prirodne znanosti glavni autor može biti prvi autor, autor koji ima jednak doprinos kao prvi autor što mora biti naznačeno u radu, te dopisni autor. Glavne autore utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija s pravom izbora u polju interdisciplinarne prirodne znanosti.

odbora za područje prirodnih znanosti - polje geologija za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za

izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju geologija i polju interdisciplinarne prirodne znanosti. Navedeni prijedlozi sastojali su se od prijedloga dvije grupe znanstvenika u Matičnom odboru - geogrupe i interdisciplinarne grupe.

S obzirom da niti jedan prijedlog članova Matičnog odbora iz interdisciplinarne grupe nije uvažen u Nacrtu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, osjećamo dužnost uključiti se u javnu raspravu te nastojati objasniti specifičnosti polja interdisciplinarne prirodne znanosti, koje su potpuno zanemarene ovim Nacrtom prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika. Također dajemo i dodatne primjedbe s ciljem kvalitetnijih izmjena i dopuna aktualnog Pravilnika:

1) U članku 5. Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (izmjene članka 11. aktualnog Pravilnika) dolazi do definiranja glavnog autorstva na ovaj način: „Pod pojmom glavni autor, podrazumijevaju se prvi autor i dopisni autor. Jedan rad može imati najviše dva glavna autora.“ Smatramo da ovakva definicija glavnog autorstva, kao i limitiranje broja glavnih autora nije u skladu s aktualnim trendovima u interdisciplinarnim istraživanjima, kao ni u skladu s aktualnim definicijama udjela autora na znanstvenim publikacijama. Interdisciplinarna istraživanja u prirodnim znanostima predstavljaju združene znanstveno-istraživačke radove znanstvenika iz različitih polja prirodnih znanosti. Sužavanje definicije glavnog autora samo na prvog i dopisnog autora 2

predstavlja demotivirajući faktor za interdisciplinarna istraživanja i publiciranje u interdisciplinarnim znanstvenim časopisima. Također nam nije jasno zbog čega se primjerice Nacrtom prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika toliko naglašava važnost dopisnog autora, dok se u potpunosti zanemaruje važnost autora s jednakim doprinosom ili

čak posljednjeg autora na znanstvenim publikacijama. Sve je više znanstvenih časopisa koji precizno definiraju doprinos svakog autora na radovima te daju mogućnost definiranja više autora s jednakim doprinosom. Također, aktualni Pravilnik u području „Biotehničke znanosti“ naglašava i posljednjeg autora kao jednog od „glavnih“ autora rada, a to se u članku 7. Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika na neki način sada uvodi i u području „Biomedicina i zdravstvo“.

2) Članak 5. Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja je također na neki način u kontradikciji s člankom 7. Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika (izmjene članka 13. aktualnog Pravilnika). Naime, u članku 7. Nacrta prijedloga o izmjenama i dopunama Pravilnika se posebno navodi da: „Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u području „Biomedicina i zdravstvo“, pristupnik mora biti prvi, posljednji ili dopisni autor (ako je različit od prvog ili posljednjeg) na najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor.“ Međutim, kako smo naveli u primjedbi 1., u članku 5. Nacrta prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika (a taj članak predstavlja potpuno novu odredbu u Pravilniku), glavno autorstvo se odnosi samo na prvog i dopisnog autora, što vrijedi za područje „Prirodne znanosti“ ali i za područje „Biomedicina i zdravstvo“. Zbog čega onda u članku 7. Nacrta prijedloga o izmjenama i dopunama Pravilnika odjednom u području „Biomedicina i zdravstvo“ postaje važan i posljednji autor?

3) Nastavno na primjedbe 1. i 2., smatramo da se nije dovoljno analitično pristupilo definiranju glavnog autorstva kao ni određivanju broja glavnih autora na pojedinom radu, te da će se time samo doprinijeti većim nejasnoćama i negativnim učincima na suradnju među znanstvenicima, a to se posebno odnosi na polje interdisciplinarne prirodne znanosti. Ukoliko je u dosadašnjim

izborima u znanstvena zvanja i bilo neetičkog korištenja definicije glavnog autorstva iz aktualnog Pravilnika, te negativnosti se ne bi smjele prenositi na znanstvenike koji su časno i marljivo doprinosili interdisciplinarnim radovima (posebno onima koji se tiču mora i okoliša), što su potvrdila njihova Stručna povjerenstva i Matični odbori. Stoga predlažemo da se glavno autorstvo u polju interdisciplinarne prirodne znanosti definira u skladu s našim prijedlogom od 8. travnja 2022.: „Glavni autor može biti onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema. Glavne autore (najviše po jedan glavni autor za pojedino znanstveno polje označeno brojevima 1.01 do 1.06 u području prirodnih znanosti, u važećem Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama) utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija s pravom izbora u polju interdisciplinarne prirodne znanosti.“ Mi smo također predložili i dodatne uvjete za broj radova na kojima pristupnici u izborima u zvanja višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju interdisciplinarne prirodne znanosti moraju biti prvi, dopisni ili autori s jednakim doprinosom (4 za višeg znanstvenog suradnika, 6 za znanstvenog savjetnika i 7 za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju), pa je možda to način da se dodatno pojačaju kriteriji u polju interdisciplinarne prirodne znanosti.

4) Aktualni pravilnik u članku 4. ima definiciju znanstvenih radova, te navodi: „Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank indicator) u godini objave ili prema najnovijem izvješću objavljenom do dana podnošenja zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, ovisno o tome što je za pristupnika povoljnije te za predmetnu kategoriju (Subject Category) koja je najpovoljnija za pristupnika.“ S obzirom da politika Matičnih odbora nije ujednačena,

smatramo da se Nacrtom prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika treba definirati odnosi li se ono što je povoljnije za pristupnika na sve rade pristupnika (pa se cijeli izbor provodi ili po izješću o citiranosti JCR ili po izješću o citiranosti SJR, a onda se nakon izbora bibliografske baze gledaju povoljnije godine i kategorije) ili se za svaki pojedinačni rad (odnosno svaki pojedinačni znanstveni časopis) utvrđuje povoljnija godina i povoljnija predmetna kategorija u svakoj od navedene dvije bibliografske baze.

5) Također izražavamo žaljenje što nisu uvaženi prijedlozi interdisciplinarnе grupe koji su za cilj imali podizanje važnosti nacionalnih znanstvenih časopisa indeksiranih u bibliografskim bazama WoSCC i Scopus, posebno u radovima gdje su pristupnici prvi autori.

S poštovanjem,

dr. sc. Branka Grbec, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju

dr. sc. Ivana Ujević, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju

dr. sc. Hrvoje Mihanović, znanstveni savjetnik

PRILOG:

Prijedlozi Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje geologija za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju geologija i polju interdisciplinarnе prirodne znanosti (8. travnja 2022.)

Matični odbor za područje prirodnih znanosti
- polje geologija

Zagreb, 8. travnja 2022.

PODRUČNO ZNANSTVENO

VIJEĆE ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Donje Svetice 38/5

10 000 ZAGREB

akademik Marko Tadić, predsjednik Vijeća

Ustrojavanje Matičnog odbora za Interdisciplinarnе prirodne znanosti je svakako važna tema, ali okolnosti u kojima su se donosile ove izmjene i dopune Pravilnika u vrlo kratkom roku, definirale su i raznu na kojoj će se promjene razmatrati. Ustrojavanje

<p>Predmet: Prijedlozi Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje geologija za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju geologija i polju interdisciplinarne prirodne znanosti</p>	<p>novog Matičnog odbora zahtijeva određenu proceduru i može se razmatrati u budućnosti.</p>
<p>Poštovani akademiče Tadić,</p> <p>Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje geologija nadležan je za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti u polju 1.03. Geologija. Temeljem odluke Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (Klasa: 640-03/18-01/0002; Urbroj: 355-08-18-0001, 20.12.2017) Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje geologija nadležan je i u postupcima izbora u znanstvena zvanja u polju 1.07. Interdisciplinarne prirodne znanosti, do ustrojavanja Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti.</p> <p>Obzirom na sastav Matičnog odbora za geologiju (formiranog odlukom od 9.2.2021.; dalje u tekstu MOG) u kojemu je imenovano šestero članova koji su izabrani u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti u polju 1.03. Geologija i troje članova koji su izabrani u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti u polju 1.07. Interdisciplinarne prirodne znanosti, članovi MOG dogovorili su se da formiraju dvije grupe (geogrupa i interdisciplinarna grupa) koje će zasebno razmatrati problematiku izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (dalje u tekstu Pravilnik). Nadalje, dogovoreno je kad prijedlozi pojedinih grupa budu završeni, održati će se tematska sjednica MOG na kojoj će se raspraviti o istima i zauzeti stav.</p> <p>Geogrupa MOG održala je sastanke dana 4. i 18. ožujka 2022. godine na kojima je raspravljala o doradi postojećeg Pravilnika s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u polju geologija. 2</p>	<p>Nacionalno vijeće je već prihvatio dio ovdje iznesenih prijedloga, za koje je smatralo da su prihvatljivi, koje je MO geologije uputio na početku procesa izrade izmjena i dopuna Pravilnika.</p>

Interdisciplinarna grupa MOG održala je sastanke dana 29. i 31. ožujka 2022. godine na kojima je raspravljala o doradi postojećeg Pravilnika s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti. Tematska sjednica MOG na kojoj su sudjelovali svi članovi održana je dana 1. travnja 2022. godine.

Doneseni su zaključci koji se odnose na:

1. Ustrojavanje Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti (jednoglasno);
2. Prijedloge za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju geologija (većinom glasova);
3. Prijedloge za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti (jednoglasno).

Na istoj sjednici, MOG je raspravljao o statusu znanstvenih radova koji su objavljeni u časopisima slobodnog pristupa gdje se objava cijelovitoga sadržaja naplaćuje od autora ili njihove institucije. Većinom glasova MOG prihvaćeno je mišljenje koji se nalazi na kraju ovog dopisa.

Ad1) Ustrojavanje Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti

Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (dalje u tekstu NVZVOTR) donijelo je odluku (Klasa: 640-03/18-01/0002; Ur. broj: 355-08-18-0001, 20.12.2017.) o postupanju

Matičnog odbora prirodnih znanosti – polje geologija pri izboru u znanstvene zvanja u znanstvenom polju 1.07. Interdisciplinare prirodne znanosti. Temeljem te odluke, MOG će donositi odluke i biti nadležan za odlučivanje u postupcima izbora u znanstvena zvanja u polju 1.07. Interdisciplinare prirodne znanosti, do ustrojavanja Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinare prirodne znanosti. NVZVOTR je zaključilo da se radi o problematici koja zaslužuje

sveobuhvatnu pozornost i pažnju pri rješavanju u što skorijem vremenu, ali koja iziskuje i dodatnu raspravu i vrijeme za provođenje zakonske procedure ustrojavanja novog Matičnog odbora. MOG je nakon dvije godine ponovo pokrenuo inicijativu i uputio 12. veljače 2020. NVZVOTR dopis i zamolio da u svojem planu predviđi osnivanje Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti uz obrazloženje da se očekuje sve veći broj predmeta zbog otvaranja interdisciplinarnih znanstvenih diplomskih i doktorskih studija iz područja prirodnih disciplina koje znanstveno i programski obuhvaćaju područje znanosti o moru, znanost o okolišu i znanost o zračenju. Na taj dopis MOG nije dobio odgovor. MOG još jednom naglašava da ovaj prijedlog i inicijativa proizlaze iz činjenice da Pravilnikom o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora (NN 47/17) nije ustanovljen Matični odbor nadležan za odlučivanje u predmetima izbora u znanstvena zvanja u znanstvenom polju 1.07. Interdisciplinarne prirodne znanosti. MOG također smatra da je sadašnja situacija kada se ide u doradu postojećeg Pravilnika dobra prilika da se, sukladno zakonskoj proceduri (izmjena Pravilnika o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora) ustroji Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti. Sukladno navedenom, MOG moli Područno znanstveno vijeće prirodnih znanosti 3

da preuzme inicijativu i pokrene postupak kod NVZVOTR za ustrojavanje Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarne prirodne znanosti.

Ad2) Prijedlozi za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju geologija
1. U znanstvene radove relevantne za izbor u području prirodne znanosti - polje geologija ubrajaju se radovi objavljeni u znanstvenim časopisima zastupljenima u bazama podataka WoSCC (Web of Science Core Collection) i Scopus. Od navedenih baza pristupnik odabire bazu na kojoj se temelji postupak izbora.

2. Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave. Ako takav podatak još nije dostupan (kod recentnih radova), kao relevantna vrijednost uzima se ona u prvoj prethodnoj godini za koju su oni objavljeni.

3. Znanstveni radovi relevantni za izbor u polju Geologija su radovi koji sadrže izvorni znanstveni doprinos u polju geologija.

Barem dvije trećine radova potrebnih za izbor trebaju biti radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u odgovarajućim predmetnim kategorijama relevantnim za polje Geologija (baze WoS/SCC ili Scopus). Odgovarajuće predmetne kategorije definirat će Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija u svom naputku. Stručno povjerenstvo u svom izvješću za svaki rad mora navesti pripadajuću predmetnu kategoriju, a Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija treba je potvrditi.

Od ukupnog broja radova potrebnih za izbor, do jedne trećine ih može biti objavljeno u časopisima izvan odgovarajućih predmetnih kategorija definiranih od strane Matičnog odbora za područje prirodnih znanosti - polje geologija (prethodni stavak).

4. U svjetlu podizanja važnosti nacionalnih znanstvenih časopisa te diskusije vezane uz časopise sa slobodnim pristupom, predlažemo da se razmisli o dodatnom vrednovanju radova objavljenih u nacionalnim znanstvenim časopisima indeksiranim u bazi WoS/SCC i Scopus, na način da se rad objavljen u takvim časopisima vrednuje kao 2 rada, kako u ukupnom broju radova pristupnika, tako i u broju radova u kvartilu u predmetnoj kategoriji časopisa u skladu s bazom na kojoj se temelji postupak izbora. Na taj način bi se mogla vrednovati najviše 2 takva rada.

5. Iznimno kvalitetni radovi mogu se vrednovati s faktorom 1,5 ili 2 o čemu odluku donosi stručno povjerenstvo. Pod iznimno kvalitetnim radovima u polju Geologija, podrazumijevaju se radovi objavljeni u najprestižnijim časopisima visokog čimbenika odjeka koji spadaju u 0,2% znanstvenih časopisa svih predmetnih područja („all subject areas“) kao što su Nature, Science ili u prvih 5

časopisa pojedinog polja, tj. predmetne kategorije („subject category“). Pripadnost časopisa zadanim vrijednostima izvrsnosti utvrđuje se u godini objave rada, a za recentne rade u prvoj prethodnoj godini za koju postoje JCR i/ili SJR. Također, tu se mogu svrstati i radovi s visokom citiranošću, i to na način da radovi s više od 100 ukupno prikupljenih citata dobivaju faktor 2, a radovi s više od 75 citata dobivaju faktor 1,5. Broj citata odnosi se na bazu na kojoj se temelji postupak izbora (WoSCC ili Scopus). U radovima kojima se mogu pridružiti faktori 1,5 ili 2 pristupnik mora biti prvi autor. 4

6. Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju Geologija, pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj polovici od ukupnog broja radova potrebnih za izbor.
7. Glavni autor, uz prvoga, može biti i onaj koji je u radu naznačen da ima jednaki doprinos kao prvi autor (tzv. „equal contribution“), kao i onaj koji je najviše pridonio rješavanju konkretnog problema što potvrđuje prvi autor. Glavne autore (najviše dva za isti rad) utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija.

8. Zauzet je sljedeći stav vezan za članke 2. i 41. Pravilnika:

Članak 2. stavak 2. Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja nije jasan u dijelu koji se odnosi na ispunjenje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka gdje stručno povjerenstvo i matični odbor odlučuju na temelju pristupnikovih znanstvenih radova te podataka iz njegova podnesaka. Za izbor u znanstveno zvanje u polju Geologija relevantni su znanstveni radovi (definirani kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima), a ne pozvana predavanja i prezentacije na međunarodnim skupovima, citiranost radova, sudjelovanje na seminarima na inozemnim znanstvenim institucijama, voditeljstvo domaćih i međunarodnih projekata, voditeljstvo pojedinih dijelova domaćih i međunarodnih projekata, međunarodnu mobilnost, recenziranje znanstvenih radova u međunarodnim časopisima, recenziranje međunarodnih znanstvenih projekata, sudjelovanje u međunarodnim tijelima i

povjerenstvima vezanim uz znanstvenu djelatnost, mentorstvo doktoranada, priznati patenti, autorske i uredničke knjige te članstva u uredništvima međunarodnih znanstvenih časopisa, kako se općenito navodi u ovom stavku. Stavak 2. treba jasnije napisati i navesti znanstvena područja i polja u kojima se osim znanstvenih radova (kvantitativni i kvalitativni kriteriji), vrednuju i prethodno navedeni rezultati i aktivnosti. Ukoliko se to jasnije ne napiše, stavak 2 treba izuzeti iz članka 2.

U Članku 2. stavak 5. na kraju treba dodati sljedeću rečenicu: Ako pristupnik nema otvoren CROSBI profil, ustanova koja provodi izbor dužna je preko svoje knjižnice upisati radove pristupnika u bazu CROSBI.

Pet godina od stupanja na snagu aktualnog Pravilnika, koji jasno definira kategorizaciju znanstvenih radova prema bazama podataka WoSCC i Scopus, te podjeli znanstvenih časopisa u kvartile prema izvješću o citiranosti JCR ili SJR nema nadalje potrebe, niti smisla aktualizirati temu vezanu za „prethodnu kategorizaciju radova“. U novom „dorađenom“ Pravilniku članak 41. koji tretira navedenu problematiku u cijelosti treba izostaviti.

Obrazloženje:

Povišenje kriterija za izbor u znanstvena zvanja u polju geologija ostvaren je na slijedeći način:

1. Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju geologija, pristupnik je po postojećem Pravilniku morao biti glavni autor u najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor. Naš prijedlog (broj 6) je da pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj polovici od ukupnog broja radova potrebnih za izbor. Smatramo da će se navedeno pozitivno odraziti na kvantitetu i kvalitetu radova.

2. Radovi s više od 100 citata dobivaju faktor 2, a radovi s više od 75 citata dobivaju faktor 1,5 (broj 4). U radovima kojima se mogu pridružiti faktori 2 ili 1,5 pristupnik treba biti prvi autor. Ovaj prijedlog motivira znanstvenike da kao prvi autori publiciraju značajne radove za koje očekuju veliki broj citata u svom području istraživanja. 5

3. Naglašena je potreba da pristupnici ostvaruju svoja napredovanja većinom radova objavljenih u

časopisima koji jesu relevantni za polje izbora i rada MO, tj. polje Geologija (broj 3, stavci 1 i 2). Istovremeno, značajan broj radova (do uključujući 1/3) može biti objavljen i u drugim znanstvenim poljima, potičući na taj način interdisciplinarnu vezu geologije s drugim srodnim disciplinama, što je ujedno i na tragu prijedloga novoga Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, koji ističe interdisciplinarnost kao temelj razvoja znanosti (broj 3, stavak 3).

Ad3) Prijedlozi za doradu postojećeg Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja s ciljem povišenja kriterija za izbor u znanstvena zvanja u području prirodnih znanosti, polju interdisciplinarnе prirodne znanosti

1. U znanstvene radove relevantne za izbor u području prirodne znanosti, polje interdisciplinarnе prirodne znanosti ubrajaju se radovi objavljeni u znanstvenim časopisima zastupljenima u bazama podataka WoSCC (Web of Science Core Collection) i Scopus. Od navedenih baza pristupnik odabire bazu na kojoj se temelji postupak izbora.

2. Podjela znanstvenih časopisa u kvartile (Q1, Q2, Q3, Q4) utvrđuje se prema izvješću o citiranosti JCR (Journal Citation Report) ili SJR (SCImago Journal Rank) u godini objave ili prema najnovijem izvješću objavljenom do dana podnošenja zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, ovisno o tome što je za pristupnika povoljnije te za predmetnu kategoriju (Subject Category) koja je najpovoljnija za pristupnika. Ako takav podatak još nije dostupan (kod recentnih radova), kao relevantna vrijednost uzima se ona u prvoj prethodnoj godini za koju su oni objavljeni.

3. U svjetlu podizanja važnosti nacionalnih znanstvenih časopisa te diskusije vezane uz časopise sa slobodnim pristupom, predlažemo da se razmisli o dodatnom vrednovanju radova objavljenih u nacionalnim znanstvenim časopisima indeksiranim u bazi WoSCC i Scopus, na način da se rad objavljen u takvim časopisima vrednuje kao 2 rada, kako u ukupnom broju radova pristupnika, tako i u broju radova u kvartilu u predmetnoj kategoriji povoljnijoj za pristupnika. Na taj način bi se mogla vrednovati najviše 2 takva rada.

4. Iznimno kvalitetni radovi mogu se vrednovati s faktorom 1,5 ili 2 o čemu odluku donosi stručno

povjerenstvo. Pod iznimno kvalitetnim radovima u polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti podrazumijevaju se radovi objavljeni u najprestižnijim časopisima visokog čimbenika odjeka koji spadaju u 2% znanstvenih časopisa svih predmetnih kategorija („all subject categories“) kao što su Nature, Science ili u prvih 10% časopisa pojedinog polja, tj. predmetne kategorije („subject category“), a uzima se u obzir kategorija koja je najpovoljnija za pristupnika. Pripadnost časopisa zadanim vrijednostima izvrsnosti utvrđuje se u godini objave rada ili prema najnovijem izvješću objavljenom do dana podnošenja zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje (što je povoljnije za pristupnika), a za recentne radove u prvoj prethodnoj godini za koju postoje JCR i/ili SJR. Također, tu se mogu svrstati i radovi s visokom citiranošću i to na način da radovi s više od 100 ukupno prikupljenih citata dobivaju faktor 2, a radovi s više od 75 citata dobivaju faktor 1,5. Broj citata odnosi se na bazu na kojoj se temelji postupak izbora (WoSCC ili Scopus). U radovima kojima se mogu pridružiti faktori 1,5 ili 2 pristupnik mora biti prvi autor.

5. Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti, pristupnik mora biti glavni autor na najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor. Pristupnik također mora biti prvi, dopisni („corresponding“, ako je različit od prvog) ili autor s jednakim doprinosom s prvim autorom („equal contribution“) na barem 4 znanstvena rada za višeg znanstvenog suradnika, 6 radova za znanstvenog savjetnika i 7 radova za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. Detaljniji 6

prikaz propisanog broja radova dan je u sljedećoj tablici (broj u zagradi je potreban broj radova objavljenih ili prihvaćenih za objavljivanje nakon prethodnog izbora):

Zvanje Ukupan broj radova Glavni autor Prvi, dopisni ili autor s jednakim

doprinosom

Viši znanstveni

suradnik

18 (6) 6 4

Znanstveni savjetnik 30 (9) 10 6

Znanstveni savjetnik

u trajnom zvanju

33 (3Q1,Q2) 11 7

6. Glavni autor može biti onaj koji je nositelj problematike ili autor koji je najviše pridonio rješavanju

konkretnog problema. Glavne autore (najviše po jedan glavni autor za pojedino znanstveno polje označeno brojevima 1.01 do 1.06 u području prirodnih znanosti, u važećem Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama) utvrđuje stručno povjerenstvo na temelju podneska pristupnika, a potvrđuje Matični odbor za područje prirodnih znanosti - polje geologija s pravom izbora u polju interdisciplinarnе prirodne znanosti.

7. Zauzet je sljedeći stav vezan za članke 2. i 41.

Pravilnika:

U Članku 2. stavak 5. na kraju treba dodati sljedeću rečenicu: Ako pristupnik nema otvoren CROSBI profil, ustanova koja provodi izbor dužna je preko svoje knjižnice upisati radove pristupnika u bazu CROSBI.

Pet godina od stupanja na snagu aktualnog Pravilnika, koji jasno definira kategorizaciju znanstvenih radova prema bazama podataka WoSCC i Scopus, te podjeli znanstvenih časopisa u kvartile prema izvješću o citiranosti JCR ili SJR nema nadalje potrebe, niti smisla aktualizirati temu vezanu za „prethodnu kategorizaciju radova“. U novom „dorađenom“ Pravilniku članak 41. koji tretira navedenu problematiku u cijelosti treba izostaviti.

Obrazloženje:

Povišenje kriterija za izbor u znanstvena zvanja u polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti ostvareno je na sljedeći način:

1. Za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju u polju interdisciplinarnih prirodnih znanosti, pristupnik je po postojećem Pravilniku morao biti glavni autor u najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za

izbor.

Naš prijedlog (broj 5.) je da:

- pristupnik koji se bira u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika mora biti glavni autor u najmanje jednoj trećini od ukupnog broja radova potrebnih za izbor, a također mora biti prvi, dopisni („corresponding“, ako je različit od prvog) ili autor s jednakim doprinosom s prvim autorom („equal contribution“) na najmanje 4 rada za višeg znanstvenog suradnika, 6 radova za znanstvenog savjetnika i 7 radova za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. 2. Radovi s više od 100 citata dobivaju faktor 2, a radovi s više od 75 citata dobivaju faktor 1,5 (prijedlog broj 4. – dio definicije iznimno kvalitetnih radova). U radovima kojima se mogu pridružiti faktori 2 ili 1,5 pristupnik treba biti prvi autor. Ovaj prijedlog motivira znanstvenike da kao prvi autori publiciraju značajne radove za koje očekuju veliki broj citata u svom području istraživanja.

Mišljenje MOG o statusu znanstvenih radova koji su objavljeni u časopisima slobodnog pristupa gdje se objava cjelovitoga sadržaja naplaćuje od autora ili njihove institucije

Jedan od uvjeta za objavljivanje znanstvenog rada u slobodnom pristupu je i plaćanje od strane autora kako bi im rad bio objavljen, u različitim iznosima (radi se o tisućama CHF ili eura). Na taj način, objavljeni znanstveni rad je korisnicima dostupan besplatno. Raspon kvalitete takvih časopisa je različit, od onih koji su registrirani u WoS-ovoј bazi (JCR) ili Scopusu (SJR) u najvišoj kvartili (Q1), do onih koji u tu bazu unatoč višegodišnjem izlaženju nisu svrstani. Primijećeno je kako autori sve više koriste časopise slobodnog pristupa s plaćanjem, između ostalog zbog iznimno brzog objavljivanja. U nekim slučajevima proces od slanja rukopisa do mrežne objave rada traje svega nekoliko tjedana, a ponekad i nekoliko dana, no to su već lako prepoznatljivi slučajevi predatorskih časopisa, s često poluistinitim uredničkim odborima i „indeksirani“ u egzotičnim bazama koje to i nisu. Međutim, dio svjetske znanstvene zajednice izražava sumnju u kvalitetu recenzije rukopisa u časopisima slobodnog

pristupa nekih izdavača, pa tako i kvalitetu objavljenih znanstvenih radova. Razlog tome je spomenuto plaćanje objavljivanja, što je izdavaču primarni prihod, čime izdavač ulazi u sukob interesa. Naime, odbijanje rukopisa od strane urednika ili reczenzenta izravno umanjuje prihod izdavača, pa je sasvim razumljivo pitanje je li neki znanstveni rad uistinu zasluzio objavljivanje ili se radi prvenstveno o financijskom interesu izdavača. Nadalje, logično je pitanje zašto autori plaćaju tako velike iznose za objavljivanje znanstvenog rada kada ga mogu poslati i obraditi, možda i objaviti, potpuno besplatno u drugim časopisima jednakoga ili višeg ranga od odabranoga u kojem se prakticira neki od plaćenih modela slobodnoga pristupa? Dostupnost objavljenog rada svima nije relevantno obrazloženje jer se danas do većine radova može legalno i besplatno doći na različite načine, od knjižnice do izravnog kontakta s autorom. Kako bi se otklonile sumnje u kvalitetu radova pristupnika za izbor u znanstveno zvanje, broj relevantnih objavljenih znanstvenih radova u časopisima slobodnog pristupa gdje se objava cjelovitoga sadržaja naplaćuje od autora ili njihove institucije trebalo bi razumno ograničiti. To bi se odnosilo na radove objavljene u časopisima koji nemaju čimbenik utjecaja, kao i one časopise svrstane u kvartile Q2, Q3 i Q4 (JCR ili SJR). Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima slobodnog pristupa visokoga čimbenika utjecaja i kvartile Q1 ne bi trebalo ograničavati jer je njihova kvaliteta već time dokazana.

S poštovanjem,

Predsjednik Matičnog odbora za
područje prirodnih znanosti- polje
geologija

Akademik Goran Durn